Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԱԼԹՐՆՃՐ ԳԼՄՄ

ՊԱԳԳԱՐԱՆԸՆ ԻՆԹԻԳԱՄԸ

ԽԱԹԻՄԷ

1

Տ.ագ.ւ. Լթաէկիմիզ վուգուաթլարտան իքի այ սօնրա, վէ-
տ՝Ամօլ իւէ ժարքի Ֆրէտէրիք-Ալպէրթ-Օնօ-
լու հաւիլ օլան պիր քօսթա արտ

— Իքի այտան պէրի սէնաէ կէօրիւլէն մահզունիէթէ աս-
լա մանէա վիրէմէեօրում։
— Լաքին պունուն իյզահը գօլայ տըր։
— Պէն իյզահաթրնը պուլամաեօրում։
— Պիփրսին քի Գօնսէքսիօնու սէվէրիմ։
— Բէք է յի, ալթը հաֆթատան էվվէնէճէքսին։
Բօգամպօլ պաշընը սալլաեարաք,
— Պազը տախիլի հիսսիեաթըմ վար քի... տէտի, ֆա-
գաթ պու սէօզլէրի օլ գատար եավաշ սէսլէ թէյլէֆֆիւզ իթ-
տի քի, Ֆապիէն կիւճ իլէ իչիտէպիլտի։
Վիկօնթ.– (տէվամէն.) Ազիզիմ Ալպէրթ, սէն չօճուգ
կիպիսին, վէ ֆէլաքէթէ գարշը տուրմազ իչին ասլա իգթի-
տարըն եօգ տուր։
— Ֆէլաքէ՞թ մի... ա՜հ, պու սէօզիւ սէօյլէմէ, զիրա պա-
նա տէհլիէթ վէրիեօր։
Վիկօնթ.– (հէեէճանը չէտիա իլէ.) Սէվկիւլ
չըմ, պէն սէնի տանա գուվվէթլի տամ
տուն գա[illegible]

վէ Իսքանիա ուսուլինէ թէվֆիգէն, իգտիվաճըն կէճիքմէօթ
թատիի իտի։ Լաքին Գօնսէքսիօն սէնի տահմա վէ հէր վա-
գըթտան զիեատէ սէվէր։ Վալիտէսիյէ պէրապէր Սալլանտ
ըէրա չաթօսունա ազիմէթ իթտիքլէրինտէն պէրու քէնտի-
սինտէն ուզուն վէ միւսաիտ մէքթուպ ալմազըգը կիւն
կէչտի՞ մի։
— Խայր։
— Հալպու քի սէն հալէա մահզուն վէ տահմա տիւչիւն-
ճէլինին, էն ճիւզի սէստէն սարսըլըեօրսուն, հէեէճանը բիւ-
եալար կէօրիւեօրսուն, ույգունուն էմնասընսա ազգընտան
անլաշըլմազ սէօզլէր չըգարըեօրսուն, հաթթա պազը կիւնլէր
պանդ վէ պէն ադընա խալէլ կէլէճէք տիր տէյի գօրգու-
եօրում։
— Սըգըրըեօրում։
— Տօսթում, սէն տիվանէսին։ Սաատէթ սաաթըն եագ-
լաշմըշ օլտու գու հալտէ, սըգըլմաեա, միւգաարըպ օլմաեա նէ
սէպէպին վար տըր։
— Քի՞մ պիլիր։
Պու սէօգատէ իգթիրապ վէ տէհլիէթ մէվճուտ օլուպ, նա-
կեահ մարքի տը Շամըի պաշընը եօգարը գալդրարագ, վէ
կիւլիւմսէմէկեէ ճահտ իտէրէք։
— Ույն էֆքեարը պաթըլեէէ ինանմազըն, տէյինմի, ազի-
շիմ տէտի։
— Գէ՞ն մի։ խայր։
— Օ հալտէ սէն պախթիեարըն։
— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն պէրատէր։
— Գինի տինլե, պէն կէնճլիկմտէ, էֆքեարը պաթըլեէ
ինանան միլլէմլէր արասընատա եաշամազդա, պունլարտան պա-
գը խուգ գաբաըմ, վէ նիհաեէթ էյի եախօտ ֆէննա թալիէ
քէօր քէնտուն ինանմաեա պաշլատըմ։
Ֆապիէն.– (կիւլիւմսէեէրէք.) Սէն չօճուգսուն։
Բօգամպօլ.– (տէվամէն.) Մ. տը Սալլանտրէրանըն վէ-
ֆաթընը վէ պիչարէ կէմիճիմ վ.ալթէր Գլայթըն Հօբատաքի

թէլրացանըն քէնարընտան տիւշմէսինի թէապիպ իտէն կիճէտէ, զարիպ պիր տիւշ կէօրտիւմ։

— Օ տիւշ նէ՞ իտի։

— Ուեռումուշ իտիմ, պիրտէն պիրե զարիպ պիր սէատէն ուեռանըմ, պէեազ պիր քէֆինէ սարըլմըշ պիր ատէմկէլիպ, եաթագըմըն աեազընտա օթուրտում։ Վաթէը Պրայթ օլտուղունու թանըտըմ, լաքին կէօրտիւկիւն սուրէթէտէ օլմաեըպ, էվվէլքի կիւզել թասվիրլի, թաթլը պագըշը, կիւլէր եիւզլիւ Վալթէը Գրայթ իտի։ Պու խէեալ պանա եագըն օթուրտուղու հալտէ, «Մատէմքի պէն արթըգ վէֆաթ իթտիմ, սէնին տէ միւսթագպէլինի պիլտիրմէք իչին կէլտիմ...» տէտի, վէ էլինի՝ աչըգ օլան բէնչիրէտէն սսիւմանէ վէ սսիւմանտէ պուլունան մահիթապա ուզաթտը։ Պու մահիթապ պիր արա բարլաեըպ, պատէհու գուպպէի սէմավիտէն այրըլարապ, եէրինտէն գայտը վէ սէօնտիւ։

Ֆապիէն... (կիւլիւմսէյէսինի զապթ իտէմէեէրէք։) Բէք էյի, պու տիւշ նէ՞ լյմա իտէր։

— Կէօսթէրտիկի մահիթապ՝ պէնիմ թաւիիմ իտի։

— Նէ՛ տիվանէլիք...

— Իմտի Գօնսէբահօն իլէ էվլէնէմէեէճէկիմի տէրք իտիեօրում։

— Պիչարէ Ալպէրթ, էկէր սէն աչըգ օլմասա իտին, հագըգէթէն պաղլանաճագ տիվանէ սաեըլըրտըն։ Պէն սէնին պու սէօզլէրինի, տիպկըն վէֆաթըյլա իզտիվաճընըն կէրի գալմասընտան պաշդա պիր չէյէ համլ իտէմէյ։ Մամաֆի իքի այա գատար իզտիվաճքն իճրա օլունաճաղընը պիլտիրիրիմ։

Բօգամպօլ՝ պու սէօզլէրատն պիր տէրէճէ վիւսթէրիհ օլարագ,

— Ալլահ իչինթին, տէտի, վէ պու տէֆա կիւլէրէք,— Սահիհէն պիլա սէպէպ պէօյլէ վէյէուս օլմագըղըմ, տիվանէլիք էսէրի տիր, տէյի իլավէ իթտի։

— Թէչէքքիւր իլթիմզիլի քի, իֆագաթըն եագընտըր։ Իմտի ժագսէտէ եագլաշտըգ ճա, չալըշ քի սաքին վէ ճէսուր օլասըն։

— Սէօզ վէրիրիմ տօսթում, կիթմէյէք օլտուղումուզ Օրանժըրի չաթօսունտա ուզուն միւտտէթ գալաճաղմըրըզ։

— Թայը, սէնի թէկտավի իտէն տօգթօր, անճագ կէչէն կիւն պէնի պիր թարաֆա ճէլպլէ, պիր գաչ կիւն գատար սէնի Բարիստէն կէօթիւրմէքլիկիմվէ թէպտիլի հավա իթմէքլիկին խաեըլըը օլաճաղընը սէօյլէտի։ Պէն տէ սանա, ժէնաֆիի միւշթէրէքէմիզ իգթիզասընճա, Օրանժըրի չաթօսունտա պիր սէյեահաթ իթմէքտէն պահս իյլէտիմ։

Սախթէ մարքի՝ թէշէքքիւրէն, գօնթուն էլինի սըգտը, վէ պունտան պէօյլէ պիր թագըմ վահի իթտավվուրաթը պէր թարաֆ իտէրէք, տապր իլէ իզտիվաճա վէ տատտէթի զէմանընա պէքլէեէճէկինի վատ իթտի։

Պատէհու վիգօնթ, ֆէվզ էլատէ սէվտիկի գայընընն ֆիքրինի պաշգա պիր թարաֆա սէվգ իթմէք իւզրէ,

— Նէ՞րէտէ պուլունուեօրուզ, տէեիպ, պաշընը արապանըն գաբուտսունտան տիչար չըգարտը։ Բօգամպօլտա քէնտիսինէ իմթիհալ իթտի։

Օ կիւնիւ հավա կիւզել օլուպ, կիւնէշին իլք զիեալարը եաեըլտըղը պիր սըրատա, արապա, եէշիլքէյի մահէլլէրտէն կէչէրէք քիւչիւք պիր չէնըր եագլաշտըղընտա, պիր թագըմ քէօյլիլէրին եաեա եախօտ եիւք արապալարը, գաթըր վէ մէրքէպլէր իլէ բաղար եէրինէ տօղրու կիթմէքտէ օլտուգլարը կէօրիւլմէքտէ իտի, չիւնքի օ կիւնիւ ճուման իրթէսի օլմասըյլա, օրալարտա բանաեըր գուրուլուր իտի։ Ալապա իլէրլէտիքճէ, ղալէպէյիք սըգլաշմագտա, վէ զանն իտէրսին քի կիտէնլէր իւզէրինտէ պիր թէլաշ էսէրի պուլունմագտա իտի։

Ճէնրէ վէ բանաեըր եէրինէ իքի թարաֆընտա օխլամուր աղաճլարը օլան պիր ճատտէտէն կիտիյիպ, արապա պիր գաչ եիւզ մէթրօ տահա իլէրլէտիկինտէ, պիրտէն պիրէ տուրտու, վէ վիգօնթուն պիր սէյհսի՝ արապանըն գաբուտսունա կէլէրէք։

— Էֆէնտիմ, պունտան իլէրիեէ կիտիլէմէզ, տէտի։

Բօգամպօլ.— (թէաճճիւպլէ.) Նի՞չին։

— Ձիւնքի պէշ տագըգատան պիր ատէմ իտամ իտիլէճէք օլտուղունտան, սօգոպլար խընճախընճ տօլմուշ տուր։

Բօգամպօլ՝ իտամ քէլիմէսինի իշիթտիկինտէ սարսըլտը, վէ ֆապիէն տէ,

— Ղալէպէլիկին շիմտի՝ սէպէպինի անլատըրում. բանաեըը իչին պու գատար խալգ թօբլանմազ տէյի պէեան իթտի։

Վիգօնթ, արապանըն կէրի չէվրիլմէսինի էմր իյլէտի խսէտէ, արգա թարաֆտա տախի էօնտէ օլտուղու գատար իզ ատիհամ պուլունտուղունտան, պու էմրին իճրասը գապիլ օլմատը։

Կիյեօթին ալէթի ուզագտան կէօրիւլտիւկիւ կիպի, արապանըն էթրաֆընտա թօբլանմըշ օյան խալգ միեանընտա տալ խի, մէսէլա գիր գատընըն՝

— Պիր ադտան միւմթէհիմ իտամ իտիլէճէք տիր. սաաթ ալթընտա հէր չէյ պիթմիյ օլաճագ տըր, տէտիկի, վէ մէրքէպ իշղէրինտէ օթուրմուշ օյան պիր քէօյլինիւն տէ,

— Լաքին նէ՞ գապահաթ իչղէմիշ տիր, տէյի սօրտուղունտա, մէզքիւր գատընըն,

— Քէնտինէ վալիտէյնէք իթմիյ օյան պիր գատընը, պիչարէնին բէք ազ էօմրիւ գալմըշ օյտուղու հալտէ, պօղուպ թէյէֆ իթմիյ տիր, տէյի ինֆատէ իյլէտիկինի, վէ քէօյլինինէն,

— Մահքիւմ գա՞չ եաշընտա տըր, տէյի վագը օյան սիվալինէ ճէվապէն տէ,

— Եիրմի սէքիզ եաշյարընտա տըր, տէնիլտիկինի, Բօգամպօլ իչիթմէքտէ, սաչյարը տիքիլմէքտէ, վէ տէհչէթինտէն նաչի տիթրէմէքտէ իտի։

Նակահ հէր թաբաֆտան,— Իչթէ քէնտիսի, սէօզլէրի իշիտիւպ, սապրըսըզըզընտան նաչի հարէքէթի իթմէքտէ օյան վէ գարժադարըշ ֆըսըլթըլարը՝ տալղալը տէնիզին չալգանթըսընա պէնզէմէքտէ պուլունան խալգ՝ օ անտէ սիւքիւթ իթտի։

Պու սըրատա վիգօնթ ֆապիէն տ'Ասժօլ կէօզլէրինի գաբաճըպ, իտամ իտիլէճէք օյան չախս իչին ֆիքրինտէն տուա

իթտիկինտէ, Բօգամպօլտա օնա պէնզէմէյէ ճահտ իթտի իսէտէ, պիր տիւրլիւ ժուվաֆագ օլաժաեըպ, գարշը գօնուլմազ պիր գուվվէի ճազիպէ իլէ կէօզլէրի կիյեօթին ալէթինէ աթֆ օլունժուշ օլտուղու կիպի, գալպի տէ գանն իտէրսին քի տարպ իթմէքտէն տուր օլժուշ, անընը թէր իլէ գաբլանմըշ, վէ վիճուտի սինիր տիթրէմէսինէ տիւչար օլժուշ իտի։

Համտ օլսուն քի վիգօնթ կէօզլէրինի գաբամըշ օլմասըլա պու հալի կէօրէմէտի։

Բօգամպօլ՝ օլանէ տէկինի պօշ օյան գաթըլկեահ իւզէրինէ իչի քիչինին չըգտըղընը կէօրտիւ, վէ պունլարըն ճէլլատ ժուավինլէրի օլտուղունու թանընտը։

Սօնրա սօլկուն չէհրէլի վէ կէնճ չաղտա օյան ժահքիւմ քէսիք սաչը պաչըյա վէ պէեազ վէ չըպլագ պօղազըյա զահիր օլուպ, ճէլլատա վէ հապսխանէ լահիպինէ տաեանտը՝ ղը հալտէ, գաթըլկեահըն գատէմէլէրինտէն եօգտը չըգտը։

Սահթէ մարքի՝ բիր իհթիեարտան դիեատէ էպէտիեէթէ եագլաչմըշ օյան պու կէնճի՝ խաչը տօտագլարընա տաեաթժագտա օյան վէ իլանիեէթտէն պահս իտէն բահիպ իլէ գանունա իթաաթ իտէճէք տագըգաեա պէքլէեէն տէհչէթպաշ ժէժուրըն արասընտա կէօրտիւ. Պատէհու ժահքիւմ իլէրի սիւրիւլիւպ, պաչը քէսիճի ալէթին ալթընա կէլտի, վէ իշթէ պու արա հիւքմիւ գանուն իճրա իտիլմէյէ, խալգ արասընտա պիր ֆըչըլթը իշիտիլտի, վէ ժահքիւմիւն պաչը տիւչտիւնտէ, Բօգամպօլտա այնի տարպէտէն վուրուլմուշճասընա արապանըն իչինտէ պաեըլտը։

. . . . . .

2

Սախթէ մարքի տը Եամրիեի եօլճուլուգ արապասըննտա թէրքլէ, Բարիսէ ավտէթ, վէ պիր գաչ կիւն կէրիսինտէն պահս իտէլիմ.

Պիր ագշամ, սաաթ 9 գարարլարըննտա, գօնթէս Արթօֆֆ՝ Բէբինիէր ոօգաղընտա քեոյին խանէսինտէ սօպանըն եագըննընտա օթուրմուշ օլուպ, տօգթօր Սամուէլ Ալպօ իլէ կէօրիւշիւեօրտու.

Տօգթօր՝ դաեէթ թահսալը պիր հալտէ կէօրիւնիւպ, գօնթէս իսէ, չէննա տագըգատան պէրու սուս տուրմագտա իքէն, պիրտէն պիրէ չու սէօզլէրի սէօյլէտի.

— Տօգթօր, պիլի՞ըմիսինիզ քի Մ. տը Գլաեէ իլէ Ֆրանչ-Գօնթէեէ կիթտիկիմտէն պէրու պու կիւն թէմամ իքի այ օլտու.

— Էվվէթ ժատամ.

— Պանա պիր չէյ սօրմամանըզը պունատան էվվէլ սիզէ իմթաբ իթմիշ իտիմ. պու գանունա օլ զէմանատան պէրու թէմամիյլէ իթաաթ իթտինիզ.

— Ֆիլվագը, ժատամ, միւրատընըզ, արզուննուզ, պէնիմ իչին պիր էմրի գաթի իտի.

— Ազիզիմ տօգթօր, պէնիմ կիպի պունաճա ղարիպ վէ միւտհիշ էնթրիգալարա կիրմիշ օլան պիր գատըն՝ թէէմինէն իշ կէօրէպիլիր, բլանլարընը եալընըզ քէնտի տիւշիւնէպիլէր, վէ պու բլանլար թէմամիյլէ հազըր օլտուղունտա, անճագ էՖֆիեէթի քեամիլէսի օլտուղու շախսլարա թէպիլիզ իտէպիլիր.

Տօգթօր պաշընը էյտի, վէ Պագդարա չէօլէ տէվամ իմտի.

— Զանն իտէրիմ քի, պու կիւն, նէ եաբմըշ օլտուղումու, վէ մագսէտէ էրմէք իչին տահա նէ եաբմագ Ֆիքրինտէ պուլունտուղումու սիզէ պիլատիրմէքլիկիմին վագթը կէլտի.

— Տինլէեօրում ժատամ.

— Տուրուն տա, Ֆրանչ-Գօնթէեէ իմթտիկիմտէեահաթըն հիքեաեէսինի պէր թահքսիլ սիզէ նագլ իտէեիմ, կէնճ ըֆֆիգիմ Բօլան չիմտիքի հալտէ օրատա մահպուս մագամընըննտա պուլունմագտա տըր.

Գօնթէս՝ գօլթուգլուսունտա եասլանտըգտան սօնրա, մէլէզ թահպիպ աֆթահէքի նագլինէեթի իթտի.

« Մ'ալիւմիւնիւզ օլտուղու իչդէ, Մ. տը Գլաեէ վէ պէն՝ բօսթա արապասըյլա Բարիզտէն հարաքէթ իթտիք.

« Խաթըրընըզտա օլտուղու վէճհլէ, պէն էրքէք դրեաֆէթի՞ն է կիրմիշ օլտուղումտան, օն ալթը եաշլարընտա պիր տէլիգանլըեա պէնզէեօրուտում, վէ հէր պէնի կէօրէն՝ Բօլանըն քեաֆֆիպի գանն իտիեօրտու.

« Բարիզտէն մուֆթարագաթըմըզտան 48 սաաթ սօնրա Գլաեէ վասըլ օլտուգ. Բարիստէն եօլա չըգարքէն գաթի պիր բլանըմ եօգ իտի, եալընըզ Րօգամպօլ իլէ մարքի տը Եամրինին այնի շախս օլտուղունա գանմըշ իտիմ, ֆագաթ իէէմինաթըմ օլմատըղընտան, հէր հալտէ պու թէէմինաթը էլտէ իթմէք իսթէր իտիմ.

« Մուվասըլէթիմիզ ագշամը Բօլանա՝

« — Տօ՛սթում, սիզ Մ. տ'Աստօլֆ խանէսինէ կիթմէլիսինիզ, տէտիմ.

« Բօլան տա պանա, — Վագը օլան չիրքին հարէքէթիմէն պէրու արամըզ աչըլմըշ տըր, տէյլ ճէվապ վէրտի.

« — Էլպէթթէ միւթէվէքքա ամճանըզ իչ՝ անըն արասընտա մէնֆաաթճա պագը խուսուսաթ օլաճագ տըր. Պունու պէհանէ իտէրսինիզ.

« — Ֆիլվագը չըգան սէնէ, ամճամ քէնտիսինտէն պիր տէյիրմէն սաաթըն ալմըշ իսէ տէ, պէտէլինի թէմամիյլէ էօտէմէմիշ տիր.

« — Էյի ևա կիտին քէնաիսինի կէօրիւն։

« — Նէ՞ ժագսէտլէ։

« — Մարքի իւէ պիրլիքտէ անը պուրաեա կէթիրմէլիսինիզ քէնաիսինի կէօրմէլիեիմ։

« — Ֆագաթի սիզի թանըեաճագ տըր։

« — Պէն կիզլէնէճէեիմ. օ պէնի կէօրմէքսիզին պէն քէնաիսինի կէօրէճէեիմ։

«Բօլան պանա գարշը իչէմիշ օտուդու խէթաալարընը անլաեալըտան պէրու թէժամիյլէ իթաաթի իթտիկլինտէն, վէ պիր գաչ կիւն իչինտէ քէժալէթի սահիպի օլմուշ կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, իրթէսի կիւն ալէսսապահ ուժուդունա պիր թիւֆէնք ալարագ եօլա չըգտը։ Գլաեէ իւէ Հօբաա արաբընտա քեային վասի պիր չամ օրմանընտան կէչէրքէն, չօգ տէֆա պիրլիքտէ ավտա պուլունմուշ օտուդու պիր ավճը գլագուդունա թէսատիւֆլէ, պու ատէմ Բօլանա՝

« — Ա՜հ, միւսիւ Բօլան, կիւզէլ պիր ավ գաչըրտընըզ, տէմիշ, վէ Բօլան տա,

« — Նէ՞ վագըթ, տէյի սօրմուշ։

« — Էվվէլքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ։

« — Նէ՞րէտէ։

« — Գարա-տէրէտէ։ Մ. ա'Ասժօլ իւէ գայնը ժարքի տը Շամրի՝ տիւգ իւնվանընը հաիդ օլան պիր Իսրանեօլ իւէ պիրլիքտէ պիր աեը ավլատըլար։

« — Աեըեը քի՞մ թէյէֆ իթտի։

« — Մարքի։ Ցօղրուտու քէք ճէտուր քիմսէ իմիշ։

«Գատէհու ավճը գլագուդու՝ Բօգամպօլուն աեը իւէ վուդու պուլան ժուհարէպէսինի հիքեաեէ իթմիշ, վէ իւավէթէն տէ, — իչթէ պու սըրատա իզտիվաճըն գալարը վէրիլմիշ տիր, տէյի պէեան իթմէքշ տիր։

«Բօլան սարսըլարագ, — Հա՞նկը իզտիվաճ, տէյի սօտուդունտա, ավճը գլագուդու՝ Բօլանըն պիրտէն պիրէ ալթիւսթ օտուդունա վէ լէհճէսինին տէօնտիւկիւնէ տիդգաթ իթմէեէրէք,

« — Մարքինին՝ Իսրանեալը տիւգիւն գըզը իւէ իզտիվաճը, տէյի ժուդապէլէ իյլէմիշ տիր։

«Բօլան.. Պու իզտիվաճ եագըննա՞ ժը վուդու պուլաճագ տըր։

«Ռէօյլիւ.. Տիւնքի գուտտաստա քիլիսէճէ իւանը իճրա իտիլմիշ տիր, վէ զանն իտէլիմքի, պու կիւն տէ ըէսմի իզտիվաճ վուդու պուլաճագ տըր։

«Բօլան՝ պու սէօզլէրի տինլէտիկտէ, օլ տէրէճէ հէեէճանը ագիմ հիսս իյլէմիշ տիր քի, Թիւֆէնկի էլինտէն տիւժիւշ, պունունյա պէրապէր Հօբաեա տօղրու եօլունա տէվամ իյլէմիշ տիր։ Շու գատար քի ալտըզը խապէր իւզէրինէ, թասավվուրտըը վէ պիր կիւն էվվել քէնաիսինէ թայերն իթտիկիմ բյանը քեամիլէն թէպտիլ օլմուշ տուր։ Եէօյլէ քի, քէնաի քէնաիեէ,

« — Մարքի տը Շամրի կիպի պիր այագ՝ ժատժագէլ տը Սալանտրէրա իւէ էվլէնէժէզ։ Ֆագաթի կէրի տէօնիւպ, գօնթէս Արթօֆուն ըէյինի սօրմաեա վագըթ օլմատըզընտան, եալընըզճա կիտէեիմ, տէմէշ, վէ օ կիւնիւ իճրասը ժուդարըէր օյան պիր իզտիվաճը ժէնն, եախօտ հիչ օլմազսա թէէէխիր իչին նէ հաբատլէնճէկինի տիւշիւնէրէք, սիւրաթլէ եօլունա տէվամ իյլէմիշ տիր։

«Հօբաեա ժուվասըլէթինտէ, սաաթ սապահըն սէքիզի բատտէյնըի օյուպ, ճիվարտա կէօրիւլէն պիր խայլի պէյկիը վէ քիտաէլէրին աեագ իզլէրինի՝ իզտիվաճ միւնասիպէթիյլէ օ սապահը խանէ խալգընըն շաթօտան տիշարը չըգմըշ օլմալարընա համլ իթմիշ իսէ տէ, շաթօնուն իւզէրինտէ քինյա իտիլմիշ պուլունտուդու տաղըն էթէկլինէ ժուվասըլէթինտէ, պիր աթլընըն կէշտիկինի կէօրմիւշ, վէ պու աթլը՝ Օլնէյ գատապասընտան իհթիեար պիր թապիպ օյուպ, Բօլան օ ժէմլէքէթի էվլատընտան օլմադյա, էվվէլճէ պագը կէօնա իւլֆէթի վէ միւնասիպէթի օլմուշ օլտուդունտան ժէրդուժու զիկատէսիյլէ թանըը իմիշ։ Իժտի գարշըլաեարագ,

« — Նէ՞ օ տօգթօը, սի՞զմիսինիզ, տէտիկինտէ, — Թա-

պիպ՝ վագաբլը պիր հալ իլէ,— Սապահ խայը, ժօնսիէօ տը Գլաեէ, տէյի ճէվապ վէրմիշ տիր։

« — Գու գատար էրքէն նէ՞ըէտէն կէլիւօրտունուզ։

« — Հօբատան։

« — Օրատա խասթանը՞զ մը վար տըր։

« — Լվվէթ, ֆագաթ իմէէսիւֆ խէբրիմ՛քի կէճ վասըլ օլտում։

« — կէ՞ճ մի վասըլ օլտունուզ։

« — Էվվէթ, չիւնքի միւսիւ տիւզ վէֆաթ իթթի։

« — Վէֆա՞թ մը իթթի։ Տի՛զ միւ։

« — Էվվէթ։

« — Տիւզ տը Սալանտրէրա՞ մը։

« — Շիւպհէսիզ։

« — Լաքին նա՞ըլ, նէ՞տէն վէֆաթ իթթի։

« — Եըլտըրըմ տամլասընտան, պէն եէթիշտիկիմ գէժան հէնուզ հաեաֆտա իտի իսէ տէ, աղ սօնրա թէօլիմօլտու։

«Օլվագըթ տօգթօր՝ օ կիճէքի վագըալարը նագլվէրմէյէ տիր։ Շէօյլէքի իքի կիւն էվվէլաեը ավընա կիթթիշ օլտուդ՝ լարը հալաէ, պունուն պագը սէրկիւղէնի վագըալարընտան միւ-թէէսսիրէն գանընտա ֆէվգէլատէ թագվիզ զուհուրա կէյ-միշ, վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթընըն պաշըճա սէպէպի պու օլ-ժուշ տուր։ Մէրգուժուն հաեաֆընըն սօն տագըգալարընտա Մ. տը Շամրի հագըը պուլունժուշ, չիւնքի իրթէսի կիւն ըհտի իդտիվաճըն իճրատ ժուգարըէր օլմասըյլա, գաթէն ֆիքրի վէղղուլ օլտուկու կիպի, օ կիճէ ֆուրթունա տաճի օլ-տուդունտան, վէրգում, ուդգուսու կէօթիւրմէյիշ, վէ սա-պահլաէրն էրքէնճէ գալգարագ, գահմ քէտէրի օլաճագ տիւգիւն օտասընա կիրմիշ, վէ իշթէ պու արա պիր պաղրըշ իշտիւէրէք խանէ խալգը գօշուգ, Մ. տը Սալանտրէրանըն գաբեօլասընտան պիրուճ կիպի եէրէ տիւշտիւկիւ կէօրիւլմիշ տիւր։ Մարքի, տօգթօրուն իֆատէսի վէճճէյէ,— ուժուրը պահրիէտէ չալըշմըշ, վէ ֆէննի ճէբրահիեէ պիր ագ քէսգի մալիամաթ իթթիշ օլմասըյլա, տիւգտէն գան չըգարմըշ, վէ

ժէրգում տօգթօրու պուլտուրմադ իւզրէ պիր աթըր խըզ-ժէթքեար եօլա չըգարըլմըշ տըր։ Տօգթօր կէլտիկինտէ, մար-քինին չըգարտըղը գանըն կէճիքմիշ օլտուդունու, վէ եալը-նըզ էօժրիւնիւ պիր գալ սաաթ թէժտիտ իթմիշ իտուկինի տէրմիեան իլէմիշ, վէ տիւգ՝ թտապիպին գուճաղընտա թէս-լիմ օլմուշ տուր։

«Րօլան պու հիքեաէեի տինլէտիքտէն սօնրա,— նէ՛ ֆէ-լաքէթ, տէյինճէ թտապիպ,— Սիզ տահա ֆէլաքէթին եարը-սընը իշիթտինիզ, չաթ օտա իքի վէֆաթ վուգու պուլմուշ տուր, տէյի մուգտապէլէ իլէմիշ տիր։

« — Իքի վէֆա՞թ մը։

« — Էվվէթ, պիրի տիւգ...

« — Էյ տիկկըթ՞։

« — Տիկկըթ տէ պիր ինկիլիզ։

« — Հա՞նկը ինկիլիզ։

« — Մարքինին պէրապէրինճէ կէթթիկմիշ օլտուդու քէօր։

« — Ազիզիմ տօգթօր, պու ինկիլիզ՝ սիզին թէտավի իթմիշ օլտուդունուզ չիրքին չէհրէյլի կէմիճի իտուկինի Րօլան պիլէ-մէմիշ տիր։

— Վալթէր Պրաֆթ մը։

— Թա քէնատիսի։

— Էօլմիշ մի։

— Էօլմիշ օլտուդունու քէօյիւն հէքիմի Րօլանա խապէր վէրմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, տօգթօրուն Րօլանա հիքեաեէ իթտի-կինէ կէօրէ, չաթ օտա Մ. տը Սալանտրէրա իլէ իշթիդալիտիլիր իքէն; սապահլաէրն էրքէն իշլէրինէ կիթմէքտէ օլան քէօյիւ-լէր՝ տէրէ իշինտէ վէ Հօբանըն տիվարլարը ալթընտա, գահա-լարտան տիւշէրէք գանլարա միւէէմմա օլմուշ պիր պիչինճիգ ճիսմէ բասթ կէլմիշլէր, վէ գալարըքտ չաթօտա նագլ իլէ-միշլէր տիր։ Օրտաճա եէնիտէն քէտէր վէ հէեէճան հասըլ օլ-տուդու կիպի, գալիպա մարքի պու նաչը կէօրտիւկիւնտէ պա-հըլմըշ, վէ կիւճ իլէ աեըլմըշ տըր։

« Իքինճի ֆէլաքէթի իսէ, քէօրիւն՝ օտասը լէթրացաեա

եագըն օլմասըյլա, սըճագտան սըգըլարագ, օտասընտան թէբաացաեա չըգմըշ, վէ գաեէթ ալչագ օլան բարմագլըղա իլէրլէեիպ, մուվագէնէսինի դայպ իտէրէք տիւշմիշ օլտուղունու տօգթօր հիքեաեէ իյմիշ, վէ հիքեաեէսինին սահիհլիկինի տէ թէէմին իլէ, մուսահիպլինտէն այրըլմըշ, վէ Բօլան՝ պիր միւտաէթ նէ եաբաճաղընը տիւշինտիւքտէն վէ պէօյլէ պիր սըրատա Մ. ս'Ալմօլու վէ գայնընը տավէթ իթմէսի եագըմաեաճաղընտան, իզտիվաճըն պիթթապի կէրի գալաճաղը միւտաէթ զարֆընտա իճապը իճրասըընը գալարլաշտըրմագ իւզրէ ավտէթ իյմիշ տիր։

«Պէն քէնտիսինի սապըրսըզլըգըա պէքլէտիկիմ հայտէ, էրքէնճէ ավտէթինի կէօրտիւկիւմտէ, թէաճճիւպ իթտիր, վէ կէօրտիւկիւ վէ իշլէթտիկի չէյլէրի նագլիյլէտիկինտէ, թէաճճիւպիւմ տիկէր պիր նէվէ թէպտիլ օլտու։

«Ազիզիմ տօգթօր, սիզ տէ անլաեօրսունուզ քի, Բօլանըն հիքեաեէսի՝ տիւշինէճէք պիր մատտէ իտի։ Մ. տը Ալլանտըէրա վէֆաթ իյմիշ օլմասըյլա, մատմազէլ Գօնոէբսիօն՝ մարքիի ֆէվգէլատէ սէվսէ պիւէ, հիչ օլմազսա իւչ այ պէքլէմէսի գարուրի իտի։

«Պունուն իւզէրինէ Բօլան վէ պէն՝ իրթէսի կիւն Բարիսէ ավտէթլէ, մարքի տը Շամբինին մահիյէէթինի մէյտանա չըգարմագ իչին պուրատա պիր չարէ տիւշինմէեի թասմիմլէյէտիք։

«Բօլանըն, Գլաեէ չաթօսունտա, ամճասը թարաֆընտան պրագըլմըշ պիր նէվ սուֆրա արգատաչը վար իտի. պու պիր չարէ թօբալ պիր քէօյլու օլուպ, քէօյուն էյլէնճէլէրինէ կիտէրէք, քէման չալար, հաֆթանընն ատի կիւնլէրինտէ գուրպաղը ավընա կիտէր, վէ պու իշի սէնաաթընտան պաշգա մանթար արամագլա մէշղուլ օլուր իտի։

«Ժանէ իսմինտէ օլան պու քիմսէ, չաթօտա տօղմուշ պիւեիւմիւշ օլուպ, Բօլանըն ամճասը միւթէվէֆա չըվալիէ՝ ավա կիթտիկինտէ անը սա պիրլիքտէ կէօթիւրիւր իմիշ։ Ժանէ՝ մանթար զէմանընտա օրմանլարը կէչէրէք, թօրպասընը մանթաո ալ տօլտուրուր, վէ ճիվար քէօյլէրէ վէ սէյիհլէրէ կէտէրէք, սաթար իտի։

«Խուսուսա վիդօնէթ ս'Ալմօլուն Հօբատա պուլունտուղունտան պէրու, Ժանէնին, չօգ սէֆա մէգքիւր չաթօեա կիթտիկինի պիւիր իտիմ։

«Պու Ժանէ ագիլ վէ Բօլանա սատրդ օլուպ, գաեէթ սըր սապլար թասպիեաթը պուլունտուղունու. Բօլան թէէմին իյմիշ իտի։

«Ադշամը պէքլէտիք. ագշամօլտուղունտա, օ կիւնիւ օրմանլարտա կէչիրմիշ օլան Ժանէ՝ չաթօեա ավտէթ իթտի, վէ Բօլան՝ թատավվուրումու պիլտիկի ճիհէթլէ, քէնտիսինի օտասընա չըգարարը։ Պէօյլէճէ իւչիւմիւպ պիրլիքտէ պիր օտատա գաբանտըգ։

«Մ. տը Գլաեէ չու եօլտա սէօզէ պաչլատը.— Ժանէ, Հօբաեա չօգտան պէրի՞ մի կիյիմէտին։

«— Իւչ կիւնտէն պէրի կիյիմէտիմ էֆէնտիմ.

«— Ցիմէք նէ օլտուղունու պիլմէզսին։

«— Պիլիեօրում, ֆապրիգալարը սաթըն ալան պիւեիւք էֆէնտի վէֆաթ իթտի։

«— Նէ՞տէն պիլիեօրսուն։

«— Մ. ս'Ալմօլուն ավ մէմուրու Նիգու սէօյլէտի։

«— Օ հալտէ Հօբաեա կիյիմէլիսին։

«— Նէ՞ վագըթ։

«— Եարըն, ժանթար կէօթիւրիւրսիւն։

«Պու թօբալ՝ ագըլը պիր քիմսէ օլուպ, կէօզիւնիւ գըրբարագ։

«— Մատամա եախօտ ժատմազէլէ պիր թէզքիրէ՞մի կէօթիւրէճէեիմ, տէտի։

«— Խայր, պու միւսիւեիւ կէօթիւրէճէքսին։

«Բօլան՝ պու սէօզիւ սէօյլէրքէն, էլի իւչ պէնի կէօսթէրտի։ Պու խուսուս՝ Ժանէեի թէաճճիւպտէ պրագաբ, վէ Բօլան տէվամլէ,—

— Ժա՛նէ, սէն պու էվին չօճուղուսուն, լաքին եէմին իւ-

տէրիմ քի, նկէը պանա խիեանկէթ իտէրսէն, պիր տահա գլաեէ աեաղ պաժաեաճագ սըն, տէտի։

Թօբալ.- Էֆէնտիմ, պանա պէօյլէ չհյւէը սէօյլէմէկեին։ Պու սուրէթլէ ժանէկնին սօն նէֆէսէ գատար քէնտիսինէ սատըգ գալաճաղընը անլատըգտան սօնրա, Բօյան՝ մէրդումա իրթևսի սատահ պէնիմլէ պէրապէր կիտէճէկինի պիլպէեան,— Օրմանլարտան կհչէր, վէ ժանթար սաժժագ իւզրէ Հօբաեա կիտէրսինիզ։ Էօյլէ պիր եօլ թութաբսըն քի, շաժօնուն խըզմէթքեարլարը սիզի թաատա տավէթի իթսինլէր, վէ րէֆագաթքընտա պուլունան միւսիւ տէ, արզու իթտիկի ատէմլէրի կէօրէնէ գատար ատուրսուն, տէտի։

«Ժանէ, հալէա պու սէօզլէրտէն պիր շէյ անլաժաեըպ, Բօյան՝— Պու միւսիւ՝ քէօյլու գըեաֆէթինէ կիրէճէք, էլէրինի վէ եիւզիւնիւ սիեահլաթաճագ, վէ սէն օլատա անը՝ քիւչիւք պիր չօպան մագամընտա կէօսթէրէճէքսին։ Շիմտի կիթ եաթ, վէ սապահըն սաաթ իւչիւնէ տօղրու կիթտիկեէ հազըը օլ։

«Ժանէ՝ սէյամ վէրիպ չէքիլտի։

Գօնթէս, պիր աղ տուրտուգտան սօնրա, չէօյլէ տէվամ իթտի։

«Ֆիլմագը իրթէսի կիւն, կիւն տօղժաղտան չօղ էվվէլպէն հազըը օլտում։ Բօյանըն իչէրի կիրտիկի էանատէ, էրքէք գըեաֆէթթիմէ օլատրէճէ թէպտիլ օլմուշ խոմքի, քէմալը հայրէթլէ պաղըրտը, վէ էկէր սըրըքմա զաթէն վագըֆ օլժաստա իտի, պէնի ինանըեամաեաճագ իտի։ Սարը սայլարըմը գարարթմըշ, վէ միւժդին մէրթէպէ տաղընըգ իթմիշ օլտուղում կիպի, էլէրիմի վէ եիւզիւմիւ տախի սիեահտա պօեամըշ իտի, էսվապըմ իսէ, էօկի վէ բէք չօղ եէրի եամալը եուն պիր բանթալօն իլէ պիր չիֆթի թախթա գունտուրա վէ մավի պիր կէօժէքտէն իպարէթի իտի։ Գունտան պաշգա էլիմէ պիր տէյինէք, սըրըքմա պիր զէնգիլ սիժըշ վէ պաշըմա տախի, եիւզիւմիւ եարըսընա գատար կիզլէեէճէք տէրեէտե պիր չաբգա կիյմիշ իտիմ։

«Սապահըն սաաթ ալաֆ. իւչ պուչուգ բատտէլէրինտէ, ժանէ վէ պէն Գաեէտէն եօլա չըգտըգ։

«Բօյան, թիւֆէնկինի ուժուգունա ալտըգ, եարը եօլա գատար պանա րէֆագաթի իթմէք իսթէտի։ Իքի սաաթ սօնրա ժանէ՝ քէնտինին վէ պէնիմ սէրքէթիմի ժանթար իլէ տօլտուրտու։ Բօյան տա ավճըղըգ իտէրէք կէրի տէօնտիւ, պիզ իսէ չաթօեա կէօմիւրէն միւշքիլ պիր եօլատան եիւրիւմէկեէ պաչլատըգ։

«Իլը տէֆա թէսատիւֆ իթտիկիմիզ քիմսէ՝ Ասմօլ սիլսիլէսի իչինտէ տօղմուշ օլան իհթիեար պիր խըզմէթքեար օլուպ, էվին պիր նէվ վէքիլխարճը, վէ իսմի տէ պաալա Անթուան իտի։ Մէրդում ժանէկի կէօրտիւկինտէ, -- էվատա, ֆէնա պիր վագըթտա կէչիեօրսուն։ չու արաբզգ էվիմիզտէ քիմսէ եէմէք եէմէկի տիւշիւնմէկեօր, տէտի։

«Ժանէ տէ հիչ պիր շէյտէն խապէրի եօգ տուր կիպի կէօրիւնէլէք,— Նի՞չին պաալա Անթուան, տէյի սիւալիթտի։

«— Զիւնքի պու կիւն ճէնապէ ալտը իճրա իտիլճէք տիր։

«— Ֆի՞մ վէֆաթ իթտի։

«— Վէֆաթ իտէնլէր իքի քիշի իսէ տէ, պիրինին ճէնապէ ալտը իճրա գըլըճնաճագ տըր։

«Ժանէ, կիթտիքճէ թէճճիւպիւ արթըեօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, պօշ պօղազ օլան պաալա Անթուան՝ ժանէնին պիւտիկի շէյլէրի, շէօյլէքի Մ. տը Սալանտրէրանըն պիր կիւն էվվէլ վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու վէ պիչարէ պիր քէօրուն՝ գաեաատրատան աշաղըեա տիւշէրէք թէրքի հաեաթ իթտիկինին հիքեաեէ իթտի։

«— Իքի ճէնապէտէն պու կիւն էվվէլճէ հանկըսը տէֆնի իտիլճէկ տիր, տէյի ժանէ սօրտու։

«— Քէօրուն ճէնապէսի տէֆնի օլունաճագ տըր։

«— Էյ տիկէրի՞։

«— Տիկէրի, քէնտի մէմլէքէթինէ, եանի Իտրանիաեա կէօթիւրիլճէկ տիր։ Օյնէյ թապիսի տիւն ադշամ կէլէրէկ

պահարլատը· եարըն սապահ սիւշէս վէ գըզը՝ նայ իւէ պիր-լէքտէ կիտէճէքլէր տիր· Մ. վիկօնթ տախի ըէֆագաթլարըն-տա պուլունաճագ տըր·

«Ժանէ՝ խէֆիէն պանա պագտը, լաքին պէն պէլլիսիզճէ տուրտում·

«— Օ հալտէ, — տէտի թօքալ, - միւսիւ Անթուան, մանթարլարըմը իսթէվէօ՞ղմուսունուզ·

«— Իսթէրիմ Ժանէ, մաթպախա կիթ տէ Մարիօնա վէր·

«— Միւսիւ Անթուան, ճէնագէ ալաբընըզ օլմագ լա պէ-բապէր, պիզէ իչէճէք պիր շէյ վէրիրլէ՞ր մի·

«Եալընըզ իչէճէք շէյ տէյիլ, հաթթա պիրէր թապագ եէմէք տէ եէեէպիլիրսինիզ· Հայտէ կիտինիզ չօճուգլարըմ·

«Ժանէ՝ չաթօնուն հէր թարաֆընը բէք էյի պիլտիկի ճիհէթլէ, պապա Անթուանը հավլիտէ, սիկարասընը իչէրէք պրագըպ, պէնի տօղրուճա մաթպախա կէօթիւբրաիւ· Օլէսնատէ մաթպախտա պիր թագըմ պաղչէպան վէ չօպանլար թօքլանմըշ օլուպ, սեեահ պուղտայտան բիչիլիլմիշ պիր նեվ թաամտան պիրէր չանագ տօլուսու եէմէքտէ, վէ պիթթապի պիր կիւն էվվէլվուգու պուլմուշ օլան իչի ֆէլաքէթ իւզէրինէ կէօրիւշմէքտէ իտիլէր·

«Ժանէ՝ հիւանի գապուլ օլունուպ, պէնի, տաղի պիր խըսըմը մագամընտա թագտիմիլմէմի, վէ պէն տէ մահուտ թաամա հիսսէտար օլարագ, քէմնըը իչթինա իւէ եէեօր կիպի կէօրիւնմիւմ·

«Պէն՝ տաղլարընը ասլա թէրք իթմիշ օլմաեան վէ աղըղլարընը աչըպ սէօղ սէօյլէմէեէն գօրգագ վէ մահճուպ կէնճլէրին հալինտէ տուրուպ, իտիլէն սէօղլէրի տինլեեօրտում·

«Պիր սաաթ գատար տիգգամի իթմէքլէ, չաթօտա օլանա կէչէնէ ակեահ օլտում·

«Տիւշէս տը Սալանսրէրա վէ գըզը գաեէթ մահզունօլուպ, պիւթիւն կիճէ վէ օ կիւնիւ օտալարընտան չըգմաեարագ, աղլատգըլարը իչիտիլմեօրմուշ· վիկօնթէս տ'Ամօլ տա պունլարըն ըէֆագաթընտա իմիշ·

«Մարքիեէ կէլինճէ, բէք զիեատէ միւթէէսիր օլտուղունու խապէր ալտըմ· Մէզքիւր իւի վէֆաթ քէնտիսինէ թէէսսիր իթտիկինտէն, չաթօտա մէճնուն կիպի տօլաչըեօրմուշ·

«Նիհաեէթ ալտըղըմ սօն մալիւմաթ՝ պէնիմ իչին գըյմէթտար օլուպ, չէօյլէ քի, քէօրու սապահընը սաաթ սէքիզին-տէ տէֆն իտէճէքլէր, վէ Ֆրանչ-Գօնթէ մէմլէքէթինին ուսուլը վէճհլէ, ճէնագէնին եիւգիւ աչըգ օլմագ իչին աչըգ թապութի իւէ քէօյիւն մէդարիսթանընա գատար կօթիւբիւլուպ, օրատա գաբագ մըխլանարագ տէֆն իտէճէքլէր իմիշ·

«Պունտան գաթինագար մէրգուժուն էսվապը կիեինտիրլէրէք, օտասընա գօնուլմուշ, վէ հէր քէսին կիտիպ, մուպարէք սուտան (օրհնեալ Ջուր) եիւգիւնէ սէրբմէսինէ միւսաատէ իտիլմիշ օլտուղունու անլատըմ·

«Իմտի Ժանէեէ պիր իչարէթ իթտիկիմտէն, օ տա,

«— Ճէնագէեի կէօրէպիլի՞ժիեիմ, տէյի սօրտու·

«Մարթօն իսմինտէ օլան աչճը գատըն՝

«— Էվվէթ Ժանէ, ֆագաթ ճէնագէեի կէօրմէնի սանա թավսիյէ իթմէմ, տէտի·

«— Նի՞չին Մարիօն·

«— Չիւնքի կէօրիւրսէն գօրդաճագսըն·

«— Պէն էօլիւէրտէն գօրդմամ·

«— Տիկէը էօլիւէրը իչին պու պապտէ հագդըն վար տըր, լաքին պունուն իչին···

«— Զօգ չիրքի՞ն մի տիր·

«— Օ՛Հ, գաեէթ չիրքին տիր·

«— Պունտան պաչգա,— տէտի հազրունտան պիրի,— բարչալանմըշ տըր·

Ժանէ·· Ղալիպա բէք եիւքսէքտէն վէ ֆէնա պիր եէր տէն աչաղըեա տիւչմիւշ տիւր·

«— Սըրթ իւսթիւ տիւչմիւշ օլտուղունտան, եիւգիւ պօգուլմամըշ տըր·

«— Ֆագաթ,- իլավէ իթտի Մարիօն,- հաեաթը գէմա-

ընտա զաթէն միւտհիշ պիր թասվիրտէ իսի՛ատէթա եիւզիւ եանմըշա պէնզեեօրտու։

«Պու սէօզլէրտէն տիթրէտիմ, ծանէ իսէ աեադա գալ-գարագ,

«— Պէնիմ իչին պունուն էհէմմիեէթի եօգ տուր. պէն քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրի՛մ, (պանա խիթապէն.) սէն տէ կէլիբ՛վիսին, տէտի։

«Ծանէ պու սէօզիւ սէօյլէեէրէք, եիւզիւմէ պագտը. պէն տէ պիր սէօզ սէօյլէմէքսիզին աեադա գալագտըմ։

«Մարիոն իսթիհզաքեարի պիր սէտա իլէ, — էյի զէֆք ու էյլէնճէ թէմէննի իտէրիմ, ֆագաթ սիզի օրաեա պէն կէօթիւրմէմ, տէտի։

«Ծանէ, - (տիշարը չըգարքէն.) պէն օտանըն նէրէտէ օտուղունու պիլիրիմ... իքինճի գաթտա թէրացաեա նազըը սարը օտա տըր... պէն չաթօեու էթրաֆըյա պիլիրիմ, տէյի պէեան իլէտի։

«Պու սուրէթլէ մաթպախտան մուֆալագաթի իթտիք, վէ քէօղէն սաղլաղը զէմանընտա իսքեան իթտիկի, վէ տէրեէն չըգարըլտըգտան սօնրա նագէ իտիլմիշ օտուղու օտաեա կիրտիք։

«Ճիվար էհալիսինաէն կէնճ պիր ըահիպ, օ կիճէնի նաչըն եանընտա կէչիրմիշ իտի։

«Պիր աէրէճէ միւթէէսսիր հալիւէ գաբունուն էչիկի իւզէրինէ տուրտու՛մ։

«Գանը՛ նաչ՝ պէգլէրէ վէ սարկըլարա սարըլմըշ, վէ էլլէրի կէօքսիւ իւզէրինէ գաւուշտուրուլմուշ օլարագ եաթաղընտա եաթըրըլմըշ իտի։

«Եանընտա, պիր ժաա իւզէրինէ իքի ժու՛մ եագըլմըշ, վէ պիր թարաֆտա ժուպարէք սու իլէ տօլու պիր գապ վաղ իտիլմիշ իտի։

«Ըահիպ, եաթաղըն աեադ թարաֆընտա տիզ չէօքմիւշ օլուպ, եավաչ սէսլէ ճէնազէ տուտսընը օգուեօրտու։

«Ծանէ, էօնտէն, աեադլարընըն ուճունա պատարագ վէ

չաբգասընը էլինաէ թութարագ իչէրի կիրտի, վէ ժուպարէք սուտան ալարագ նաչըն իւգէրինէ սէրբտի, պատէհու էիւզիւնէ պագըպ, տէհչէթլի սիմասընտան նէֆրէթի իտէրէք բիւճաթի իլէտի։

«Ադգասընտա պէն տուրուեօրտում. կէօզլէրիմ էօլիւեէ աթի օլունտուգտա, անինաէ միւտհիշ վէ նէֆրէթէնկիզ սիմասընտան՝ սըր Վիլիամս օլտուղունու թանըտըմ։

. . . . . .

«Ըահիպ՝ պաշընը եօգարը գալըրժաագ, վէ ծանէ տէ, քէնտի արգասընտա պուլունտուղում՝ ճիհէթլէ, հիսս իտէկէլտիկիմ տիթրէժմէէի կէօրէժէտի։

«Ծանէէի գօլունտան թուլթուպ, ճէնագէ օտասընտան տիշարը չըգարտըմ։

«Եանընտաքի սօֆատա պիր գաչ սէօզ թաաթի էթտիք։

«— Ճէնագէ ալաեը սաաթ սէքիզտէ իճրա օլունճագտը, տէտիմ։

«— Էվվէթ, պագա Անթուան էօյլէ սէօյլէտի։

«— Պէն տէ պու ալայտա պուլունմագ իսթէրիմ։

«— Բէք էյի, տէմի իսէ տէ, ծանէ՝ չաթօեա նէ եաբմագ իչին կէլմիշ օլտուղումու բէք տէ անլաեամագտը։

«Պէն, մարքի տը Շաարթրին, մինինէթտաըը պուլունտուղու չախսըն ճէնագէ ալայընտա պուլունմագտան կէրի տուրմաեաճաղընը մուսահագա իթտիմ։

«Մ'իսահագամ տօղրու իտի։ Թամ սաաթ 8տէ քէօյիւն քիլիսէ մէժուրլարը կէլտիքլէրինտէն, ճէնագէ թագութա վագ իտիլտի, վէ գագրիսթմանտա մըխլանագագ օլան թագութուն գաբաղը տօղրագճընըն էլինաէ օլարագ, ալայ եօլա չըգմագ իւզրէ իբէն, վիգօնթ տ'Ամօլ իլէ մարքի տը Շաարթ կէլտիկէը, վէ թագութուն արգասընտա տուրտուլար։ Պէն տէ քէնտի արգալարընտա իտիմ։

«Ղալէպէլիկին արասընտա օլտէրէճէ գարըշվըշ, վէ պունտան պաշգա օլգատար թէպտիլի քիսվէ իթմիշ իտիմքի,

քէօյլիւ գունտուրասը կիսինմիչ վէ եւրգիւ իւէ էլէբինի սիեահա պօեամըշ օլան պիր տաղլընըն գօնթէս Ալթօֆ օլտուղունու թանըմագըդ իմքեանսըզ գապիլինտէն պուլունմուշ իտի։

«Սըր Վիլիամսը էօլիւ օլարագ թանըտըղըմ կիսպի, լէհճէսի սօլմուշ վէ հէրէճանա տիւշար օլմուշ օլան մարքի տը Շամբրինին՝ օ մէէլունուն շակիրտի Րօգամպօլ իտուկինի, վէ այնի վագըթտա սըր Վիլիամսըն վէֆաթը նէ սուրէթլէ վուգու պուլմուշ օլտուղունու տա անինտէ տէրք իթտիմ։ Էվվէթ, շակիրտի, ֆիլոսոֆաթ վէ մուգաֆֆէրիճէթի էանասընտա, հօճասընըն վիճուտինի օրթատան գալտըրմագըդը էմրի պասիրէթտէն ատտ իտէրէք, պու հայտուտուն մահվ ու թէլէֆինէ գարար վէրմիչ իտի։

. . . . . .

«Սըր Վիլիամսըն ճէնազէ ալայը քէօյիւն քիլիսէսինէ վասըլ օլտուղունտա պէն, իսթէտիկիմ մալումաթը միւքէմմէլէեի ախզ իթմիչ օլտուղումտան, ժանէ իւէ պիրլիքտէ Գլաէեէ ավտէթ իթտիք։

«Րօլան պէնի գարշըլաեարագ,

«— Նէ՞ խապէր, տէյի սօրտու։

«— Օ տուր, տէյի ճէվապ վէրտիմ։

«— Րօգամպօ՞լմու։

«— Էվվէթ։

«— Էմի՞նմիսինիզ։

«— Պիր սանիէ պիւէ չիւպհէ իթմէմ։

«— Եխտի նէ՞ եաբաճաղըզ։

«— Տօ՛սթում, պուրատա գալաճաղընըզա, վէ միւսաատէ իթտիկիմտէ Բարիսէ ավտէթ իտէճէկինիզէ տաիր պանա սէօզ վէրինիզ։

«— Ֆագաթ...

«— Սիզ իչի պանա պրագըն։ Հագըդի մարքի տը Շամբրինին նէ օլտուղունու պիլմէք իսթէրիմ։

«— Տիմէք կիտէճէքսինիզ մատամ։

«— Պու ապշամ կիտէճէէիմ։

«Ֆիլվագը օ ապշամը Մ. Րօլան տը Գլաէեի օրատա պրագարագ Բարիսէ ավտէթ իթմէք իւզրէ բօսթա արապասընա բաքիպ օլտում։

3

Պագդարանըն պէեան իթտիկի թաֆսիլաթ տօգթօրա դաեէթլէ թէէսսիր իթմէքլէ,

— Մատամ, ճէնապը Ալլահըն ինաեէթի վէ սիզին սէպաթընըզ սաեէսինտէ, նիհաեէթ, էթրաֆընտա պուլունանլարը ալտաթմագտա օլան քիւլթախ պիր խապիստէն եագաեը գուրթարաճաղըզ, տէտի։

— Սապը իտին տօգթօր, հիբեաեէտին սօնունա պէքլէեին, չիւնքի մարքի տը Շամբրի իսմինի այմըչ օլան չախսըն Րօգամպօլ օլտուղունու եալընըզ թանըմագըդ՝ անըն ժահիեէթինի մէյտանա գօյմագա քիֆաեէթ իթմէզ իտի։

«Պէօյլէ պիր հայտուտ, էն ճիւզի թէտապիրի իհթիեաթիէեի պիլէ իթթիխազ իթմէքսիզին, վէ կէչմիչ էօմրիւնիւն էն ճիւզի էսէրինի ժահվ իլէմէքսիզին, պիր տիկէրի եէրինէ գահմվէ պիր ֆամիլեաեա տախիլօլամազ, վէ քէնտինի Բարիս ալէմինտէ գապուլ իթտիրէմէզ։ Շիւպհէսիզ Րօգամպօլ՝ մարքի տը Շամբրի օլմագ իչին, պիր թագըմ քեաղըտլար, բասբօրթլար, վէհասըլ պիր չօգ եվրագ թէտաբիք իթմիչ, վէ

պունա ժուվաֆֆաղ օլմագ իչին, ուԹմանըպ արյանմադսըզըն իսմինի ալմըշ օլտուղու զամը ևա գամել իԹմիշ, ևախօտ ասյժուշ օլաճադ տըր։

«Բարիսե ժուվասըլէԹիմտե, Մ. տը Քէրկազա կիԹտիմ։

«ԳօնԹ, կէօրտիւկիւմիւ վէ պիլտիկիմի տինլէտիկինտե, Օսէանիտե վէֆամի իմմիշ օլտուղունա իսքեամի օլմուշ պուլունտուղու սըր Վիլիամսըն նէ տէհշէԹլի վէ զարիպ էօլիւմլէ ԹէրՔի հաեամի իմմիշ օլտուղունու իչիտինճե, իզհարը հայրէԹ իլլետի, վէ քէնտիսինտէն նասիհամի ալմաեա կիԹմիշ օլտուղում հալտե,

«— Ազիզըմ գօնԹէս, ճէնապը Հադդ՝ տիւգ տը Սալիանտրէբանըն հաեամլընը, գըզընըն էվլէնճէկի կիւն գամիի իԹմէքլե, էլպէԹԹե կիւզել պիր ժուամէլէտե պուլունմուշ տուր, գիրա օ գըզճըզագ՝ պու իզտիվաճ իլե պիր ալչաղըն բէնչէսինե տիւշմիշ օլաճադտը· պիզ իսե անը, էլիմիզտե օլտուղու զէման պօղմալը իտիք քի, պունու եաբմամադլըզմըզ՝ էմրի պասիրէմե գարշը օլտու, իմամ Հադդ Թէալանըն՝ պու ֆէլաքէմե միւսաատե պուեուրմասընտան մադսէտ՝ պիւեիւք պիր ֆէնալըզըն էօնիւնիւ ալմագտան իպարէմի տիր, տէտի։

«— Պէն տե սիզին էֆքեարընըզդաեըմ միւսիւ գօնԹ։

«— Իմամ, — տէյի տէվամ իԹտի Մ. տը Քէրկագ, — պիր չէյ վար քի օրասը ասլա կիզլէնէմէզ մատամ, եանի Րօգամպօլուն մասքէսինի աշաղըեա ալմագլըզ վէյլվ գապիլ օլսա, պու խուսուս՝ միւԹէպէր պիր ֆամիլեաեը տէրեամ հիւզն ու քէտէրէ կիրիֆԹամ իմմէք, պիր ճէմիյէԹի ալինէ իչինտե միւտհիշ պիր ըէզալմի չըդարմագ, կէնճ վէ նամուտլու պիր զըզա՝ պիր գամիլի սէվմիշ օլտուղունու, վէ մատամ տ'Ազամօլ կիպի ֆագիլԹի վէ իֆֆէԹի սահիպէսի պիր գատընա տա, քիւրէք ճէզասընա լաեըզ օլմուշ օլան պիր ատէմի գարքընտաշ ԹէամիԹ իմտիկինի պիլտիրմէք, վէյհասըլ օ հայտուտու գապուլ իլե, չօգ տէֆա էլինի սըզմըշ օլան պիր խայլի միւԹէպէր քիմսէյէրի մահճուպ գըլմագ տըր։

«— Ֆագամի մօնսիէօ գօնԹ, — տէյի պէեան իԹտիմ, —

պու ալչաղա՝ մարքի տը Եամրի իսմինի պիլա միւճագամի Թաշըմասընա միւսաատե իտէմէեիզ։

«— Եիւպհէսիզ, լաքին գամի պիր գարար իմմիմքան իԹմէզտէն էվվէլ, Րօգամպօլ Թարաֆընտան իսմի սիրգամի իտիլմիշ օլան զամընն նէ օլտուղունու անլամադըզ լազըմատը։

«Մ. տը Քէրկազըն պու պագատ հադդը օլմազլէ, տէրհալ, ֆագամի զաեէմի խէֆի սուրէԹտե վէ էմրի պասիրէմի իւզրե Թահգիգամիտա կիրիշտիր։

«Ասլ մարքի տը Եամրինին իլլէրինի պուլմագ իչին, էվվէլէմիրտե Րօգամպօլուն Բարիսե նասըլ կէլմիշ օլտուղունու սուրէԹի սահիհէտե պիլմէմիզ լազըմ իտի։

«Թէհարրիեամի վէ Թահգիգամիտա պաշլամադըզտան գըրդսէքիզ սամամի սօնրա, սախմէ մարքի տը Եամրինին՝ վալիտեսինին վէֆամընը կիւնիւ վասըլ օլտուղունու, վէ իրմէէսի կիւն պարօն տը Եամրոյ իլե տուէլլօ իմտիկինի, վէ ԹախմինԹա օն սէքիզ այ էվվէլ Օնֆլէօր սէվահիլի գարշըսընտա գապագէտե օլմուշ օլան Մուէմ սէֆինէսինտէն եաղընըզ քէնտինին պէրհաեամի գամըզ իտուկինի անլատըգ։

«Իշպու մալումամը ալմադըզ իւզերինէ, Մ. տը Քէրկագ պանա չէօյլէ սէօյլէմե։

«— Իմմիմալ տըր քի Րօգամպօլ վէ մարքի տը Եամրի՝ իքիսի տե Մուէմ սէֆինէսինտե պուլունմուշլար տըր։ Էկէրչի մարքի Հինտիսթանտան ավտէթլէ Լօնտրաեա ուղրամըշ, վէ Րօգամպօլուն Բարիստե իրտանէ իլլէտիկի քնագըտալը ԻնկիլԹէրրա պահրիէ նէգարէմինճէ Թատտիգ իտիլմիշ, վէ Հինտիսթանտան գումբանիասընա մէնսուպ օլուպ, քէնտիսինի Ֆոմպէյտե եախօտ ԳալկիւԹտտա Լմանըմըշ պուլունան պահրիէ գագիմանը Լօնտրատա պուլմուշ իսե, գիքր իմտիկիմխուսուսըն Լատտիգի գօլայ տըր։

«Պէն տե, — Հէր կիւն Հինտիսթան գումբանիասընքն սէֆինէյէրի Լօնտրաեա վասըլ օլմասընա մէպնի, Թէքլիֆինիզին իճրասը բէք գիեատե իհԹիմալտէն տիր, տէյի ճէվապ վէր տիմ։

«— Իմաի, եկէը ասըվմաըքի ու Եամբի Լօնտրաաա կէօրիւվիշ խսէ, եա Մուէթ սէֆինէսինաէ պուլունմուշ տուր, եաքօա մուֆարագաթընաան պիր գաչ սաաթ եվվելդաթլուքէնֆ խոլվիշ տիր։ Գիրինճի չըղդաա մէրդում սէֆինէսէ քէնէֆ օլմուշ, վէ Բօղամպօլաա անըն քեաղըտարընը զադթընա կէչիրմիշ օլաճագ տըր։ Իրինճի չըղդաա քէնաի խդինի Լօնտրաաա պուլմազդ գաթիլ տիր։

«— Էֆենաըընըզը անլաեօրամմիւսա գօնթ, հէման Լօնտրաաա եօդու օլաճադըմ։

«— Պէնաէ սիդին իլէ պիրլիքաէ կէլէճէեիմ, անչի գօնթ ճէվապ վէրսի։

«Պէօյլեճ իրթէսի կիճն եօլա չըղտըդ։

«Լօնտրաաա մուվասըլէթիմիզաէ իլք սէֆա Գահրիէ նէզարէթինէ կիթմիք։

«Իհթիեաը պիր մէմուր Ինկիլթէրրա վէ Հինաիսթան պահրինէ նէզարէթի զաթիլիկինաէն իհթիֆա իմիշ օլան Մ. մարքի ու Եամբինին քեաղըտարընը օն եէսի այ էվվէլ վիզէ իթթիլինի խաթըրըատը։ Վաղթիլէ մարքի իլէ այնի սէֆինէսէ միսաֆիրէմ օլմասըլա, անը թանըմըշ օլուդու տիկէը կէնճ պիր մէմուր սա, մէրդում իլէ թօղալըշմըշ թուկինի պէեան իլլէսի։ Գաէհու գուեուսաթ սէֆինէրինէ միւրաճաաթ օլունմազա մարքինին, Գահրիէ սօֆիա օլան միւլազիմ Ֆաղսօն իլէ պիրլիքաէ պիր սէֆինէսէ պուլունմուշ օլուդու, վէ վաղը օլան իհթիֆաղաան սէքիդ կիճն ադաէմ Բէր-Նէօվանին կէլմիշ օլան միւլազիմ Ֆաղսօնու, օլէսնաէ Լօնտրաաա, Պէլիրավ սոգաղընաա քեայինի Օմէլէր Ֆինաէ մուդիմ խուկի անլաշըլար։

«Գահրիէ տաիրէսինաէն հարէքէթլէ, իշար օլունան օմէլէ կիթմիք։ Միւլազիմ Ֆաղսօն օլուսա իսի, Ֆաղսօն միւրաճաաթըմըզ վէ սիսալէրիմիզ հաղդընաա պիր սէրճճէ իհթիճա իմիշ, Ֆաղաթի Մ. ու Քէրկաղ քէնաինին իհանըքտըզը հալաէ, մարքի ու Եամբիի օն եէսի այ էվվէլ Լօնտրաաա կէօրիւղ կէօրէմիչ օլուդունու անլաշաղ խուսուսընաա

իսրար իհթիկինաէն, նէհաէթի մէրդում պիղէ չու եօլաա ճէվապ վէրսի։

«— Եամբի պէնիմէ պիրլիքաէ իսրդէթի իհթիչ իսի։ քէնաի տօսմու իսիմ, վէ Ֆրանսաա կիթմիք իւզրէ պուլունան սէֆինէսէ պէն քէնաինի կէօրմիյուրում։

«— Օ սէֆինէնին իսմինի պիլիյօրմուսունուզ։

«— Էվվէլ, Մուէթ իսի։ Գու սէֆինէ սէմիրինի գալաըրանա գատար իրհթիլալար իւզրինաէ տուրսուն։

«Իհթիեաիկիմիզ մալիսմամ պուննան իսպարէթի օլուդ, Լօնտրաաա կէօրիւվիշ օլան չահսընը սաղ մարքի ու Եամբի իսուկի պիղճէ մալիսմ օլաու։ Մէրդումու Մուէթ սէֆինէսինէ կէօրմէ կէօրիւվիշ օլան նամուսու պիր գապիթին չահսատէթինէ սէ չիւպհէ իսէմիզ իսրար։

«Միւլազիմ Ֆաղսօնսան այրըլըդսան սօնրա, Մ. ու Քէրկաղ պանսա չէօյլէ սէօյլէմի։ — «Եիմմի չուրսաը մալիսմ օլուսօր քի, քեաղըտարընը չալընմասը՝ եա Մուէթ սէֆինէսինաէ, եաքօա պու սէֆինէնին գաղաղէաէ օլմասընաան սօնրա մուդաա կէլմիշ տիր։ Լաքին պիրինճի գաղիէաէ Բօղամպօլուն սաաթ օ սէֆինէսէ պուլունմասը թէսլիմ իհթիմէլ տիր։ Իքինճիսինաէ իսէ, Ֆրանսա սէվահիլինաէ պուլունարաղ, պօղուլմուշ վէ սահիլէ սիւշմիշ օլան մարքինին նաչընը պուլմուշ օլմասը լազըմ կէլիր։

«— Գու խուսուս՝ բէր սէ չայեաէը գապուլ սէյէ տիր գանն իսէրիմ։

«— Նիչին։

«— Զիւնքի էկէր ճիսաի պիր մադսէմի օլմասա իսի, Բօղամպօլ Ֆրանսաէա ավաէթի իմմիդ իսի։

«— Հադդընըդ իար տըր, սէմի գօնթ։

«Հիսէճէք եօլընըդ պիր նէրսիմիդ գալմըշ իսի։ Զապթիէ նէզարէթինին կիթմիքիր, վէ իճրա իսրինէն թահդըգաթ սաաէսինէ, Մուէթ սէֆինէսինին հարէքէթինէն պիր կիճն էվվէլ, սըր Աբմիւր իսմինէ պիր քիմսէնին բասթըրմի չըգարմըշ օլուդունու, անլաշադ։ Իհթիեաը պիր բօյնս մէմուրը՝ օ

քիմնէնին էշքեալընը թարիք իթաիկ ինաէ, պիզէ, այնի Բօ-գաժպօլա պէննզէեօր կիպիկէօրիւնաիւ։

«Հավրըեա ավաէթ իթաիք։ Օրաաա Մ. աը Քէրկազ՝ Մուէթ սէֆինէսինին գազազէաէ օլմասը հադգընաա միւքէմմէլ թաֆսիլաթ ալաը, եօլճուլարաան հիչ պիրի գուրթուլմասը աէտիլէը, լաքին, – աէյի իլավէ իթաի սէվահիլ գլադուզու օլան վէ պու պազաէ բէնաի մալիւմաթընա միւրաճաաթ իտիլմիչ օլան պիր քիմսէ,— լաքին էթրէթաա մէմլէքէթի էհալիսի, գազանըն իրթիէաի կիւնիւ, կէմիճիեէ պէննզէեէն պիր աաէմին եիւզերէք սահիլէ չրգմրչ օլաուգունու րիվաեէթ իտիեօրլար,— աէտի։ Պինապէրին Հավրըաան աէրհալ էթրէթաաա կիթաիք։

«Նօրմանտիա սէվահիլինաէ աէնիզ գազալարը սրգ սրգ վուգու պուլուր իսէ աէ, Մուէթին գազազէաէ օլաուգու ունուաուլմամրչ իտի։ Եէօլլէքի մալիւմաթլարընա միւրաճաաթ իթաիկիմիզ պալըգճլար՝ պու սէֆինէնին զարգընը բէք էյի խաթըրլաաըլար։ Հէման քեաֆֆէի նաչլարըն սահիլէ աթըլաըղընը սէօյլէմիլէր։

«Նակահ պիզէ բէհպէր օլաճագ եօլաա պիր մալիւմաթ ալըգ։ Եէճաաթը վէ ճէսարէթիլէ մաարուֆ օլան վէ Վաթինէլ խամինաէ պուլունան պիր պալըգճը ֆամիլեաարընա միւրաճաաթըմըզաա, ֆամիլեանըն պիւեիւկիւ պուլունան պազա Վաթինել՝

«— Գէն՝ Մուէթ սէֆինէսինին գազազէաէ օլմասը հադգընաա բէք չօգ չէյ պիլիրիմ, չիւնքի եիրմիաէն զիեաաէ նաչ չըգարըմ, աէտի։

«— Ֆիմսէ գուրթուլմասը՞ մը։

«— Խայր, եալընըգ պիր աէլիգանլը գուրթուլաուս։ պունունա աիլի բէք ուզուն օլմասրըղընաան, խամինի պիզէ պիլիրմէաի։ եալընըգ պիր չաքէթ վէ պիր բանթալոն սաթըն ալմագլա իբթիֆա իթաի։

«— Նէ՞րէեէ կիթաի։

«— Հավրըեա, Ղալիպա կիճէեի, քիւչիւք պիր աաաաա

կէչիրմիչ աիր։ Պիր աիկէր աէլիգանլը սախի գուրթուլաուս իսէ աէ, պու գարաեա աեագ պիլէ պաաժաաը։

«Պէն թէաճճիւպէէ,— Նէ՞ աիմէք խամէէօրաունուգ, աէյի օօրաուս՝

«Պապա Վաթինէլաէ,— Պու աաէթա պիր հիքեաեէ աիր, աէտի։

«— Նագլէթ պագալըմ,

«— Մուէթ սէֆինէսինին պաթմասընաան իչ կիւն օօնրա, օղլում Թօնի իլէ պէն, պիւեիւք պիր սանտալա րաքի-պէն Հավրաան ավաէթլէ, պիր ազ աչըգաան կիթաիկիմիզ հալաէ, քէրէսթէ եիւքիւ օլաուգու գանն օլունան Շուէա պալրաղընը համիլ իչ աիրէքլի պիր վաքօրա բասթ կէլաիք։ Խայի պալըգ ավամըշ իաիք, աէնիգ աէ օլաուգճա սաքին օլաուգունաան, իչ աիրէքլի վաքօրա եագլաշագիլաիք։ Թօնի վէ պէն, պալըղըմըզաան գարթանա սաթմագ իչին վաքօրա չըգուրգ։ Գարթանըն Շուէաի օլուգ օլմասրըղընը պիլմէմ, լաքին սիզին վէ պէնիմ կիպի միւքէմմէլէն ֆրանսըզճա սէօյլէեօրաու։ Պու գարթան՝ պիզէ,— Պու կիւնլէրաէ պուրալարաա աէնիգ գազասը վուգու պուլաո՞մու, աէյի սօրաու։

«— Էվվէթ գարթան, Մուէթ խամինաէ պիր պրիք սէֆինէսի պաթասը, աէյի օղլում ճէվապ վէրսի։

«— Նէ՞ վագըթ։

«— Իչ կիւն էվվէլ։

«— Նէ՞րէաէ։

«— Շու գաեալարըն թարաֆընաա։

«— Սէֆինէ վէ խալըգը գաՆպ մը օլաուլար։

«— Ղալիթա։

«— Ֆիմսէ գուրթո՞ւլմասը մը։

«— Եալընըգ պիր աէլիգանլը եիւզերէք գուրթուլաուս։

«— Պէն զանն իաէրիմքի գուրթուլան պիր քիչի օլմաէըգ, իքի քիչի սիր։

«— Նա՞սըլ։

«Պաաէհու գարթան՝ Թօնիեի վէ պէնի գապինէսինէ կէօ-

քխըխ, երբմի եէտ երբմ ակքիզ եաչտբընաա պէր ակ-
լիզ անլընէ կէօտքէրա՝։ Պու ակլիզ անլը, կէօղկրի զարալը
օլուզ, պէր զարէօղաաա եամժըչ իտի վէ ուեուեօր կիզի կէօ-
րիւնիւեօրաու։ Գարքման՝ պու ակլիզ անլընդն եանընաա օ-
քուրնուչ օլան ճէրրահա խրխտապէն,

«— Նա՞խտտը, ակչի սօրաու։ ճէրրահ ատա,

— Ռումաըմ՛քի զուրքտարճապտը, փադտի պէր ապ ու-
զան սիւրէճէք տէր։ Լաբին զօրզարըմ՛քի չաշզըն օլմասդն,
ակչի ճէվատ վէրտի։

«Օլվազըմ զարքման՝ պանա վէ Թանրիէ, ժէրզում ակ-
լիզ անլընդնը իչի ատտի էվվէլ, քիւչիւք պէր ատաաա, պէր
նէվ խէնատէք ակրուդնընաէ պայկըն հալտէ պուլունմուչ օլաու-
զանու, վէ պուլանտըր տա, միտետա վէ ատիրէ քօչտամազ իչին
օ ատտաճըզա կիրքմժը օլան քէնտինին իւչ նէֆէր քտայֆտաը ի-
տուկինի սէօյլէտի։

«Թօնի, — Իհքիմալքի տիկէր զուրքտուտան տա, կիճէհի
պու ատաաա կէչիրժիչ տիր, ակտի։

«Գարքման, — Պիլմէմ, անճազ պու ակլիզ անլը իւչ կիւնա-
տէն պէրու օ ատաաա զալմըչ, վէ իհքիմալքի ժէզքիւր խէնա-
տէնէ կիճէ վազքը տեչժիւչ տիւր։ Պուլուդլարընաա էօ-
լու կիպի իժիչ։ Նկէր քէնտինին զուրքտարըրտամ, կէժիճի ի-
տէճէնիմ, չինաքի կէժիճինէ իհքիհնաճըմ վար տըր։

«Մ։ տը Քէրիզդ, պազա Վանքմինէկլին հիքեատէնէնի քէ-
սէրէք, — Եուէալի սէֆինէ եօզուննա տէվամ՛լիմա՞տ մի, տէչի
սօրաու։

«— Լվվէմ ժննտիէօ։

«— Տէլիզանլընդնը տա կէօքիւրտի՞ մու։

«— Հայ հայ։

«— Սէֆինէնին իտմինի փիքրինիզտաէ պէլլէտինի՞զ մի։

«— Իտմի էնվէնտիզլ իտի։

«— Եուէա պալըպալը՞ յա՞ մը սէչրի սէֆիկր իտիեօրաու։

«— Լվվէմ։

«— Թօնի՝ պէրտէն պէրի էլինի անընդնա կէօքիւրէրէք,

«— Ախ՛պէմ զօնիէս, պու իտո՛ փիքրիմտաէ պէր չօզ իտա-
քըրէլէր կէքիրիեօր։

«— Նէ՞ կիպի մուսու զօնի։

«— Ալիը այ մաշտաուէմ պէր Իսքանեա զալքիտաընաա
ատքիաէրի փըզրտանը օզուտաուս։

«Եուէա պալըպալընը համիլ օլարաղ սէչրի սէֆիկր իքա-
մէաէ պուլունան իչ տիրէկտիւ պէր սէֆինէ՝ կինէ սէվահիւի
զարշընընաա պէր Իսքանեա փըզրդ ատքիյինի քտարաֆընաան քէվ-
զըֆ իտիլմիչ տիր։ Սէֆինէնի մէզքիւրէ էտիր քիճատէքքինէ
մահտուս օլմազի, հէր միլլէտտէն պուլունան քտայֆտարըդ տէ-
վանը հարզաաա մուհաքէմէ իտիլմիչլէր տիր։ Գարտանըլըա օն
պէր նէֆիկր քտայֆտաը քիւրէնէ մահքիւմ օլմուչլար տըր»։

«Զօնի պու սէօզլէրի պանա սէօյլէտիկի արքտաու, պազա
Վատքինէլին էլինէ իքի լոտ սըզըչըրտը, վէ օրտաան մու-
ֆարազ ատքմըզտան ատնըա,

«Եքմտո մնատամ, զանն իտէրիմ քի տավլ մնըզքի տը
Եատրինին իչինի պուլտուզ, ակտի։

. . . . . .

Զօնիէս Ակրտօֆտան՝ ատզքտը Սամուէլ Ակզօեա իքտատիկի
պու նազլինէմ՝ հիքեատէնէմիզին յատըզըչըա անլաչըլմազը իչին
էլզէմ իտի, ֆազատի պուննաան իլէրի կիճտէք իտքէմէկեիզ-
անճազ իրքէն կիւն, մէչէզ քտազկտ իլէ Ֆազզատանընդն
իլէրտուտ մազսէտինի անլատտաճազ օլաուզտուտուզ կիպի պէր
սէչտահատի իչին Քարքասէն հատքէքի իճմիչ օլաուզլարընը
պէնատ իլէ իքճինճա իլէնիզ։

Եքմտոիկ նազլինէճիմիզ ըզրատըչըա տէվամ, վէ պու-
պիւնիւք հիքեատէնէնին բնդ չօզ էչհատընը պուլտազ իւզրէ
Իսքանեատա նազէ իւէ, պէր զաչ կիւն կէրճինէ բրուճու իլէ-
նէվիմ։

4

Պիր սապահ հէնուդ չէֆֆազ աթմագտա խլէն, Խաբանիանքն Գասիքա չէհրինաէ Անատուդի օթէլինին քիւչիւք գաբուսու այլըդ, կէնճ վէ կիւզել պիր գասըն իլէ օթուդ իքի հասլարընաա ուզուն պօյու վէ էամէր բէնկիլ պիր սաէմ ախշարը չըգըալար։ Գունտա Բարին էհալիսինէ մախսուս սէյհահաթ էօվագը կիյմիշ խոխլէր։

Գու գասըն իլէ էրքէք՝ օդուճանլարընդզա մալիւմ օլան Ֆէրհան Բօշէ իլէ գէվճէօն էրմին օլուպ, պիր կիւն էվվել Ղրընաա չէհրինաէն Գասիքսե կէլմիշլէր խոխ։

Լիմանա տօղրու հօլարընա տեվամ իթտիքլերի սըրատա, Ֆէրհան՝

— Գիլի՞միսինիզ քի, աղիզիմ, գու չէհրին լիման գօմանտանը՝ հէր գըշ Բարինաէ խանէսինաէ բագա իթտիկինիզ ժէնէրալ Ս...նին ագրատագընաան գարման Բէտրօ օլուպ, ժէնէրալըն պիզէ վէրտիկի իթավթճէնաճէնի տիւն քէնտիսինէ հիօճատէրիմ տէտի։

— Ճէվապ վէրտի՞մի։

— Սիզի պիրտէն պիրէ իթճաճճիւպաէ պրագմայ իւզրէ, Ռագմըշ օլուդու իթղրիլճեի տիւն ագշամ օգուտագ խոխէ-ճէտիմ։

Էրմին խօշ պիր նագալ իլէ գէվճինէ պագարագ,

— Սէնին տահմա խայրխահ օլուդունու պիլիրիմ, տէտի։

— Իմտի, գու սապահ, կիւնէշին տօղրուդունու տէնիգտէն իճմաշա խոճճէկիմիզի պէհան խոէրէք, էրքէնճէ սէնի ռահանըրըմ։

— Թէք էյի, մագսատա պու ատյի՞լմի տիր։

— Գու տուր, լաքին պու իթտիշանըն նէ՞ վաղըթա իլէ վուգու պուլաճաղընը սօրմահօրսուն։

— Շիւպհէսիզ պալըգճը գահրըդը իլէ վուգու պուլաճաղընը։

— Խայր։

— Եա նէ՞ իլէ։

— Լիման գօմանտանըներն սանտալյա, գու սանտալըն իթտիքալըր բրանկալըլար վէ գօմանտանը տա պիզդաթ լիման գաբատանը տըր։

Բրանկալը քէլիմէօ՝ մատամ Բօշէհի տիւշարը տէհշէթ գրլարընատան, Ֆէրհան իթտիսահսըմ խոհրէք,

— Մհատթէրիհ օլ ագիզիմ, լիման գօմանտանըներն իթտիքալըր մհիմի քիմսէյէր օլուպ, հուճուտան չարգալարընա պիր գաչ բարա աթըլաճագ օլուրսա, նէ տիւհէճէքլէրինի, նէ հաբաճագլարընը չայըրըլար, տէտի։

Զէվճ ու զէվճէ իրհաթըտա վատըլ օլուդլարընատա, բաքիպ օլաճագլարը սանտալը եհւդ ժէթրօ գատար ուզագտա կէօրսիւէր։ Գու սանտալ իքի տիրէքտիր վէ հէյքէնէյէրի աչըմըզ օլուպ, արգասընատա Խաբանհօլ պայրաղը ատրմըշ խոխ։ Քայֆատը օն իքի նէֆէր բրանկալը իլէ սէօրմէ նէֆէր պահրիճ ատքէրինաէն իպարէթ օլուպ, գարման Բէտրօ տա պուճլարընը արագընատա պուլունմագտա խոխ։

Գարմանը ժէրդուր՝ զէվճ ու զէվճէհի սէլամլատը, վէ էլինի Ֆէրհանա ուզաթտըրընատա, օ տախի էրմինի գուճագլաճատատ սանտալա ալտը։

Ագրատան չէհտա տագբուդա կէչիպ, Խաբանհալը զապթմէ իլէ Բարինալի իքի սէյհահ արագընատա սահէթտէն օլան իհթիճաթքն իթտահթխինաէն ատնրա, Նահթվիմէ իտիհնաէ պուլունան պանտալ՝ սէմիրինի գալտըրըպ լիմանատան չըգտը։

Ող վագըթ գօմանտան՝ պիր բրանկալըտա խոխթագէն,

— Մա՛ըքի, մանօվրատը սէն էթ, տէտի։

Մարքի տէնիլէն բրանկալը՝ ուզուն պօյու, մավի կէօգ-

լիւ, սարը սաչլը վէ եագըշըգը պիր տէլիգանլը օլուպ, մահ-
պուն հալտէ կէօրիւնտիւկիւ կիպի, նազիք թաավիրիյէտ,
վահչի թաավիրի արգատաչլարընտան ֆէրդ օլունմադտա իտի։

Շիւպհէսիզ մէրգուժու իսթիհզա իչին մարքի թէամիէ ի-
տէկէլէն արգատաչլարընտան պիրի, անըն գօմանտաեը տէ-
րիւհտէ իտիպ, սաքին վէ եավաչ սէտա իյէ թալիմաթընը
վէրտիկի սըրատա,

— Պախթը վար տըր, գաբթան գօմանտաեը հէր վագըթ
քէնտիսինէ իհտէ իլմէքտէ տիր, պիր կիւն տէ օֆիչիալըգ
գասքէթասընը վէ էքօյէթլէրինի վիրէճէք տիր, տէտի։

Տիկէր պիր բրանկալը՝ պու սէօզլէրի սէօյլէեէնէ տիրսէ-
կիյլէ վուրարագ,

— Սուս օլ Աբօկան, մարքիեէ գարշը սէօյլէմէքլիկին գըս-
գանճլըղընտան իսէ տէ, մարքի բէք էյի չօճուգ տուր, տէյի
մուգապէլէ իյլէտի։

Իյգ բրանկալը անլաշըլմազ պիր գաչ սէօզ մըրըլատընտը,
վէ ումուզլարընը չէքէրէք սուս օլտու։

Պու միւքեալէմէ Իսքանեօլ լիսանըյլա վուգու պուլտու,
վէ Ֆէրնան Բօշէ, մէգքիւր լիսան իյէ միւքէմմէլէն կէօրիւշէ-
պիլտիկի հալտէ, զէվճէսինին՝ արգատա գօմանտան իյէ էմնաի
միւլագաթընտա, քէնտիսի միւքեալէմէեի մէգքիւրէեի թէմա-
միյլէ տինլէտի։

Պիր բրանկալըեա մարքի իւնվանը վէրիլմէսի՝ Ֆէրնան
Բօշէեի մէրագատա պադմագլա, գաբթանընը վէ էրմինին եա-
նընա եագլաչտը։ Թէատիւֆաթը զարիպէտէն օլարագ, օյ
էմնատէ զէվճէսի տէ, իյի բրանկալը արատընտա ճէլլէեան ի-
տէն միւքեալէմէեի անլաեամամագլա պէրագէը, զիրճիրպէնտա
վէ բրանկալը օլմատը ատա նագլշմաեան մէրգում տէլիգան-
լըտան տօլաեը գօմանտանա,

— Մօնսիէօ, պու տէրէճէ լաթիֆ քիսվէթլի վէ նազիք
սիմալը պիր կէնճին քիրէքատ օլմատընէ՞տէն իճագ իտիեօր,
տաճագա նէ՞ ճինաեէթ իշլէմէյ տիր, տէյի սօրտու։

Ֆէրնան պու արա իւսթէ կէլմէքլէ,

— Տօղրու սու պէն տէ պունա թէաճճիւպ իտիեօրում,
տէտի։

Գօմանտան — Մատամ, պու միւ թալէանըզ էվվէլճէ պէ-
նիմտէ ֆիքրիմտէ տօղտու։

— Սահի՞հ մի։

— Տօղուզ այ ագտէմ լիման գօմանտանլըղընա թայեին
օլունատուղումտա, պու տէլիգանլը պէյ սէնէ իչին քիւրէեէ
մահքիւմ օլտու։

— Նի՞չին։

— Զիւնքի Շուէտ պայրաղընը համիլ օլարագ էսիր թի-
ճարէթի իտէն պիր սէֆինէտէ, իբինճի գօմանտան օլարագ
թուրքուլմուշ իտի։ Իշպու սէֆինէ թէվգըֆ իտիլտիկինտէ,
անպարընտա իքի եիւզ նէֆէր ատամ էսիր մէվճուտ իտի։
Թայֆասը՝ պիր տիվանը հարպտա մուհաքէմէ վէ մահքիւմ
օլտու։

Կէնճ գատըն — (նէֆրէթլէ) Աճա՛յիպ, պու ատէմ էսիր
թաճիրի՞ մի իտի։

— Եվվէթ մատամ։

— Նէ՞րելի տիր։

— Ֆրանսըզ օլտուղու սէօյլէնիեօր, ֆագաթ պէն քէն-
տինի Ինկիլիզ գանն իտիեօրում։

— Աճա՛յիպ։

— Լաթիֆ կէօրիւնիւշլիւնէ, մահպուն հէյեէթինէ, վէ քի-
պար թավը ու հարեքէթինէ բազմէն, պու հայլազ պիրինճի
տէրէճէտէ եաանճը տըր։

Ֆէրնան վէ զէվճէսի մէրագլէ գօմանտանա պագ բլմըլար։
Մէրգում իսէ, — Պու հայլազ, պիր թագըմ զարիպ սէօզլէր
իյէ պէնի գանտըրմատա չալըշտը, տէտի։

— Սահի՞հ մի։

Իսքանիալը զագիթ՝ կէնճ գատըն իյէ զէվճինի՝ սանտա-
լըն արտ թարաֆընա կէօթիւրիւպ,

— Մատամ, բրանկալը արգատաչլարը պու ատէմի մար-
քի թէամիէ իտէրլէր, տէտի։

— Ձճապա սահիհ ժարքի՞ մի տիր։

— Պանա տա էօյլէ զանն իթտիրմէք իսթէմի։ Ֆիլվագը պու պիր թօհաֆի հիքեաեէ օլտուղունտան, սիպէ նագլ իթ-մէք իսթէրիմ։

«Ռիւբէեէ կիրտիկինին իրթէսի կիւնիւ, պու ժարքի՝ հու-զուրումա չըդմագ իսթէմի։ Միւսաատէ իթտիմ, վէ պէն տէ փէքին կիպի, թաւը ու հարէքէթինին նէզաքէթինէ թէաճճիւպ-տէ գալտըմ։ Պու ժարքի պանա՝

«— Գա՛բթան, պէն ժարքի Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրիեիմ։ Ինկիլիթէրրա վէ Հինտիսթան պահրիեէսինէ միւլազիմիլիք իթմիշիմ տիր, տէյի պէեան իլէտի։

«Պէն՝ թէաճճիւպէ րէնքը սէտա իթտիկիմտէ, — Բարսիտէ ծօղուշում տուր, օն եաշընտա իքէն ֆամիլեամը թէրք իթ-տիմ, վէ օնտան պէրու պիր տախի կէօրմէմիմ։ Պիր պէնէ էվվէլ Լօնտրատա կէլէրէք, իսթիֆամը վէրտիմ, վէ վալիտէյ-նէն ալմըշ օլտուղում պիր մէրմուպ իւզէրինէ Ֆրանսատա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգտըմ։

«Հավըրեա տօղրու կիմմէքտէ օլան վաբօրումդզ ֆուր-թունատա թուխտուլտու, վէ գաեատար իւզէրինէ տիւշտիւ-թէ տէ, պէն եիւզլէրէք դուրմուլտուղում, կէնճ պիր ինկիլիզ իւէ էօլիւմէ դարշը ուղրաշտըգտան սօնրա, քիւչիւք պիր ատաեա թէրժանատագ չըգապիլտիմ, վէ արդատաշըմը տա պայկըն հալտէ գուրթարտըմ։

«Կիճէ գարանլըդ իսի, պէն տէ հէրտէթտէն հէյաք օ-լուեօրտում։ Գէլքի գաեանըն չուգուր պիր ժահէլլինտէ եաղ-մուր պէրէքէթի օլարագ պիր գաչ տաղա սու պուլուրում իւմիտիյլէ արամատա պաշլատըմ, վէ զաիֆ իւչվիճուտա օլմաժ-լա պէրապէր, ատաեր տօլաշմաեա իպթիտաի իթտիմ։ Նա-կեահ աեաղըմ պօյա կէլմէքլէ, պիր չուգուրա տիւշիւպ չը-գատմատըմ։

«Իրթէսի կիւն պու չուգուրտան չըգմաեա թէքտար չա-լըշըմ իսի տէ, մանափֆափագ օլաժաղրըմտան, ֆէլաքէթի ար-գատաշըմ պէլքի պայկընըլըգընը կէշիրմիշ տիր տէ, պէնի ա-

ղար իւմիտիյլէ ուղուն միւտատէթ քէնտիսինի իմտատըմա չան-ղըրտըմ։

«Պու պապատէ եանրլմաեօրտում։ Իքի սաաթ սօնրա, տիւ-րի տիրի տէրուննինտէ կէօմիւլմիւշ օլտուղում չուգուրուն աղ-զընատա իշպու արդատաշըմըն գահիր օլտուղունու կէօրմիւ-պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթի նագլ իթտիկիմ կիպի, դուշաղըմը թապանճալարըմը վէ քեաղըտարըմը հավլի օլան թէննէքէ օ-լուղուն պուլունտուղու ժահէլլի իշար իլէտիմ։

«Օ տա պէնի իշպու հէնտէքտէն չըգարմագ իչին իք եէ-բինէ դուլլանըլագիլճէք օլան դուշաղըմը կէմիրմէճէ կիթ-տի իսէ տէ, պիր տախի քէնտիսինի կէօրմէմիմ։ Սաաթլար կէչիպ կիճէ օլտու ... աճլըգ վէ սուսուզլուգ պէնի թաղէթ գէ պաշլատըլար։ Նիհաեէթի պաեըլտըմ, օնտան սօնրա նէ օլ-տուղումու պիլմէմ, ֆաղաթ աեըլտըղըմտա, պիր սէֆինէ տէ-բունինտէ եաթըրըլմըշ օլտուղումու, վէ էմրտաֆքմտան թանը-ժատըղըմ քիմսէլէր պուլունտուղունու կէօրտում։

«Վաղը օլան սիւալլերիմէ գարշըլըգ, պէնի, եարը էօյլէ ժաղ ատըննատա պիր գաեա տէյիկինտէ պուլմուշ օլտուղլարընը, վէ մուախխարէն պիր խայլի կիւն տէհշէթլի պիր սըթմա վէ սաեըգլամաեա տիւշար օլտուղումու, վէ չիմտի Ամէնկալա կիթ-մէք իւզրէ տէնիզ օրթասընտա պուլունտուղումուղու, վէ սէ-ֆինէ թայֆասընըն ազընըղընա մէպնի, պէնի թայֆա գադտ իթտիքլէրինին սէօյլէտիլէր։

«Պու սէֆինէ, էսիր լիճարնէթիյլէ մէշղուլ օլտուղունատան պունատա չալըշմաեա եօգատա էօյմէնէ իճպար խոլտիմ։ Մէս-լէքիմ կէմիճիլիք օլուպ, սէնատաթըմը տա պիլտիկիմտէն, գար-թան պէնի քէնտինէ մուավին ինթիխապ իթտի, վէ պէն տէ թթաահա մէճպուր օլտում։ Իշթէ, էֆէնտիմ, ինկիլիթէրրա պահրիեէ խըզմէթինատ միւլազիմիլիք իթմիշ օլան ժարքի տը Շամրի՝ պիր բրանկալը իսմի ալթընատա պագընըզ նա՛օլ գար-չընըզտատա պուլունուեօր։

«Պու ատէմին հիքեատեէսի, — տէյի գաբթան Բէտրօ տէ-վամ իթտի, — օլ տերէճէ հագըգէթէ մուվաֆըգ տըր քի,

թէժամիլէ ինանտըմ. հաթթա պանա, — Պու չէյլերի՝ պէնի մուհաքէմէ իտէն տիմանը հարպտա սէօյլէմէք իսթէտիմ իսէ տէ, տինլէմէք իսթէմէտի, ֆագաթ սիզ տինլէեէճէքսինիզ, տէյի՞ը մի, լօնտրաէա, Բարիսէ եազաճագսընըզ, տէտի։

«Պէն տէ, — եազաճադըմ, տէյի ճէվապ վէրտիմ։

Ֆէրնան. — Եազընը՞զ մը։

— Հայ հայ։

— Հիքեաեէէսի եալա՞ն մը իմիշ։

— Ֆիլլիէն եալան իմիշ։ Ասըլ մարքի տը Շամրի Բարիս տէ իմիշ, վէ հաթթա պունտան էքի այ էվվէլ վաթանտաշլարըմըզտան տիւգ տը Սալլանտրէրանըն գըզը իլէ էվլէնէճէք իմիշ։

— Տօղրուսու բէք ղարիպ շէյլեր։

— Ֆիլմագը պու չաբգընլար՝ պու կիպի շէյլէրտէ ղաեէթ մահիր տիրլեր։ Իսմի սաեէսինտէ միւսթէֆիտ օլմազ իսթէմիշ տիր։

Գաբթան պու սէօզլերի սէօյլէտիկի սըրատա, էրմին հալէա տիգգաթլէ կէնճ քրանկալըեա պագարագ, քէնտի քէնտիեէ,

— Ղարիպ շէյ տիր։ Պու ատէմին թավըր ու հալի ասըլ մարքիեէ պէնզէեօր, տէտի, վէ պատէհու զէվճինին գուլաղընա էեիլերէք, — Ֆէրնան, ըէճա իտէրիմ, գարաեա չըգտըղըմըզտա ինու ատէմի իսթիճվապ իթմէքլիկիմիզ իչին գաբթանտան բուխսաթ իսթէ, տէտի։

— Բէք էյի, տէյի Ֆէրնան ճէվապ վէրտի։

Օլէօնատէ կիւնէշ ուֆուգտա գահիր օլմագտա օլուպ, գիեասը տաղլարըն թէբէսինտէն տէնիզէ աքսէնտազ օլմաեա պաշլամըշ իտի։ Պու մէնզարէնին կիւզէլլիկի՝ պիր արա զէվճ ու զէվճէեէ բրանկալըեը ունուԹտուրտու։

. . . . . .

Պիր սապահ, գօնթ Արման տը Քէրկազ, խանէսինտէ մէքթուպլարընը կէօզտէն կէչիրմէքտէ իքէն, Իսբանիա քօսթա բուլունա համիլ օլան պիր մէքթուպ նագարը տիղ գաթընը ճէլպ իտիպ, մէքթուպը մէգքիւրու աչալը, վէ Մ. Ֆէրնան Րօճէլպ իտիպ, մէքթուպը մէգքիւրու աչալը, վէ Մ. Ֆէրնան Րօչէնին իմզասընը ալթընտա կէօրմէքլէ։

— Պանա նէ՞ տիեէճէկի օլապիլիր, տէյի միւլահազա իթտի, վէ աթիտէքի ճէմլէլէրի օգուտու։

«Ազիզիմ գօնթ,

«Էկէրչի պիրլիքտէ պիր չօգ ֆաճիալը ահվալ կէչիրմիշ վէ սիզ վէ պէն, սայքի բօման էօմիւրլէրինէ մահսուս ֆէվգէլատէ սէրկիւ զեշլէրին գահրամանլարը օլմատա իտիք, պու մէքթուպու թարաֆընըզտա եազմազ իտիմ։ Զիւնքի ազիզիմ գօնթ, սիզէ սէօյլէեէճէքլէրիմ լինանըլմաեաճագ տէրէճէտէ զարիպ տիրլեր։

«Տի՛նլէեինիզ։

«Զըգան գըշ Բարիս ալէմինտէ ֆէվգէլատէ չէօհրէթ գատանմըշ օլան պիր կէնճին, կեահ օրմանտա ֆայթօնա րաքիպէն, կեահ մահպուպէսի օլան օեուննճու գատըն գօլթուղունտա օլարագ, չունտա պունտա կէզտիկինի էլպէթթէ կէօրմիւշսինիւգ տիւր։

«Պու տէլիգանլը Հինտիսթան գումբանիասընտա իսթիխտամ օլունմուշ, վէ Բարիսէ մուվասըլէթինին իրթէսի կիւնիւ տուէլլօտա պարօն տը Շամրօեու աղըրճա եարալամըշ, վէ վիգօնթ տ'Ասմօլ իէսմիէ օլունան ասըլզատէնին գաեըն պիրատէրի պուլունմուշ տուր։

«Մէրգում տէլիգանլը՝ մարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրի իսմինտէ օլուպ, ալթը այ էվվէլ Իսբանիաեա եօլճու օլմամատան պիր կիւն էվվէլ, Շանթիյի ալթ եարըշլարընտա քէնտիսինի պանա կէօսթէրմիշլեր տիր։

«Մատամ Րօշէ տախի, անը պէնիմ կիպի կէօրմիւշ տիւր։

«Ազիզիմ գօնթ, պու քէրրէ Գատիգս չէհրինտէ պիր ատէմ պուլտում՛քի, օ տախի մարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրի թէժամիէ օլունուեօր, եախօտ էօյլէ օլտուղունու իտալիա խտիեօր։ Պու մարքի տէ Հինտիսթանտա խըզ-

ժէթ իթա՛կինի, վէ մի թէվէֆա միրալայ ալը Շամրինին օղու, վէ պիր սէնէ ադա՛մ վիդօնթ ա՛Ասժոլ իլէ էվլէնէն մատմազէլ Գլանչ ալ Շամրինին գաբրնասաչը օլաուդանու պէհան, վէ պու սէօզլէրի՝ էն չիւպհէլի քիմսէլէրի պիլէ՝ ինանաբրաճագ պիր թարզտա լիֆատ իյլէօր։

«Իմսի թանըտրղընը՝ վէ պէնիմ տէ կէօրմիւշ օլաուդումմ պիրլէնճի մարքի՝ Բարիստէ քէնտի օմէլինտէ օլուպ, մատմազէլը Սալանտրէրա իլէ էվլէնճէը տիր։ Տիկերի իսէ, պուրատա եանի Գատիդս չէհրինտէ տիր։ Ֆագաթի պիլսէնիդ նէ՞ հալտէ տիր։ Բրանկալը տըր, սաղ տիդինէ պիր տէմիր հալդա կէչիրիլմիշ, վէ գըրմըզը պիր կէօվդէք իլէ եէշիլ չաբգա կիեինմիշ տիր։

«Ազիզիմ գօնթ, լէճաճիւպլէ րէֆը սէտա իթմէկիպ տինլէնիդ...»

Պու սըրատա Մ. Ֆէլինան Բօչէ՝ պէհան իթտիֆիմիդ մէնզարէնի վէ գաբթան Բէտրօնուն հիքեաեէօնի նագլ իթմիշ, վէ պատէհու չէօղլէ իլավէ լյլէմիշ իտի։

«Իգլար իտէրիմ քի, ազիզիմ գօնթ, խուսուսիլէ գաբթանըն պիզէ սէօյլէտիքլէրինտէն սօնրա, զէվճէմ պունա բէք թէզ ինանան պիր գաաըն կէօրիւնմիշ տիր, Ֆագաթ օ բրանկալըը իսթիճվապ իթմէկ իչին գաբթանտան միսսաատէ իսթէմէկի վատ իթտիմ, վէ գալսաա չըգտըղըմըզտա, գաբթանա իչի անլամատ։ Օ տա կիւլիմանէէրէք, — Մա՛տամ, արզուլէրինիդ պէնիմ իչին էմր տիր։ Իմսի մատէմքի արզու իսթեօրսունուզ, մարրի իլէ իսթէտիկինիդ գաաար կէօրիչէպիլիրսինիդ, տէտի։

«Գաբթան էվլի իտի։ Օ ադշամը, եանի ատւն պիզի հիքմէթի գօնաղընատա լյատա տավէթի իթտի, թատմ սայա սընտան չըգաբքէն, բրանկալըը սալօնտա պուլտուգ։ Գաբթան պունա, — Մա՛րվի, պու սապահ սէնին հիքեաեէնի մատտա նագլ իթտիմ, ֆագաթ մատտամ պու հիքեաեէնի օլ գաաար զարիպ վէ ֆէվգէլատէ պուլտու քի, պիզդաթ սէնին աղընտան տինլէմէնի արզու իթտի, տէտի։

«Պու սըրատա բրանկալը չաբգատը էլինտէ օլարագ էօյլէ պիր թարզտա տուրմուշ իտի քի, պունտան տօլտըը պէզագէթ միլլէէսիր օլտուգ։ Միլլէէպէր պիր խանէտանա վէնսուպհէթինի կէօսթէրիր սուրէթտէ նէզագէթլէ պիդի սէլամատըգտան սօնրա, մահգունանէ թէպէսսիւմլէ գաբթանա՝

«— Գօմանտան, սիդ պանա ինանմազ իսթէմէհինիդ, լաքին Ֆրանսըդ դան պու մատտամ իլէ միսսիւնէրն պանա ինանագլարընա իսքեաթի օլմուշում տուր, տէտի։

«Գաբթան Բէտրօ՝ իսքեաթի օլմուշ օլտուդու պիր չէյ հագդընտա ֆիքրինի թէպտիլ իթմէկէէկինի միսալէհին ուժմուզլարընը չէքտի, վէ պագը էմրլէր վիրէճէկինի պէհան իլէ, էրմինի վէ իլէ պէնի, վէ զէվճէսի իլէ բրանկալըը եալընըդ պրագարագ տիշարը չըգտը։

«Օլմագըթ, ազիզիմ գօնթ, բրանկալը՝ հէր չէյի նագլ իթտի, վէ սէսինտէ վէ հարէքէթինտէ օլմէրթէպէ հագդգէթի հալ մէվճուտ իտիքի, ճիւմլէմիզի տէ միլլէէսիր գըլտը։ Անճագ պէն քէնտիսինէ, «Պիլիրսիսինիդ քի Բարիստէ պիր մարքի տը Շամրի տահա վար տը։ պիրլիքտէ Բարիս անը կէօրմիշ տիր, վէ թանըը, տէտիկիտտէ,

«— Միւմքին տէյիլ տիր, օյսա օյսա... տէյի պէհան իյլէտի։ Անճագ թէբէտտիւտիւնիւ կէօրտիւկիւտէն, — Իքտամ իտինիդ, տէտիմ։

«— Օյսա օյսա... տէյի իմէքտաըլտաը։

«— Ֆքմ օյապիլիր։

«— Գուրթմատրըղըմ քիտտէ... Օ՛հ, չիտտի հէր չէյի անլաէօրում... բեաղըտտաըրըտը, սօնրա տա խոմիմի սիրդաթ իթտիմիշ տիր։

«— Ֆագաթ վալիտէսինին վէ ֆաթթընըն իրթէտ կիւնիւ չէճիանէ տուէյօ իթտիմիշ տիր։

«Պու քէլիմէյէր մէրդումա նըլտըրըմ կիպի թէէսսիր իթտիֆկինտէն,

«— Վալիտէսի՞ մի, վալիտէմի տիմէք իսթէէօրսունուզ, տէյի իֆատէ լյլէտի։

«Պունա իհթիեար մարքիզ տը Շամբինին վէֆաթ իթաւկինի խապէր վէրտիկիմտէ, սարսըլըպ տիպ չէօքտիւկիւնիւ կէօրտիւք։ Եիւզիւնիւ էլլերի տէրունինէ ալարագ, կէօզէրինէն եաշլարը բարմագլարընըն արասընտան ագմագտա իտի։ Օլզէման, ազիզիմ գօնթ, պէօյլէ պիր ազիմքէտէր հիսսինին գարշըսընտա, էրմին վէ պէն արթըգ չիւպհէ իթմէտիք։

«Գաբթան ավտէթինտէ, զէվճէսինի, զէվճէմի վէ պէնի, բրանկալընըն էլլերինի թուրթուշ օլարագ կէօրտիւ։ Գաբթան՝ պու մէքթուպու եազարընըմ վագթա գատար չիւպհէ իտիեօր, լաքին պու շէյլերի թարաֆընըզգա եազմամա միւսսաատէ, վէ բրանկալընըն սալը վէրիլմէսի իչին թէշէպպիւսաթը լազըմէեի իճրա իտէճէկինի վատ իլէեօր։ Մուվագգամէն մարքի տը Շամբի գօմանտանընըն խրտմէթինտէ օլուպ, քիւրէքտէ եաթմաեաճագ տըր։

«Շիմտի, պագընըզ պու մէքթուպու նիչին սիզէ եազըեօրում։

«Պուրատա պուլունան սահիհ եախօտ գայրը սահիհ մարքի տը Շամբի՝ ֆամիլեասընըն, Թուրէնտէ Օրանժըրի իսմինտէ պիր չաթօսու պուլունտուղունու պէհան իտիեօր, վէ սալօնտատա, քէնտինին սէքիզ տօղուզ եաշընտա պուլունտուղու պէժանըն չօճուգլուգ թասվիրի մէվճուտ օլտուղունու խաթըրլաեօր։»

Ֆէրնան Կօշէ՝ բրանկալընըն թասվիրտէքի գընաֆէթինի Թարիֆ իթտիքտէն սօնրա, չու եօլտա իլավէ իթմիշ իտի։

«Պու թաֆսիլաթը լիւզումտուղ գանն իթմէյինն, Պիր տէրճէ էհէմմիեէթի պուլունտուղունու կէօրիւեօրսունուզ։ Մարքի սօլ տիղինի պիղէ կէօսթէրտի։ Պունտա, չարապ լէքէսինէ պէնզէր պիւեիւճէք գըրմըզըմսըպիր լէք վար տըր։ Ֆէնտիսի պու լէքէնին՝ ըհտամ թարաֆընտան կիւզէլճէ ալընմըշ օլտուղունու պէհան իտիեօր։

«Ազիզիմ գօնթ, կէօրիւեօրսունուզքի, էկեր սօն վուգուաթ տօղրու իսկ, չիւպհէնէ հիչ պիր ժահէլ եօգ տուր։ Պուրատա կէօրտիւկիւմիւզ պիչարէ՝ ասըլ մարքի տը Շամբի

տիր։ Թանըտըղընըզ վէ Բարիստէ կէօրմիւշ օլտուղունուզ մարքի տը Շամբի իսկ ասըլ եալանճը տըր։

«Ազիզիմ գօնթ, պիքր իթտիկիմ լասվիրին մէվճուտիեէճինի թաստիգ իթմէքլիք խըտմէթի միւչքիլէսինի էօհտէնիգէ իհալէ իլէմէք իչին պու մէքթուպու եազըեօրում, վէ պու պապտէ իլէրիյէ կիթմէզտէն էվվէլ, էրմինին միւհմիսի հագգընտա նէ եաբմագլըզըմզ լազըմ կէլտիկի խուսուսընտա րէհինիզի պէկլէրիմ։

«Մուխլիսինիզ

«Ֆէրնան Րօշէ»

Մ. տը Քէրկագ իչպու մէքթուպու պիթիրմէքտէ իքէն, գաբու աչըլարագ, մատամ գօնթէս Արթօֆուն կէլտիկի խապէր վէրիլտի։

Արման՝ աեալա գալգարագ մէզպուրէեի իսթիդ պալէ չիթտա իթտի, վէ եիւքսէք սէսլէ,

— Պուլտում, ազիզէմ գօնթէս, պուլտում, տէտի։

— Նէ՞եի պուլտունուզ գօնթ։

— Մարքի տը Շամբինին տէրունինտէ պուլունմուշ օլտուղու սէֆինէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իւգրէ Իսբանիա եա մէքթուպ եազըրընմ սըրտատա...

— Է՛յ...

— Իսբանիատան մէքթուպ ալտըմ։

— Քի՞մտէն։

— Ֆէրնանտան։

Պագգարա սարսըլարագ,

— Ֆէրնանտա՞ն մը, տէյի սօրտու։

— Ֆէրնան մարքիի պուլմուշ։

— Ասըլ մարքի տը Շամբի՞ի մի։

Օլվագըթ Մ. տը Քէրկագ՝ Ֆէրնանըն մէքթուպունու ալարագ Պագգարաեա վէրտի։ Ո տախի քէմալը տիգգաթ վէ թէաճճիւպլէ օգուեուպ,

— Մօնսիէօ գօնթ, մատամօզէլ տը Սալլանտրէրա հէնուզ Իս-

քանիատա տըը, ասըլ ժալքի տը Եամրի տէ Իսբանիատա պուլունմագտա տըը, իժտի պէն ւօղրու օրաեա կՀԹԺՀԼԵՀԻՄ, տէտի։

— Սի՞զ մի։

— ԷվվԼԹ, եաըըն կՀԹԺՀէք իսԹէրիմ։

— Եալընը՞զ մը։

— Խայը, ժՀԼՀզ Թապիպ Տը։ Սաժուէլ Ալպօեու, վէ միԹէվէՁա ատն ժօզԼՀնԼՀն օտա խըզԺՀԹճԼՀսի Զամբաեը տա պիրլիքտէ կէօԹիւրէճՀէԼՀմ։

— Ճէրնանա պիր չէյ եազաեը՞մ մը։

— Խայը, չինքի սիզԼՀն ԺՀքԹուպուննուզլա պէրապէր, պէն տէ Գաաիգատէ վասըԼ օլաճաղըմ։

— Գահսը օլունան Թաասիրի նէ՞ եաբաճաղըզ։

— Պէն անը էյտէ իտէրիմ։

— Ազիզէմ գօնԹէս, պու կիպի ահվալը միւՀԲիւէ սրըա սընտա ժուվաՁՁագըյՀէԹինիզէ ալըշմըշըմ տըը։ իժտի իսԹէտիկինիզ կիպի հարէքէԹ իտին։

— Սիզտէն եալընըզ պիր չէյ իսԹէրիմ։

— Նէ՞։

— Գաաիգատէ ժուգիմ Ֆրանսըզ գօնսօլոսունա պիր ժէքԹուպ։

— Պու ագշամ ժէքԹուպու եազարըմ։

Գատէհու Գագգարա՝ Ճէրնանըն ժէքԹուպունու ալարագ։

— ՄիւսաատԼՀնիզԼՀ սագլամագ իսԹէրիմ։ զիրա հավի օլտուղու քեաՁՁէլի ժալիժամԹա իՀԹիեաճըմվար տըը, տէտի։

Մուախխարէն ժէզպուրէ գալգըպ, գօնԹի իյէ Թօղալաշարագ։

— Ինշալլահ ԹէքբարՀ կէօրիշիւրիւզ։ Գաաիգատէն սիզէ ժէքԹուպ եազարըմ, տէտի։

. . . . . .

ԻշԹէ գօնԹէս ԱլԹօՁ՝ Ճէրնանըն ժէքԹուպունու ալարագտան սօնրա տօղԹօր Սաժուէլի ժէքԹուպա խանէսինէ տավէԹ

իԹտի։ Ալարաըընտա ճէրէնան իտէն ժիւքեալէժէնին ժուղատաէժօնի պիլիրիզ։

ԳօնԹէս, իրԹէսի կիւնիւ պիրլիքտէ Իսբանիաեա կիտէճէքլէրինի տօղԹօրա պիլտիրտիքտէն սօնրա, իլավէԹէն տէ։

— Զամբա ԹԼժամիլէ էյլիէշտի՞ ժի, տէյի սօրտու։

— Լ։վվէԹ ժատամ։

— Պիզէ ըէֆագաԹ իտէպիլի՞ր ժի։

— Շիւպհէսիզ։

— Պէրապէրիմիզտէ կէօԹիւրմէք իւզրէ, ժիւսԼՀմանԼՀԹիզտէն ըուհսաԹ իսԹիհսալ իՀԹժէլիեիզ։ Քէնտիսինի պու ագշամ պանա կէօնտէրին։

Պագգարա՝ Ճէրնանըն ժէքԹուպունու տօղԹօրա պիլտիրմէմիշ օլմասըյլա,

— Լաքին ժատամ, նէ՞ եաբժագ իչին Իսբանիաեա կիտիեօրուզ, տէյի սօրտու։

— Մարքի տը Եամրիի պուլաճաղըզ։

— Օրատա՞ ժը տըը։

— Գատիգատէքի քիւրէքտէ տիր։

ՏօղԹօր սարսըլտը, վէ Պագգարա՝

— ՏօղԹօր, եօլճուղուգ ԹէտարիքեաԹընըզը կէօրիւն, վէ Զամբաեը պանա կէօնտէրին, տէտի։

— ՖագաԹ գօնԹի ԱըԹօՁու նէ՞ եաբաճաղըզ։

— Անը տա պէրապէր կէօԹիւրէճՀէԼՀզ։

— Խայը, պու տէտիկինիզ էժրի պասիրէԹէ ժուվաֆըգ տէյիլտիր։

— Նի՞չին։

— Զիւնքի հէնուզ էյլիէշժէքտէ օլտուղու պիր գէժանտա եօլճուլուգ իԹժէնի՝ եիւզնիւք իԹժէնինէ սէպէպ օլապիլիր։ Լաքին ժուաֆինիմ օլան տօղԹօր պիր գաչ կիւն պէնիմ եէրիմէ գալապիլիր։ Սէյեահալընմըզ բէք ուզո՞ն ժու սիւրէճէք տիր։

— Օն պէշ կիւն գատար։

— Օ հալտէ կիտէպիլիրիմ։

Սամուէլ Ալպօնուն հարէքէթինաէն եարըմ սաաթ սօնրա, Զամբա կէլաի։

Մէրդուանա տիվանէլիք էսէրի գալմըշ օլմաեըպ, Պագդարանըն էմրլէրինէ ինթիզարէն քէմալը ինթաայի իւզրէ գարշըսընաա տուրաու։

Պագդարա.- Զամբա, վազիեէթինիզի էյիճէ տիւշինտիւնի՞զ միւ։

Բօրթիկէզլի սարսըլըր։

Պագդարա.- (տէվամէն.) Սիզ Իսբանիաաա իտաա մահքիմ օլմուշսունուզ տուր. Բարիսատ տէ տօգթօրուն մէսուլիեէթի թի թահթընաա մահպուսսունուզ, վէ տօգթօր՝ թէմամիլլէ քէսպի սըհհէթի իթմիշ օլտուղունուզու պիլտիրտիկինտէ, թէքրար Ֆրանսա մէմուրինի ատլիէսինէ թէսլիմ իտիլէճէքսինիզ։

Զամբա.- (պու սէօզլէրտէն տիթրէեէրէք.) Լութֆ իտին, մատամ, մէրհամէթի իտին։

— Վէ Ֆրանսա ատլիէսի տէ, թահդըզաթ սաեէսինտէ սիզին ատլընըզը անլաեաճագ տըր։

— Տիմէք պէնի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէք իստէէօրսունուզ։

— Էկէր պանա իթաայի իտէրսէնիզ սիզի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէեճէեիմ։

— Պիլիրսինիզ քի, էսիրինիզ օլմաեաա հազըրըմ։

— Ելմտիլիք եօլճուլուգ խըզմէթքեարըմ օլմանըզ քեաֆի տիր։

— Եօլճո՞ւ մու օլաճագսընըզ մատամ։

— Էվվէթ, Իսբանիաեա կիտէճէեիմ։

Զամբա.- (տէհշէթլէ.) Իսբանիաեա՞ մը...Իսբանիաեա՞ մը։

— Էվվէթ։

— Լաքին պէնի օրատա մահքիմ իթմիլէր... օրատա հաքիմլէր...

— Սրատա մահքիմիեէթինիզտէն սօնրա տէօրթ սէնէ տօն ժօզէնին խըզմէթինաէ պուլունսունուզ։

— Սահիհ տիր, ֆագաթ...

— Պէնիմ խըզմէթիմտէ բէք էմին օլաճագսընըզ։

Զամբա.- (պաչընը էեէրէք.) Իմտաթ իտեճէեիմ։

— Ելմտի, սիզի, պէնիմլէ կէլմէեէ նիչին իճապ իթթիկիմի պիլիեօ՞րմուսունուզ։

— Խայր։

— Մատամազէլ տը Սալանտրէբա Իսբանիատա տըր։

Զամբա.- (տիւթիւն վէֆաթընատն հէնուզ խապէրտար օլմաեաթագ.) Վա՛յ...

— Տօն ժօզէնին նասըլ վէֆաթ իթտիկինի վէ տիւգ տը Եաթօ-Մաինին նասըլ զէհիրլէնտիկինի մատամազէլ տը Սալանտրէբաեա նագլ իթմէլիսինիզ։

— Ֆագաթ նէ՞ վագըթ մազհարը աֆիվ օլաճաղըմ։

— Քէնտիսինէ զաեէթ սատրգանէ խըզմէթի իթմիշ օլտուղունուզ, վէ խըզմէթլէրինիզէ միւքեաֆաթէն պիր պըչաղտար պէսի ալմըշ պուլունտուղունուզ ատէմին քիւրէեէ կէրտիկի եախօտ գաթըլմկեաա չըգտըղը կիւն մազհարը աֆիվ օլաճագսընըզ։

5

Գօնթէս Ալթօֆ վէ մէլէզ Թապիպ՝ ագչամըն սաաթ սէքիզինտէ Բարիսատէն հարէքէթ իթտիլէր։ Զամբա տա խըզմէթքեար գըեաֆէլթիլէ, պունլարըն բաթիպ օլտուգլարը քօսթա արապասընըն էնսէսինտէ օթուրմուշ իտի։ Պագդարա, պու տէֆա տախի երքէք գըեաֆէլինէ կիրմիչ, վէ հաթթա սաչլա-

ըընը էրբէք կիպի քէտիրմիչ օլուպ, միւսթէմիքեաթտա սաքին պիր ֆամիլեանըն օղու օլմասըլյա, միւրէպպիհինին վէ պիր խըզմէթքեարըն ըէֆաքաթըլյա էվրօբատա սէյեահաթա չըղ մըշ կիպի հալտէ պուլունմագտա խոխ էյիլիկէ եիւգ թուքմուշ օլան դօնթ Արթօֆուն թէտավիսի՝ մէկէդ թապիպին մուավինինէ իհալէ իլէ Բարիստէ պրագըլմըշ իտի։

Հարէքէթլէրինտէն եիրմի տէօրթ սաաթ սօնրա, Պագդարա վէ ըէֆիգլէրի, կիւնէչին պաթմասընտան աղ էվվէլ քիւչիւք պիր չէհիրտէն կէչէրլէրքէն, գօնթէս՝ թապիպէ,

— Ազիզիմ տօգթօր, զանն իտէրիմբի նէրէյէ կիթթիկիմիզի հէնուզ սիզէ սէօյլէմէտիմ, տէտի։

— Աֆվ իտէրսինիզ մատամ, պանա էօյլէ կէլիէօր քի, նաքանիաեա կիտիէօրուզ։

— էվվէթ, ֆագաթ էվվէլճէ Օրանժըրի չաթօսունա կիտէճէիզ։

— Մարքի տը Շամբինին արագիսինէ՞ մի։

— էվվէթ։

— Լաքին...

Գօնթէս պիր իշարէթլէ տօգթօրուն սէօզիւնիւ քէսէրէք,

— Մարքի եախօտ քէնտիսինի մարքի թէսմիէ իթթիրէն խապիս՝ միւշթէրինիզ օլմազլէ, պէնիմ թէէվվիգիմ իւզէրինէ, քէնտիսինի պիր գաչ կիւն Օրանժըրի չաթօսունա կէօթիւրմէսինի Մ. տ'Ասմօլա իհթար իթտինիզ։

— էվվէթ։

— Իմտի մարքի պու ագշամ Բարիստէն հարէքէթի իտէճէկլինտէն, եարըն Օրանժըրիէ վասըլ օլաճագ տը։

— Քէնտիսինէ պէքլէմէճէ՞ք միեիզ։

— Խայր, անճագ պու ագշամ օրատա եաթաճագըզ։

— Նի՞չին։

— Պու պիր սըրը օլուպ, վագթինտէ անլաեաճագսընըզ։ Շու գաատըը մալիւմիւնիւզ օլսուն քի, արապաճըմըզ, չաթօ. եա եագըն պիր հէնտէէ ուսթալըգլա արապաեը տիւշիւրէճէք տիր։

Ցօգթօր՝ Պագդարանըն սօն տագըգաեա գատար էօրաըընը տագլատըղընը պիլտիկինտէն՝ իսրար իթմէտի։ Պիր սաաթ սօնրա, գարանլըգտա քէմալը միւրաթլէ կիթմէյքտէ օլան ապտա՝ ատ իլէ տօլու պուլունան հէնտէէ տէվրիլմէքլէ, գօնթէս իլէ տօգթօր, թէտպիրլի տավրանտըգլարընտան, գապաղճա գուրթուլտուլար իսէ տէ, Զամբա, սուեուն իչինէ տիւշտիւ, վէ արապաճը իլէ պէրապէր պաղըրմաեա պաչլատը։ Պաղչէտէ պուլունան պագը ամէլէ տէրհալգօշուպ, տօգթօրու վէ կէնճ պիր տէլիգանլը զանն իթտիքլէրի ըէֆիգէսինի տալիմէն գուրթարտըլար։ Եարտըմա գօչանլար իչինտէ պիր իհթիեար քիմսէ պուլունուպ, Պագդարա պու ատէմին՝ Օրանժըրի չաթօսունունուն վէքիլխարճը օլտուդունու իչինմիչ իտտուկի Անթուան նամ քիմսէ իտուկինի տէրը իթտի։ Պու իհթիեար՝ իքի եօլճուլարըն եանընա կիթտիկի սըրատա, տիկէրլէրի տէ չամուրա պաթմըշ օլան Զամբա իլէ արապաեը վէ աթլարը չըղարմաեա չիթտան օլտուլար։

Արապանըն օղու, պու վագըտա դըրըլմըշ իտի։ Գօնթէս՝ տօգթօրա պագդարագ,

— Համտ օլսուն դազասըզ գուրթուլտուգ, տէտի։

Իհթիեար.. (չարգասընը չըգարարագ.) Լաքին արապանըզ սագաթլանմըշ տըր։

Արապաճը.. Մէնգիլկեահա վասըլ օլմագ իչին տէ տահա իչ ֆարսախլըգ եօլումուզ վար տըր։

Գօնթէս.. Շիմտի նէ'ըէտէ պուլունուեօրուզ։

Իհթիեար.. Օրանժըրի չաթօսունտա պէն պուրանըն վէքիլխարճըեըմ'։

— Քիմին մալի տիր։

— Բարիստէ մուգիմ Մ. մարքի տը Շամբինին։

— Թահըրըմ... վիգօնթ տ'Ասմօլուն գահիմ պիրատէրի տիր, տէյի՞մի։

Իհթիեար.. (քէմալը թէվազու իլէ.) Մատէմքի էֆէնտիլէրիմի թանըեօրսունուզ, արապանըզ թամիր օլունանա տէկին սիզի չաթօեա միւսաֆիրէթէն գապուլ իտէպիլիրիմ։

— Բէք էյի, պիզ տէ թէչէքքիւր իտէրիզ։

Գատէհու գօնթէս թամիրաթըն նէ գատար վագըթտա իճրա իտիլէճէկինի սօրտուդունատան, վէքիլխարճ՝

— Շաթօտա պիր արապա թամիրճիմիզ վար սըր։ Բէք ուսթա տէյիլ իսէ տէ, օյտուդճա իչէ եարար, տէտի։

Մուախխարէն գօնթէս վէ սոգթօր վէքիլխարճըն բէգագաթըյտա չաթօտա կիտիպ, պիր աղ պօղուլմուշ օյան պիւեիւք պիր սալաեա կիրտիլէր։ Ազ սօնրա իհթիեար Անթուան կէլէրէք, արապանըն թամիրի պէշ սահաթտա իճրա օյունապիլէճէկինի խապէր վէրտիկինատէն, Գագդարա՝ եօլճուլուդլարը միսաթաճէլ օյտուդունատան պահալա, պունատան տօլաերը սը գընթը հալի կէօսթէրտի, վէ վէքիլխարճ տա,

— Լիֆէնտիմ, չիմտի սահաթ 8 տիր։ Իմտի պու կիճէհի պուրատա կէչիրմէնիզ հէր վէճհլէ խաերըլը սըր, տէտի, վէ մուճիպինճէ գարար վէրիլմէլէ, վէքիլխարճըն թէրթիպ վէ էմրի իւգրէ մէրդուման եօլճուլար իչին պիր սուճրա գուրուլտու։ Ինանաի թամամտա Գագդարա իհթիեար Անթուանա չու եօլտա պագը չէյիէր սօրատու։

— Միսիր մարքի սը Շամբի չօղ տէճա պուրատա կէլիր ըր մի,

— Հինահթանատան ավահթինատէն պէրի սոլա կէլմէմիշ տիր։

— Էօյլէ իսէ, սիզէ էյի պիր խապէր վիրէյիմ։ Էֆէնտինիզ եարըն կէլիեօր։ Եվվէլի կիւն քէնտիսինի դիւպիւմատէ կէօրտիւմ, Թուրէնտէքի արագիմէ կիտէճէյիմ տիեօրատու։

— Ֆիլվագը Մ. մարքինին Թուրէնտէ, Օրանժըրի չաթօսունատան պաշգա միւլքիւ եօղ սուր։

— Օ հալտէ էկէր պու ադչամ Բարիստէն հարէքէթ իտէրսէ, եարըն քէնտիսինի կէօրթուրսիներիզ։

Իհթիեար Անթուան.. (պիրտէն պիրէ տիւչարը թէէսսիր օյարագ.) Հատա օյտուն ճէնապը Ալլահա, նիհահէթ սէվկիլիլու քիւչիւք Ադէլրիթիմ կէօրէկիլիճէյիմ, Ազիզ իտրիսինիզ մօնսիէօ, Մ. մարքիի տիմէք իսթէեօրում, Պէն քէնտիսինէ կէօրտիւկիւմ զէման շէօյլէ պիր չօճուգ իտի։

Վէքիլխարճ պու սէօզիւ սէօյլէրքէն էլինի տիվարա տօղրու ուզաթըպ, պիր թասվիր կէօսթէրտի, Գօնթէս տէ էլինէ պիր լամպա ալարագ տիվարա եագլաչըպ, թասվիրի տիգդաթլէ թէագիդ իտէրէք, Ֆէրնանրն ժէքթուպունտա թարիֆ իտիլմիշ օյան թասվիր իտուկինի անլատըղը կիպի, Գագտիգսատէի պիշարէ բրանկալընրն սէօյլէմիշ օյտուդու չարագ լէքէսի կիպի լէքէեի տէ ժիւչահէտէ իլէտի։ Գատէհու,

— Աճա՛իպ, պու ժարքի՞ մի տիր, տէտի։

— Լիվէլի, սէքիզ եաշընտաքի հալի տիր։

— Ֆագաթ նէ՛ գատար թէպտիլ օլմուշ։

— Պունատան եիրմի սէնէ էվվէլքի հալի օյմատըյտա, թագիի տիր. ժիւսիին քիմսէլէրտէ չօճուգլուգլարընա պէնգէնէլէր նատիր տիր։

Գագդարա թէքրար սուֆրատա օթուրտու, վէ վէքիլխարճ տա, եագընտա էֆէնտիսինին ավահթի իտէճէկի սէվինճիյլէ տիշարը չրգագը։ Ան՛ի վագըթտա Ջամբա իչէրի կիրմէքլէ,

— Ջա՛մբա, սէն խըրսըզլըգ եօլարընը էյի պիլիրսին, չու թասվիրի կէօրիեօրսուն ա, պունու պուրատան աշըրմալը։ Տօղթօր վէ պէն պուրատա եաթաճաղըգ վէ սագահըն սահաթ տէօրտիւնտէ հարէքէթի իտէճէկիզ, տէտի։

— Բէք էյի էֆէնտիմ։

— Թասվիրի չէրչիվէտէն չըգ արըպ, էշեամըզ իչինտէ կիզլէմէլի։

Ջամբա.. (սէնատաթընատաքի մէհարէթինէ էմին օլան քիմսէլէր կիպի.) Բէք էյի, տէտի։

Ջամբանըն կիթմէէսինատէն սօնրա տա վէքիլխարճ կէլտիկինատէն, Գագդարա՝

— Վէքիլխարճ էֆէնտի, էֆէնտինիզին տօսթու օլտուղուժու սէօյլէտիմիսէ տէ, իմմիմի պիլտիրմէէ ունութտում. պէն Գրագիլա սոբլզատէկէանընատանըմ, վէ միւբէյագիմ օլան պու միսիս իլէ պէրաբէր Բարիստէ թէֆէրրիճ սէեահաթը իտէօրում, Պիր սէնէ Բարիստէ գալտըմ, վէ մարքիի բէք էյի թանըրըմ, տէտի։

— Խամֆնիզէ պէքլէեօրում, էֆէնտիմ.

Պաղդարա՝ իւզէրինտէ ժարքիլիք թահը պուլունան պիր գարթ չըգարըպ, վէքիլխարճա վէրտիկի կիպի, արապալարըն սահթ տէօրթտէ հազըր իտիլմէսինի տէ թամփիեէ իթտի. պահէհու եահթմադ իոթէտիքլէրինի պիլտիրտիկինտէն, վէքիլխարճ պիր խըզմէթճի ճէլպլէ, պու եօլճուլար իչին թէրթիպ իտիլմիչ օլան օտալարա մէրգումլարը կէօթիւրմէսինի էմր իյլէտի.

. . . . . .

Մապահըն սահթ տէօրտինտէ Զամբա՝ գօնթէսին օտա գաբուսունու չալտը. Մէզպուրէ գալգմըշ օլուպ, թուալէթինի պիթիրմէք իւզրէ իտի. Գաբու աչըլտըղընտա, Զամբա,

— Արապա հազըր տըր, տէտի.

— Թասվիր նէ՞րէտէ տիր.

— Արապատա տըր.

— Պիզիմ ազըմէթիմիզտէն էվվէլ, վէքիլխարճըն, պու թասվիրին զայըպուպէթինի կէօրմէեէճէկինէ էմի՞նմիսին.

— Զանն իթմէմ. Մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ թասվիր պիր գաբու եանընտա տըր. Գու գաբու իսէ սալօնուն իչէրիսինտէ աչըգ պրագըտըղընտան, գատրո թէմամիյլէ կիզլէնմէքտէ տիր. Գունտան գաթինազար վէքիլխարճ հէնուզ ուեանմամըշ օլտուղունտան, պիր ազ տահա կէճիքիրսէ, պիզ կիթմիշ օլուրուզ.

Զամբանըն հիսապը տօղրու իտի. Գօնթէս աչաղըեա էնտիկինտէ, արապաեր, արապաճըեը վէ տօգթօրու հազըր պուլտու. Գու արա վէքիլխարճըն աճէլէթէն կէլտիկի կէօրիւլտիւ. Մէրգում օ կիճէ կէճ եաթմըշ օլմասըյլա, ույգունսուզ կէօթիւրմիշ օլտուղունտան, ախըր խըզմէմճիլէրինտէն պիրի կիտիպ քէնտիսինի ուեանտըրմըշ իտի. Գօնթէս աճէլէթէն արապաեա օթուրարագ,

— Վէքիլխարճ էֆէնտի, սէլամ վէ իլթիֆաթըմը Մ. տը Եամրիեէ թէպլիղ իտէճէքսինիզ, տէյի՞Լմի, տէյի սօրտու.

Վէքիլխարճ. — (պաչընը էեէրէք.) Լմրինիզ պաչըմըն իւսթիւնէ էֆէնտիմ.

Գօնթէս՝ մէրգումուն էլինէ օն ատէտ լուի ալմուսնու սըգըշտըքտը, վէ Զամբաեա իշարէթ իթտիկինտէն, օ տախի խակէվէսինէ օթուրարագ. — Ա՛րշ, արապաճը, տէյի պաղըրտը.

Արապա սիւրաթլէ կիթմէգտէ օլսուն, վէքիլխարճ տա, կէնճ էֆէնտիսինին մուվաֆըգէթինտէն զեեատէ ավուճուսնտա քի ալմուսնալարը տիւշինէրէք, բէնչիրէ վէ գաբուլարը գարտաղ իւզրէ սալօնա կիրտի, լաքին մարքինին չօճուգլուգ թահվիլինի եէբինատէ կէօրմէեինճէ, բէֆքը սէտա իյլէտի.

Ամինի վագըթտա պիր խըզմէթքեար իչէրի կիրիպ, կէզգինիւ գըրըպարագ.

— Միւսիւ Անթուան, սիզէ զարիպ պիր շէյ սէօյլէյի՞մմի, տէտի.

— Նէ՞ տիր.

— Գու քիւչիւք միւսիւ...

— Է՛յ.

— Քեպէմի քէսէրիմ էկէր գատըն տէյիլ իսէ.

— Գատըն էրքէք նէ օլուրսա օլսուն, թասվիրի չալմըշ օնա պագալըմ.

— Սահի՞հ մի.

Վէքիլխարճ՝ արապաեը գօվալամագ իչին սալօնտան տիւշմէսինէ չըգտը իսէ տէ, իշ իշտէն կէչմիշ իտի. Խըզմէթքեար տա, — Եիմտի գատըն օլտուղունա էմինիմ, հէմ տէ ժարքինէ ժուհապպէթի օլմալը քի, թասվիրինի աչըրմըշ, տէտի.

Գու արա իհթիեար վէքիլխարճ նէ եաբաճաղընը չաչըրմըշ գալմըշ իտի.

. . . . . .

Կէլէլիմ պիր մահքիւմիւն պաչը քէսիլտիկի սըրատտա արապատա պայկըն հալտէ պրագմըշ օլտուղումուզ սախթէ ժարքի տը Եամրիեէ.

Խաթըրլատտա օլտուղու իւզրէ, Մ. տ'Ամօլ, ժէնգարէեի ժէգքիւրէեի կէօրմէմէք իչին օլպիր թարաֆա տէօնմիշ վէ կէօզիւնիւ գաբամըշ իտի. Լաքին խալգըն չամաթասընտան՝

իտամ մուամէլէսինէն պիթմիլ օլտուղունու անլատըղընտա, կէօզլէրինի աչտը, վէ Բօղամպօլուն պաէըլմըշ օլտուղունու կէօրմէսինտէ, հէր նէ գատար պիր բուհ դօղլաթտը իսէ տէ, մէրգում աէըլամատըղընտան, սէյլիսէ, պիր օթէլէ կիթմէքլիկի էմր իթտի։ Օրատան՝ շէհրին էն մունթազամ օթէլի օլան Օթէլ Լուի Օնզա մուվասըլէթլէրինտէ, Մ. տ'Ամօլ աշաղըտա էնիպ, տէրհալ պիր հէքիմ ճէլպ իթտի, վէ հալէտա պայվըն օլան Բօղամպօլ՝ պիր օտաէատ նադէմիթիպ, եաթտըտա եաթըրըլտը։ Պատէհու հէքիմ կէլիպ, սահթէ մարքիեի մուայենէթ իթթիքուէն վէ վուգուի հսրլի անլատըղտան սօնրա, պայկընըղըն թէհլիքէլի օլմատըղընը պիլտիրէրէք.

— Ջիեատէ գօրգուտան սինիրլերի թահրիփ օլունմադըա, պու պայկընըղը զուհուրա կէլմիշ տիր. քէնտիլիկինտէն կէչէր, լաքին պէլքի մուվազգաթ պիր սաէըդլամազ վագը օլտուր, տէտի, վէ թէսկին իտիճի պիր իլաճ վէրտի։

Հէքիմին քէշֆի տօղրու չըգտը, Պիր սաաթ սօնրա Բօղամպօլ կէօզլէրինի աչըպ, տալկընը տալկընը էմրաֆա պագտը։ Մէճհուլ պիր օտատա պուլունուեօրտու, Գարանլըգ պիր քէօչէտէ օթուրմուշ օլան Ֆապիէնի տէ էվվէլ էմրտէ կէօրմէմի։ Իպթիտա սրթմաեա տիւչար օլարագ,

— Նէ՞րէտէեիմ, տէտի, վէ եաթաղընտա օթուրմաեա սայ իթտի իսէ տէ, միւգթէտիր օլամատը։

Ֆապիէն՝ եաթաղընտա աեաղընտա օթուրմուշ օլուպ, իլէրլէմէկտէ ճէսարէթի իթմէկտի։ Պիրտէն պիրէ Բօղամպօլ՝ էլինի աննընտա կէօթիւրէրէք,

— Խաթըրըմա կէլիեօր... խաթըրըմա կէլիեօր... ճէլլատը կէօրտիւմ... գօլտարը չըպլագ իտի... պանա պագարագ կիւլիւեօրտու... պըչաղը պանա կէօսթէրիեօրտու... հա հա հա... տէտի։

Բօղամպօլ՝ մէճնուն կիպի կիւլտիւ, վէ Մ. տ'Ամօլ եագլաչարագ, էլինի թութմագ իսթէֆիկինտէ, Բօղամպօլ քէնտիսինի եիթէրէք,

— Կէրի՛... սիզ տէ պէնի, էօեէ վալիտէմի գաթլիթմիշ,

պօղմուշ օլտուղում իչին թուԹմաեա՞ մը կէլտինիզ... Գագաթ պէն Ֆիրար իտէճէեիմ... Պէն՝ Մարն նէհրինտէն գուրթուլմուշում... պէնիմ իտիմ... պէնիմ իտիմ... տէտի։

Լաքին պու սաէըդլամազըդ արատընտա Ֆիքրինտէ պիր դիեա հասըլ օլարագ, էմրի պատիրէթի խիլաֆընտա սէօզ սէօյլէմէքտէն կէրի տուրտու։ անճագ իլալէթէն,— Իտիմի անլատաեա կէլմիշսինիզ, լաքին պիլմէնէճէքսինիզ, տէյի պէեան էյլէտի։

Պատէհու մէրգում, կեահ կիւլմէքտէ, աղլամագտա, վէ ուեար ույմազ սէօզլէր սէօյլէմէքտէ, կեահ տախի գօրգու վէ տէհշէթլէ եաթաղընըն արզասընտա գատար բիճաճթէ «տէֆ օլ, ճէլլատ, տէֆ օլ՛» տէյի հայդըրմագտա իտի։ Պու հալիքի սաաթ գատար իմթիտատ իտիպ, պատէհու խատթա ագշամա գատար ուեուտու, ուեռանտըղընտա սաէըդլամատը կէչմիշ իտի։

Մէրգում պուլունտուղու մահէլլատէն տօլտաը թէճաճճիւպ հալի կէօսթէրմէքտէ իքէն, Ֆապիէն եանընտա եագլաչըպ, իչի անլաթտը. եանի եօլտա իտամ օլունան պիր ատէմէ բասթ կէլտիքլէրինտէն, պօզուլուպ պաէըլմըշ օլտուղունու, վէ պու սէպէպլէ օրատա կէթթիրիլտիկինի նագէլ իչտի։ Պուրատա գատար Բօղամպօլ պիր տէրճէ էհէմմիեէթլէ տինլէեիպ, լաքին սաէըդլատըղը Ֆըդրասընտա կէլինճէ, պուլագ թօզլարընտա գատար թէրէ միւէմմա օլարագ, Ֆագաթ կիւլիւմսէմէէ սայ իտէրէք,

— Պէլքի տէ պիր թագըմ զարիպ չէյլէր սէօյլէտիմ, տէտի։

— Էվվէթ, աղիպիմ, արապամըզըն գաբուլարը էթթաֆընտաքի խալգընը՝ մահքիմ հագդընտա սէօյլէտիկի սէօզլէր ֆիքրինէ օլտէրէճճ թէէսսիր եիմմիշ իտի քի, պիր արա քէնտինի մահքիմ զանն իլլէտին։

— Նէ՛ ախվանէլիք։

— Պիր սաաթ գատար, էօեէ վալիտէնի պօղմուշ օլտուղունու, վէ ճէլլատըն սէնի արատըղընը թէէհայեիւլ իթտին,

Րօգամպօլ՝ սաեբգլամասը էսնասընտա քէնամ քէնամինի էլէ վէրմիշ օյտուղունու միւլահազա իթմէքլէ, մէգքիւր սէօզլէր սայքի ադլընա ճիննէթ կէմիրմէք տէրէճէսինտէ թէէսսիր իթտի, լաքին վիգօնթա տիգգամթլէ պագարագ, անըն ֆիքրինտէ պիր կէօնա չիւպհէ պուլունմատըղընա իսքեամթ օյտու, Համթա վիգօնթ՝

— Գունունլա պէրապէր, թէաճճիւպ իտէճէք սէպէպ եօգտուր, զիրա պունուն էմսալի կէօրթիւլմիւշ տիր, տէտի։

— Տօղրու տուր. պէնիմհալիմտէ թրպգը գօնթ Արթօֆուն տուէլլօ մէյտանընտա, քէնտինի՝ խասմի զանն իթմէսի կիպի օլմուշ տուր։

— Համտ օլսուն քի, — տէյի իլավէ իթտի վիգօնթ, — նէթիճէսի սէնին իչին այնի օլմաեըպ, ադլընա խալէլ կէլմէտի, Հէյ նէ իսէ, չիմտի էյի՞ միսին։

— Լեթիմ։

— Գաչըն աղըր տէյի՞լմի տիր։

— Խայր։

— Գու ագշամ Օրանժըրիեէ կիտէճէք իգթիսարըն վա՞ր մը տրը։

— Հայ հայ։

— Բէք էյի, թաամտան սօնրա եօլա չըգարըզ։ Հայտե, չամաշըրընը տէյիշտիր. էսվապընը կլուեին, պէն տէ թամ սաաթ եէտիտէ արապանըն հազըրլանմասընը իխթար իտէեիմ։

Վիգօնթուն տիշարը չըգմասընտան սօնրա Րօգամպօլեա-լընըզ գալարագ, վէ տէրունը օտատա իրի ատըմլար իլէ կէզերէք։

— Նէ գատար պուտալաեըմքի, հայվան կիպի պիր հըրիֆին պաշընը քէստիքլէրի իչին պաեըլտըմ, սըթմաեա, սաեըգլամաեա խլուրթուտում, Ֆիքար խաթունտան պահս իթտիմ։ Էկէր պէօյլէ պիր վագըա թէքքրար իտէճէք օլսա, իչիմ պիթմիշ սաեըլըր. էկէր Ֆապիէն՝ պիր ասըլզատէ օլմաեըպ, էհլի մէրագ, եանի պիր միւսթանթիգ օլսա իտի, սըր Վիլիամսըն չակիրտինին մահիեէթի թէմամիլէ մէյտանա չը-

գաչագ իտի, տէտի. վէ սըր Վիլիամս խամինի թէլէֆֆիւզ իթ մէսինտէն սօնրա չէտիտ պիր սարսընթը հիսս իլէ.

— Սըր Վիլիամսը թէլէֆ իթմէքլիկիմ բէք ֆէննա օլտու. Օ պէնիմ ագըլ հօճամ իտի. չիմտի քէնտիսի մէյտանտա օլմատըղը ճիհէթլէ գօրդուեօրում... գաթըլկեահ պանա պէքլէեօր զանն իտիեօրում, վէ գաթըլկեահը գուրան ամէլէնին չէքճիլերի գուլաղըմա կէլիեօր... տէյի պէեան իլլէտի։

Ամինի վագըթտա իչ օտատան Ֆապիէնին աեագ սէսի իչիտիլմէքլէ.

— Սահիհէն պէն մէճնուն վէ գօրգագ պիր քիմսէեիմ։ Ֆելվագը սըր Վիլիամս վէֆաթ իթմիշ տիր, ֆագաթ պէնիմ քէնտիսինէ իհթիեաճըմվա՞ր մը տրը... պէն մարքի տը Շամբի տէյի՞լմիեիմ... Գօնսէրսիօն իլէ էվլէնէճէք տէյի՞լմիեիմ։ «Հայտե, հայտե, պիր ազ ճէսարէթ վէ քիւսթահլըգ լազըմ տրը. պու եօլ իլէ հէր չէյէ վասլ օլունուր» տէր իտի սըր Վիլիամս։

Պատէհու Րօգամպօլ պաշընը եօգարը գալարըրպ, եիւզիւնտէ սախթէ պիր սիւքիւնէթ հասըլ իթտի։

Ֆապիէն իչէրի կիրտիկինտէ,

— Սուֆրաեա օթուրալըմ, սաաթ ալթը տրը, գարընըն սա ֆէվգէլատէ աճ օլմալը տրը, տէյի պէեան իլլէտի։

Րօգամպօլ.— Տօղրու տուր, բէք իչթահլա եէմէք եէեէճէեիմ դանն իտիեօրում։

Պինապէրին օթէլին ումումի սուֆրաընտա օթուրտուլար։ Սուֆրատա խայլի զէննկին չիֆթլիք սահիպլէրի, սերմաեէտարլար, մանիֆաթուրա թիւճճարը վէ սաիրէ պուլունուպ, պունլար օ ոապահքի իտամ վագըասընտան պահս իթտիքլերի ճիհէթլէ, Րօգամպօլուն թազեիկլ թէքքրար պաշլատը։

Նակեահ սուֆրատա օթուրանլարտան պիրի թաամըն խիզմէտ էսնասընտա, — էֆէնտիլէր, պէն մահուտ Գօնիարըն թուրթուլտուղունու կէօրտիւմ, տէտի։

Պիր չօգ սէսլէր, — Գօնիար քի՞մտիր։

— Ֆիւրէքտէն գաչմըշ պիր բրանկալը օլուպ, Րէսիթօրա-

սիօն տէվրինին իպմի իտալարընտա, քէնտիսի, գաթլ իթմիշ օլտուղու գօնթ տը Սէնթ-էլէն տիր տէյի Թանըլմըշ տըր։

Բօգամպօլ, լէհճէսի սօլարագ վէ թէգբար պաեըլըը տէյի գօրդարագ, աեաղա գալգըպ, եավաշ սէսլէ Ֆապիէնէ,

— Գու ատէմլերտէն սըգըլըեօրում, պուրատան կիտէլիմ, տէտի։

Մ. տ'Ասմօլ, բրանկալը Գօնիար իլէ գաիմ պէրատէրի զանն իթմտիկի շահսըն արասընտա պիր կէօնա միւնասիպէթ մէվճուտ օլտուղունու հազըրլըթէն ֆարղ ու մէմուլ իտէմէտիկինտէն, սուֆրատաքի միւքեալէմէնէ ատա էհէմմիեէթ վիրմէմիշ, վէ սախթէ մարքի տը Շամբրինին հէեէճանը ճէտիինէ տէ տիգգամ իթմէմիշ իսի։ Իսմի գօլունա կիբիպ, պիրլիքտէ արապալարընա րաքիպէն, իքի սաաթ սօնրա Օրան-ժըրի շահօսունա վասըլ օլտուլար։ Ասըլ մարքի տը Շամբրինին՝ չօճուգլուգունու տէրունինտէ կէչիրմիշ օլտուղու պու շաթօ՝ Բօգամպօլա մէճհուլ օլմահըպ, մարքի տը Շամբրինին վէֆաթընտան պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր տիէնճի օ ճիվարտա տօլաշմըշ, վէ կիճէ վագթը շահօնուն պիր խըզմէթքեարընտան՝ օ կիճէնի միւսաֆիրխանէն օրատա կէչիրմէնի րէճա իթմիշ վէ գապուլ օլունմուշ իսի։ Գու տիլէնճի Բօգամպօլիսի։

Օ ագշամը այ մահիթապըլա հնր թարաֆի խէնվիր իտիլմիշ օլտուղունտան, արապա, շահօնուն պագչէսի թարաֆընտան կէչտիկի սըրատա, սախթէ մարքի էլ նին ուգաթարագ,

— Իչթէ չիմտի չօճուգլուգ խանըմըէլերիմ ֆիքրիմտէ ուեանըեօր. Օրանժըրի կէօրիւեօրում, իհթիեատ Անթուանըմ նէ՞ըէտէ տիր։

Բօսթա արապասընըն ֆէնէրլէրի կէօրիւնմէսինտէ, շաթօնուն խըզմէթքեարլարը՝ կէնճ էֆէնտիլէրի զանն իթմտիքլէրի քիմսէնի խանթիգապալ կէլտիքլէրինտէն, Բօգամպօլ՝ պուն-լարա գարշը հիւանի մուամէլէ խարագ իլէ, վէ էլհէրինի էօքմէլէրինէ միւսաատ խէրէք։

— Սապահլար խայր օլսուն Մարիօն, սապահլար խայր օլսուն Ժօզէֆ, վայ Գաթէրին, սէն տէ պուրատա՞ մըսըն, տէտի։

Եէթմիշ եաշընտա պիր աչՆը գարը օլան Գաթէրինն՝ սատեիլանէ,

— Պիզի թանըեօր... էֆէնտիմիզ նէ՞ գատար պիւեիւմիւշ, տէյի պէհան իյլէտի։

— Էլպէթթէ սիզի թանըրըմ տօսթլարըմ, լաքին իհթիեար Անթուանըմ նէ՞ըէտէ տիր։

— Մ. Անթուան Կ... շէհրինտէ տիր։

— Կ... շէհրինտէ՞ մի տիր։

— Էվվէթ միւսիւ մարքի։

— Լաքին պիզ օրատան կէլիեօրուզ, հալպուրի քէնտիսինի կէօրմէտիք։

— Գու սապահ կիթտի։

Մ. տ'Ասմօլ.. Նէ՞ եաբմագ իչին կիթտի։

— Բօլիս գոմիսէրլէրինէ արզը շիքեաեէթ իթմէկ իչին կիթտի։

— Շիքեաեէ՞թ մի։

— Էվվէթ, չինքի պու կիճէ էվիմիզտէ պիր մէրդթէ վուգու պուլտու։

— Սէրդթի՞թ մը վուգու պուլտու. աճայիպ, ֆագաթ սարիդ քի՞մտիր։

Ժօզէֆ իսմինտէ օլան վէ օ կիճէսի չահօտան եաթան կէնճին գատըն օլտուղունու զանն իթմիշ պուլունան խըզմէթքեար չու եօլտա ճէվապա ազագ իյլէտի։

— Գու պիր դարիպ հիքեաեէ տիր։ Տիւն ագշամ, պաղչէմիզին քէնարընտաքի չուգուրա պիր բօսթա արապասը տիւշէրէք, օգու գըրըլտը։ Արապատա իչ եօլճու օլուպ, պիրի կէնճ պիր քիմսէ իսի, վէ զաեէթի էսմէր օլմասըյլա, արապա պէնզհեօրտու։ Օ կէնճ, միւսիւ մարքիի զաեէթէյէ Թանըտըղընը պիլտիրտի։

— Իսմի նէ՞ իսի։

— Մ. Անթուան պիլիր։

— Օ կէ՞նճ մի չալտը։

— Էվվէթ էֆէնտիմ։

— Նէ՛եի չալոը։

— Սալօնտա պուլունան վէ Մ. մարքինին չօճուգլուղու-նու իրահէ իտէն թասվիրինի։

Ֆապիէն վէ Րօգամպօլ՝ թէաճճիւպլէ ըէֆը սէտա իլլէ-տիլէը։

6

Ժօզէֆ.- (տէվամէն.) Օ կէնճ միւսիւնիւն Մ. մարքիի թանըտըղընա իսպաթ՝ մուվասըլէթինի խապէը վիրմէսի տիր։

— Մուվասըլէթիմի՞ մի։

— Էվվէթ ժօնսիէօ։ Զաթըննըղըն երիմի տէօրթ սաաթա գառար կէլէճէկինիզի Անթուանա սէօյլէտի։

— Ճա՛յիպ, ազիզիմ, խաթըրընա կէլմէ՞եօր մու հարէքէթինի քիմսէեե պիլտի՞րմիշ մի իտին։

— Պիլմէմ... խաթըրըմա կէլիեօր։

— Հաթթա օ միսիւ, միւսիւ մարքիեի իլը ագշամը մէնսուպ օլտուղու սէրգլըտէ կէօրմիշ օլտուղունու տա սէօյլէտի։

— Պու թօհա՛ֆ, իւչ այ տըր քի, պէն սէրգլըմէ աեագ պիլէ պաստամըշըմ տըր։

Ֆապիէն կիւլիւմսէեէրէք.— Ֆիլվագը սէնին բէք ղարիպ տօսթլարըն վար տըր. էյլէ տօսթլար քի, էվինատէն խըրսըզլըգ իթմէեե կէլիեօրլար, հէմ նէ՛ խըրսըզլըգ...

— Տօղրուսու պէն տէ պունա թէաճճիպ իտիեօրում։

Պատէհու սալօնա կիրտիլէը։ Ժօզէֆ պօշ չէրչիվէեի պունլարա կէօսթէրտի։

Րօգամպօլ.- Օ կէնճ քիմմէ նասը՞լ ատէմ իտի։

— Օրթա պօյլու, սարը սաչը վէ նազիք վիճուտլու իտի։

— Անթուան իսմինի պիլիեօ՞ր մու։

— Էվվէթ, չիւնքի օ կէնճ դարթընը վէրտի։

Մ. տ'Ասմօլ վէ սախթէ մարքի՝ թէաճճիպլէրի արթաբադ եէկտիկէրինէ պագըշտըլար։

Ժօզէֆ.- (տէվամէն.) Պապա Անթուան էյի ատամ տը, լաքին պու իշտէ ագըլսըզճա հարէքէթի իմտի։

— Նէ՞տէն։

— Զիւնքի Մ. մարքինին մուվասըլէթինէ պէքլէեէճէք եէրտէ, իշի հիւքիւմէթէ խապէր վիրմէեե կիթտի։ Պէննճէ՝ պիր թասվիր չալմագ իչին քօսթա արապասըյա կէլէն խըրսըզլար ատի խըրսըզլար օլամազլար։

Ֆապիէն.- Ֆիլվագը պապա Անթուան թէվէքքէլի պիր ատէմ տիր։

Ժօզէֆ.- (եավաշճա Րօգամպօլա.) Մ. մարքի, միւսաատէ իտէրսէնիզ, սիզէ պիր սըրը սէօյլէեիմ։

— Սէօյլէ։

— Պէն զանն իտէրիմ քի, խըրսըզ՝ չալտըղը թասվիրէ բէք գիեատէ էհէմմիեէթ վէրմիշ տիր։ Ղալիպա սիզէ աչըգ օլան պիր քիմսէ օլմալը։

Րօգամպօլ սարսըլտը, վէ օ արա Գօնսէքսիօն խաթըրընա կէլտի։

Ժօզէֆ.- (տէվամէն.) Օ տէլիգանլը՝ գատըն օլապիլիր։

Ֆապիէն, օլ էսնատէ միւքեալէմէ իտէնլէրին եագըննըտա օլմասըյլա, սօն սէօզլէրի իչիթտիկինատէն, գահգահա իլէ կիւլէրէք։

— Տօղրուսու պու նէթիճէեի հիչ մէմսուլ իթմէեօրտում, տէտի։

Ժօզէֆին՝ մէրդում տէլիգանլըեը կէնճ, նազիք, սարը սաչը, վէ սագալսըգ պիր քիմսէ իտի տէյի թարիֆ իթմէ-

սինտէ, Բօգամպօլ թէպէսսիւմ եէրինէ, պիր իղթիրապը միւտհիշ հիսս իտէրէք,

— Ա՛ճապա Պագդարա՞ մը տըր, տէյի միւլահազա իթտի, վէ Ֆապիէն՝ մէրգուժուն գօլունտան թուրթարագ,

— Պու գատար սեվիլմիշսինհա՛, տէտի, վէ գուլաղընա էհլէրէք, — Լաքին եագընտա Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնէճէքսին, վէ... տէտի։

Ֆապիէն՝ իֆատէսինի պիթիրմէղտէն, պիր աթըն կէլիշի իշիտիլմէքլէ, ժօզէֆ, — Իշթէ Մ. Անթուան կէլիեօր, տէտի։

Ֆիլմագը կէլէն շախս՝ իհթիեար խրզմէթքեար օլմադէ, Ֆապիէն՝

— Շիմտի պու մուամմաեը անլաեաճաղըզ, տէտի, վէ պատէհու, — Ագիզիմ, ատամճըղազ սէնի կէօրմէքլէ, սեվինճլինտէն էօլէպիլիր, հայտէ ժօզէֆ, Մ. մարքիեի օտասընա կէօթիւր. պէն Անթուանը իսթիդ պալիտէրիմ, վէ հէր շէյի անլարըմ, տէյի պէեան իլլէտի։

Բօգամպօլ՝ ֆիքրի պիր թագըմ թէֆէքքիւրաթը միւէյլիմէ իլէ իշթիղալ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, ժօզէֆին բէֆագաթըյլա, ասըլ մարքի տը Շամբինին մուխթիրէյէրինտէ օգուտուշ օլտուղու մավի թէնթէլի օտաեա կիրտի, վէ մէզքիւր մուխթիրէյէրի էզպէր պիլտիկի ճիհէթլէ,

— Վալիտէմին եաթտըղը օտա տըր, տէտի։

— Էվվէթ էֆէնտիմ, սիզ տէ պու օտաեա եաթքեօրտունուզ։

— Խաթըրմա կէլիեօր։

Բօգամպօլ բէնզիրէեէ եագլայարագ, այ մահիթապըյլա իհթիեար վէքիլխարճըն աթտան էնիպ, Ֆապիէնի սէլամլատըղընը կէօրտու, վէ, — Պուրատա տըր, տէյի՛լմի, կէնճ էֆէնտիմ պուրատա տըր. ա՛հ, պիլիեօրում մօնսիէօ Ֆապիէն, պիլիեօրում, կ... չէհրինտէ պուլունտուղում սըրատա բօսթախանէտէն քէնտիսի իչին պանա պիր մէքթուպ տա վէրտիլէր, սիզին մուֆթարագաթընըզտան ռօնրա Բարիսէ վասըլ օլմուշ,

վէ օրատան տախի Օրանժըրիէէ կէօնտէրիլմէք իւղրէ քօսթաեա պրագըլմըշ։

— Մէքթուպ ասըլ նէ՞րէտէն կէօնտէրիլմիշ։

— Իսբանեատան։

Բօգամպօլ պու սէօզիւ իշիթտիկինտէ սեվինճինտէն ըէֆը սէտա իթտի, վէ ժօզէֆէ խիթապէն, — Հայտէ օ մէքթուպ պանա կէթիր, տէտի։

Բօգամպօլ՝ մէզքիւր մէքթուպուն՝ Գօնսէքսիօն թարաֆընտան վիրուա իթմիշ օլտուղունու միւլահազա իթմէքլէ գօրգուսունու, իղթիրապընը, թասվիրին չալընտըղընը, Պագդարաեը, վէլհասըլ հէր շէյի ունուտարագ, Մ. տ'Աժօլուն, սիրգաթ վագըտսը իւզէրինէ չաթօնըն վէքիլխարճընը իսթիճվապ իթտիկի էտնատէ, ժօզէֆին կէթիրմիշ օլտուղու մէքթուպու աչտը։

. . . . . .

Գօնսէքսիօնուն մէքթուպունտա պէր վէճհի աթի եաղըմըշ իտի,

«Ցօսթում,

«Սէքիզ կիւնտէն պէրի սիզէ մէքթուպ եազմատըմ։

«Ելւպհէսիզ սիզի ուղուրթուշ օլտուղումտան տօլաեը Գօնսէքսիօնունտուղու իթհամ իտիեօրսունուզ։ Լաքին շուրաեը պիլմիշ օլուն քի, պունտան էվվէլ օլտուղու կիպի, պու սէքիզ կիւն գարֆընտա տախի էօմրիւմիւն հիչ պիր տագըգասը սիզի տիւշիւնմէքսիզին կէչմէմիշ տիր։

«Սօն տէֆաքի մէքթուպումու Սալլանտրէրատան եազմըշ իտիմ։ Վալիտէմ վէ պէն՝ ալթը հաֆթա գատար, ճանըմըշ օլտուղունուզ խալրխահ բէտէրիմիզ իւզերինէ աղլանարագ վէ տուա իտէրէք օրատա գալտըգ։ Հալպուքի ճէնապը Ալլահ, պէյքի էօլտիւկիւ սաաթ անը եանընա ալտը։

«Ելմտի տօսթում, չօճուգլուգ վէ կէնճլիք էօմրիւմիւ տէրուննինտէ կէչիրմիշ օլտուղումՀրընատիեր չէհրինտէն պու

մէրթուպու սիզէ եազրէօրում, ոօն Բէյրօ՝ պու շէհր եագընաբընաա, այլագ ոօն ժօզէնի սէվգն վէ այթը սէնէ ոօնրա ոօն ժօզէ թարաֆընաան թէյէֆ խորվիշ օլան Զինկեանէ գարըսընըն գարընտաշլարը ժարիֆէթիյլէ գէհրլէնմիշ տիր։

«Վաբին ոօսմուտ, ընէմին օլունուգ, ոօն Բէյրօնուն խաթընըէսինէ ժէպնի կրընտաիէրէ կէլմէտիմ։ Գալպիմ, եաընըզ վէ տաւիմ սուրէթմտէ սիզին տիր։ Պուրաեա, վալիտէմ իլէ կէլիշիմ, ժահզա իզտիվաճընըզը պիր ան էվվէլ հուսուլէ կէթիրմէք ժագսէտիյէ տիր։

«Գիլիրսինիզ քի, Խաբանիաան, եաս մէրասիմի գաթիէն մէրի իւլիճըա տըր։ Բէտէրիմին հաեաթը էկեր պիր գաչ սաաթ թէմտիտ խորվիշ օլսա իտի, չու սաաթտա էվի օլաճագ իտիք, Ֆագաթ ճէնաապը Ալլահ պունու միւրատ պուեուրժաաը։

«Վալիտէմ վէ պէն՝ բէտէրիմին նաշրյտա պիրլիքտէ Սալանարբրատա վասըլ օլսուդումուզտա, Խաբանիա քիլիսէսինին միւթէհաիգանը ըէհապիյինէտէն օլան վէ ահճամ պուլունան կրընտաա սէրբիսդ օբստու թարաֆընաան խոթիդպալ օլունտուգ։ Միւժահիէյհ, բահմէթ տուալարընը օգուճեուգ, սէքիզ կիւն պիպիմիլէ պիրլիքտէ գալտը, վէ հարէքէթինէն էվվէլ վալիտէմ իլէ կէօրիշտիւ։ Միւսադաթլարընըն մագսատ վէ նէմինճէսինէ անճագ պու կիւնլէրտէ վազըֆ օլտուդ։ Շէօյլէքի ահճամ՝ բէտէրիմին վէֆաթընաան սօնրա, ժէժիէքէթինինին ուսուլը ըուհանիէսի վէճհլէ, ագաւլի իքի պուշուգ այ րէսմի իզտիվաճընը կէնդի գալտըը լազըմ կէլմիկինի, վէ պունաան պաշգա սաաթը ժահէլլիէնինին պու պագատ տահա շէհտտ պիր գանուն օլուգ, պունուն խարիճինէ չըգմագըգ գապըլօլմաըդընը, հալպու քի պէնիմտէ պու սըրատա սիզէ օլան շիտատէթի ժուհապպէթինէ միւզտաըդը օլտուդումու թահմըը նազարը միւհիմ ալէտտա ալտագ, միւթէվէֆա բէտէրիմին, պէնի քէնտի վարինի ուժուժինի թայէին իլթիմիկինէ, վէ սիզէ տէ, պա ժուգավէլէ, քէնտի տիւգլիւգ իւնվանընընը վէ Սալանարբրա խոմինի իճրը իլէտիկինէ, հաթթա պու խուսուսընը ըէսմէն թաստիգինի

հաշվէթու գրատիցա հագրէթէրինտէն իսթիտա իթժիշ օլտուդունա թէէմին օլտուդտան սօնրա, — Բէք էյի, շիմտի պէն ուսուլը ըո հանիէէ վէ սաաթը ժէմլէքէթէ խալէլ կէթիրմէէրէք, ըէսմի իզտիվաճընը պիր ան էվվէլ իճրատընա ժուվաֆֆագ օլուբուժ — տէմիշ, վէ վալիտէմտէ, — Բյզամ իտինիզ Գերապայծտա, տէտիկինտէ, միւժահիէյհ, սինինինէ վէ վագը օլան խըտժէթլէրինէ ժէպնի, գրատիցա հագրէթէրինին թէվէճճիւհամընա ժագհար օլտուդունու անտամտուդտան սօնրա, ախիրէն բէտէրիմին էօհտէսինէ իհտիէ խորվէր խոթէնիլէն, ֆագաթ անըն վէճհաթը սէպէպսիզ միւնհէսիլ գալմըշ օլան Պրագտիկա սէֆարէթինին՝ միւթէվէֆանըն տաժտաը օլաճագ գաթա իհտիէ գըլընմասընը խոմխրհամ իթժիկի մատ իթժիշ, վէ ժէմուրիհէթի ժէգքուրէ ահճէլինէ իբն այա պատար հէր հատէ կիթժէք իճապ իթտիրկինտէն ըէսմի իզտիվաճըն պու սէպէպսէ տէրհալ իճրատընա պիր կիօնա ժահգուր կէօրիւժհեճէկինի անտամտըշ, վէ պու խուսուսըն շիմտիյէք պէնտէն կիզի թուխթուժաընը իխթար իթտիրտէն սօնրա, իրթէսի կիւն Մատրիտէ կիթժիշ տիր։

«Արատան պիր այ կեչինճէ, վալիտէմ վէ պէն կրընտաիէրէ կէլտիք։ Մէքիզ կիւն էվվէլ սիզէ ժէքթուպ եազմըշ իտիմ, թէքրար եազմագ իսթէօրտում։ վալիտէմ, «Մէքիզ կիւն սօնրա եազ, պէյքի խաեըրը պիր խապէր վէրիրսինն» տէտի։ Պու սէքիզ կիւն պէնիմ իչին չօգ աղըր կէչտի, զիրա սիզին իլէ ժուհավէրէեէ ֆէվգէլատէ արզում օլուպ, գալպիմ վէ ֆիքրիմ Բարիտէ օլտուդունու պիտիրմէք իսթէօրտում։

«Սալանտրէրատան հարէքէթիմիզտէն էվվէլ, վալիտէմ սէրբիսդ օբստան պիր ժէքթուպ ալտը։ Պունտա իչէրին եօյունտա օլտուդու պիտիրիմիշ, վէ կրընտաիէրէ կիթժէքմէկիմիզ խոմխար գըլընմըշ իտի։

«Կրընտաիէրէ ժուվասըլէթիմիզտէ, ամճամըն իքինճի մէքթուպունու պուլտուդ։ Պունտա տա, գրատիցանըն կրընտաիէրէ կիտէն Թարիդ իւզէրինտէ քեսին Գաաիգս չէհրինտէ օլտուդու, վէ ժիչարիէէհանըն թէսատիֆի օլարագ պիղէուդ-

ըամագլըղը վատ իլէտիկի, վէ թաաղիեէթինի, վէ բէտէրիմ հագդընտաքի ըիաեէթինի պէեանտէն սօնրա, պէնի տէ թէէրիֆաթճը գատընլար սըրաալնա իտխալ իտէճէկի, անճագ պու մէսնէտ կէչմէքլիկիմիչին, էվլի օլմագլըղըմ լազըմ կէլտիկի, վէ պունունլա չունուն պունուն ֆայըդու զէմմինտէն ազատէ օլունաճաղը իչար գըլընմըչ իտի։

«Օլմագըթ վալիտէմ հէր չէյի պանա նագլ իթտի։

«Օնտան սօնրա ճէրէեան իտէն ահվալի տէ սիզէ նագլ իտէեիմ։

«Կըընատիէրէ ժուվասըլէթիմից՝ պիր կիւն էվվէլ վուգու պուլմուչ իտի, վէ պէն տէ սիզէ մէքթուպ եազմըչ օլտուղում հալտէ, օտամըն խըզմէթճիսի օլան Սէբա կէլէրէք։

«— Մատմազէլ, չաթօմուզ ազիմ թէլաչ իչինտէ տիր, չիւնքի ճատտէատէն պիւեիւք պիր ալայ կէլտիկի կէօրիւնիւեօր, տէտի։

«Մալիւմեա՛, կըընատիէր չէհրի թէբէէտէ ինչա խոխմիչ տիր։

«Պէլէմէ... (քէնչիրէեի աչարագ.) Ինանմազսանըզ, պագընըզ մատմազէլ, տէյի թէէքիա իթտի։

«Ֆիլմագը տէրհալ պայդօնա գօչտում, վէ պէն վէ վալիտէմ՝ կէլէն ալալըն գրալիցանըն ալաեը օլտուղունա թէէմին օլտուղումուզտա, անինտէ էսվապըմը կիւեինտի։ Վալիտէմէլիմտէն թուխթարագ իսթիդպալէ կիւմտիը, վէ սալմանաթ ըրալասը չաթօնուն գաբուսունա վիսուլինտէ գարչըյատըգ։

«Գրալիցա՝ էլինի էօբէմիգտէն սօնրա, վալիտէմէ խիթապէն,

«— Տիւշէս, միւթէվէքքա տիւգ կիպի սատըգ վէ միւսթագիմիւլ ախլէտագ պիր պէնատիմին չայպընտան տօլտաեը հիսա իտէկէլտիկիմ թէէսսիֆիւ իզհար իթմէքտիրին, իգամէթկեահընըզըն եագընընատան կէչմէք իսթէմէտիմ, տէտի։

«Վալիտէմ թէէքրար դրալիցանըն էլինի էօբտիւ վէ աղլամաեա պաշլատը։

«Գրալիցա իչի սատի գատար թէննէղղիւլէն կըընատիէր-

տէ գալըպ, վալիտէմ վէ պէնիմլէ, բէտէրիմին վէ սիզին իւզէրինիզէ կէօրիւչտիւ։ Էսնաի մուֆթարագաթընտա տախի, — Մատմազը Եամըր-Սալանտըէրա, սիզի տամ տ'օնէօրլի կէ նատպ ու թայեին իտէրիմ, տէյի իֆատէ իլլէտի։

«Ա՛հ տօսթում, պու իսմ, պու սէօզ՝ պէնի ալթիւսթ իթտի, սէվինճիմտէն էօլէճէիիմ զանն իթտիմ։

«Դրալիցա հազրէթլերի, կիտէրքէն, «Պիր այ գատար Գատիգատէ գալաճաղըմ, սիզի օրատա պէքլէրիմ տիւշէս» տէտի, վալիտէմտէ թէվազու իլլէտի։

«— Ա՛ժամսէրքիսգօքսօ՝ միւշարիւէյհանըն ազիմէթինտէն չէնտ կիւն սօնրա վասըլ օլտու։ Միւմահիւէյհին Գատիգս չէհրինտէ պիր խանէսի օլմազլէ, գրալիցանըն միւտտէթի իգամէթինտէ, պիզ օրատա իգամէթի իտէճէէիզ։ Իւչ կիւնտէն, օրատան սիզէ մէքթուպ եազաճաղըմ։

«Հէր նէ օլուրսա օլսուն, ազիզիմ, եագընտա Իսքանիա-եա կէլմէէ հազըրլանընըզ։ Զէմանը սատտէթիմից ուզագ տէյիլ տիր։

«Հէր եէրտէ վէ տաիմա սիզին օլան

«ԳՕՆՍԷՍԻՕՆ»

«Զէյլ... Վալիտէմին սէլամընը արզ, վէ գըզգարընտաչըմ Պանչը տերազուչ իլլէրիմ։»

Րօգամպօլ՝ հէեէճանը ազիմ իլէ իշպու մէքթուպու օգուտու։ Պու մէքթուպ՝ իզմիրագու տէհչէթի արասընտա քէնտիսինէ հիւսնի թէէսսիր իթտի։ Գօնսէսիօնուն քէնտիեի սէվմէսի, վէ Իսքանիա գրալիցասընըն քէնտի հագդընտա հիւսնի էֆքեարտա պուլունմասը՝ խասիլէրինին ժահվը տիմէք օլուպ, քիմսէն գօրգար իտի։ Իմտի քէնտի քէնտիեէ,

— Պէն սահիհէն պիր մէճնունում, սըր Վիլիամսը էօլտիւրտիւկիւմ, վէ օ պունամըչ տա պանա, պէն սէնին խաեըրլը ըէհպէրինիմ տէմիչ օլտուղու իչին, հէր իւմիտիմ գաիլօլտու տէյի գանն իթտիմ... լաքին խալը, պէն էլչի օլարագ վէճաիթ իտէճէեիմ, տէտի։

Գատէհու ծօգամպօլ՝ կիւլտիւ, վէ Ֆապիէն իւէ պապա Անթուանը արատը։

Անթուան՝ մէճհուլ եօղունուն կէլմէսինտէն վէ թասվիրին չալընմասընատան էվվէլ վէ սօնրա վուգու պուլմուշ օլան վուգուաթլարը, էն ուճագ նօգթասընա գատար վիգօնթա նագլ իթտի։

Ֆապիէն. Նիհաեէթ ժօղէֆին՝ գատըն գանն իթտիկի օ կէնճ ատէմին իսմի նէ՞ տիր։

— Իչթէ գարթը։

Ֆապիէն մէգքիւբ գարթը ալըպ, թատմ սալասընա կիրտի։ Մէրգում վէ Անթուան օրատա պուլունմազտալար իքէն, Ծօգամպօլ՝ իչէրի կիրտի, Ֆագաթ Ֆապիէն ըչըղա եագլայմըշ վէ Անթուանտա սըրթընը գաբուեա չէվիրմիշ օլտուղունտան, մէրգումըն իչէրի կիրտիկինի կէօրմէտիլեր։ Ֆապիէն՝ էլինտէքի գարթը «Ղարթի տօն Ինիկօ տը լօս Մօնթէս» ատէյի օգուժասընտա, Ծօգամպօլ՝ ըուճագթ իթտի վէ չէհճէսի սօլտու։ Պու իսմ, քէնտինին, եախօտ գօնթէս տը ֆէրկագը իդիալէ չալըշտըղը զէման վագթիլէ գուլլանմըշ օլտուղու սախթէ իսմ իտի։

Էսքին պէեան իթտիկիմիզ վէճհյէ, Ֆապիէն վէ իհթիեար Անթուան սըրթլարընը քէնտիսինէ չէվիրմիշ օլտուգլարընտան, սարսըլտըղընը վէ տէհչէթլէ ըուճագթ իթտիկինի կէօրմէտիլեր։

Ֆապիէն. — Իլք տէֆա օլարագ պու իսմի իչիտիէօրում, տէտի, վէ արգատընա տէօնէրէք Ծօգամպօլա, — Սէն՝ ժարքի տօն Ինիկօ տը լօս Մօնթէսի ֆանըեօ՞ղմուսուն, տէյի սօրտու։

Ծօգամպօլ. — (օլէնատէ սօղուգ գանլըլըղընը քէսպ իտէրէք։) Խայը, տէյի ճէվապ վէրտի։

Իհթիեար վէքիլսարճ իսէ, այնի վագըթտա Ծօգամպօլա գօշարագ։

— Էֆէնտի՛մ, սէվկիւլի էֆէնտի՛մ, տէտի, վէ սախթէ ժարքի տէ,

— Կէլպէնիմ իհթիեարըմ կէլ, չէքինմէ, վէ պանա սարըլ, տէյի պէեան իլլէտի։

Իհթիեար՝ Ծօգամպօլու գուճագլամըշ օլտուղու հալտէ, ըշըգլարընն ֆարաֆընա կէօթիւրէրէք։

— Կէլին մօնսիէօ Ալպէրթ, կէլին, պագալըմ չօճուգլուղունուզ զէմանընա պէնզէօ՞ղմուսունուզ, տէտի, վէ չէնտ սընիէ գատար տիդգաթլէ եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա, — Ծու զարիպ, սիզի պիլմէեէրէք կէօրմիշ օլսա իտիմ, ասլա թանըեամաեաճագ իտիմ, զիրա ատլա պէնզէ մէեօրսունուզ, տէյի պէեան իլլէտի։

— Ֆագաթ իհթիեար տօսթում, պէն սէնի կէօրտիւգիւմտէ բէք էյի թանըեաճագ իտիմ. պիլի՞ղիսին սայքի հիչ իհթիեարլանմամըշսըն։

Անթուան. Պունունլա պէրաբէր ալթմըշ սէքիզ եաշընա գատէմ պաստըմ, — (Հալէա սախթէ ժարքինին եիւզիւնէ պագարագ.) Ֆիլվագը բէք զարիպ չէյ տիր, թանըմըշ օլտուղում ժօնսիէօ Ալպէրթէ պէնզէր հիչ պիր եէրինէ ճօգ տուր։

Ծօգամպօլ, չիտտէթլէ գալպի չարբարագ, քէնտի քէնտիեէ,

— Հայվան հէրի՛ֆ, պէնի ինքեար կէլէճէք գատար քիսա թախլըղընն օլաճա՞գ մը տըր, տէտի։

Պու արա Ֆապիէն սէօղէ գարըշարագ, Ծօգամպօլա,

— Տիմէք ժարքի տօն Ինիկօ տը լօս Մօնթէսի սէն թանըմահօրսուն, տէտի։

— Խուտա ալիմ թանըմամ։

— Ընըն էշքեալինտէ քիմսէեի՞ տէ մի թանըմազսըն։

— Խայը, քիմսէեի թանըմամ։

Վէքիլսարճ. — Ժօղէֆ՝ անըն իչին պիր գատըն իտի տէյի իտտիա իտիեօր։

Ծօգամպօլ. — (քէնտիեի հէր հալտէ թէմքինլի կէօսթէրմէէ ճահտ իտէրէք.) Կու ճիւմլէ իլէ տօսթում, քօլիս գօմիսէրինէ կիտէրէք քէյֆիեէթի խապէր վիրմէքլիկին՝ բէք ագիլանէ պիր թէտպիր օլմուշ...

Ֆապիէն. — Պէն տէ օ էֆքեարտաեըմ։

Մուսախարէն Ֆապիէն՝ վէքիլխարճտան ալմըշ օլտուղու գարթը Բօղամպօլա վէրտի, վէ մէրդումմ տախի պու քեաղըտա պագմագլա, քէնտինին օլտուղունու թանըմը, անճագ ըէնկինին սօլմուշ օլմասընտան, էբէյիճէ վագըթլըգ իտուկինի անլինտէ անլատը։

. . . . . .

Ալատան իքի սաաթ կէչինճէ, սախթէ մարքի տը Շամըի՝ մավի օտատա հէնէճանը ազիմինտէն նասլի իրի ատըմլար իլէ կէզերէք, քէնտի քէնտիեէ,

— Ալթըգ չիւպհէմ գալմատը, պուրաեա կէլմիշ օլան վէ թասվիրի չալան քիմսէ՝ գատըն տըր, Պագդարա տըր, տիմէքտէ իտի։

Բօղամպօլ մէղքիւր իսմի թէյէֆֆիւզ իթտիկինտէ, պաշտան աեաղա վէ իլիքլէրինէ գատար սարսըլտը։ Պու սըրատա ֆիքրինտէ տէհշէթլի պիր չիւպհէ հասըլ օլարագ,

— Ճապա պու թասվիրի նիչին չալտը, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ օ անտէ, իքի սէնէ մուդատտեմ քիւշիւք վէ խալի պիր ատա տէրունինտէ պրագմըշ օլտուղու, վէ օրատա թէրքի հաեաթ իտէճէկինէ գանմըշ պուլունտուղու ասըլ մարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրիի խաթըրլատը, վէ տիթրէեէրէք,

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, սիւպհա՛ն Ալլահ, էկէր էօլմէմիշ իսէ, էկէր կէլէճէքսէ... եա օ թասվի՛ր... ճապա նիչին աչըրըլտը, տէտի։

Պու արա գաբու չալընարագ,

— Կիրինիգ, տէյի իխթար իթմէքտէ, գաբու այըրըպ Անթուան իչէրի կիրտի,

Վագըթ՝ եարը կիճէեէ եագըն օլուպ, Անթուան,

— Մօնսիէօ Ալպէր, պու վագըթտա օտանըզա կիրտիկիմտէն տօլաեը աֆվընըզը ըէճա իտէրիմ... լաքին եիւրիւտիւկինէ իչթիտիմվէ պէնքի պիր չէյէ իհթիեաճընըզ վար ատը ֆիքրիյէ կէլտիմ, տէտի։

Բօղամպօլ. — (սաքին վէ կիւլէճ կէօրիւնմէեէ չալըշաբադ.) Հիչ պիր չէյէ իհթիեաճըմ եօք տուր, տօսթում, լաքին օթուր տա պիր ագ կէօրիշէյիմ։

Անթուան օթուրտու, վէ տիգդաթլէ եիւզիւնէ պագարադ,

— Սահիհէն մօնսիէօ Ալպէրթ, պու տէրէճէ թէպհիլ օլմանըզ՝ զարիպ չէյլ տիր, ալէսէվիեէ հէր քէսին իւզէրինտէ չօճուգլուգ նիշանէլէրինտէն պազըսը դ ալըր, տէտի։

— Պէնտէ հիչ պիր նիշանէ գա՞լմամըշ մը տըր։

— Աչա, նէ՛ պագըշընըզ, նէ՛ թէպհէսսիւմիւնիւզ այնի տէյիլ տիր, կէօզիւնիւզ մավի խոխ, չիմտի իսէ դըր ըէնկինէ կիրմիշ։

Սախթէ մարքինին լէհճէսի սօլտու։

Անթուան. — (տէվամէն.) Մէմէտէ օլան չօճուգլար՝ տէյիշտիկի կիպի, զալիպա սիզ տէ Հինտիսթանտա թէպհիլ օլտունուզ։

— Հագըգէթէն սէնին ագլընա խալէլ կէլմիշ, իհթիեաճ տօսթում։ Հէր նէ իսէ, սէն չու օտա խըզմէթքեարլըղընը պաշլա պագալըմ... ճիզմէլէրիմ աեագլարըմը ֆէնա տուրէթտէ սըդաեօր, պունլարը չըգար, վէ պէնի եալընըզ պրագ, զիրա ուեուեաճաղըմ։

Բօղամպօլ պու սէօզիւ սէօյլէեէրէք պիւեիւք պիր գօլթուգլուտա օթուրուպ սաղ տիզինի ուզաթտը։ Պաքա Անթուանըն խաթըրէլէրինէ կէօրէ, մէրդումմուն իչպու տիզինտէ մահուտ լէքէ պուլունուպ, պու լէքէ միրուրը զէման իլէ պօզուլամազ իտի։

Անթուան գօլթուգլունուն պարչըսընտա տիզ չէօքիպ, Բօղանպօլուն էնլի բանթալօնունու եօգարըեա եիթէրէք, ճէզմէեի չէքմէեէ պաչլատը։ Պիրտէն պիրէ, չըմինէ իւզէրինտէ մէվզու օլան իքի լամպանըն ըչըղը, մարքինին չըպագ տիզինի թէնվիր իլթմէքլէ, Անթուան թէճաճիւպանէ ըէֆքը սէտա իլլետի։

Բօղամպօլ. — Նէ՞ օլտուն, տէյի սօրտու։

Անթուան - Նէ՞ մի օտուա՛ր... Նէ՞ մի օտուա՛ր... պու սիգին սաղ տիգինիգ տէ՞յիլ մի տիր։

— Էօյլէ եա։

— Իչթէ պու տիգտէ...

Օլ վագըթ պաբա Անթուան՝ իլք տէֆա օլարագ կէնճ էֆէնտիսինէ շիւպհէլի պիր նազարլա պագտը։ Ըօգամպօլ իսէ տիթըէեըէք։

— Նէ՞ չարդը օգուէօբսուն, տէտի։

— Ցօղրուէու սէօյլէօբսուա՛։

— Սաղ տիգիտէ նէ՞ վար խոլ։

— Գօղուլմագ պիր լէքէ։

— Սէն մէճնուընսուն։

Անթուան - (հայէա տիք տիք Ըօգամպօլա պագճաքագ.) խայը, պէն մէճնուն տէյիլիմ՛, պու լէքէ...

— Բէք էյի, միրուրը գէման իլէ գայիլ օլմուշ տուր։ Գիլմէ՞գմիսին քի, ինսանլար պիւեիւտիւճճէ թէպսիլօյուրլար, վէ չօճուգլուգլարը գէմանըընտաքի եարապար տա...

— Եալան սէօյլէօբսունուզ։ սիգտէքի եարէ տէյիլ, չարըսագ լէքէսի օլուպ, հիչ պիր սուրէթլէ պօղուլմազ իտի։

— Հայլա՛գ, սէն պէնի թէէգգիպ իտիէօբսուն հա՛։

— Էվվէթ, սիգ մարքի տը Եամրի տէյիսինիգ, էվվէթ, սիգ պէնիմ էֆէնտիմ տէյիսինիգ։

Գու սէօգլեր մէրգում եալանճըէա եբլտըրըմ կիպի թէէսիր իթտի, վէ իչի պիճմիգ խտուկինի անլատըլմէ տէ, թեմքինինի զալպ իճմէէըէք։

— Իհթիեա՛ր, պունամը՛չ, նկեր սէնի պու գատար սեվմէսէ իտիմ, վէ էկէր սէն պէնի պիւեիւճմիւշ օլմասա իտին, չու բէնճիրէտէն աշաղըէա ալթար իտիմ, տէտի։

Լաքին Անթուան խասիմանէ թամըր իլէ տուրարագ,

— Բէք էյի, էկէր սիգ մարքի տը Եամրի իսէնիգ, կէօքսիւնիւզիւ կէօսթէրինիգ, տէտի։

— Նէ՞չին։

— կէօսթէրինիգ տիեօրում։

— Ցիմէք սէն պանա էմրլէր վէրիեօրսուն։

— Գէլքի...

— Մէթանմա՛գ

— Մո՛նսիէօ, էկէր սէօյլէտիկիմ եալան իսէ, պէնի տիւչարը ճէզա գըլապիլիրսինիգ, ֆագաթ կէօքսիւնիւգիւ ա-չընըգ, ճօղսա իմտատ տէյի պաղըրարագ, հէր քէսին մուվաճճէհէսինտէ իֆատէմի թէէքիւտ իտէրիմ։

Գու թէէհիտ Ըօգամպօլա ֆէվգէլատէ թէէսսիր իթտէքլէ՝ պիր արա իհթիեարըն հիւքմիւնէ թագի օլտուղունու հիսս իյլէտի, վէ մանքինավարի պիր սուրէթտէ եէյէկինէն գօքչալարընը սէօքմէքլէ, կէօմլէկինի աչտը։ Օլ վագըթ Անթուան՝ էլինէ պիր լամպա ալարագ, վէ սախթէ մարքինին կէօքսիւնիւ մուայեէնէ իտէրէք։

— Սօլ մէմէնիգին ալթընտա տէօրթ քէօշէ պիր եարէ էսէրի օլաճագ իտի։ Գո-էսէր՝ սէքիգ եաչընտա օլտուղտունուգ գէման կէօքսիւնիւգ իւզէրինտէ գըլըլմըշ օլան պիր քէսմէգ մէգ թալիմ գըլըճընտան գալմըշ իտի, տէտի։

Անթուան թէքրար րէֆը սէտա իլէ,

— Պիր ազ աշաղըտա խանչէր տարպէսինին իչ քէօչէլէ նիչանէսինի կէօրիւեօրում, լաքին քէսմէգ գըլըճըն աչտըղը տէյէք եօգ տուր, տէտի, վէ գուվվէթլիճէ,

— Սիգ մարքի տը Եամրի տէյիսինիգ, վէ չիւպհէսիգ անը թէյէֆ իմմիչսինիգ տիր, տէյի թէքրարլատը։

Ըօգամպօլ, սուս օլ, տիեէրէք, իհթիեարըն իւզէրինէ հիւճում իտիպ, պօղազընտան գավրատը։

Գու արա սախթէ մարքինին լէհճէսի սօյտուշ օլուպ, կէօզլէրի նակեահ գան իլէ գըզարտը, պօղազընտան պօղուգ պիր նիյտա չըգտը, վէ պօղազընտաքի տամարլար չիչտիկի կի պի, տօտագլարը քէնարընտա տախի պէեագ պիր քէօբուք հուտուլէ կէլտի։ Անինտէ օլագամէթլի, քիպարզատէ վէ ճէնթըլմէն մարքի տը Եամրի զալպ օլուպ, եէրինէ սըր Վիլհամսըն չակիրտի օլան գանլը գաթիլ Ըօգամպօլ գափը օլտու-

իհթիեար Անթուան՝ սինինէ բագմէն գուվվէթլի օլտու-

ղունատան, քէնտիեի մուտաֆատեա չալըշաք իսէ տէ, խապիս՝ տէմիր կիպի էլլէրիլէ պօղազընատան թուխմուշ օլտուղունատան, պիչարէ սէս պիլէ չըգարամատեօրտու, վէ պիր թալաֆտան տա, հայտուտը մէրգումմ, «սուս օղ, սուս օղ, եօգսա սէնի էօլտիւրիւրիւմ» տիմէքտէ իտի։

Օղ էնատէ սաաղ եարը կիճէ չալտըղընտա, Բօղամպօղ,

— Հէր քէս ուէուէօր, սէնի էօլտիւրիւրիւմ, քիմսէ իչի-տէմէզ, տէտի, վէ պիչարէնի չիտտէթլէ քէնտի եաթաղընա եաթըրըպ, գըմըլտանմազ պիր հալէ գօյտու։

Բօղամպօլ՝ պիր ալչաղ գարշըսընտա պուլունտուղունու գանն իլէ,

— Էկէր սիւքիւթ իտէճէկինէ տաիր եէմին իթմէզսէն, սէնի էօլտիւրիւրիւմ, տէյի պէեան իլէտի։

Լաքին Անթուան՝ մէրգումա թահգիրլէ պագտը, վէ քէնտինի գուրթարմատեա չալըշար։

Բօղամպօլ։ — (տէվամէն։) Սուս օղուր իսէն, սէնի գէնկին իտէճէեիմ, սանա եիւղ պին ֆրանգ վէ պաղչէնին ուճունտաքի էվի վիրէճէեիմ... չիւնքի սէնին էֆէնտին վէֆաթ իթմիչ տիր։ Հէր քէս պէնի ասըլ մարքի զանն իթմէքտէ տիր, վէ տօղրուսունու սէօյլէսէն տէ, քիմսէ սանա ինանմատեաճագ տըր։ Ճէվապ վէր, սըրըմը սաղտատեաճաղ մըսըն։

Բօղամպօլ, պու արա իհթիեարըն պօղազընը պիր աղ պրագմըշ օլտուղունատան,

— Գաթի՛լ, տէֆ օլ գաթի՛լ, տէյի պաղըրտը։

Բօղամպօլ։ — Էօյլէ իսէ, չիմտի իչին պիթտի, տիեէրէք, պիչարէնին պօղազընը սահա զիեատէ սըգտը, վէ իւզէրինէ չըգարագ, տիգինի կէօքսիւնէ տատեաթտը։

Լաքին Բօղամպօլ, մէրգումու պօղազպիրքէն, պօղմատը, գիրա քարմագլարընըն եէրի կէօրիւլէպիլէճէկի կիպի, Անթուան կիպի հալինտէն իսօչնուտ պիր քիմսէնին սուի գատտ իլէ թէլեֆի նէֆս իթմիչ օլտուղու տա իհթիմալտէն կէօրիւմեէճէկինատէն, նիւզուլ իտապէթլէ ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմիչ օլտուղունա իհթիմալ. վէրտիրմէքլիկի տիւշիւնտիւ։ պինապէ-

րին եաթագտա եիւղ իւսթիւ եաթըրտըգտան սօնրա, քէտի գրավաթընատաի թօգուտու չըգարըպ, գէվալընըն էն սէօնտէքի չուգուր եէրէ սօգտու, թօգու իլիկինէ գատար կիրտի։ Իչթէ պուննուն նէթիճէսի օլարագ մէրգումատտըգ վէ ֆէտագեար էմէքտար եաթագտա էօյլէ պիր չիտտէթլի հարէքէթտէ պուլունտու քի, Բօգամպօլ, օտանընն օրթատընա տուշտու։ Մուախախարէն եաթագտա տօղրու կիտէրէք, Անթուանըն գըմըլտանմատըղընա թէէմին օլտուգտան սօնրա, էլինէ պիր լամպա ալտը, վէ թօգուտու չէքիպ չըգարտը։

Թօգու պէլլիսիդճէ պիր տէլիք աչմըշ օլուգ, պուննտան ճիւզի պիր գան տամլամագտա իտի։ Հայտուտը մէրգում, իչպու գանը բարմաղըյլա սիլտի, վէ թօգու տէլիկինին՝ իհթիեարըն պէեագ սաչլարը ալթընտա գայպ օլտուղունա խաքեաթ օլտու։

Ֆէնտի քէնտիեէ տէ չու սէօզլէրի սէօյլէտի։

— Ղու ատէմին վէֆաթը սէպէպինի անլամագ իչին, հէր հալտէ ուսթա պիր հէքիմ օլմալը տըր։ Ճէկպ իտիլէճէք օլան քէօյուն ճէրրահը իսէ, միւթէվէֆանըն եօլմէսի՝ նիւզուլ իսապէթլէ ֆիւճէթէն վուգու պուլմուշ օլտուղունա իքի էլլիլէ թէէմին իտէճէք տիր։

Բօգամպօլ՝ թօգուտու ալտըգտան սօնրա միւթէվէֆանըն պօղազըյտա պիլէբէրինի թէագիգ իտիպ, պուննարտտա հիչ պիր թազեիգ էսէրի կէօրմէտի, վէ քէնտի քէնտիեէ,

— Էկէր չու ահմագ հէրիֆին գուվվէթի հաֆըզասը պու տէրէճէ միւքէմմէլ օլմատեարագ, չարապ լէքէսինի խաթըրլամըշ օլմասա իտի, իսթէտիկի գատար նաշամասընա վէ վէքիլխարճլըղըմտա գալմասընա հիչ պիր մահզուր պուլունմատեաճագ իտի, տէտի, վէ պատէհու թուալէթ օտասընըն գաբուսունու աչարագ, նաչը գուճագլատը, վէ օրատա նագլիտիպ, պիր քէօչէտէ եաթըրտըգտան սօնրա, իւզէրինի պիր թագըմ էօրթիւլէր իլէ հըզլգ իթմտի։ Մուախախարէն ֆիքըրինատէն,

— Շիմտի քէնտիմի թէէմամիյլէ պէրի իւզմիմ չըգարմագ չարէսինի տիւշինմէլիեիմ։ Հէրիֆի եաթագ օտասընա կէօ-

թիւրիպ, էսվապընը սօյտուգտան սօնրա եաթաղընա եաթըրվալըեըմ։ Հալպու քի եաթագ օտասը նէ՞րէտե տիր, տէյի միւլահազա իլլէտի։

Բօղամպօլ՝ թուալէթի օտասընըն գաբուտունու գաբաեըպ քիլիսի վէ անախթարը տա եէտինէ ալարագ, էլինտէ պիր մուհ թուխտուզու վէ աեագլարընըն ուճունա պաստըղը հալտէ, սօղանա վարլ օլտու։

Իբի սէնէ էվվէլ, Բօղամպօլ, տիլէնճի գրեաֆէթինտե օ լարագ, գրմըզը պիր սագալ իլե Օրանժըրի սէյֆիէսինէ կէլտիկինտե, բէք չօղ չէյլէրի թէտգիդ իթմիշ իտի իսէ տէ, իհթիեար Անթուանը թէլէֆ իթմէք մէճպուրիէթինտե պուլունաճաղընը ասլա քէչի իթմէմիշ օլտուղունտան, մէրդումուն եաթաըղը օտաեր անլամագ մէրագընտա պուլունմամըշ իտի։

Օրանժըրի չաթօսու վասի օլուպ, ֆագամի սէքէնէսի ճէժան սէքիզ քիշիտէն լագարէմ պուլունտուղունտան, Բօղամպօլուն եաթաըղը տաիրէտե գէյլի բէնտիսիլլե պիչարե Անթուանտան պաշգա քիմէսնէ պուլունմամագտա իտի։ Մէրգումուն պու եօլտա տուշինմէկեե հագգը օլուպ, չինքի քէնտիսի օտասընտա տօլաշըրքէն, օլուտուրպ էմէքտար՝ աեագ սէօյլ ալարագ, վէ պէյքի տէ օտասընըն եանընտա կէզտիկի օրըտտա պու սէօյլ իշտիրէկ գաբուտունու չայմըշ վէ իշլէրի կիրմիշ իտի։ Բօղամպօլ՝ պու միւլահազա իլե օֆիանըն պօեուն տան եիրիտտե։ Տայիմա աեագլարընըն ուճունա պասարագ օթուզ ատըմ գատար ալտըղը հալտէ, պիր գաբունուն արգասընտան ճիւղի ըշըգ միւշահէտե իլլէտի։ Օլվագըթ էլինտէյի ժումուն ըշըղընը սէօնտիւրտու, վէ քէմալը իհթիեաթէն իլէրլեեիպ, կէօղունիւ մէգքիւը գաբունուն քիլիտ տէլիկինէ գօյտու։ Իլը տէֆա նագարը տիգգամընա իթէատիւֆ իտէն չէյ՝ պիր լամպա իլե պու լամպանըն եանընտա մէվզու կիւմիշէն պիւեիւճէք պիր իթիթին թապագատը օլուպ, պու թապագաեը, իլը ագշամը վէքիլհարճըն էլինտե կէօրմիշ իտուկինի հաթըրլատը։

Բօղամպօլ՝ պիր միւտտէթ իշէրիեի տինլէեիպ, հէչ պիր սէս ալմաեընճա, իւզերինտե օլան անախթարըլմա գաբուեու աչտը։ Գաբու սէսսիզճէ աչըլտը, վէ օ խապիս տուխուլինտէ, օրասընըն՝ պապա Անթուանըն եաթագ օտասը իտուկինէ չիւպհէսի գալմատը։

Եաթագ տաղընըգ օլուպ, իհթիեար էմէքտարըն, եաթաեաեա հաղըրլանըրքէն, էֆէնտիսինին նէզտինէ ավտէթ իթմիշ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի։

Բօղամպօլ, պիր իսկէմէյէ իւզերինտե իհթիեարըն բաժուգտան եաբըլմըշ օլան թագեասըլա եաթաղընը աեագ թաքագընտա տախի եիրմի սէնէտէն պէրու դուլլանըլմագտա աչընմըշ վէ էսկիմիշ պուլունան գանավա բանթուֆլասընը կէօրտիւ։

Լամպանըն վէ թապագանըն եանընտա, հէնուզ պաղընտան չէօգիւլմիւշ օլարագ ժուրնալ տ'ինտրէ-Լուար նամ գազէթա պուլունուպ, պաղընըն իւզերինտե ժամպու օլարագ, «Օրանժըրի չաթօսունուն վէքիլի ումուրը ժօնսիէօ Անթուան» ատրէսի եազըլմըշ իտի։ Բօղամպօլ՝ պունիշանէեի կէօրիւնճէ, գաթան թէրէտտիւտիւ գալմաեըպ, գաբուեու եաըը աչըգ պրագտը, վէ ժումունու եագարագ օտասընա կիթտի։

Եաթօտա հալէա տէրինպիր սուսուգ հիւքմիտիեօրտու։

Սախթէ ժարքի թուալէթ օտասընա կիրիպ, իհթիեարըն նաչընը ուժուգունա ալտը, վէ պունուն աղըրլըգընը պիւէ հիսս իթմէեէրէք, եանընտաքի օտաեա ավտէթլէ, նաչընը էսվապընը սօեուպ, թագեասընը պաշընա կիյտիրտիքտէն օօնրա եաթագընա եաթքըտը, վէ եօրկանընը տա չէնէսինէ գատար չէքտի։ Էլհասըլ մէրգումի ույգուտա իքէն վէֆաթը վուգու պուլմուշ թաւրը վէրիպ, իւզերինէ ժամ գօնուլան ժասաեը եանընա տօղրու կէօթիւրտի, վէ զաղէթաեը տախի՝ կիւեա եաթմագտան էվվէլ օգուժուշ տուր կիպի աչըգ օլարագ եանընտա պրագտը։ Մուախխարէն լամպաեը սէօնտիւրտի։

Եաընընպ պիր միչքիլ՝ մէրգումու հարէքէթինտե տուրտուրտու։ Գէնտի քէնտինէ,

— Էլպէթթէ պու հէրիֆ՝ անախթարը գաբուտու իւզերին։

տէ օլարագ եաթմազ, վէ գաբուեու իչերտէն գաբար իտի։ Ելիմտի պուրատան տիշարը չըդմազ, վէ գաբուեու տա իչերտէն գաբալը պրագմազ իչին նէ՞ եաբմազ լազըմտըը, տէտի։

Բօղամպօլ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի։ Պապա Անթուանը օտասը վասի օլուպ, իւչ գաբուտու պուլունմազտա իտի։ Գունլարտան սալօնա նազըը օլան գաբու՝ մէրգումուն նազաըը տիգգաթընը ճէլպ իթմէքլէ, պունուն քիլիտի օլտուղունա թէէմին օլտուգտան սօնրա, ատաթը գատիմէսի վէ ճհլէ տափմա իւզերինտէ սագլատըղը խանչէրինի չըգարտը, վէ պունուն իլէ գաբու սիւրկիւսիւնիւն զէմպերէկինէ պասմազլա, գաբու այըրտը։ Խապիս՝ սալօն գաբուտունա գօչուպ, իւզերինտէ օլան անախթար իլէ պունու աչարագ, սօֆատա չըգտըղնտա «գուրթուլտում» տէտի։

Գատէհու թէքրար էօլիւնիւն օտասընա կիրիպ, գաբուեու իւզերինտէն գաբատը, վէ ելինտէքի մումու իլէ սալօնա կէչիպ, գաբուեու իւզերինտէն չէքտի, վէ պունուն սատժախիլէ, գէմպերէք եէրինէ կիրիպ, քիլիտլէնտի։ Բօղամպօլ, քէնտի քէնտինէ տէ,

— Ելիմտի պագալըմ, Պապա Անթուանըն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմէմիշ օլտուղունու իտտիաեա քի՞մ ճէսարէթ իտէպիլէճէք տիր, տէտի։

. . . . . .

Իրթէսի սապահ էրքէնճէ սախթէ մարքի տը Եամրի՝ սաքին վէ կիւլէր եիւզ իլէ էնիշթէսինին օտասընա կիրիպ, Գօնսէբսիօնուն մէթոտպունու կէօսթէրտի։ Մ. ա'Ազոլ՝ իշպու մէքթուպու տիգգաթլէ օղուտուգտան սօնրա,— Զանն իտերիմքի, պիր ան էվվէլ Իսբանիա թապիիյէթինէ կիրմէքլիկի տիւշիւնիւեօրսուն, տէտի։

Մ. ա'Ազոլպու սըրատա պագը միւլահազաթ տախի պեեան իտէճէք իքէն, շամ օտա պիրտէն պիրէ ֆինան ու ֆէրեատ իշիտիլալ, վէ խըզմէթ քեարլարտան պիրի իչէրի կիրէրէք,— Ա՜հ, մօնսիէ՜օ, մօնսիէ՜օ, նէ՛ ֆելաքէթ... տէյի պեեան իլլէտի։

— Վիկօնթ.- Նէ՞ սէօյլէեօրսուն Ժօզէֆ.

— Մ. Անթուան...

— Էյ...

— Վէֆաթ իթտի... եաթաղընտա էօյմիւշ պուլունտու։

Բօղամպօլ,- Իհթիյալի եօք տուր, տէյի նիտա իթտի, հադըդի պիր թէէսսիւֆ հալի կէօսթէրէրէք։

7

Ելիմտի Իսբանիաեա ավտէթ իտիպ, Ֆէրնան Բօչէ իլէ կէնճ զէվճէսինին՝ Գատիգս լիման գօմանտանը գաբթան Բէտրօնուն իանէսինտէ թաամ իթմէյէրինտէն լմագրիպա օն պէշ կիւն սօնրաքի ահվալէ նագլը քէլամ իտէլիմ։

Հիւքիւմէթ գօնաղը գանտիլեր իլէ տօնատըլմըշ օլուպ, Իսբանիալը էհալինին իդտիհամը գօնաղըն էթրաֆընտա թօգլանմըշ օլտուղու հալտէ, օն պէշ կիւնտէն պէրու տէնիզ համալարընա տէվամ իթմէք իւզրէ Գատիգս չէհրինտէ օլուպ, Ֆուգարա մէնֆաաթընա օլարագ չէհրին իտարէյի պէյէտիէսի Թարաֆընտա Թէրթիպ իտիլմիշ օլան պիր էյլէնճէտէ հազրը պուլունմաէը վատ իթմիշ պուլունան գրալիցանըն ժուվասըյէթինէ պէքլէմէքտէ իտիլէր։

Սապահըն Թամ սաաթ տօղուգունտա, գօնաղըն ճիվարը արագալար իլէ տօլմուշ օլուպ, արագալարըն ներ պիրի իլէ կիւզել գամալիելեր վէ գաաբընլար կէյմիշ իտիլեր։ Թէրթիպ իտիլմիշ օլան իշպու պալօ էյլէնճէսի գօսթիւմէ օլուպ,

հէր տէվրին, հէր սալթանաթըն, հէր մէմլէքէթին բարլադ վէ ղէնկին դըեաֆէղէլէրի պունատա կէօրիւլմէքտէ իտի։

Իշտու պալօ՝ սաաթ տօգուդտան եարը կիճէեէ գատար տէվամ իթմէք իւզրէ թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, տավէթլիլէր, մասքէլէրինի չըգարըպ չըգարմատագտա մէէդուն իսէլէր տէ, գրալիցանըն մուվաֆըղէղինատէ, պէրաի հիւրմէթ ու ըիաեէթ քեաֆֆէի մասքէլէրին չըգարըլաճաղը մուգարըէր իտի։ Սաաթ տօգուդ չալտըղը գէման պիր Ֆրանսըզ գալէշ արապասը՝ գօնաղըն պիւեիւք գաբուսունատա տուրտու։ Իքի էրքէքլէ պիր գատըն պու արապատան աշաղըեա էնտիլէր։ Պիրինճիսի՝ օն պէշինճի Լուի գրալ գէմանընըն սէրայը գըեաֆէղէթինատէ վէ գըլըճլը օլուպ, այնի տէվրէ մախսուս պիր գըեաֆէղէթատէ պուլունան կէնճ վէ կիւզէլ պիր մարքիզին գօղթուղունա կիրմի իտի։

Իքիսի տէ մասքէսիզ օլուպ, տավէթլիլէրտէն չօգ՝ար՝ մէրգուվարը, պիր այտան պէրու թէաթրօտա, տէնիզ քէնարընատա վէ ուժուժի մէսիրէլէրտէ չօգ տէֆա բասթ կէլմէյ օլտուգ՝արընը խաթըրլատըլար։

Գունլար՝ Մ. վէ մատամ Ֆէրնան Բօշէ օլուպ, ըէֆագաթլարընատա պուլունան քիմսէ իսէ, Բուսիա խասսա ասաքիրինին միւլազիմէրինէ մախսուս պէեազ վէ մավի պիր իւնիֆօրմա կիեեինմիշ իտի։ Մէրգում սագալտըգ, սարը սաչը վէ աթէշի կէօզլիւ պիր տէլիգանը օլուպ, թամր ու հարէքէթի՝ սէպաթը իսպաթ իլէմէքտէ իտի։ Գու տէլիգանը, ըէֆիգէրի կիպի մասքէսիզ իտի։

Մէրգում՝ Մ. վէ մատամ Բօշէնին մահէթինատէ պիրինճի սալօնա կիրտիկինատէ, Ապէնսէրրաժլարըն գէմանընտաքի Իսքանիանըն Մօր գավըննա մախսուս էլպիսէլի պիր քիմսէ՝ եանընատա պուլունան Թունուս ըիճալը գըեաֆէղէթինատէ պիր քիմսէեէ,

— Շու Բուս իւնիֆօրմալը տէլիգանը քի՞մ տիր, տէյի սօրտու։

— Պիր Բուս տուր։

— Սահիհ պիր Բո՞ւս մու տուր։

— Եվվէթ։

— Իամի նէ՞ տիր։

— Ըսքի եախօտ օֆ իլէ խիթամ պուլան վէ կիւճլիւլէ թէւէֆֆիւզ իտիլէն պիր իամ տիր։

— Նէ՞ գատար վագըթատան պէրու Գատիգոտէ տիր։

— Իւչ կիւնատէն պէրի։

— Նէ՞րէտէ իգամէթ իտիեօր։

— Օթէլտէգ Աամէրիգատէ։

— Հէր պիլտիկինէգ պո՞ւ մու տուր։

— Եվվէթ։

Տիկէր Իսքանիալը՝ — Խիւտա ալիմ, գատըն կիպի կիւզէլ տիր։

— Օլապիլիր, անճագ պագըշընատա՝ էրքէքլիկէ մախսուս չիտտէմ ու սէպաթ մէվճուտ տուր։

Գունլար, պու եօլտա կէօրիւշմէքտէյէր իքէն, Բուսիալը գապիթ պիրինի արաեարագ սալօնլարտան կէչտի։ Արատըգ՝ լարը քիմսէեի՝ քէնարի վէ Ֆէրնան Բօշէ պուլտուլար։ Գու քիմսէ՝ լիման սաքէրի գօմանտանը գաբթան Բէտրօ իտի։

Կէնճ Բուսիալը իլէ գաբթան սէլամլաշտըլար։ պատէհու գօղգօյա կիրէրէք, կիւնահուգ կիպի գանահիյէր իլէ թէնվիր գըլընմըշ օլան պաղչէլէրէ էնահիլէր, վէ խալի պիր կէչիտ պուլտուգլարընատա, չու վէճհլէ արալարընատա կէօրիւշահիւլէր։

Բուսիալը գապիթ։ — Մուվաֆֆագ օլտունո՞ղ մու։

— Եվվէթ մատամ։

— Սուս։ պէնի մօնսիէօ տէյի չաղըրընըղ պունատան պաշգա Ֆրանսըզճա կէօրիւշէլիմքի, տահա գիեատէ էմրի պասիրէթէ մուվաֆըղ հարէքէթ իթմիշ օլալըմ։

— Բէք էյի։

— Սէօյլէեին պագալըմ, նէ՞ եաբտընըղ։

— Գու սապահ սէրատի գրալիեէ կիթտիմ, վէ գրալիցա հագըէթլերինատէն պէնի իսթիճվապ իթմէմէսինի ըէճա իլէ, տուխուլիէ պիլէթի ալտըմ։ եալընըղ, պէնիմ նազարըմճա, մատ-

տէ՝ Իսբանիանքն էն կիւզել իսիմլէրինաէն պիրինին նամուս ու հայսիեէթի իւգէրինէ օտուղնու պէհան իյէտիմ։

Բուսիալը զապխի վէ գօ անտան ետն պէ ետն օթուրտուլար վէ արաարընտա միւքեալէմէնէ չու վէճկիլ տէվամիյէտիլէր։

Գօժանտան. Պագընըզ նէ՛ թարդ բրօկրամա սալիք օ-լաճաղըմ։

Բուսիալը զապխի .. Տինլէօրում։

— Պիր ադտան օ կէլէճէք տիր. պալօտա, ժանքէսինի չըդ արմաեա ճէսարէթի իտէմէկէրէք զալէպելիք իչինտէ տօլա-չաճագ տըր։

— Բէք էյի։

— Եարը կիճէկէ պիր չարնէք գալարագ կիտէճէք տիր։

— Ոօ՞նրա։

— Գրալիցանքն աղիմէթինի մուխթէադըգ թէքրար պա-լօտա կէլէճէք տիր։

— Օլ մադրի ժանքէսինի չըդարաճա՞գ մը տըր։

— Ձալէպելիք չօդ օտուղճա, չըդ արմաեաճագ տըր։

— Էօյլէ իսէ, նիչի՞ն գրալիցանքն մուվաֆըղէթինաէն էվ-վէլ պալօտան հարէքէթի, վէ միւշարէկէյհանքն աղիմէթինաէն սօնրա ամանէթ իյէնօր։

— Ազիզէմ ... աիլ խաէրսընիզ, — տէմի գարթման կիւ-լէրէք, — աղիզիմ գօնթ, բէճա խաէրիմ, շուրաեը ան-չինիւ-նիւզ քի, հիմաեէմիզ ալթընա այմըշ օտուղուժուզ քիմսէ նէ տէրճէ պիուչ վէ պիկիւնամ օյա, հէնուզ բէօմէն խուատէի նամուս իթմէմիշ տիր. պինապէրին մէթալ ուսխախա կըմը-զըն պուլաննուղու պիր մահէլլաէ անքն տախի պուլունմասը՝ միւշարէկէյհա հադգընտա զահէթ իհտիդարամիզ տիր։

— Հադգընըզ վար տըր։

— Իմամ գրալիցանքն աղիմէթինաէն սօնրա ամանէթ ի-տէճէք տիր։

— Ֆագաթ տիկկաթ...

— Տիկէրի պալօտա գալաճագ տըր։

— Եապը օլմասընա ղարմէ՞ն մի։

— Շիւպհէսիզ պալօտա կէլմէսի տէ, գրալիցանքն տամ տ'օնէօրիւ օտուղու իչին տիր։ Գրալիցանքն աղիմէթինաէն սօնրա տախի պալօտա գալաճագ տըր, չինքի միւշարէկէյհա, իյդահաթընը վէրմէքսիզին, պու խուսուսու իսթէճէճէք տիր։

— Գրալիցա պու պապտէ սիզէ պիր շէյ սօ՞ղմատը մը։

— Խալը, չինքի տիզէրինէ գաբանարագ, քէմալը թէ-վաղու իլէ, Զաթը հաչմէթանէէրինիզաէն իսթիրհամ իյէտիկիմ լութֆ՝ քէք էսկի պիր տօղրատէ խանէտանընը պէքի պիւ-էիւք պիր նամուսսուզլուգտան դուրթարաճագ տըր, տէյտիմ։

— Օ հալտէ, հէր շէյ սըրասընտա տիմէք տիր, տէյի Բուսիալը զապխի պէհան իյէտի։

Պատէհու ճէպինաէն սիհահ գատիֆէտէն պիր ժանքէ չը-գարարագ, պունունլա կիւզէլճիւնիւ կիզէտիքտէն սօնրա։

— Շիմտի գօժանտան, միւսաատէ խոնիզ քի, կիտէճիմ. հիմաեէմիզ ալթընտա պուլունան քիմսէնի կէօզէթմէք իս-թէրիմ, տէտի։

— Բէք էյի, ժօնսիէօ ... գօնթ ...

— Աֆվ խաէրսընիզ, պիր սէօզ տահա սէօյլէճիմ։

— Սէօյլէճին։

— Տիկէրինին կիճէճէկի սիհահ տօմինօնուն ժամուզու իւ-զէրինաէ կիւմիւշ գօրտէլատան պաղ պուլունաճաղընա ֆ-մի՞նմիսինիզ։

— Էվէթ։

— Օլպըրի։

— Օ ատի էսմաղընը կիճինմիշ օլաճագ տըր. անճագ եիւզիւնաէ ժանքէ պուլունաճաղընատան, գրահամէթի զարիզ կէօրիւնէճէք, վէ շայտանը թէէսսիֆ հադգընտա քիմսէնէ չիւպհէ իմմէճէճէք տիր։

Մուսախապէն գարթման իլէ կէնճ բէֆիգի պաղչէտէն տա-լօնա կէչիպ, պիրիպիրինաէն այրըլտըլար։

Գարթման՝ Ֆէրնան Բօշէ իլէ զէվճէսինի արատընը սըրա-տա, իքինճիսի, հէր տագէթլինին իսթէր իսթէմէզ կէչմէճէ մէճպուր պուլունտուղու սալօնա կիտիպ տուրտու, վէ հագ-

գընտա սէօյլէնէն սէօզլէրէ էհէմմիեէթի վիրմէեէրէք պէքլէտի։

Զէննտ տագըգատան պէրու գօյունու պիր սանտըղա տա-
եաթարագ պէքլէտիկի հալտէ, գարիպ գըեաֆէթլի պիր ա-
տէմ կելմէքլէ, հազըրունուն ֆէվգէլատէ մէրագընը ճէլգ իթ-
տի։ Մէրգում, օրթա պօյու վէ պիչիմի օլուպ, կէրչի էնլի
ժաքսիյլէ եիւզիւ գաբանմըշ իսի իսէ տէ, թավըրընտան՝ կէնճ
օլտուղու անլայըլմադատա, վէ եիւրիւեիւշիւ վէ հէր հարէքէ-
թի՝ ասքըղատէկեանա ժախսուս օլմասըյլա. կիւհնտիկի գը-
եաֆէթէ պիւսպիւթիւն միւթէննադըգ պուլունմադատա իսի։

Գու ատէմ՝ կիւմիւշիւ պէզտէն բանթալօն, գըրմըզը եուն-
լու ճաքէթի, վէ բրանկալըլարա ժախսուս քիւլահվարի պիր
թագեա կիւեինմիշ իսի։

Մէրգում իչէրի կիրտիկի սըրատա, հէր թարաֆտան,

— Իչթէ պու ֆէվգէլատէ գարիպ գըեաֆէթի, տէտիլէր։

Եիրմի եաշլարընտա կիւզել պիր գատըն։ — Գահս իսէ-
րիմքի պու պիր Ինկիլիզ տիր։

— Սահի՞հ մի ժաատմ։

— Եալընըզ Ինկիլիզլէր՝ պու եօլտա ֆէվգէլատէ չէյլէր
իճրա իտէրլէր։

Օլ անատէ գաբթան Բէտրօ կէչմէքտէ օլտուղունտան,
կէնճ գատըն,

— Սէօյլեեին գօժանտան, ժահպուսլարընըզը սի՞զ մի պու-
բաեա տավէթ իթտինիզ, տէտի։

Գաբթան։ (կիւլէրէք։) էն քեամիլլէրինի տավէթ իթ-
տիմ, ժաատմ, ֆագաթ պունտան գօրգժաեընըզ... դաեէթ
նամուսլու տուր։

Բրանկալը եօյունա տէվամիթտիկի սըրատա, գօժանտան
եանընտան կէչտի։ Բուսիալը զապիթ մէրգուժու թաագիպ-
լէ, իչիւնճիւ սալօնտա եանընա վասըլ օլտու, վէ էլիյլէ
ուժուգունա վուրտու։

Բրանկալը էնսէսինէ տէօնէրէք, պիր միւտաեէթ թէրէտ-
տիւտտէ գալտը։

Բուսիալը։ Մօնսիէօ, պագգարա օյնաՐմը սընըզ։

Բրանկալը։ (սարսըլարագ, եավաշ սէսլէ։) Էվվէթ։

— Թէք էյի, պէնիմյէ կէլին։

Զապիթ՝ մէրգուժուն գօլթուղունա կիրիպ, տէրունինտէ
բագա իճրա իտիլմէեէն քիւչիւք պիր սալօնա կիրտի։ Օտաստա
պիր գաչ քիշի եավաշ սէսլէ կէօրիւշմէքտէ օլուպ, Բուսիալը՝
գօյունու բրանկալընըն ուժուգու իւգէրինէ վագ իտէրէք, պիր
քէօչէտէ օթուրմուշ օլան սիեահ տօմինօլու պիր քիմսէնէ
կէօսթէրտի։

Գու տօմինօլունուն ուժուգունտա կիւմիւշիւ գօրտելալա-
տան պիր տիւեիւմ պուլունմադատա իսի։

Բուսիալը։ (բրանկալընա։) կէլինիզ, տիւեէրէք, իքիսի
պէրապէր տօմինօլուեա եագլաշտըլար։ Իշտու տօմինօլու՝ տէ-
րին միւլահազաթ իչինտէ կէօրիւնիւպ, չիւպհէսիզ քիւրէք
վէ բրանկալը կիպի չէյլէր ֆիքրինտէն գաթիէն ուզագ պու-
լունմադատա իսի։

Մէրգում, պունլարըն եագլաշմասընտա սարսըլտը, վէ
բրանկալը գըեաֆէթինի կէօրտիւկիւնտէ, տիւչտը տէհչէթ
օլտու։

Լաթին Բուսիալը զապիթ, քէնտիսինէ,— Գօրգմաեընըզ,
սէնօրիթա, պալօտա թէսատիւֆ օլունան բրանկալըլար քէք
մուխաթարալը օլմազլար, տէտի։

Տօմինօլու, չիւպհէսիզ ժաքսիյլի պալօ իչինտէ պուլունտու-
պունու խաթըրլաեարագ, պէեազ վէ ինճու կիպլի տիշլէրիյլէ
կիւլիւմսէտիկի՝ ժաքսէսինին տանթելասը արասընտան միւշա-
հէտէ օլունտու։

Բուսիալը զապիթ։ (իսքանեօլճա։) կիւզել սէնօրա, Ֆը-
բանատան կէլիեօրսունուզ, տէյի՞ լմի։

Տօմինօլու՝ թէսաճճիւպ ալէամէթի կէօսթէրէրէք,

— Պէնի թանըեօ՞րմուսունուզ, տէյի՞ սորտու։

— Էվվէթ, իսմինիզի անլամագ իսթէ՞րմիսինիզ։

Մէրգում զապիթ՝ այնի վագըթտա տօմինօլունուն գու-
լաղընա էյիլէրէք,— Իսմինիզ Գօնսէքսիօն տուր, տէտի, վէ
պատէհու եանընտա օթուրուպ, ֆրանսըզճա,

— Ֆրանսատան կէլմիչ օլտուղունուզ իչին, եանընըզա եագլաշմաեա ճէսարէթ ալտըմ, տէյի իլավէ իթտի։

— Սիզ Ֆրանսը՞զվըսքընըզ։

Գօնսէքսիօն պու սիւալի իթտիկի սըրատա, տիգգաթլէ Ռուսիալը զապիթէ պագմագատա, վէ սէսի մէճհուլու օլմատըղըն. տան, մէրդումու ներէսէ կէօրմիւշ տիւր տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի։

Ռուսիալը զապիթ.—Պէն Ռուսիալըեըմ, վէ իւնիֆօրմամը տա, թէպտիլի գըեաֆէթի օլմագ իչին կիյմիշիմ տիր, ֆագաթ տօսթումա կէլինճէ... (բրանկալընըն էլինտէն թուրթուպ, մատմազէլը Սալլանտրէրա օլան տօմինօյուեա թագատիմ իտեըէք։) պիր բանկալը տըր սէնօրա, ֆագաթ դաեէթ եիւքսէք պիր ասըլզատէ խանէտանա մէննուպ տուր, տէյի պէեան իյլէտի։

Բրանկալը՝ կէնճ գըզա օլտէրճէ իհթիրամիլէ սէլամվէրտի քի, մէզպուրէնին գօրդուսու զաիլ օլտու, վէ մէրդումու եանընտա օթուրմաեա տավէթլէ,

— Ասըլզատէկեանտան օլտուղունուզու մէմուլ իտէրիմ, տէտի։

Ռուսիալը զապիթ՝ բրանկալընըն գուլազընտան, «Խուսուսիյլէ իամինիզի ազգընըզտան գաչըրմամաեա տիգգաթ իտինիզ» տիեէրէք, պիթթաթրիպ օլատան սիվիչտի։ Անըն կիթմէսինտէն սօնրա, Գօնսէքսիօն՝ լաթիֆ պիր սէսլէ,

— Մօնսիէօ, սի՞զ տէ մի Ֆրանսըզսընըզ, տէյի սօրտու։

— Էվվէթ, սէնօրա։

— Եիւպհէսիզ Բարիստէն կէլիեօրսունուզ։

Բրանկալը մահզունէն պաշընը սալլաեարագ,

— Թէէսսիւֆ իտէրիմքի սէնօրա, եիրմի սէնէտէն պէրու մէմլէքէթիմի կէօրմէմիշիմ տիր, տէտի։

— Եիրմի սէնէ՞ մի։

— Էվվէթ սէնօրա։

— Գա՞չ եաշընտասընըզ։

— Թագրիպա օթուզ եաշընտաեըմ։

— Օն եաշընտա օլտուղունուզ զէմա՞ն մը մէմլէքէթինի։ զի Թէրք իթտինիզ։

— Էվվէթ։

— Իսթանիատա՞ մը իգամէթ իտիեօրսունուզ։

Բրանկալը սարսըլարագ,

— Օն պիր այատան պէրի Գատիգատէեիմ, լաքին էվվէլճէ... տէտի վէ թէրէտաիւա կէօսթէրտի։

Գօնսէքսիօն.— Սիզի տինլէեօրում մօնսիէօ։

Բրանկալընըն հիւսիւնլիւ վէ մահզունանէ սէտասը Գօնսէքսիօնա թէէսսիր իթմէքտէ օլուպ, մէրդում իֆատէսինի չու եօլտա իլէրի կէօթիւրտիւ։

— Մա՛տմազէլ, պագը քէրրէ էյլէնճէ իչինտէ, սիզին կիպի եաս էլպիսէնի կիեէինմիշ պիր գատըն, վէ պէնիմկիպի տէ, էլպիսէեի կիեէինմէէէ հագդը օլմաեան պիր էրքէք պուլունուր։

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ։

— Պէնիմ եասըմքիմսէնէ կէօրիւնմէզ սուրէթտէ իսէ տէ, գալպիմին թա քիւհնիւնտէ տիր։

— Տիւչարը իգթիրա՞զ մը օլտունուզ։

— Հալէա օլուեօրում։

Մէրդում պու սէօզլէրի օլ տէրէճէ աճըզլը պիր սուրէթտէ թէլէֆֆիւզ իթտի քի, կէնճ գըզ պունտան միւթէէսսիր օլտու, ֆագաթ բրանկալը՝ իֆատէսինի իլէրի կէօթիւրէրէք,

— Մատմազէլ, սիզէ թագտիմ օլունմազ լութֆունու իսթիրհամ իթտիմ։ Սիզ, եէկեանէ մուհաֆազէքիմի հավի օլան Բարիս չէհրինտէն կէլիեօրսունուզ պէնիմ կիպի մէնֆիտէ օլան պիր քիմսէ իչին իսէ, վաթանտան, վէ անտէ թէրք իթմիշ օլտուղում քիմսէլերտէն պահս իթմէքլիք՝ պիւեիւք պիր իդդալ տըր։ Մա՛տմազէլ, սիզին իչին, պէնտէնիզէ, կիւզէլիկի գատար խայրխահ պիր գըզ տըր տէտիլեր։ պէնտէնիզ տէ սիզէ միւրաճաաթ իթմէկէ թէրէտտիւտ իթմէտիմ, տէտի։

Պու սէօզլէրտէն սօնրա պիր միւտահէճէք սուալու գա-

գը օլաու։ Գօնսէքսիօն՝ թանըմաեարագ ժահրէմի էսրար իթ-
ժէք իսթէկեէն քէնտինի պու ժէճհուլ քիմսէ իլէ եաըընըզ գա-
ժասընտան ուզաեը էնտիչ հիաս իթժէկէ պաշլաուը իսէ տէ,
ժուախթարէն ահվալէ վագըփ օլմադըգ ժէրագըյա,

— Սիղէ ժի ֆիա օլասիլի՞ըմիեիմ, ժօնսիէօ, տէտի։

— Պանա, Բարիսաէն պահս իտինիզ օ իսմի իշիթժէքլիք՝ պէնիմ իշին էն պիւեիւք սաատէթ ութը։

Իքի սաաթ գատար ըրանկալը իլէ կէնճ գըզ, սայքէ խա-
լի օլուպ, տէրունինտէ բագա թճրա խոխմէեէն քիւչիւք սա-
յօնտան այըըլմատըլար։ Բարիսաէն, Ֆրանսատան, վէ Բարիսին
պու կիւնքի ախվադ ու ահվալինտէն կէօրիւշիւլէր։ Զօգ-
տան պէրու նէֆի իտոմիշ օլան պու Ֆրանսըզ իշին, Գօն-
սէքսիօնուն հէր պիր սէօզիւ՝ պիր սիւսւէ վէ սատէոիլանէ
թէաճճիւպ ու հայրէթէ սէպէպիեէթի վիրմէքտէ իտի։

Նակեահ սաաթ եաբը կիճէ չալմադըա, ըրանկալը սար-
սըլարագ աճէլէթէն աեազա գալգտը։

Գօնսէքսիօն՝ մէրգուժուն նիւզիւնէ թէաճճիւպանէ պագ-
տրղընտան,

— Աֆվ իտէրսինիզ սէնօրա, սիզտէն ժուֆարագ նթա մէճ-
պուրում, տէտի։

— Նէ՞րէեէ կիտիեօրսունուզ։

Մէրգում բարմաղընը՝ ժասքէսիյէ եաբը կիզլէնժիչ օլան
տօտադըտըը իւզէրինէ վագ իտէրէք,

— Պունու սէօյլէեէմէմ, տէտի, վէ կէնճ գըզըն էյտիվէն-
լի էյինի թուլմադագ,

— Սիզ սաաթ իչտէն էվվէլ պալօտան ժուֆարագաթ
իթժէեէճէքսինիզ, տէյի՞ժի, տէյի պէեեան իյյէտի։

— Նի՞չին։

— Զիւնքի պէն սաաթ իչտէ ավտէթ իտէճէեիմ։

Բրանկալը՝ չիւպհէսիզ գիեատէ իյդահաթ վիրմէեէ ժէճ-
պուր օլմամագ իշին, ժէգպուրէեի սէլամլաեարագ տիշարը
չըգտը։

Գօնսէքսիօն՝ եաըընըզ գալտըղընտա, տիկէր պիր սալօնա

կէչէրէք, զահմպէյիք իչինտէ նապէտիա օլաու։ Քէնտի քէն-
տիեէ տէ,

— Մէղու թէվէճճիւհ խուսուսընըն էսրարի պիր գանուն
օլաուզու ինքեար օլունամագ։ Շու զարիպ գըեաֆէթի ա-
տէմ ժասքէսինի ասլա չըգարմաը, վէ պու տա, չիւպհէսիզ
բիմսէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթժէտի։ Լաբին սէսին-
տէ, թավը ու հարէքէթինտէ պիւմէմ էօյլէ պիր հալ վէվճուտ
տըը բի, պանա ֆէվգելատէ թէէսսիր իթտի։ Պու սատէմ բէք
չօգ ֆէլաքէթլէրէ, պէտպախթըգլարա տիւչար օլմուշ, ֆա-
գաթ թաւիի նասագընը թէէմամիյէ կիզլի սագլամագ իսթէ-
եօր, տէտի։

Մէղպուրէ չիւպհէսիզ օրատան չէքիլմէք իւզրէ իքէն,
Բուսիալը կէնճ գապիթ իշէրի կիրմէքլէ, եանընա կիթտի։
Մէրգում էլան ժասքէլի օլուպ, սէյամ վէրտիքատէն սօնրա,

— Եաըընը՞զ ժըսընըզ սէնօրա, տէյի սօրաու։

Գօնսէքսիօն։ — (Ֆրանսըզճա։) Լվվէթ ժատմազէլ։

— Տօսթուժու նէ՞ եաբտընըզ։

— Սաաթ եաբը կիճէ չալտըզը սըրատա, պիրտէն պիրէ
մուֆարագաթ իթտի։

— Սէպէպինի պիլիեօրում, լաքին պու սըրը պանա ահտ
օլմատըզընտան, սէօյլէնէմէմ։ Ֆագաթ սէնօրա, էկէր պէ-
նիմ քէնտի սըրըրժը անլամագ իսթէսէ իտինիզ, պէլքի սիզէ
ճէվապ վէրիր իտիմ։

— Սի՞զ ժի։

— Շիւպհէսիզ։

— Տիժէք սիզին տէ պազը էսրարընըզ վար տըը։

— Հէմ՛տէ զարիպ էսրարըմ վար տըը։

— Լաքին սիզին էսրարընըզըն պանա ասլա չուժուլ օլ-
ժամալը տըը։

— Եանըլըեօրսունուզ։

— Սիզին էսրարընըզ իլէ պէնիմքիլէր արասընտա նէ՞ ժիւ-
նասիպէթ վէ նէ՞ բապըթտա օլապիլիր։ Պէն սիզէ թանըմաեօ-
րում ժօնսիէօ։

— Սահիմ տիր, լաքին պիզ Բարիսաէ, ճէմիյեէթ իչինէ պիրիպիրիմիզէ թէսաոութ իթմիշիզ տիր։

— Վա՛յ։

Մատմազէլ ըը Սալանտրէրա՝ ֆիլվադը պու սըրատա հադըդի պիր հայրէթլէ պէրապէր, չիւնկի կէօմէէրտի։

Բուսիալը զապիթ.– (աէօզէ տէվամիտէրէք.) Թանըտըգ-լարընըզտան, համիթա ժահրէմ ոօսմլարընըզտան բէք չօ-ղունու թանըրըմ։

Գօնսէբսիօն եէնիոէէն սարսըլարագ,

— Սահի՞ն մի, տէյի թէքրարլատը։

— Հիքեաեէնիզին պիր գըսմընը տա սիզէ այէհան իտէպիլիրիմ։

— Լաքին սիզ քի՞մսինիզ։

— Կիւզէլ աէնօբա, միւլահազա իտինիզ քի, պալօտա, համիթա ժաոքէլի պալօտա պուլունուեօրուզ, պէն տէ ժաոքէ-մին վէրտիկի միւսաատէտէն ճէսարէթ ալարագ, սիզի մէրագ-տա պրագտպիլիրիմ։

— Տիւէք քիմ օլտուզունուզու սէօյլէմէկէճէքսինիզ։

— Խայր, լաքին պունա մուդտպիլ, պիլտիկինիզ բէք չօգ չէյլէրի խաթըրա պրագտրդտան սօնրա, պիլմէտիկինիզ բէք չօգ չէյլէրի տէ խազէր վէրէճէկիմ։ Էսկէյա, իքինճի նիշանընընըզ օլան ոօն ժօզէնին նասըլ վէֆաթ իթտիկինի պի-լէրիմ։

Գօնսէբսիօն, բէֆը սէտա իթմէքտէն քէնտիի ժէնն իթ-տի, վէ ժասրէտինին ալթընտա լէհճէսի սօլտու։

Բուսիալը զապիթ.– Մ. ըը Եաթօ Մաինին նասըլ վէֆաթ իթտիկինի տէ պիլիրիմ։

Բօզտպօլ՝ տիւդիւն վէֆաթընը Գօնսէբսիօնտան կիզլե-մէչ օլտուզու ճիհէթլէ, մէզպուրէ,

— Մ. ըը Եաթօ-Մաինին վէֆաթը՞մը, տէտի։

— Էվվէթ։

— Վէվա՛թ մը իթտի։

— Հօբա չաթօոունու պէհաբէթ իթմէք իւզրէ, Ֆրանշ-

Գօնթէէէ կիւթմէք իչին Բարիսաէն մուֆթարագտա իթտիկինիզ կիւն վէֆաթ իթտի։

— Ֆագաթ, պու չէյլէրէ վագըֆ օլտուզունուզ հալտէ, սիզ քի՞մսինիզ։

— Ա՛էնօբա, իւնիֆօրմտտան կէօրիւեօրսունուզ քի, պէն Բուսիա իմբէրատօրու հազրէթլէրինին խասսա ասաքիրի միւ-լազիմիեիմ։

— Պունատան՝ իսմինիզին նէ օլտուզունու անլաեամամ։

— Իսմիմ Աըթօֆ տուր։

— Աըթօ՞ֆ մու։

— Էվվէթ, պու տա մալիւմիւնիւզ օլան պիր իսմ տիր։— Պէն զէվճէսի թարաֆընտան ալտատըլտըղը բիվաեէթ իտիլէն պիչարէ գօնթ Աըթօֆուն եագընը ագրապասընտանըմ։ Գօնթ-թուն վագըասընը էլպէթթէ իչիթ միշինիզ տիր։

— Էվվէթ։

— Պիչարէ՝ զէվճէսինի պաշտան չըգարան Մ. Բօլան ոը Գլաեէ իլէ տուէլլօ իմմէք իւզրէ իբէն, ագընա խիֆֆէթ կել-միշ տիր։

— Պէլիեօրում. չիւպհէսիզ պու մալիւմաթը գօնթէստէն ալտընըզ։

— Հէբսինի տէյիլ, պազընըզը անտէն ալտըմ։

Զապիթ՝ գօնթէս իսմինին Գօնսէբսիօնա բէք տէ խօշ թէէսսիր իթմէտիկինի կէօրտու։ Գատէհու,

— Ա՛էնօբա, չիմտի սիզէ, պիլմէտիկինիզ պիր խուսուսու պիլտիրմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ, տէտի։

Գօնսէբսիօն.– (պիր տէրէճէ վազիֆէսիզլիքլէ.) Սիզ պի-լիրսինիզ։

— Գօլում կիրմէեէ մուվաֆֆագաթ իտէ՞րմիսինիզ։

— Ըէք էյի, փագաթ պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրէճէքսինիզ։

— Պաղչէլէրէ։

— Նի՞չին։

— Թանըչչարընըզտան օլուպ, Գատիքսէէ պաուլունտու-ղունու մէմուլ իթմէտիկինիզ պիր քիմսէեի կէօրթէրմէք իչին։

— Աահիհէն մօնսիէօ, սիզ էսրարի պիր չախսընըզ։

— Սէ՛նօրա, էսրարընըզտան պիր դըսմը մալիւմիւմ օլսուդունու սիզե սէօյլէ՞մէմիմ։

Գօնսէքսիօն՝ պու խուսուստա չիւպհէ կէօսթէրտիկինատէն կէնճ զապիթ՝

— Տո՛ւրունուզ, սիզ տիւն, նիչանլընըզ վարքի տը Եամրի՞ եէ մէքթուպ եազընըզ, տէտի։

Կէնճ գըզ լէֆը սէտա իթտի, գալպի չիտաէթէ չարըմաեա պաշլատը, վէ էլի՝ Բուսիալը զապիթին դօյու իւզերինտէ տիթրէտի։ Ֆագաթ չախսը մէճհուլ՝ քէնտի իւզերինտէ օլաէրէճէ պիր թէէսսիրի զարիպ հասըլ իթմիշ իտի բի, պունա իթթիհաթէն պէրաթէրինճէ կիթմէքտաշն կէրի տուրմատը։ Էվվէլէմիրտէ էֆֆէնտիրը զարիպհէ, վէ մէճնունանէ պիր իւմիտէ զահիպ օլարագ, քէնտիսինէ կէօսթէրիլէճէք օլան թանըշ չախսըն՝ եագընտա զէվճէսի օլաճագ պուլունանմարքը տը Եամրի իտուկինի զանն իլէտի։ Պունլար պաղչէլէրէ տօղրու կիթմէքտէքլէրի էֆնատէ կէնճ զապիթ։

— Սէ՛նօրա, պու հարէքէթիմին սէպէպի եալընըզ սիզի մէրագտա պրագմագ արզուսու օլտուդունու զանն իմմէհինիզ։ Բէք մուհիմմ սէպէպլէր պէնի պու եօլա սեվգ իմմիշլեր տիր, տէտի։

— Նիհաէթի իչի իյզահ իտինիզ մօնսիէօ։

— Իլէրուտէ, շիմտիկը կէլինիզ։

Եիւրիտիւքլէրի աղաճլըգը կէչիտ՝ խալի օլուպ, պունտա նատիրէն պագը քիմսէլէրէ թէսատիւֆ օլունուեօրտու։

Պու կէչիտին ուճունտա՝ աղաճ եաբրագլարըյլա իհմաթա օլունմուշ պիր քէօշք պուլունուպ, իչպու քէօշք՝ պիր ալթ գաթ տաիրէսիյլէ պիր օտատան իպաթէթ օլտուդու հալտե, եալընըզ թավանտան ասըլը պիր լամպանըն ըշըղըյլա կիւզելճէ թէնվիր իտիմիշ իտի։

Զապիթ, պունուն եարր աչըգ օլան գաբուսունու աչարագ, Գօնսէքսիօնու իչէրի կիրտիրտի։

Գօնսէքսիօն՝ պիր սէտիրտէ չինկեանէ գըեաֆէթինտէ,

վէ Բուսիալը Ժիւլյեմի կիպի մասքէյի պիր գատըն օթուրմուշ օլտուդունու կէօրտիւ։ Եիւզհէսիզ պու գատըն՝ կէնճ գըզըն մուվասըլէթինէ էվվէլճէ խատէրտար օլտուդունտան, անը կէօրիւր կէօրիւզ աեաղա գալգարագ սէլամ՝ վէրտի։

Թէաճճիւպիւ կիթմտիքճէ արթմագտա պուլունան Գօնսէքսիօն՝ ֆէվդէլատէ մէրագլէ ո գատընա պագագը։ Բուսիալը Ժիւլյեմի քէօշկիւն գաբուսունու իւզերինտէն գարաեըպ սիւրկիւլէտի։ Մուախխարէն,

— Գուրատտա պիզտէն զայրի քիմսէ եօգ տուր, տէտի, վէ Զինկեանէ գըեաֆէթինտէքի գատըն՝ վագը օլան պիր իչթէթ իւզերինէ, մասքէսինի աչաղըտա ալընճա, Գօնսէքսիօն րէֆը սէտա իլէ,

— Գօնթէս Աըթօ՛ֆ... տէտի։

Բուսիալը զապիթ կիւլէրէք, քէնտիսի տէ մասքէսինի չըգարտը, վէ,

— Սէ՛նօրա, պանա տա պագընըզ, տէյի պէեան իյլէտի։

Գօնսէնսիօն՝ եիւղիւնիւ օնա տօղրու չէվիրմիշ օլմասըյլա, թէքրար րէֆը սէտա իլէտի, վէ աղը աչըգ օլարագ, տալկըն պիր հալտե գալըպ, մէգքիւր իքի քիմսէյէն կեահ պիրինէ, կեահ տիկէրինէ պագմատա պաշլատը։

Մատմազէլ տը Սալանտրէրանըն գարշըօնտա իչի գօնթէս Աըթօֆ, իչի պագգարա պուլունուպ, պիրի Զինկեանէ գըեաֆէթլի, տիկէրի տէ Բուսիա խատտա ատաքիրի Ժիւլյեմի եկպիսէլի իտի։

Օլ վագըթ պագգարա օլան գատըն,

— Պահս իտէրիմքի, սէնօրա, իքիմիզտէն գօնթէս Աըթօֆուն քիմ օլտուդունու պիլմէեօրսունուզ, տէտի։

— Մութլագա բիւեա կէօրիւեօրում։

— Սէնօրա, բիւեա կէօրմէյիպ, ուեանըզդընըզ։

— Տիմէք պէն մէճնունում։

— Աօյա։

— Ֆագաթ, նէ՞ տիմէք տիր։

— Նէ տիմէք օլտուդունու չիմտի անլարընըզ, (Զինկեա-

նէ գըեաֆէթինատէքի գաարնը կէօսթերըէք։) կէօրտիւկիւնիւզ պու ժաամ՝ գըզդարընտաշըմ տըր, իսմի տէ Բէպէդա օլուպ, ըէտէրիմին վէ պիր եէհուտի գատընըն գըզը տըր։

Գօնսէքսիօն՝ Բուսիալը զապիթէ տօղրու տէօնէրէք,

— Տիւէք գօնթէս Արթօֆ սիզսինիզ, տէյի պէեան իլէտի։

— Էվվէթ, պէնիմ։

Գօնսէքսիօնուն տօտագլարընտա թահդիրամիզ պիր կիւճլիւմսէմէ հասըլ օլտու։ Պագդարա՝ պու կիւլիւմսէմէնին ժանէաարնը անլաեարագ, սուրէթի ժաղրուրանէտէ պաշընը գալարըրպ։

— Մէ՛նօրա, գըզդարընտաշըմը խսթիճվապ իտինիզ, Մ. Բօլան տը Գլաեէնին՝ պէնի տէյիլ իլա քէնտիսինի սեվմիչ օլտուղունու օ սիզէ սէօյլէեէճէք տիր, տէտի։

Զինկեանէ.— Տօղրու տուր։

Գօնսէքսիօն՝ պու տէֆա տա րէֆը սէտա իյլէտի իսէ տէ, պու սէտասը թէաճճիւպիւ միւպէյեին օլմաեըպ, ֆիքրինտէ պիր ըշըգ տօղմուշ օլմասընտան նաշի իտի։ Ֆիլվագը հէնուզ հէր շէյի անլամաեօրտու, ֆագամ տէրը իտիեօրտու։ Եու գատար քի ժատմագել տը Սալլանտրէրա հէր շէյտէն զիեատէ ախլէագը նէճիպէ սահիպէսի օլմասըյտա, տէրհալ էլինի գօնթէսէ ուզաթըպ։

— Սիզի ժուհաքէմէեէ իճթիտար իթտիկիմտէն տօլաեը աֆվընըզը րէճա իտէրիմ, տէտի։

Գօնթէս.— (ժահգունանէ թէպէսսիւմէ։) Մատագել, պէնի սիզ ժուհաքէմէ իթժէտինիզ, իլա այէմ բէք շէտիտա սուրէթաե հիւքմ իթտի։

— Լաքին ժատամ, այէմ, քէնտի ժուհաքէմէսինին եանըզընը անլաեաճագ տըր։

— Հէնուզ պունուն վագթը տէյիլ տիր, իլէրուտէ...

— Նի՞չին իլէրուտէ...

— Զիրա էվվէլպէ էվվէլ իյֆա իտէճէք ժուհիմմպիր մէժուրիեէթիմ վար տըր։

Կէնճ գըզըն թէաճճիւպիւ կիմտիքճէ արթըեօրտու։

Պագդարա.— (տէվամէն։) Մատամ տիւշէս վէ սիզ, Գաաիզատէ քեալին կրընատա սէրբէսթ օբսուրնէն սէյֆիեէսինատէ իդամէթի իտիեօրսունուզ, տէյի՞ժի։

— Էվվէթի ժատամ։

— Պու սէյֆիե՝ չէհրին խարիճինատէ վէ պիւսպիւթիւն տէնիզ քէնարընատա՞ ժը տըր։

— Էվվէթ։

— Թէրատանէն տիվարլարընտա տէնիզին տալկալարը վուրժադտա տըր, տէյի՞ժի։

— Էվվէթ։

— Րէք էյի, նարընն պու սատաֆտա, եանի եարը կիճէտէն սօնրա օ թէրատանէն իւզէրինատէ պուլունունուզ։

— Ֆագաթի պանա տիմէեէճէ՞քմիսինիզ քի...

— Սիզէ հէնուզ պիր շէյ սէօյլէեէմէմ սէնօրա։ Չու գաատարը պիլմիչ օլուն քի, խապէրինիզ օլմատարագ տէհչէթի պիր հիքեատեէհէ ալէագատարըսընըզ։

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, պէնի գօրգուֆտուեօրսունուզ։

— Նէ՛ չարէ, էօյլէ լազըմ տըր։ Թիմտիլիք Ալլահա ըմժարլատըզ։

Պատհու գօնթէս քէօշկինն գատու սունա տօղրու իլէրլէեինպ, ժատքէսինին եիւգինէ գօյտու։

— Տիւէք մատամ, պէնի թէըը իտիեօրսունուզ։

— Էվվէթ։

— Պու կիճէ սիզի թէքրար կէօրէճէ՞քմիեիմ։

— Պէլքի, պունունլա պէրապէր (էլինի ատա սատաֆտա տօղրու ուզանթարագ) սատաֆ իչէ եագընն օլտուղունու ուզունուԹժատըն։

Գօնսէքսիօն սարսըլտը, վէ գօնթէս տէվամէն,

— Մատքէլի վէ բրանկալը գըեաֆէթի օլարագ կէօրմիչ օլտուղունուզ քիմսէնին՝ պալօեա ավտէմ իտէճէկինի վատ իթմիչ իտուկինի խաթըրըլատըն, տէտի։

— Ֆագաթի անըն իլէ պէնիմ արամտա նէ՞ մունասիպէթ վար տըր։

— Հիչ միւնասիպէթ եօգ տուը, վէ քէք չօգ վիճնասիպէթ վար տըր Ընճագ քէնտիսինէ, «Գոնթէսի կէօրթիւմ, հիքեաեէնիզին պիր գըսմընը պանա սէօյլէվէնիզէ միւսաատէ Ֆտիեօր» տիեէպիլիրսինիզ։

Պատէհու Պագդարա, քէնտինէ ֆէվգելատէ պէնզեեէն գատընա պիր իշարէթ իթմէքլէ, վէրգումէ ահազա գալըբը, վէ գըզգարընտաշընըն արգասընտան կիթտի։

Պագդարա — (Գոնսէքսիօնա տէօնէրէք)։ Մէ՛նօրա, սիզ պուրատա օ բրանկալըբը պէքլէեինիզ, չիմոի կէօնտէրիրիմ, տէտի։

Իքի գատընալարըն չըգմասընտան սօնրա Գոնսէքսիօն ևալընըզ գալար։ Պու կէնճ գըզ՝ իչիթտիկի վէ կէօրահաթիւ չէյլէրտէն տօյաբը քէմալը հայրէթի իչինտէ օլուպ, սեաիրատ թուրատու, վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի իչինէ ալարագ — Բապպի, պու չէյլէրին մանէասը նէ՞ տիր, աէյի միւահա ա իլլէտի։

Ջէննա տագըդա ևալընըզճա վէ միւթէֆէքքիր հալտէ գուլըպ, պալօնուն սէսի ուզագտան իչիտիլիեօրատու իսէ տէ, օլգատար տալկըն իտի քի, պու սէս քէնտիսինէ ատպա թէէսիբը իթմէեօրատու։ Սէվկիւլիսինիւ խաթըրլատաեա չալըշմագլա պէրապէր, ժուվաֆֆագ օլամաեօրատու։ ԵՒալընըզ էռբարի վէ ճալէպի թէվէճճիւհ պիր սէտա դուպաղընա աքս իթմէքտէ օլուպ, պու իսէ բրանկալընըն սէսի իտի։ Ընկաշըլմազ պիր հալ՝ Գոնսէքսիօնուն միւահազասընը մէրգումա աթֆ իտիեօրատու։

Գիրտէն պիրէ կէնճ գըզ, ճիւզլի պիր սէս իչինթմէքլէ պաշընը գալտըրտը, վէ քէօչկիւն էշիկի իւզէրինտէ պիր ատէմ կէօրտիւ։ Գու չախս՝ բրանկալը իտի իսէ տէ, եիւզիւնտէ մասքէմ պուլունմատըղընտան Գոնսէքսիօնուն, իւզէրինտէ թէէսիբի ազիմ հասըլ օլտու։

Բրանկալը՝ օթուզ եաչլարընտա, սաքը վէ կիւմրահ սադալը, ժավի վէ իլի կէօզլէ, մահզուն պագըչլը կիւզել վէ ղէքի թասվիրի պիր քիմսէ իտի։

Մէրգումա, կէնճ գըզա տօղրու կիտիպ, քէմալը հիւրմէթլէ էլինի էօբէրէք։

— Օ՛նօրա, պիր ազ էվվէլ քէնտիսինտէն այրըլմըշ օլտուղումա գօնթէս Արթօֆ՝ պուրատա օլտուղունուզու պանա սէօյլէտի, վէ... տէտի։

Գոնսէքսիօն, վէրգումու եանընտա օթուրմատա տավէթտէն սօնրա,

— Գոնթէս՝ հիքեաեէնիզին պիր գըսմընը պանա սէօյլէվէնիզէ միւսաատէ իլթտի, տէտի։

Մէրգումա կէնճ, ճէվապ վիրճէք իչէն, քէօշկիւն գապուտու չալընտը, վէ աչըլմասընա միւսաատէ իտիլմէզտէն իշտու գաբու աչըլտը։

Նշիքտէ զարիպ պիր քիմսէ զահիր օլուպ, կէնճ գըզ, պու ատէմի կէօրիւը կէօրմէզ տէհշէթլինտէն նաչի սարսըլտը։ Իսրանիանըն զընտան վէ քիւրէք կատրիանլարընըն գըեաֆէթինտէ պուլունան պու ատէմ, բրանկալը գըեաֆէթինտէքի շախսա խիթապէն,

— Է օթուզ նուհրօ, սաաթ տէօրթտէ ավատէլի իթմէլիկին լազըմ կէլտիկինէ, վէ չիմոի սաաթ իւչ պուչուգ օլտուղունու ունուքմա։ պիր ազ չաքտըգ էթի օղլում, ժարքի օլմագլըղնա եարըմ սաաթ գալմըշ տըր, տէտի։

Կարտիան կիթտի, վէ Գոնսէքսիօն տախի, տէհշէթլինտէն նաչի եարը մէճնուն հալտէ օլարագ,

— Գու ատէմ քիմմտիր, նէ՞ խոթէեօր, պուրատա նէ՞ եարմագ լազին կէլտի, տէյի սօրտու։

— Գէնի արամատա կէլտի։

— Սիզի՞ մի, սիզի՞ մի։

Բրանկալը ճէվապ վիրմէտի, ֆագաթ գալըն պէգտէն օլան բանթալօնունու եօգարը չէքիպ, աեագընտագի գինճիրի կէօսթէրտի։ Գատէհու քէմալը մահզունիեէթլէ,

— Մէ՛նօրա, պու ատէմ կարտիանըմ տըր։ Էսվապըմ, Թէպտիլ գըեաֆէթի իչին տէյիլ իտի, ֆիլվագը պէն բրանկալըբըմ, վէ ասըլ իսմիմ եէրինէ օթուզ նուհրօ տէյի թէսմիհ օլունուրում։

8

Պու վագբատան սօնրա, Գօնսէքսիօնուն պաեըլաճաղը եախօա իսթիմատա խոխ, պիր բրանկալը իլէ պէրապէր պուունմագտան գաչմագ իսթէեէճէկի գանն օյունապիլիը իտի իսէ տէ, պէօյլէ պիր հալ վագը օյմաոը։

Կէըշի պու առէմ բրանկալը իտի, յաքին լիսանը, աթվաըը, վէյհատըլ հէր հաի պիր ասլզատէեէ պէնզէտիկի իչին, պուլունատզու սէվիլ վէ չայեանը թէհսիւֆ վագիեէթի իգըար իսթէսինտէ, Գօնսէքսիօնուն տէհչէթի անլինտէ թէվէճճիւհ թէպտիլ օլարագ,

— Ֆագաթ ժօնսիէօ, նէ՞ կիպի այչագճա էնթրիգաեա գուրպան օլտունուզ, աէտի, վէ էյինի ուզաթմասընտա, բըրանկալը ժէսըրըթի վէ չիւքրանիեէթի մուպէյինին պիր սէտա րէֆ իտէրէք,

— Ընօբա, պէնի սիւսթէհիմ զանն իսթէտիկլինիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ, աէտի,

— Միսթհէհ՞ըմի, խայր, նէ՛ սէտանըզ, նէ՛ սագըշընըզ, սիւսթէհիմ սէտաոը վէ պագըշը աէյիլ տիր, Իսնի, սիզ պիր նանըշ պէնզէտիլիյէ գուրպան օյմուշ օյտուզունուզտան, հիքեանէնիզի պանա նագլ իսթէտիզ, Պիր ագ իսթիագըրմ վար տըր, կիլոիպ գրաիցաեր կէօրէճէնիմ, վէ տիգէրինէ գաբանաճագըմ,

Մէրգում պաշընը սալաեարադ, վէ կիւլիւմսէեէրէք,

— Խալը, խայր, աէտի,

— Խա՞յր ժը տիեօրսունուզ,

— Եախօա չիմտիիք աէյիլ,

— Ֆագաթ...

— Հիւքրիեէթիմ վէ իատէի նամուսում գրալիցատան ժէնճէթ տէյիլ տիր,

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, եա քի՞մտէն ժէնուէթ տուր,

— Պէլքի սիզտէն,

Պու ճէվապ, կէնճ գըզը պիւսպիւթիւն հայրէթէ կիրիֆթար լիթտի, վէ իշպու սէօզիւն մանէտասընը անլամատըգ,

— Պէնտէ՞ն մի ժէնուէթ տուր, տէտի,

— Պէլքի, յաքին, պու խուսուսու սիզէ անլաթմագըզըդն հէնուզ վագթը տէյիլ տիր,

— Տիւշ կէօրիւեօրում, եախօա ժէճնուննում,

Բրանկալը, պու սըրատա սիւքիւթ իւզրէ տուրատուզունատան, ժէրդումէ քէմալը վագար իլէ,

— Նիհատէթ, ժօնսիէօ, րէճա իտէրիմ, իյզահ իտինիզ, տէտի,

— Իատմէմ,

— Նա՞սըլ վէ նէ՞ գատար վագըթտան պէրու...

Մէզպուրէ՝ քիւրէք քէլիմէսինի սէօյլէեէմէտի,

Բրանկալը.— Օն պիր այտան պէրի Գատիգս քիւրէեինատէեիմ, վէ պէշ սէնէ իչին պու ճէզաեա մահքիմ օլմուշում տուր,

— Նէ՞ կիպի ճինաեէթլէ սիզի մահքիմ իթմիշլէր տէր,

— Գուրբանլըգ ճինաեէթիլլէ,

— Վա՛յ...

— Շիւպհէսիզ օլմագըթի Բարիսատէ իտինիզ, վէ էլպէթթէ, Շուէյտ պանտիէրալը պիր սէֆինէյինի՝ պիր Իսբանիօլ ֆըրգաթինի թարաֆընտան թէվգըֆ իտիլտիկինի դազէթալարտա օգումուշսունուզ տուր,

Գօնսէքսիօն՝ ֆիքրինէ էօյլէ պիր խաթըրէ կէլէրէք,

— Էվվէթ, էվվէթ, տէտի,

— Իչթէ օ սէֆինէ՝ էսիր թիճարէթի իթմէքտէ իտի, վէ անպարընատա պիր խայլի էսիր պուլունմագտատ իտի,

— Խաթըրմա կէլմէօր, բէտէրիմ պէօյլէ պիր շէյ օգուտաս,

— Պաշ գարթան լէյ մուավինի վէ տօգուզ քիշիտէն խ-

պարբեթ պոպուռնան թայֆասը քիւրէեէ մահքիւմ օլտուլար։ Գաբթան մուավինի պէն իտիմ։

— Սի՞զ մի։

— Իչթէ, մատմազէլ կէօրիւեօրսունուզ քի, հիքեաեէմին պիր գըսմընը սիզե պիլտիրմէեէ մէճպուր պուլունուեօրում։

— Ֆագամի Թէքվիլինի նի՞չին պիլտիրմէեօրսունուզ։

— Զիւնքի նէ՛ քէնտի իսմիմ, նէ՛ ֆամիլեամըն իսմինի, նէ՛ տե մէնկէքեթիմտէն եիրմի սէնե ուզագտա նէրէտե վագըթ կէչիրմիշ օլտուզումու սիզե պէեան իտէմէմ։

— Բէք էյի, պէեան իտէպիլեճեկսինիզի իտին։

Բրանկալը շէօյլէ տէվամ իթտի։ — Պունտան իքի սէնէ էվվէլ, ինկիլթէրրատան Ֆրանսաեա կիթմէքտէ օլան պիր վագըա ըաքիպ օլտում։ Քեաղրտալարըմը, վէլատեթի սէնէտիմի, վէ ինկիլթէրրանըն պահրիե խըտմէթինտէ պուլունտուզումու միւպէյնին զապիթլիք ֆէրմանըմը համիլ օլան պիր մահֆազաեը եէտիմէ ալտըմ։ Եօլտա սէֆինէ ֆուրթունաեա թաըթուլտու։ Գէն, հէման պէնիմ չայըմտա պուլունան կէնճ պիր եօլճու վէչ պիրլիքտէ եիւզերեք գուրթուլտում։

Գէտրաճըգտա բրանկալը՝ խալի ատատա նասըլ թէքը իտիլտիկինի հիքեաեէ իթտի, ֆագամի իսմինի պիլտիրմէտիկի կիպի, քեաղրտալարըն չալընմասը վագըտասընտան տոա էվվէլէմիրտէ պահս իթմէտի։ Պատէհու եօրկունլուգտան վէ իհթիեաճտան նաշի սօն տէրէճէ ֆէնա պիր հալտե օլարագ, պիր էսիր թինճաբէթի սէֆինէսինին թայֆասը թարաֆընտան մէգքիւր ատատա պուլունուպ, էվվէլէմիրտե տէրմընը սէֆինէտե գայըբլաքըգընը, վէ սօնրա քէնտինին կէմիճի օլտուզու անկաչըլմազլէ, սէֆինէտե թայֆա վէ գաբթան մադամընտա գուլլանըլտըգընը նագէլ իթտի։

Գօնսէքսիօն։ (տիգպամլէ պու սէօզլէրի տինլէտիքտէն սօնրա։) Լաքին մօնսիէօ, թուրմուտտուզունուզ զէման, պաշընզա կէլմիշ օլան պու վագըաեը նի՞չին պէեան իթմէտինիզ։

— Պէեան իթտիմ, ֆագամի ինանմատըլար։

— Չալպու քի էլպէթթէ քեաղրտալարընըզ վար փտի։

— Խայը, եօգ իտի։ Չիւտհէսիզ պէնի պուլմուշ օլտուգլարը աատատա գալմըշ իտի։

— Բարիատե ֆամիլեանըզ եօ՞գ մու իտի։

— Լվվէթի, վալիտեմ իլէ պիր գըզգարընտաչըմվար իտի։

— Նի՞չին անլէրէ միւրաճաատ իթմէէտինիզ։

— Գաատիգսին լիման գօմանտանընա միւրաճաատթէ, հիքեաեէմի օնա նագէլ իթտիմ։

— Նէ՞ սէօյլէտի։

— Քէնտիսի ինանտը։

— Բարիսե եազտը՞ մը։

— Եվվէթ լաքին Բարիատե ալտըդը ճեվապնամէտե, պենիմ եալանճը օլտուզում, վէ իսմինի թաչընտըդըմ քիմսէ Բաըիատե պուլունուպ, հէր քեսին հէր կիւն քէնտիսինի կէօրէպիլտիկի իչար գըլընմազ իտի։

— Լաքին պու միւսաքինսիզ չէյ տիր։

— Հագգըդէթի հալ պու տուր։

— Ֆագաթի նա՞սըլ օլապիլիր։

Պունտան գիեատե սէօզ սէօյլէմէէե վէ ճեվապ վէրմէեե վագըթ գալմաեըպ, քէօշկիսն գաբուսու լմէքտաշ աչըլընը, վէ մահուտ կարտիան՝

— Հայտե օՓՈՒՉ ԼՈՒՄՀՐՈ, սատթ տէօրթ տիւր կիտէլիմ տէտի, վէ բրանկալը տեատա գալգըպ,

— Ալլահա ըսմարլատըգ սէնօրա, թէվէճճիւհիանըզե թէչէքքիւր իտերիմ, տէտի։

— Լաքին սիգ պու սուրէթլէ կիտէմէզսինիզ, պու թարգտա կիթմէնիզի իսթէմէմ։

— Կիթմէքլիկիմ լազըմ տըր. սիզ մահգա մէմուրին զայըբ պիր լավֆ իլէ պէնի պուրատա կէօրէպիլտինիզ։ Պիր ազտան սատպահ չանը չալընաճաղընտան, եէրիմտե պուլունմալըդըմ. իմտի Ալլահա ըսմարլատըգ սէնօրա։

— Կիտիպ գօմանտան Բէտրօեու կէօրէճեէիմ. օ քէտերինսատըգ ատսթու օլան ժէնէրալըն ագրապասընտան տըր։

— Բէճա իտերիմ պունու եաբմաեընըզ, զաթէն պէնիմ

գուրթուլմամա չալշըլըեօր, աճէլէ պիր թէչէպպիւս ժահվըն ժա սէպէպ օլապիլիր։

— Ցագաթ սիզի թէքրար կէօրմէեէճէքմիեիմ.

— Պէլքի կէօրէճէքսինիզ... չիմտիլիք Ալլահա ըսմարլատըդ.

Բրանկալընըն՝ կարտինալը իլէ պիրլիքտէ կիթմէսինտէն սոնրա, Գօնսէքսիօն մէյեուս հալտէ վէ պաշընը էլլերի իչինէ ալարագ, ուզուն միւտտէթ իչիթտիկի չէյլեր իւզէրինէ տալկըն տալկըն տուրտու, վէ քէնտի քէնտինէ, — Նա՞բըլօրուեօր քի գօնթէս Արթօֆ՝ եիրմի սէնէ Ֆրանսանընըն խարիճինտէ եաշամըշ օլան պու ատէմի թանըեօր, վէ նա՞բըլ օրուեօր քի, պէնիմտէ պու իչլէրտէ մէտախէլիմ պուլունուեօր, վէ պու ատէմ պիր ազ էվվէլ, իեատէի նամուսու գրալիցատան մէնուվի ալժաեըպ, պէնտէն մէնուվի օտուշտունու սէօյլէեօր. պու սէօզլէրին մանէտասը նէ՞ տիր, տէյի տիմէքտէ խոի իսէ տէ, պիր տիւրլիւ ճէվապընը պուլամամագտա խոի.

Գէլքի, ժատմազէլտը Սալլանտրէրանընըն ֆիքրինտէ պիր կէօնա չիւպհէ հասըլ օլմամասը, վէ բրանկալընըն հիքեաեէսինի տինլէտիկինտէ, անքն հիքեաեէսիյլէ սէվկիւլիւսիւնիւն եանի Բօգամպօլուն հիքեաեէսի արասընտա պիր միւշապհէթի կէօրմէմէսի պագըլարճա զարիպ կէօրինէպիլիր իսէ տէ, չուրասը մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, Գօնսէքսիօն՝ մարքի տը Շամրի զանն իթթիհիկի քիմսէեի օլտէրճէ սէվէր խոի քի, պէօյլէ պիր չիւպհէ վէ միւլահազա ֆիքրինտէ հուսուլէ կէլմէք գագիլ տէյիլ խոի։

Մէզպուրէ նիհաեէթ աեաղա գալագարագ,

— Հէք պու չէյլէր՝ իյդահ օլունմազ ահվալտէն տիր, տէսի, վէ քեօչքտէն չըգըպ, պաղչէլէրտէն կէչէրէք սալօնլարա տօղրու իլէրլէյի։ Էքսէր սալօնլար պօշանմըշ օլուպ, իշըգլար սէօնմէքտէ, վէ եէնիտէն եապըլմամագտա, պաղըլարը սէօնտիւրիւլմէքտէ վէ օրքեսթրօ թագըմը տախի թամամիլ իթթիշ պուլունմագտա խոի։

Գօնսէքսիօն, իշպու պալօեա, գրալիցանընը էմրի մախսուսու իլէ վէ Գատիգատէ սաքին ուպագ ագրապասընտան

ղունու, վէ տիւգիւն՝ պու հայվանը օխշամասընտան նաչի խասթալըղըն քէնտիսինէ սիրաեէթ իթտիկինի ֆագաթ, պու ըվաեէթ զագէթալարըն ժալիւմաթընտան օյտուղունու պէեան իլլէտի, վէ Գօնսէքսիօնուն՝ էկեր պու՝ զագէթալարըն ըիվաեէթի իսէ, սահիհի նէ՞տիր, տէյի վագը օյան սիւալինէ գարշըլըգ տա Ջամբա,

— Տիւգ վէ հայվան չարպօն իլլէթինտէն վէֆաթ իթտիլէր, լաքին իքիսի տէ այրը այրը վէ այնի սուրէթտէ պու իլլէթէ թուխտուլտուլար, տէյի իլավէ իթտի,

— Պու նա՞սըլ օյտու,

— Այնի իլլէթտէն էօլմիւշ օյան պիր աթըն չիւրիւմէքտէ պուլունան լաչէսինէ սօգուլմուշ պիր թօբու՝ տիւգիւն աթըննըն գարընը ալթընա պաթըրըլմըշ իտի, ո աթ՝ անտէն էօլտիւ,

— Էյ տի՞գ,

— Տիւգ տէ, ո կիւնիւ պիր մասա էօնիւնտէ օխտուրուպ պազը ժէքխուպլար եազտըգտան սօնրա, տէռաղա գալգմագ իսթէտիկինտէ, էքի էլինի, իւզէրինէ օխտուրմուշ օյտուղու գօլթուգլու իսկէմլէնին գօլլարընա տաեաթտը, Այնի վագըթտա պաղըրտըղընը իչիթտիմ, վէ թուալէթ օտասընտա պուլունտուղում ճիհէթլէ, գօշուպ կէլտիկիմտէ, տէրհան իւզէրինտէ պիր տամլա գան մէվճուտ օյան էլինի պանա կէօսթէրտի,

Ջամբա՝ Գօնսէքսիօնա պագտը, Մէզպուրէ՝ պու սէօզլէրտէն հալէտ պիր շէյ անլամաեօրտու, Խըզմէթքեար շէօլէ տէվամ իթտի,

— Ղալիպա աթա սօգուլմուշ օյան օյան թօբու, պաշ թարաքը հավատա պրագըլարագ տիւգիւն գօլթուգլու իսկէմլէսինէ պաթըրըլմըշ իտի,

— Ֆագաթ քի՞մ պաթըրմըշ օլապիլիր,

— Պէն,

— Սէ՞ն մի, լաքին շիւպհէսիզ եանլըշըրգտա պաթըրտըն,

— Խայր,

— Ալլա՛գ...

— Չիւնքի, զաթընըզըն տիւգիւ սէվմէտիկինի պիլմիկիմէն, պէն տէ քէնտիսինի թահգիք իտէր իտիմ,

Գօնսէքսիօն՝ հիտատէթ ու նէֆրէթինտէն նաչի պաղըրտաճագ իքէն, քէնտիեի կիւճ իյէ թուեթտու, վէ Ջամբանըն՝ Մ. տը Շաթօ-Մաիեի զէհիրլէմէսինին սէպէպինի անլաեմատընան, տօն ժօզէնին խըզմէթքեարը օյմուշ օյան պու չախընըն՝ միլլէվէֆա էֆէնտիսինէ ֆէվգէլատէ մուհափազէքինտէն վէ միլլէվէֆանըն տիւգիւն ալէյհինտէքի պուղդ ու ատավէթինի պիլտիկինտէն, քէնտիսի տէ պու ատավէթէ տէվամ իթմէկի էլզէմ ատտ իթմէքլէ, ո պիչարէեի զէհրիրլէմիշ օյտուղունու էվվէլճէ մէմուլ իտէրը,

— Ա՛լչագ, պէօյլէ պիր ճինաեէթի իրթիքեապ իթմէքլէ, պանա խօշ կէօրիւնէճէ՞ք միսին, վէ սէնի ճէզասըզ պրագտաճա՞գ մըեըմ տէյի զանն իթմէինէ, տէտի,

Ջամբա՝ (գաեէթ սիւքիւնէթլէ.) Մաշաալլէ, մահուտ թօբուտու գօլթուգլուեա սօգմագլըզմ տիպի խօշնուտ իթմէք իչին տէյիլ իտի,

— Եա նի՞չին իտի, ալչագ, էֆէնտին օյմուշ օյան տօն ժօզէ զէնին սօն միւրատլարընը իճրա իթմէք իչի՞ն միտի,

— Օ տա տէյիլ,

— Տիմէք տիւգիւն չախսընտան տօլաեը միւթէշէքքի էտին քի...

— Պէ՞ն մի, խայր, տիւգ ասըլզատէ պիր քիմսէ օյուգ, սօնրատան կէօրմիւշլէրտէն տէ յիլէիտի, վէ քէնտիսի քեաֆֆէյէ ինսանլարընը ասլը պիր օյտուղունու պիլտիկինտէն, հագդ-զմտա խայրխահանէ մուտամէլէ իտէր իտի,

— Էօյլէ իսէ, պու ճինաեէթի իճրաեէ սէնի քի՞մ թահրիք իթտի,

— Գօրգու,

— Գօրգո՞ւ մու,

— Էվվէլի, եալընըզ ճէնապը Ալլահա վէ տօն ժօզէ իյէ պանա մալիւմ օյան պիր խուսուսու, եանի Խաքանիատա իտամ ճէզասընա մահքիւմ օյմուշ օյտուղումու պիր քիմսէ

պիլիը իտի, վէ օ ատէմ պէնի հիւքիւմէթէ թէսիմ իթմէքլէ, պաշըմը քեստիրէպիլիը իտի։

— Ֆագաթ պու բէք ատհչէթլի չեյ տիր։

Ջամբա.. (իլավէթէն.) Օ ատէմ՝ ափուգիւ էօլտիւքմէեի պաննա էմը իթտի պէնտէ իթաաթի իթտիմ։

— Լաքին օ ատէմ քի՞մ տիր։

— Իսմինի պիլմէմ, եախօտ ատհա ասղլուսու պիլիը իսմտե, սիզէ սեօյլէմէքլիկիմ մէնն իտիլմիչ տիր։

— Մէօյլեեճէքսքն, սէ՛ֆիլ։

— Սէ՛նօրա, եկէը պու խաւսուսա՝ վէ պուննա միւթէալիգ տիկէը վագըալարա տաիր զիհատե մալիւմաթ ալմագ արզուսինտե իսէնիզ, գօնթէս Ալբէօֆա միւրաճաաթ իթմէլիսինիզ։

Ջամբա՝ պու սէօյլէրի սէօյլէնիպ, քէմալը թէվաղու իլե պաշընը էյտիքտէն սոնրա մուֆարագաթ իթտի։

Գօնսէբսիօն Ջամբաեը ալրգօյմագ վէ իֆատէեէ մէճպուր գըլմագ իւզրէ եարը աեագա գալգմըշ օլտուդու հալտե, իգթիտարսըզլըգընտան նաչի ափէրէ տիւշտիւ, վէ պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իտէմէտի։

Մէրդումէ՝ օ պալօեա մահգունէն, ֆագաթ միւսթագպէլ հադգընտա իւմիտվար օլարագ կէլմիշ օլուպ, միւպհէմ էնտիշէ վէ իղթիրապլար իչինտե օլարագ տիշարը չրգմագտա իքէն, պիր ուրա, աճապա՞ ատհչէթլի պիր ըիւեա՞մ կէօրիւ եօրում՝ տէյի տիւշիւնմէեէ պաշլատը, վէ բրանկալընը մ/ւ. էսիր վէ ղարիպ հիքեաեէսի, գօնթէսին մանէատար սէօյլէրի, վէ Ջամբանըն նագլեեէթի ֆիքըրինէ կէլտիքճէ, ագլը տագըլարագ, պիր չօգ նիւմահիչէը գարշըսընտա պուլունտուղունու զանն իյլէմէքտէ իտի։

Համտ օլսուն քի Գօնսէբսիօնուն նէզարէթինէ միմուր օլան տոնա ֆոգէֆա նամ ղատըն մէզպուրէեի բէք չօգ արատըգտան սոնրա, պու ուրա պուլտու, վէ անքն՝ լէհճէսի սօլմուշ օլտուդունու, վէ քէնտինին հէնուգ տիթրէմէքտէ պուլունտուղունու կէօրտիւմլիւնտե,

— Նէ՞րէտե իտինիզ գըզըմ, տէյի սօրտու։

— Սիզի արաեօրտում թէյդե, տէյի կէնճ գըզ ճէվապ վէրտի։

— Գէն տե սիզի։

— Տիւէք պիրիպիրիմիզի գարշըլամամըշըզ։

— Պիլ՞միսինիզ քի սաաթ պէշէ եագըն տըր։

— Բէք էյի, կիտէլիմ։

— Ֆագաթ գըզըմ, լէհճէնիզ նէ՛ գատար սօլմուշ, պիր վագըա՞մ օլտու։

— Տավէթլիլէրտէն պիրի բրանկալը գըեաֆէթինէ կիրմիշ իտի...

— Կէօրտիւմ, բէք ղարիպ գըեաֆէթ օլմուշ իտի։ Սիզի գօրգուեթտո՞ւ մու։

— Էվվէթ, պաղչէտե եալընըզ պաշըմա կէզտիկիմ սըրատա եանըմա կէլտիկինտէն, գօրգտում։

Գօնսէբսիօն պու եալանըլյա ատնա ժօգէֆանըն պիր թագըմ սիւալլէրինտէն խալի օլտու։

Գատէհու մէրգուման գատընլար սէտեալարընա օվուբուպ կիթաիլէր։

Գօնսէբսիօն՝ իդամէթկեահընա ափտէթինտե, վալիտէի չօգտան պէրու եաթմըշ օլտուղունտան, տողրուճա եաթագ օտասընա կիրտի։ Պէսլէմէսի՝ մէզպուրէնին եանընա կիտէրկէն պիեէրէք պիր տիւրիւմլիւ քեաղըտ բաքէթի վէրտի, վէ կէնճ գըզ՝ թէաճճիւպանէ,

— Պու նէ՞ տիր, տէյի սօրտուղունտա, պէսլէմէսի՝

— Պիլմէմ, սիզին իչին կէթիրտիլէր։

— Ֆի՞մ կէթիրտի, տէյի ճէվապ վէրտի։

— Տիւն ագշամ՝ սիզ պալօեա կիթտիքտէն սոնրա մէճհուլ պիր քիմսէ կէթիրտի։ Խըզմէթքեաը զանն օլունան պու չախս՝ հէր հալտե պուննու մատմազէլէ վէրին, տէյի թէնպիհ իթտի։

— Պիլիքտե հիչ պիր մէքթուպ եօ՞ղ մու իտի։

— Խայր։

— Բէք էյի, էսլապըմը չըգար։

Գօնսէքսիօն եաթաղընա կիրաւ, վէ քիշիւք պիր ժասա-
եը եաՒրնա եագլաչարըրըպ, պէսլէմէյինի ամարըգտան սօնրա
բաքէթի աչարը։

Իշպու բաքէթաէքի քեաղըտալը ֆրանսըզճա էլեագըլը օ-
լուպ, իւզէրինաէ,

«Գօնճէ Արման տը Քէյիլուզը, զաբընտաշը սըր Վիլիամսըն վէ պու-
նուն շահիրտի Րօզամպօյում Հիքեանէսի» խպարէսի եագըտրը իտի։

Գօնսէքսիօն՝ սըր Վիլիամսընէ վէ Րօզամպօյում խոմիսէրինի
ասլա իշլէմէյի օյաուդունատան, վէ գօնճէ Արման տը Քէր-
կաղը անճագ թանըտըրընատան, քէնտի քէնտիսէ,

— Ահապա պու նէ՞ օլապիլիր, տէտի։

Պիրինճի ահիՓէտաէ էքմէքճի եաբըշտըրըտըյը օյան տէօրթ
քէօշէյի պիւեւիւք պիր քեաղրա պուլունուպ, պունատա գուր-
շուն գալէմ իլէ վէ քիմսէ օյաուդու թանըյմազ պիր եագը ի-
լէ չու պիր գաչ ահիրը թահրիր իտիյմիշ իտի։

«Գու էլ եագըտը՝ տէրունինատ բէք չօգ չէյիլճէ վագըՓ
օլաճաղը պալօտան ավաէթինաէն սօնրա ժասուսագէլ տը Սա-
լանտրէրատա թէսլիմ իտիլճէք տիր։ Զաեէթ մուհիմմ վէ
մուգատատէս ժէնաՓի նամընա օլարագ, իշպու ահիՓէյէրի օ-
գումատ մուսիրրանէ քէնտիսինէ ընճա օլունուր։»

Կէնճ գըղ՝ պալօտա թէխատիՓ իթտիկի բրանկալընըն
հիքեաեէսինի օգուեաճաղընը զանն իլէ,

— Պագալըմ նէ՞ տիր, տէյի պէեան իլէտի։

Պինապէրին ժումունու սէօնատիւտիեէրէք էլ եագըտընը օ-
գումատա պաչլատը։

Իշպու էլնագըտը՝ թէժատիլլէ գօնճէս Արթօֆ թարաՓընա-
տան թահրիր իտիյմիշ օլուպ նագէլ իթտիկիմից պու ժու-
Փատաալ հիքեաեէնին պաեէթ ժումհուտատ, Փագաթ ժիւատը-
բահ պիր խիւլասատը իտի։

Մէզքիւր խիւլասա՝ Արմանընըն բէտէրի օյան միլլատյ Արման
տը Քէրկաղընը վէՓաթընատան պաչլատարագ, պէշ սէնէ էվվէլ
Ջօուլէյը սէՓինէսինատ Պագ գարա ժարիՓէթիլէ սըր Վիլիամսընը
պաչընա կէթիրիլմիշ օյան իշբու ճէտ իտիմատ պուլմուշ, գա-

գաթ գօնթէս, Րօգամպօյուն թէքբար զահիր օյմատը հագ-
դընատա պիր սէօզ պիլէ եագմըյ օյմատըզընատան, մէրզ ուժուն
իտի՝ Ինկիլթէրրատա կիմատիքատէն սօնրա նատպէտիտ օյմուշ տի-
մէք իտի։

Սագահընը սաաթ տօգուզու օյտուզու հաւտէ, Գօնսէքսիօն
հէնուզ կէօզէրինի գաբատըյ օյմաէրըպ, ժալիւմիւմուզ օյան իշ-
պու միւէսսիր հիքեաեէէ մէրագ իտէրէք սօնունա գատար
օգուտու, վէ սաաթ օն վուրտուղունատա, սօն սահիբէսինի
իքմալ իթտի։ Պիթիրտիկինատ, խոմիսէրինի օգուտուղու էշ-
խաստան՝ գօնթէս Արթօֆատան ժաատասընը թանըժատըզ
ճիհէթիէ,

— Գու սաէմէր իւէ պէնիմ նէ՞ ալըպ վիրէճէեիմ օյա-
պիլիր, տէտի։

Մաատատէլ տը Սալանտրէրա՝ օ բարլագ ժարքի տը Շաժ-
բինին, ֆէվգէլատէ սէվտիկի վէ եագընատա զէվճէսի օյաճաղը
օ չախասըն՝ օն իկի սէնէ էվվէլ Գուժիվալ նամ ժահէլատէ, Ֆի-
բար գատըն իամինատ պիր գարընըն մէկյանէսինատէն՝ հաչա-
բինիք մէսէքի մէգմուժընա պաչլատըյ պիր հայլագ օյտուղունա
չիսպէտ իտէմէգ իտի։ Պունունլա պէրապէր քէնտի քէնտիսէ,—
Հագբգէյէն ագըրժա ճինէթ կէլէճէք տիր, տիսէրէք, Ֆիբ-
բինատքի պունճա ճինաէէթլէրին վէ չայեանը թէէսսիճ Ֆա-
ճիալարըն միլյոնագասընը տէՓ իթտէք իւզրէ, սեաղա գալգ-
սը, վէ բէնչիրէ գանատարընը աչարագ, միրսկինի պալ-
սը գօնա տաեաթտըղը հալտէ, նագարը սիգգաթընը տէնիգ
աթՓ իթտի։ Օլէնատէ տէնիգ սաքին օյուպ, ուՓուգտա
միւչահէտ օյունան պէեագ պիր եէյքէն՝ գուպպէի ասիժա-
նէ կէօյկէ վիրմէքատ, վէ ճիվարտաբի բօրթուգալ ադաճյա-
րընըն գօգուսու հիսա իտիյմէքտէ իտի։

Օլվագըթ Գօնսէքսիօնուն ֆիբրի, գալպի վէ գուվվէի խա-
թըրէսի՝ կէչմիշ զէժանա հասը օյունարագ, սէվկիւլիսիհինիւ
տէրխաթընը իթտի, վէ սօն ժէբթուպընըն իրսալինատէն պէրու
կէչէն կիւնլէրի բարժագլարըյլա սայժաեա պաչլատը։

Քէնտի քէնտիսէ տէ, — Ալպէրթ ժէքթուպուժու սալը

կիւնիւ ալմըշ օլաճագ տըր. պու կիւն իսէ ճուժաա տըր. ե-
կէր տէրհալ ճէվապ վէրմիշ օլաա իտի, պէլքի պու կիւն սեվ.
կիւլիւ մէքթուպունու ալմըշ օլաճագ իտիմ, տէտի, վէ աչը-
գընը թէֆէքքիւր իթմէքլէ պէրապէր, ուֆուգտաա կէօզիւք-
մէքտէ օլան պէեազ եէլքէնտէն կէօզիւնիւ աեըրմաաը. Պու
եէլքէն՝ պիւեիւք պիր սանտալըն եէլքէնի օլուպ, պունուն՝
տէնիզին տալկալարը իչինտէքի հարէքէթի օլ գատար
խօշ վէ ճալիպ իտի քի, կէնճ գըզ՝ նիհաեէթի օտաասընտա պու-
լունան պիր տիւրպիւնիւ ալարագ, վէ թէերացաեաա չըգարագ,
պագմաեաա մէճպուր օլտու. Լաքին պ ագար պագմազ հէեէ-
ճանը ազիմ հիսս իլլէտի.

Մէզքիւր սանտալ՝ գօմանտան տիւ քօրթուն օլուպ, ժաա-
ժագէլ ըը Սալլանտըէրա՝ տիւրպիւնիւ սաեէսինտէ, տէրու-
նինտէ պուլունան բրանկալըլարըն գըրմըզը ճաքեթլէրինի կէօ-
րէպիլտի.

. . . . . .

Սանտալ, եէլքէն իլէ գարաեա եագլաշմագտա օլուպ,
պիր արա սէյֆիկէնին թէերացասը էօնիւնտէն կէչէրքէն թայ-
ֆասը եէլքէնլէրի էնտիրէրքէ, գուվվէթլիճէ քիւրէք չէքմէեէ
պաշլատըլար.

Մաաժագէլ տը Սալլանտըէրա, Գաոիգսէ կէլէլիտէն պէ-
րու, չօգ տէֆա մէզքիւր թէերացատա տուրարագ, սաաթ-
լարճա տէնիզտէ կիտէն կէլէն սէֆինէլէրի, հաթթա սէյ-
ֆիէտէն պիր գաչ մէթրօ ուզագտան կէչէն պալըգճը գա-
եըգլարըյտա բրանկալըլարըն սանտալլարընը սեյր ու թէժաշա
իտէր, վէ պունլարտան տօլաեը ասլա միւթէէսսիր օլմազ ի-
տի, լաքին պու տէֆա գօմանտանըն սանտալընը կէօրտիւ-
կիւնտէ, գալպի զարիպ պիր սուրէթտէ չարբմաեաա պաշլաա-
տը, վէ կէրչի էլինտէքի տիւրպիւնիւ թէերացանըն բարմագլը-
ղը իւզէրինէ վագ իլէ, օրատան մուճարագտաթ իթմէք իսթէ-
տի իսէ տէ, գարշը գօնուլամազ վէ էսրարի պիր գուվվէթ՝
պու խուսուսա մանի օլաու, վէ իսթէմէեէրէք, կէօզիւ-

նիւ տէնիզտէն աեըրմաաը. Սանտալ, հալէա իւէրէմէքտէ
օլուպ, ժաաժագէլ Գօնսէքսիօն՝ թարիճ օլունմազ պիր
հիսսատէն թահրիք օլունարագ, տիւրպինիւնիւ թէքքար եէլինէ
ալաը, վէ պու տէֆա սանտալտաքի սաեէմչէրի աչիքեաբէն
կէօրէպիլտի.

Սանտալըն արգասընտա իւնիֆօրմալը պիր քիմսէ տեագ-
տա տուրմուշ օլուպ, Գօնսէքսիօն տէրհալ սունու թանըլը.
Մէրգում գաբթան Բէտրօ օլուպ, չիւպհէսիզ մէմուրիեէթի
իճագընճա իճրա իթմիշ օլտուղու սագահ սէֆէրինտէն ավ-
տէթ իսթեօրտու. Եանընտա տախի պիր բրանկալը պուլու-
նուպ, սանտալը գօմանտա իտէն պու բրանկալը տախի օ իտի.

Մէգպուրե իքինճի տէֆա օրատան մուճարագաթ իթմէք
իսթէտի իսէ տէ, պու տէֆա տա պիր գուվվէթի ճագիպէ
քէնտիսինի ալըգ օլտու.

Սանտալ՝ սէյֆիէտէն անճագ իքի իւչ գուլաճ գատար
ուզագտա պուլունուպ, Գօնսէքսիօն տիւրպիւն գուլլանմաեա
իչթիհատը օլմաեաըագ, գաբթան Բէտրօնուն պիր իչարէթ
իթմտիկինի կէօրտու. Պու իչարէթ իւզէրինէ բրանկալը՝ ժա-
նօվրաեը թէպտիլ իթմէքլէ, սանտալ ագընթըեը եաըպ,
տօղրուճա սէյֆիկէե իւէրէտի.

Թէերացանըն տէվարլարը ալթընտա, կէլէն սանտալլարըն
բապթընա ժախսուս պիր տէմիր հալգա վէ պիր նէրտիվէն
պուլունմագտա իտի.

Մաաժագէլ տը Սալլանտըէրա՝ լէհճէսի սօլմուշ օլտուղու
վէ տիթրէսիկի հալտէ, սանտալըն տուրտուղունու, գաբթա-
նըն նէրտիվէնէ պաստըղընը, վէ բրանկալընըն՝ ժահգունէն
սանտալտա օթուրտուղունու կէօրտու. Անճագ մէրգում բը-
րանկալը պիր արա կէօզէրինի եօգաըը գալտըրարագ, գօն-
սէքսիօնու կէօրտու, վէ թաթը պագըշը՝ կէնճ գըզըն
գալպկեահընա գատար թէէսսիր իթմէքլէ, ֆիքրինի պիւս-
պիւթիւն ալթիւսթ իթտի.

Գաբթան Բէտրօ՝ թէերացաեա չըգարընտա,

— Մա՛ժագէլ, հէր սագահ պու սէֆէրի իճրա իտէրիմ.

պու սապահքի սէֆէրիմտէն ավտէթ իթտիկիմ սըրատա սիզի կէօրտիւմ, վէ իլթիֆաթ ու իհթիրամաթըմը թադտիմ իլթմէք արզուսընտան կէրի տուրամատըմ, տէյի պէեան իյլէտի։

Գօնսէքսիօն՝ գաբթանը սէլամլաեըպ, էլինի էօրմէսինէ միւսաատէ իթտի, վէ քէնտիսինի սէլամլամաեա ճէսարէթի օլմաեան բրանկալըտան կէօզիւնիւ աեըրմատը։ Պու ատրա վալիտէսի տիւշէս տախի թէրացաեա կէլէրէք, գաբթան Թէտրօեա իլթիֆաթընը թադտիմ իյլէտի։

Գաբթան չէնտ տագըդա սէյֆիէտէ գալըպ, իլը կիւնքի պալօտան պահս իթտի իսէ տէ, բրանկալը հագդընտա աղզընա պիրը քէլիմէ պիլէ ալմատը։ Ֆիտէճէկի զէման ժատմազէլը ատը Սալանտրէրա թէրացանըն ուճունա գատար ըէֆագաթ իթտի, վէ ո ներտիվէնտէն էնէլրքէն, քէնտիսի տէ տիրսէկինի բարմադըզա տաեաթատը։

Գօնսէքսիօնուն՝ գաբթանըն կիմտիկինի կէօրմէք իսթէմէսի պէհանէ օլուպ, նազարը տիգգաթընը սանտալըն գօժանտանըզընը իյֆա իտէն պիչալէ բրանկալըեա աֆֆ իթտի, վէ սանտալըն տէօնահուկու զէման կէօեա գաբթանա խիթապէն մէնտիլի վէ եէլբազէսինի սալամագա վէրտիկի վետա սելամը՝ գաբթանա տէյիլ, օնա իտի։

Կէնճ գըզ՝ կէօզէրինտէն նիհան օլանա գատար սանտալըն արգասընտան, պագտը, վէ սանտալ պիւսպիւթիւն կէօզիւքմէզ օլունճա, ֆիքրինտէն,

— Չէր հալտէ պէն մէճնունում. օ կէնճ ատէմ հագդընտա հիսս խէկէլտիկիմ րիգդաթ տէրէճէսի ֆէվգէլատէ աշըեօր, տէտի։

Օլէսնատէ ժատմազէլին պէսլէմէսի, էլինտէ պիր մէքթուպ օլարագ իչէրի կիրիպ,

— Ֆրանսատան տըր, տէտի։

Գօնսէքսիօն՝ րէֆը սէտա իլէ բրանկալըեր ունուեթտու, վէ մէքթուպու պէսլեմէնին էլինտէն գաբըպ, արմնալը մէօհրիւնիւ եըրթատը։

Իչպու մէքթուպ՝ օգուեանլարըմզդա անլաշըլաճաղը վէճհէ, Րօգամպօլ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիչ իտի։

. . . . . .

Եիմտի Գատիգօյ թէրքլէ, Բարիսէ նագլ իտէլիմ։

Եաթաղընտա էօլու պուլունան վէ վէֆաթը՝ նիւզուլէ հասը իտիլէն Օրանժըրի չաթօսունուն վէբիլխարճը պապա Անթուանըն տէֆինտէն սէքիզ կիւն սօնրա, Մ. ժարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրի՝ Բարիստէ վէրնէօլսօգաղընտա քեային քէնտի օթէլինէ ավտէթ իթտի։

Մէրգում պիր կիւն էվվէլկէլմիչ օլտուղու հալտէ, սապահաեըն էրքէնճէ ուեանարագ, օթէլին պաղչէսինէ նազըը օլան եարը աչըգ պիր բէնչիրէնին եանընտա պուլունան պիր մասա գարշըսընտա օթուրմուշ օլուպ, տէրին պիր միւթալէա եա տարմըչ կէօրիւնիւեօրտու։ Գաչքնը իթի էլլերի իչինէ ալմըչ օլտուղու վէ կիզի պիր իգթիրապ իչինտէ պուլունտուղու՝ րէվիչինտէն անլաշըլտըզը հալտէ, քէնտի քէնտիեէ չու սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ իտի։

— Թասվիր չալընմըչ, վէ ատն Ինիկօ իտինտէ օլտուղումմ զէման գուլլանմըչ օլտուղումմ պիր գարթ պրագըլմըչ. Թարիֆ իտիլէն քիմսէ իսէ, ժօզէֆին սէօզիւնէ պագըլըըսա պիր գատըն իմիչ, էկէր Թասվիրի աշըրան գատըն իսէ, օ գատըն Պագդարա տըր։

«Մէքիզ կիւնտէն պէրու պիր չօգ Թախմինաթ իչինտէ պուլունուեօրում, եա՛ գօնթէս Աըթօֆ իչին հէնուզ ժարքի տը Շամբիեիմ, եախօտ օ՝ պէնիմ Րօգամպօլ օլտուղումու Թանըմչ տըր, Ֆագաթ նէ՞րէտէ վէ նէ՞ վագըթ Թանըմըչ տըր, Զըդան գըչ, քէնտի խանէսինտէ եալընըզ պիր տէֆա էէկտիկէրիմիզէ Թէսաատւֆ իթտիք, Ֆիթուրսուզճա պանա պագտը, լաքին էկէր պէնի Թանըմըչ օլսա իտի, էլպէթթէ եիւզիւնտէ հասըլ օլան պիր էվարէտէն պունու անլաեաճագ իտիմ, Իմտի պէնի Թէքրար նէ՞րէտէ կէօրմիւչ տիւր, Պունտան պաչգա Ֆարզ իտէրիմ քի, գօնթէս Աըթօֆ՝ ժարքի տը Շամբրի, Րօգամպօլ

գանն իտէրէք թասագիպ իթժէքտէ օլսուն, լաքին ասըլ մարքի սըճամըրինին թասվիրինի նի՞չին չալմըշ տըր, Տիմէք մարքի սաղ տըր։

Բօղամպօլ, իքինճի տէֆա օլարագ պու սիւալի իթտիկինտէ, սաչլարը տիքիլտի, վէ գալպի չիտտէթլէ չարբամաեա պաշլաալը։ Պատէհու չէօյլէ տէվամ իթտի.

— Ֆիլվագը հկէր մարքի սաղ իսէ, պէնիմ իչիմ պիթմիշ տիր, վէ գատէրիմտէն գուրթուլմագըզըն եէկեանէ վէ էն գօյայ չարէսի՝ պիրլան էվվել Բարիսաէն մուֆարագաթ վէ իսթանպաեա ազիմէթլէ, Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնմէք տիր, Շիմտիյէ գատար հէր չէյ մաթլուպ սուրէթտէ ճէրէեան իթտի, Պէնի զամմազաեապիլէն եալընըզ Վանթիւը, սըր Վիլիամս՝ Զամբա վէ Ֆիբար խամժուն՝ քեաֆֆիէսի տէ ահրէթէ եօլճու օլտուլար։ Պապա Անթուան տա, պէնի թանընմըշ օլտուղու իչինէ նիւզուլէն վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի, Վէլհասըլ հիչնի հաճէթտէ պիւթիւն Բարիս էհալիսի, եէտիմտէքի քեաղըտլարտան տահա զիեատէ ալէնի պիր սուրէթտէ, ասըլմէ եէկեանէ մարքի տը Շամբի պէն օլտուղումու թասատիգ իյիճեէճէք տիր։ Ֆագաթ վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու զանն իթտիկիմ ասըլ մարքի հաեաթտա իսէ, էկէր Պագդարա անը պուլտուս իսէ... Օ՛հ, օլմագըթ...

Պու արա գաբու իթի տէֆա վուրուլմագդա, Բօղամպօլուն միւթալէասը գաթթի օլունտու։ Գաբու աչըլագտա, Ֆապիէն իչէրի կիրտի։ Պու քիպարզատէ, հիւանի թասպիեաթի սահիպի օլուպ, սաատէթի հալի քէնտիսինի ասլա խօսապին գըլմամըշ օլտուղունատան, տիկէրլէրին սաատէթինի արդուլէը իտի։ Իմտի իչէրի կիրտիկի սըրատա,

— Ազիզիմ Ալպէրթ, սէնի գադմըզ պուլտուղումա մէմնուն օլտում, տէտի։

— Նի՞չին։

— Զիւնքի չիմտի սիւտլը չըգ ահաղըզ։

— Պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրէճէքսին։

— Իսթանպուլ սէֆարէթխանէսինէ կիտէճէնիզ. օրատա

թասպիհէթինին թէպտիլի իչին լազըմ կէլէն քեաղըտլարը իմզալաեաճագսըն։

Բօղամպօլ՝ ալտըղը պու խապէրտէն պիր ազ ճէսարէթլէնէրէք։

— Ֆագաթ ազիզիմ Ցապիէն, սէն պու իչտէ բէք չաբուգ իլէրլէտտին, տէտի։

— Սէնին սաատէթինի տուչիւնմէք՝ պէնիմ վազիֆէմ իճապընտան տըր։

Սախթէ ժարքի՝ պէեանը թէչէքքիւրտէն սոնրա, աճէլէթէն էսվապընը կիհեինտի։

Ցապիէն.— Պիլիրսին ա՛ եարըն ագչամեօլա չըգաճագսըն։

— Էվվէթ, անճագ մէսէրրէթիմիզէ պէրապէր, պիր տէրէճէ միւզտարրապ օլարագ կիտիեօրում։

— Նէ՞տէն տօլաեը։

— Օրանժըրի սէյֆիէսինտէն թասվիրին չալընմաժը՝ պէնի կէօնակէօն վէ զարիպ թախմինլեր իչինտէ պրագըեօր։

— Ֆիլվագը ալտըղըն ժալիւժաթ՝ պանա տա ֆէվգէլատէ դարիպ կէօրիւնմէքտէ իտը։

— Գօրգարըմքի, վագթիլէ մաչուգէմ օլմուշ օլան չուեա պու գատըն՝ պու թասվիրը իլէ Գօնսէքսիօնուն նէգտինտե պիր կէօնա թէչէպպիւստէ պուլունմաըն, Ֆի՞մ պիլէր, պու եօլտա ժախուգլար բէք չօգ չէյլէրէ միւգթէտիր տիրլէր։

— Օրասընը հիչ տիւչիւնմէ. Գօնսէքսիօնուն գալգի թէժմամիլէ սանա հասը օլունմուշ տուր։

— Պիլիեօրում։

— Էկէր եարըն, քիւրէք ճէզասընա միւսթահագդ օլմուշ օլտուղուն քէնտիսինէ իսպաթ իտիլճէք օլսա, երինէ սէնի սէվճէք տիր։

Բօղամպօլ՝ պու արա հիսս իտէկէլտիկի սինիր հարէքէթինի կիւճ իլէ զապթ էտէրէք։

— Զանն իտէրիմ, տէյի մուգապէլէ իյիէտի։

Օլ էսնատէ սապահըն սաաթ տօգուզու օլուգ, սախթէ մարքի իլէ Ցապիէն արապաեա բաքիպէն, իսթանիա սէֆարէթխանէսինէ կիթտիլէր։ Գանչէլէր՝ քէնտիլէրինի գապուլիլէ,

Բօգամպօլա պիւեհիւք պիր էվրադ տէֆթէրի թադտիմ իթ-տիկինատէն, մէյդուամ՝ հէր պիր քեաղըտ իւզէրինէ իմզասընը վադ իլէտի-գանչէլէրին օտասընտա Իսքանիալը պիր ժէնէրալ օլմաղլէ. Բօգամպօլ պու ատէմի սէլամլատը։ Մալիւմ օլտուդու իւզրէ, իչպու ժէնէրալ, քէնտի բարթհսինին տիւշմէսինատէն պէրու Բարիստէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, ադրապասընտան պիրի՝ Գաուիգտտէ լիման գօմանտանը գալմըշ, վէ պու ատէմին պալօսունտա, տօն ֆօղէ, չինկհանէ գարըսը Թարաֆընտան Թէյէֆ իտիլմիշ իտի։

Բօգամպօլ՝ իսթէնիլէն իմզալարը եազտըգտան սօնրա, ժէնէրալա խիթապէն.

— Ժէնէրալ, Իսքանիա իչին Թէսլիմ իտէճէք մէքթուպլարընըզ վա՞ր մը որը, տէտի։

Ժէնէրալ՝ վաֆանլար, իւզէրինէ պահա իթմէք իսթէմէյէն կէօնիւլլիւ նէֆիլէրէ վախտուս պիր Թէպէսիւմիւ մահզունանէ իլէ.

— Խայր, աէյի ճէվապ վէրտի, վէ իլավէթէն, — Նէ՞ վագըթ կիտիէօրսունուզ մարքի, աէյի սօրտու։

— Եարըն ագշամ։

— Նէ՞ Թսրաֆա կիտէճէքսինիզ։

— Գաուիգտ։

— Մէպէպինի պիլիէօրում ... (ժէնէրալ պու սէօզիւ սէօյլէրքէն, սօլ կէօզիւնիւ գըրբաը. պատէհու Ֆապիէնէ չէօյլէ խիթապ իթտի.) Մարքի ժատամզէլ ատ Մալլանտրէրանըն կէօնլիւնիւ գազանմագլա, բէք պիւեհիւք պիր ֆիթուհաթտա պուլունմուշ տուր։

— Էվվէթ, մարքի ժատամզէլի սէվիէօր։

— Մ՛ըքի, էկէր խսթէրսէնիզ. Գաուիգտ կէօթիւրմէք իւզրէ սիզէ պիր մէքթուպ վէրէճէմ։

— Մէճպուրնէն, ժէնէրալ։

— Վիրէճէհիմ մէքթուպ ագրապամտան լիման գօմանտանը գաբթան Բէտրօ իչին ատր, Բէտրօ իսմի՝ խաթըրըմա զարիպ պիր վագըա կէթիրտի. էկէր Գաուիգտ կիթմէսէ խ-

տինիզ, պու վագըաէը ասլա խաթըրլամաեաճադ իտիմ։

— Նէ՞եէ տաիր տիր։

— Ատէֆա պիր հիքեաեէ տիր։

— Մէօյլէեին պագալըմ։

— Սիզ ուզուն միւտտէթ Հինտտէ չալըշտընըզ, տէյ՛լմի։

— Էվվէթ։

— Էմրինիզ ալընտա պիր Ֆրանսըզ կէմիճի պուլունմո՞ւմու տուր։

— Գապիլ տիր։ Պունունլա պէրապէր խաթըրմա կ՛ելմէեօր... Էմրիմ ալընտա բէք չօգ Թայֆա պուլունմուշ տուր։

Բօգամպօլ՝ պու գաչամագ եօլու ճէվապտան սօնրա, ժէնէրալա պագարագ։

— Պու սիւալի իթմէքտէն ժագսէտինիզ նէ՞ տիր, տէյի սօրտու։

— Տուրունուզ, չիմտի անլարսընըզ։ Հանկը տէվլէթ Թէպասընտան օտուդու հէնուզ գաթիլէն մալիւմ օլմաեան, Ֆագամ Ֆրանսըզ օտուդունու սէօյլէեէն պիր կէմիճի՝ Հինտիսթանտա գօմանտանընըզ ալընտա չալըշմընը օլուպ, սիզի բէք էյի Թանըեօր, վէ սիզին ատաթ վէ ուսուլունիզ վէ ֆամիլեաճա միւնասէպաթընըզ հագդընտա զաեէթ միւքէմմէլ մալիւմաթ ալմընը տըր։

Սախթէ մարքի... (տիթրէեէրէք.) Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ։

Ժէնէրալ.. (տէվամէն.) Պու ատէմ, էսիր Թիճարէթիյլէ մէչղուլ օլան պիր սէֆինէ իչինտէ Թուպտուլմուշ։

— Ա՜ճայիպ...

— Վէ քիւրէք ճէզասընտա մահքում օլմուշ։

— Սո՞նրա։

— Սօնրա, քէշֆ իտինիզ պագալըմ քէնտիճի միւաֆաա իչին նէ՞ սէօյլէմէեէ իճթիհաը իթմիշ տիր։

— Քէշֆ իտէմէմ, ժէնէրալ։

Ժէնէրալ.. (կիւլէրէէք.) Մարքի տը Եամրի օտուդունու իտտիաեա գալգըշմընը։

Պու իֆատէ՝ Բօգամպօլուն իւզէրինտէ պէքլէնիլէն Թէէս-

սիրի կէօսթէրմէտի։ Շէօյլէքէ, լէհճէսի սօլաճագ եէրտէ, չօգ տէֆա Վալէ-տը- Բէօր շիրքէթինի գուրմարմըշ օլան սօղուգ գանլըլըղընք ղայդ իթմէտի։ Անճագ ժէնէրալն սէօզ լէրինաէն՝ ասըլ մարքի տը Շամբրինին պէրհաեաթ օլտուղունու անլատը խսէ տէ, կիւլիւմսէեէրէք։

— Իչմէ պու թօհա՛ֆ, տէտի։

— Պէն տէ սիզին էֆքեարընըզտաեըմ, լաքին օթուրուն, հիքեաեէմին սօնունու տինլէեին։

— Սէօյլէեին ժէնէրալ, ֆիլվագը պու հիքեաեէննիզէ պէն տէ մէրագ իսթէօրում։

— Օ հայրազ հէրիֆ՝ ագրապամտան օլան տօն Բէտրօեա քէնտիսինին մարքի տը Շամբրի օլտուղունու գանտըրմաե ա մաւմաֆֆագ օլմուշ։

— Սահի՞հ մի։

— Բէտրօ տա, պիր գաչ այ էվվէլ պանա պիր մէքթուպ եազարագ, պունտա Շամբրի ֆամիլեասընը թահդըդ իթմէքլիկիմի վէ սահիբէհի թավսիէ իթմիշ իտի։

Բօգամպօլ։ (կիւլէրէք։) Սիզ նէ՞ եաբտընըզ ժէնէրալ։

— Պէն տէ, պիր կիւն էվվէլ ասըլ մարքի տը Շամբրի Բաբիստէ խանէմտէ րագս իթմիշ օլտուղունտան, իչար իթտիկի մարքինին եալանճը իտուկինի ճէվապէն անլաթմըմ։

— Խիւտա ալիմ սէօյլէտիքլէրինիզ՝ ճինլէր մաւալընա պէնզէեօր։

Ժէնէրալ։ (տէվամէն։) Մաեէմքի Գաթիգսէ կիտիեօրսունուզ, ազիզիմ մարքի, իսմինիզի չալմը, օլան շախսը կէօրճէճքսինիզ։

— Ժէնէրալ, ֆիքրիմէ պիր չէյ կէլտի։

— Նէ՞ կէլտի։

— Ագրապանըզտան օլան գաբթան Բէտրօեա խիթաբ օլմադ իւզրէ անճագ, պանա պիր մէքթուպ վէրին։

— Զաթէն վիրէճէեիմ։

— Վէ պէնի, տիկէր պիր իսմէ քէնտինէ թավսիէ իտին։

— Նէ՞ մադսէտէ։

— Սէքիզ կիւն Գաթիգսէ թէպտիլ գըեաֆէթլէ գալաճաղըմ, քէնտիսինի մարքի տը Շամբրի թէսլիէ իմտիրէն չախսը պիզմաթ կէօրէճէեիմ, վէ իէրճէյէն հալինի քէնտինէ նագլ իթթիրէճէեիմ։

— Բէք էյի, պու ագշամ գաբթան Բէտրօեա պիր մէքթուպ կէօնտէրէճէեիմ, վէ պունտա չէտիտէն թաւսիէ իտէճէեիմ... ֆագաթ քի՞մի։

Ժէնէրալ՝ սօն սէօզիւ իրատ իտէրքէն, Բօգամպօլուն եիւզիւնէ պագտըղընտան, մէրգում,

— Բօլօնէզ ասըլգատէկեանընտան գօնթ Բօլատքինի, տէյի պէեան իլէտի։

Ժէնէրալ կիւլիւմսէտի, վէ Բօգամպօլուն էլչինի թուրթտու։ Գու սըրատա, օտանընն տիկէր ուճունտա գանչէլէր իլէ կէօրիւշմէքտէ օլան վէ ժէնէրալըն սախթէ մարքի իլէ էթտիքլէրի միւքեաէմէտէն հիչ պիր սէօզ պիլէ իչթիմիշ պուլունմաեան վիգօնթ՝ աեաղա գալգարագ, — կիտէլիմ, բաբօրթլարը ալմագ իւզրէ զապթիէ նէզարէթինէ միւրաճաաթըմըզ լազըմ ըզը, տէտի։

. . . . . .

Զէնտ տագըդա սօնրա, Բօգամպօլ վէ Ֆապիէն արապա իլէ զապթիէե նէզարէթի տաիրէսինէ կիթտիքլէրի սըրատա, արապալարը տիկէր պիր արապաեա թէսատիֆ չիթտի, վէ Ֆապիէն՝ պունտա օթուրմուշ օլան չախսը թանըեարագ, վագը օլան իշարէթի իւզէրինէ, իբի արապա տուրուպ, տիկէր արապատա օլան քիմսէ՝

— Սապահլար խայր օլսուն Ֆապիէն, տէտի։

— Խայրը սապահլար օլսուն Օէրիվիլ, տէյի վիգօնթ մուզապէլէ իթտի։

Մ. տը Սէրիվիլ, եագըն վազըթտա միւսթանթիգ մէմուրիյուզունա թայէին իտիմիշ, վէ Մ. տ'Աւժոլ իլէ ֆէննի հուգուգու թահսիլ իթմիշ կէնճ պիր ատէմ իտի։

Վիգօնթ. Նէ՞րէտէն կէլիեօրսուն։

Մ. տը Սերիվիլ. - Էվիմաէն կէլիեօրում,

— Նէ՞րէեէ կիտիեօրսուն,

— Ալիէ տաիրէսինէ,

Վիգօնթ. - (Կիւլիւմսէեէրէք.) Տօ՛սթում, միւսթանթիգ մէմուրիեէթինէ նասլ օլսուդունսան պէրու, քիմսէեէ կէօ բրունմէզ օլսուն,

— Ազիզիմ, մէմուրիեէթիմսէն պահս իթմէ, չիւնքի պա.. նա իլք տէֆա գօյլէ պիր իշ հէվալէ իթմիշլիյ քի, իչինսէն նասըլ չըգաճաղըմը պիլմէեօրում,

— Նէ՞ իշ սիր,

— Գլինեանգուրտա Բաչավրաճըլար չարշըսը իչի,

Բօղամպօլ՝ պու սէօզլէրի իշիթմիկինսէ տարսըլտը,

Վիգօնթ. - Տօսթում, պու միւշքիլ իշ նէ՞ սիր,

— Իքի այ էվվէլ Գլինեանգուրտա սու իլէ տօլու պիր պօտրում պուլունմուշ, վէ սուէուն իւզէրինսէէն՝ պօղուլմուշ իհթիեար պիր գաղըն նայր իլէ, վագթիլէ բրանկալը օլմուշ օլսուդու թանըլան պիր էրքէք նայը գուհուր իթմիշ, վէ էրքէչին պըչագտա գաթը իտիտիկի անլաչըլմըշ տըր,

— Նէ՛ տէհլիէթլի հալ,

Միւսթանթիգ. - (տէվամէն.) Պունսան պաչգա պօտրու.. մուն քէնարընտա սաղ պիր սատըմ պուլունմուշ տուր,

Բօղամպօլ՝ արապանըն իչինսէ սըչրատը, Պէրէքեաթ վէր.. սին վիգօնթ՝ մէրգուման սըրթընը չէվիրմիշ օլսուդունսան, եիւղիւնսէ հուսուսլէ կիլէն ֆէվգէլատէ ալթիւսթիւկիւ կէօ.. բէմէտի,

Ֆապիէն. - Պէսպէլլի տիկէր իքիսինին գաթիլի քէնտիսի օլմուշ տուր,

— Խայր, օ տա սըրթընսան եարալանմըշ, վէ գանա միւ.. լէմման օլմուշ, վէ ըսլագ էլպիսէլէրինսէն՝ քէնտիսինին տախի տիկէլէրիյլէ պիրլիքտէ պօտրումա աթըլմըշ օլսուդու թէ.. հադդուդ իթմիշ սիր,

— Նիհաեէթ քէնտիսինի իսթիճվապ իթմիրն մի,

— Էվվէթ, ֆագաթ մէճնուն իտի, վէ էլան մէճնուն տուր,

Բօղամպօլ նէֆէս ալսը, վէ Մ. Սերիվիլ իֆսահէօինին չու եօլսա իլէրի կէօթիւրսէ,

— Իսբանեօլ վէ Բօլօնէզ լիսանլարըյլա թէբէլլում իտէն պու սահէ՛ զաեէթ մահիր պիր հէբիմին թէտաւիսինէ իհտիյ օլունմուշ տուր,

— Քիմէ՞,

— Տր. Ալպօ իսմինսահ մէլէզ պիր թաղիպէ. օ տա պու մէճնունու էյի իահճիկինին վատ իթմիշ սիր,

Ֆապիէն. - (Բօղամպօլա սէօնէրէք.) Տր. Ալպօ սէնին հէ.. քիմին սիր, տէյիլմի,

Սախթէ ժարքի, սէպաթլը կէօրունմէեէ սայ իտէրէք, թաղիի օլան սաքին հալիյէ,

— Էվվէթ, բէք մահիր սիր, տէյի ժուգապէլէ իլէտի,

Վիգօնթ. - (տէվամէն.) Տիմէք պու էսրարա հալէա վա.. գըճ օլամսաըն,

— Եիմտիեէ գատար իճրա իտիլէն էն մահիրսանէ թէտ.. գիգաթ սէմէրէսիզ գալսը, վէ պինապէրին մուգատէժա.. թըմ բէք էյի օլսուսը, Հէր նէ իսէ, ապիզիմ, չիմտիլիք Ալլահա ըսմարլատըգ. միւսաահիլ ուժումիլիք տաիրէսինսէ պէնի պէքլէեօրլար,

Ֆապիէն. - Ուղուրլար օլսուն տօսթում, եինէ կէօրիւ.. չիւրիւգ,

Միւսթանթիգ եօլունա տէվամ իթտի, վէ իքի կէնճլէր տէ ազ սօնրա Ջապթիէ նէղարէթի հալիսինսէ արապատան աչաղըեա էնտիլէր,

Արսուան պիր սահաթ կէչինճէ, ժարքի, բասգօրթլարընը ալարագ, Վէրնէօյլ սօգաղընտա քէօյին իգամէթի կեահյընա ավ.. տէթինսէ, քէնտի քէնտիսէ,

— Ջամբա էօյմէմիշ... թաավիր չալընմըշ... տիմէք պէ.. նիմսէ իչիմ պիթմիշ սիր, տէտի,

Լաքին Բօղամպօլ իչին, մէյհուսիեէթի վէ իւմիտ սահաթ.. լարը՝ պիլա ֆասլա եէկտիկէրինի թէագիպ իթտիկինսէէն, էն սօն տագբգատա, եանի հէր իւմիտ գաիլ օլմուշ օլսուդու

պիր սըրատա պիլէ, մէրդում քիւռթախլըղը վէ ճէսարէթի էյտէն պրադմազ, վէ կէօզլէրի բարլաեարադ պաշընը տիք թիւռթարադ իսպաթը մէթանէթի իտէր իտի։ Օլանէ տէկին սիւքիւնէթ վէ էմնիեէթ՝ քէնտիսինի դուվվէթտէն ամիւիւրիւպ ֆիքրի խաեալաթ իլէ, վէ բուհու տէհշէթլէ տօյմուշ իտի, ֆադաթ մուխաթարա իլէ դարշը պէ դարշը պուլունտուղունատա, սրը Վիլիամսըն շակիրտի թէքրա՞ր քէսպի իղթիտար իտէրէք,

— Հայտէ պագալըմ, չիմտիեէ գատար տէվամ իթտիկիմ օեուղնուն՝ պու սօն բարթիսի տիր. հէր չէյի կէօզե ալարադ հէրչիպատապատ պու բարթիեի տէ օյնաեաճաղըմ, տէտի։

. . . . . .

9

Իրթէսի սապահ, սախթէ՞ մարքնին օտա խրզէմճիսի՝ թէտարիքեամը սէֆէրիե իլէ մէչղուլ օլատուղու Հատէ, մարքի օֆիսլատէն չրզըպ, իքի այտան պէրու կիթմէմիշ օլատուղու Սիւրէյն սօղաղընտարի տաիրէեէ ադիմէ՞ իթտի, վէ պուընտան թէպահի գլեսաֆէթէ մախտուս դաղը էլգիսէէրինի վէ էնվաի պօեաալը ալըպ տանարըղա վազիլէ, պու տանարըդը պիզդաթ աչաղըեա էնտիրտի, վէ Հարէքէթի վադրաաընտան տօլաեը Հայրէթտէ գալմըշ օյան գաբուճուեա, Խիր Համալչաղըրթը պ տանարդը անըն իլէ վէրնէօլ սօղաղընա կէօնտէրտիքտէն սօնրա, քէնտիսի Տր. Սամուէլ Ալգօնուն խանէսինէ կիթտի։ Մէրդումուն պու վիզիթասը՝ եվէնտէք իւզրէ Խրաիսեա կիտէճէկինտէն, վէ պէյքի Բարիսէ ավտէթ իթմէեէրէք Ամէրիգաեա եօյճու օյաճաղընտան, տօգթօրա էյվէտա իթմէյէ, վէ պիր տէ տօգթօր Ամէրիգալը օյմասը Հատպիդէ, Հէրչի օրաեա կէօնտէրիլմէէք մէքթուպլարը վար իսէ, անլէրի ալմադ պէՀանէսի, վէ պու վիզիթա սաեէսինտէ Զամբանըն ճինննէթի Հադդընտա քէսպի մալիսմաթ իյլէմէք մադբէտիյլէ օլուպ, լաքին գաբուճուտան՝ տօգթօրուն Բարիսէն պայպուպէթ իթմիշ օլտուղու խապէրինի ալմադընտա իզՀարը Հայրէթլէ,

— Աճայիպ, պիր իտապիպ նա՞սըլ դայպուպէթ իփեպիլիր, լաքին պու գապիլ տէյիլ տիր, տէտի։

— Մէօյլէտիկիմ Հադդըդէթի Հալ տիր։

— Նէ՞ գատար վազըթտան պէրու դայպուպէթ իթմիշ տիր։

— Մէքիզ կիւնտէն պէրու։

— Նէ՞րէէե կիթտի։

— Պիլմէմ էֆէնտիմ, լաքին պէյքի Բէբինէէր տօգաղընտան իսթէմիկինիզ մալումաթը ալապիլիրսինիզ։

— ՎաՅ, տօգթօր Բէբինէէր տօգաղընտա՞մը իգամէթ իտիեօր։

— Եայր, օրատա, ադըմը դայպ իթմիշ օլան գէնկին պիր Բուսթալըրը թէտավի իտիեօր։

Բօգամայօլուն պու արա պաշը տօյանմըղընտան, եէրէք տիւշմէմէք իչին գաբուճունուն գաբուտունա տաեանմաեա ժէճպուր օյատու, Պատէհու՝

— Գիլիեօրում... գօնթ Արթօֆուն խանէսինտէ օլմալը, տէտի։

— Էվվէթ, էվվէլ։

Բօգամայօլ՝ ոէպամիկ տիշարը չրգտը, ֆադաթ տօգաղտա տարըղնթը Հիսա իթտիկինտէն, եադընտան կէշմէքտէ պուլունան պօշ պիր արատաեա բաքիպէն, Սիւրէյն տօգաղընա

կթմէք իսթէտիկինի արապաճըեա իմթար իմթի։ Մէրգուր տէրուն՚ արապատա ագլընը պաշընա թօքլաեարագ։

— Սըր Վիլիամ՝ «էկէր պէն օյնազսամ, սէնին պախթըն տէօնէճէք տիր» տիմէսինտե հագգլը իմիշ։ Շիւտի չու հալէ պագ քի, գօնթ Ալթօֆու մէճնուն գըլմագ իչին հանկը տօգ-թօրուն զեհիրինի չալտըմիսէ, օ տօգթօր գօնթու թէատավի իտիեօր։ Իմտի, մատէմ քի պէօյլէ իսէ, չիւ պհէսիզ Սամուէլ Ալպօ՝ գօնթուն տիվանէլիկի նէտէն իլերի կէլտիկինի անա-եաճագ տըր, վէ քի՞մ պիլիր, էկէր... տէտի, վէ ամար-լարընտա տիթրէմէ հասըլ օլաու։

Մուախխարէն թէքրար իտէրէք,— Քի՞մ պի ըր պէ-նի ժահվ իթմէք իչին, Պագգարա վէ տօգթօր պրոֆէսիչէր իսէ... տէտի, վէ — Ալա՛պաճը, ալա՛պաճը, յի պազրտը։

Ալապաճը արդասընա տէօնէրէք,

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ չէհիրլի, տէյի ...ու։

— Գէնի Բէբինիէր սօգաղընտա օթել Ա ...ֆա կէօթիւ ր տէյի պէեան իլլետի։

Բօգամպօլուն ֆիլբրինտէ, չակիրտի՝ մուխթարաեը գալ-չըլարընտա կէօրիւպ տէ, մէյեուս օլան քիմսէլէրէ ժախսուս պիր թա ավուր տօղարագ։

— Գաղդարաեը եիւզ պէ եիւզ կէօրմէք իսթէրիմ. կէօղ-լէրինէ պագժագլա, ժուհարէպէեէ նասըլ կիրիչճճկիմի ան-լաեաճաղըմ, Խանէսինէ թագտիմ օլունժագ իչին պիր պէհա-նէմ վար տըր. զէվճի՝ Ֆապիէն իլէ տօսթ իտի, Ֆապիէն տէ պէնիմ էնիչթէմ տիր, Իմտի գօնթուն իսթիֆսաըը խաթըը իչին էնիչթէմ թարաֆընտան կթմիչ օլուրում, տէտի։

Ալապա՝ օթէլին հավլիսինէ տախիլ օլտու, վէ Բօգամ-պօլ, իլք պագըչտա, խանէ սահիպլէրինին օրատա պուլունմա-տըդլարընը անլատը, չիւնքի ալթ դաթըն վէ պիրինճի գա-թըն քէնչիրէլէրի գաբալը օլտուդու կիպի, գաբու էօնիւնտե աթա գօչուլու հիչ պիր արապատա պուլունմամագտա իտի։

Գաբուճու՝ Բօգամպօլուն արապատան աչագըեա էնտիկի-նի կէօրմէքքլէ,

— Էֆէնտի, նէ՞րէէ կիտիեօրսունուզ, տէյի սօրտու։

Բօգամպօլ... (տօղրու գաբուճուեա կիտէրէք.) Էֆէնտի-լէրինիզ պուրատա տէյի՞լմի տիրլէր։

— Թալը էֆէնտիմ, պուրատա տէյիլ տիրլէր։

— Նէ՞ գատար վագըթտան պէրու կիթտիլէր։

Գաբուճու ճէվապ վիրմէք իչին թէրէտտիւտ կէօսթէրտի-կինտէն, սահթէ Մարքի վագարըը պիր հալ իպրագ իտէրէք,

— Պէն Բուսիա գապիթանընտան պարօն տը Ֆ...իմ, գօնթ՝ ագրապատան տըր. պէն տէ Բէթրէսպուրկատն կէ-լիեօրում, տէտի։

Պու քէլիմէլէր՝ գաբուճուեա թէէսսիր իմմէքլէ,

— Օ հալտէ, ժօնսիէօ պարօն, տիմէք վագը օլան ֆէլա-քէթի ազիմէտէն խապէրտարսընըզ, տէյի պէեան իլլետի։

— Էվվէթ, գօնթուն ագլընա խալէլ կէլտիկինի պթիեօ-րում, Լաբին իֆագաթը մէժուլ տուր, տէյի՞լմի, Գօնթէ-պանա, զէվճինին թէատավիսինի՝ թապիպի մէչհուր տօգթօր Սամուէլ Ալպօեա թհալէ իմմիչ օլտուդունու թահրիրէն պիլ-տիրմիչ իտի։

— Էվվէթ ժօնսիէօ պարօն։

— Շիմտի քէնտիլէրի պուրատա տէյի՞լմի տիրլէր։

— Մօնսիէօ պարօն, հէր նէ գատար ժատամպանա՝ քիմ-սէեէ պու խուսուստա պիր շէյ սէօյլէմէմէեի թավսիեէ իմթի-միչ իտի իսէ տէ, զանն իտէրիմբի պու թէնպիհ սիզին հագ-գընըզտա տէյիլ տիր։

— Հայ հայ։

Գաբուճու... (տէվամէն.) Իմտի ժօնսիէօ գօնթ՝ Ֆօնթէ-նէյ-օ-Բօզտա քէնտի միւլքինտե տիր։

— Մէլեգ թապիպ իլէ պէրապէր մի։

— Թալը. Մ. Ալպօնուն չըրաղը օլուպ, անըն էսնաի գայ-պուպէթինտե ժօնսիէօ գօնթու թէատավի իտէճէք օլան կէնճ պիր թապիպ իլէ տիր։

— Ցիմէք Մ. Ալպօ պուրատա տէյիլ տիր։

— Օն կիւն էվվէլ ժատամ գօնթէս իլէ պիրլիքտե կիթտի։

— Նէ՞րէեէ կիթաիլէը։

— Գիլմէմ, քիմսէ տէ պիլմէզ։

— Ձօնլթընէ՛յ օ-Տօզատա անլարըմ։

Սախլէ պարօն պու սէօզլէրտէն սօնրա, գաբուճունուն էլինէ պէշ ատէտ լուի ալթունու սրգըշտըրըպ, օրատան հաբէքէթ իլեաի իսէ տէ, իշար իլէտիկի ժահէլլէ կիթմէտի։ Եու գատար քի, գաբուճու քէնտիսինէ, «Տօգթօր՝ օն կիւն եվվէլ ժատամ իլէ պիրլիքտէ կիթաի» տէմիշ օլտուղունատան, պու սէօզ՝ ֆիքրինէ, Օրանժըրի չաթօսունատան չալընմըշ օլան թատվիրին պիր կէնճ քիմսէ թարաֆընատան սիրգաթի իտիմիշ օլտուղունու, վէ օ կէնճին գատընա պէնզէտիկինէ տաիր էվվէլճէ իշլիթմիշ օլտուղու սէօզլէրի կէթիրտի, վէ իշպու խաթըրէ իւզէրինէ, քէնտի քէնտինէ,

— Շիմտի շիւպհէէեէ հիչ ժահէլլ գալմատը։ Օ կէնճէ րէֆագաթ իտէնլէը տօգթօր Ալպօ իլէ Զաբըտըը, տէտի, վէ արապասընը եօլա գօյտուգտան սօնրա, եաէա վէրնէօյլտէքի օթէլէ ազիմէթլէ, խուսուսի օտասընա չըգտը, վէ Գօնսէքսիօնա աթիտէքի մէքթուպու եազտը։

«Ազիզէմ,

«Մուազզէզ մէքթուպունուզտա կէօրտիկիմ վէ օգուտուղում եէկէանէ ֆըգըրա՝ վագթը սատտէթիմիզին եագընը օլմասը տըր։ Ա՛հ, պէնիմ իչին տիւգ, վէ Իսբանիա ասըլզատէկեանընատան օլմագլըղըմ, վէ պիր սէֆարէթէ թաչինը գըլընմագլըղըմ նէեէ՞ եարար։

«Պէն սիզի իսթէօրում, ֆագաթ մատէմքի սիզէ նաիլ օլմագ իչին, հէր պու չէյլէրէ նաիլ օլմագլըղըմ լազըմ տըր, սիզէ իթաաթ իտէճէիմ։

«Ազիզէմ Գօնսէքսիօն, պէնի թէքտիրէ հագգընըզ վար տըր։ Մէքթուպունուզու Բարիսէ վասըլօլալը պէշ կիւն օլտուղու հալտէ, անը անճագ պու սապահ աչապիլտիմ։ Սէպէպի իսէ չունատան իպարէթ տիր։ Պէն Բարիստէ պուլունմաէօրտում։ Ֆապիէն վէ պէն, եիրմի տէօրթ սաաթ գատար

գալըպ, եինէ Բարիսէ ավտէթ իլթմէք նիեէթիլլէ, Թուրքնատէ վագը Օրանժըրի սէյֆիէմիզէ կիթմիշ իտիք։ Ավտէթիմիզ եագընատա վուգու պուլաճաղընտան, մէքթուպլարըմըզընը աբգատ մըզտան կէօնտէրիլմէմէսինի իլթիմաս իտիմ։

«Վաքին ինսանընըն տէտիկի օլմագ տէրլէր...

«Պիր թագըմ էնթիչէ վէ իզթիրապ իչինտէ օլարագ, սէքիզ կիւն գատար Օրանժըրի չաթօսունատա գալըրըգ։

«Եաթօտա դարիպ պիր սիրգաթ վուգու պուլմուշ իտի։ Եէօյլէքի պիր կիճէ էվվէլ պագչէնին պիր չուգուրունա պիր բօսթա արապասը տիւշմիւշ օլուպ, պու արապատա պուլունան պիր կէնճ քիմսէ՝ արապանընը էնտոի թամամիրինտէ միւսաա ֆիրէթէէն չաթօեա գապուլ օլունմուշ, վէ պէնիմ ահըպագատան պիրի օլտուղունու սէօյլէմիշ։ Իրթէսի կիւն, մէրգուսուն կիթմէսինատէն սօնրա վագը օլան սիրգաթի կէօրիւլմիւշ տիւր։ Զալընան մատտէնի էկէր քէշֆ իթսէնիզ, սիզէ հէր իսթէտիկինիզի վիրմէեէ հագընըմ, ֆագաթ քէշֆ իտէմէգսինիզ։ Սէքիզ տօգուգ եաշընատա օլտուղում զէման չըգարըլմըշ օլան վէ Օրանժըրի չաթօսունուն պիւեիւք սալօնունտա պուլունան պէնիմ պիր թատվիրիմ աշըրըլմըշ։

«Իմտի ազիզէմ Գօնսէքսիօն, պու դարիպ սիրգաթըն վաննէատընը նէֆսի Բարիստէ անլաեագիլտիմ։

«Ազ սէօզտէն սիզ թէքմիլինի անլաեըն, չիւնքի պու պագտէ իյդահաթը լազըմէի վիրմէք իչին, սատտէթի միւսթագպէլիմի քէշֆ իտէմէտիկիմ պիր զէմանը մագիտէն պահս իթմէքիկիմ իճապ իտէր։ Բարիսէ հէնուզ կէլմիշ իտիմ, վէ Բաբիս ալէմինտէ պիր տէրէճէ քէյֆի մաէչա եաշամագ իսթէեօրտում։ Ալթը այ գատար հօվարտալըգտա վագըթ կէչիրմիշ օլտուղում հալտէ, պիր կիւն աթընըզ Պուլօնեը օրմանընտա ալապիլտիկինէ դօչմաեա պաչլատը։

«Իչթէ սիզէ թէսատիֆ իթտիկիմտագըգատան, տէրունինտէ պուլունտուղումհավասը պօզուգ ալէմի թէրըչէ, տահա սագ հավա ալմաեա պաչլատըմ։ Անճագ, զատիպա պուլունմուշ օլտուղում կիրտապտա պիր էսէրը թէէսսիֆ պրագմըշ

օլաճաղըմ։ Պու թէէսսիւֆիւ հիսս իտէն, վէ մէվդիւէրինտէն տիւշմիւշ օլան գատըն մախլուգաթընտան պուլունան քիմսէ պէնտէն պիր եատիկեար իսթէմիշ իտի։ պէն օ եատիկեարը վէրմէտիկիմտէն, չալմըշ տըր։

«— Անլաեօ՞րմուսունուզ։

«Ազիզէմ Գօնսէքսիօն, պու միւշքիլ իդրարը սիզէ իթտիկիմտէն տօլայըր աֆվ իտինիզ, լաքին էվվէլճէ սիզի խասպէրտար իթմէքլիկիմ լազըմ իտի, չիւնքի օ թասվիր՝ պանա գարշը սիլահ ժաղամընտա գուլլանըլապիլիր, ֆագաթ սիզ պէնիմհագդրմտա չիւպհէ իթմէմէլիսինիզ, զիրա սիզի սէվէրիմ։

«Ճիմտի, միւսաատէ իտին քի, պու ժանէսսըզ սիրդաթ ընէ կիպի նէթիճէլէրի օլտուղունու սիզէ անլաթաէրմ։ Խէթիեար վէքիլհարճըմըզ, սիրդաթը վագըտաը բօլիս գօմիսէրինէ խապէր վիրմէք իւզրէ ճիվար չէհրէ կիթմիշ, վէ աճընաճագ պիր հալտէ էվէ ավտէթ իլէմիշ տիր։ Պիչարէ օ կիճէ, պէյնին իւֆիւնէթինտէն վէֆաթ իթմէքլէ. Ֆապիէն վէ պէն, ճէնազէ ալայընըն իճրասը իչին Օրանժըրիտէ գալմաեա մէճպուր օլմուշուզ տուր։

«Իչթէ ազիզէմ Գօնսէքսիօն, պու սապահտան էվվէլմէքթուպունուզու այմագլըզըմա մանի օլան սէպէպլէր՝ պունլար տըր։ Քէզալիք պու սէպէպլէրէ մէպնի, պիր քասքօրթ ալմագլըզըմ, վէ Խսբանիա թագիիյեէթինէ կիրմէք իւզրէ իճապ իտէն էվրագը իսթիհսալ իթմէքլիկիմ, վէ պազը մէնաֆիեէ միլէթալիզ իշլէրիմիզ իթսվիեէ իյլէմէքլիկիմ իչին տահա տէօրթ պէշ կիւն կէչէճէք տիր։

«Ֆագաթ տէօրթ պէշ կիւն սօնրա ուժարըմ քի եօլա չըգապիլէճէէիմ, վէ սէքիզ կիւնտէն սիզ պէնի հուզուրունուզտա կէօրէպիլէճէքսինիզ։

«ՏՐԷՏԵՐԻԳԻՆԻՋ»

Բօգամպօլուն պու մէքթուպու կէօնտէրմէքտէ իլքի մագսէտի օլուպ, պիրլի՝ գօնթէս Արթօֆ Թասվիրլի մանիւմիւ նէ խուսուստա գուլլանաճագ իտի իսէ, օլպապատէ Գօնսէքսիօնունուն ֆիքըրինի էվվէլճէ հաղըրլամագտան, վէ տիկէրի տէ թէպտիլ գըեաֆէթլէ Գատիգսէ կիտիպ, չէնտ կիւն գալապիլմէքտէն իպարէթ իտի։

Բօգամպօլ, քէնտի քէնտիեէ,—Շաթօ-Մաիեի, տօն ժօզէեի, սըր Վիլիամսը, վէլհասըլ պէնի թագիիգ իտէնլէրի օրթատան գալտըրտըմ, ֆագաթ էկէր Գատիգստէքի բրանկալընըն վիճուտինտէն գուրթուլամագ իսէմ, հիչ պիր շէյ եաքմըշ օլմամ, զայգ օլմուշ պիր ատմ սաեըլըըրմ, տէտի։

Մէրգում պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր, ճէսարէթինի վէ սօղուգ գանլըլըղընը զայգ իթմէտի, վէ ապշամա գատար եօլճուլուգ թէտարիքեաթըյլա մէշղուլ օլուպ, վիւգօնթ վէ վիգօնթէս տ'Աժօլտան այրըլմատը։

Ցահիպէի իֆֆէթ օլան Պանշ վէ ժիւքէմմէլ քիպարզատէ պուլունան Ցապիէն՝ գաթիլ Բօգամպօլու արապաեա իրքեաք իթթիլէրինտէ, գարընտաշընը տէրադուշ իթմէքտէ օլտուղունու զանն իտէկէչէն պու գատըն հէօնկիւր հէօնկիւր աղլատը։

Հայտուտը մէրգում՝ կէնճ գատընըն ուղուշընտան այրըլըրքէն, քէնտի քէնտիեէ,

— Խիւտա աիմ պէն ֆամիլեա էօմրիւնտէ եաշամագ իչին եարատըլմըշըմ, չու մէնզարէ պանա թէէսսիր իտիեօր... սահիհէն գըզգ ալրընտաշըմ տըր զանն իտիեօրում, տէտի։

Բօսթա արապասը սօգաղըն քէօչէսինի տէօնտիւքտէն սօնրա, միւթէվէզիա սըր Վիլիամսըն չակիրտի՝ սարը սագալընըն ալմընտան կիւլէրէք։

— Շիմտի եա զալէպէ իթմէլի, եա մահվ օլմալը, եա խանթիալը պիր ասըլզատէ վիճուտի ալմընտա եաշամալը, եախօտ հաեաթըմա քիւրէքտէ խիթամ վիրմէլի... հայտէ պագլըմ, Գատիգստէքի բրանկալը, մէյտան իքիմիզին տիր, տէյի միւլահազա իթտի։

. . . . . .

Գատիգս տաիրէի պէյէտիէսի թարաֆընտան Իսքանիա գրալիցասը չէրէֆինէ թէրճիպ օլունան վէ հիյնի իճրասընը-

տա բէք չօգ զարիպ վագըալար զուհուրա կէլմիշ պուլունան պալօնուն իրթէսի կիւնիւ, ագշամըն սաաթ սէքիզ բաստէլէ. բինաէ, տէօրթ միւքէլլէֆ վէ իսթիլէրի միւդէյեէն ամթարա դօշուլու պիր քօսթա արապասը՝ Մ. Ֆէրնան Րօչէ իլէ ժառամըն էնմիշ օլտուդլարը Թրուա-Մաժ նամ օթէլին հավլիսինէ կիրտի։

Ալմանքեարի օլան պու արապատա եալընըզ պիր աէմ պուլունուպ, էօնտէ վէ արդաստաքի ժահէլլի ժախսուսլարընտա միւքէմմէլ վէ միւդէյեէն իւնիֆօրմալը տէօրթ խըզմէթճի օթուրմուշլար իտի։ Պու աէմ՝ օթէլին հավլիսինէ էնտիկինտէ, օթէլին քեաֆֆէլի խատէմէսի՝ քէմալը հիւրմէթլէ սաֆպէսմէ տուբտուլար։ Մէրդում՝ գըրդ պէշ էլլի եաշլարընտա կէօրիւնիւպ, օրթա պօյու, զաիֆ վիճուտու, սիմսար սարարմըշ վէ պուրուշմուշ, սաչլարը գումրալ վէ ումուզլարընա գատար ուզանմըշ, գումրալ սագալը պիր քիմսէ իտի։

Եախսը մէրդում՝ Իսքանիա մէժա.իքինտէ սէյահաթ իտէնլերէ բէք տէ մումաֆիզդ օյմաեան ատըգ ըէնկիլի, բարլագ, վէ քիւրքլիւ եավապ վէ Բուսիա չիզմէսի կիեինմիշ վէ պաշընա տախի Բօյնէդ չարգասը դօյմուշ օլուպ, մաեէթինտէքի խըզմէթքեարլարտան իւչիւ՝ բուս, բօյնէդ վէ ալման լիսանլարընա վէ տէօրտիւնճիւսիւ ֆրանսըզ, ինկիլիզ վէ իսքանդինաւլիսանլարընա աչնա պուլունմագտա իտիլէր։ Ցէօրտիւնճիւ խըզմէթքեար, էֆէնտիմիզին էվսաֆընը, նանի մէրդումըն, էհտիյաճան ասըլզատէկեանընտան պարօն վէննէսլաս Բօյասքի իսմինտէ, Բօմպրանիատա արապիի վասիաեա մալիք, տուլ վէ պիլա վէլէտ զաեէթ զէննկին վէ մէրագը պիր քիմսէ օլուպ, երիմի սէննէ էվվէլ վէֆաթ իթմիշ օլան զէվճէսի հագգընտա հալէտ կէօզ եաչլարը տէօքմէքտէ օտուրտուննու, վէ անը ուննութմագ իւմիտիլէ սէյահաթլարա աեվամ իլլէմէքտէ իտուկինի անլաթտը։

Օթէլճի՝ սիկարասընը պիրքէրէք, թէրճէման՝ խըզմէթքեարըն նագլիեէթինի տինլէտիկի էանատէ, մէրդումուն զեվճէսի սէնօրա Բէքթաշ տախի, Բօյնէդ ասըլզատէսինի, ֆէվգէ-

լատէ թաագիմաթ իլէ օթէլին էն կիւզէլ արարթըմանընա կէօթիւրտիւ։

Իշպու օթէլ, լիման եագընընտա վագը պիր մէյտանտա օլուպ, պարօն վէննէսլաս Բօյասքինէ թախսիս իտիլէն տահրէնին բէնշիրէյլերի տէնիզէ նաղըր պուլունմագտա իտի։ Ասըլզատէ քիմսէ՝ պու բէնշիրէյլէրտէն պիրինի աչտը, վէ խըզմէթքեարլարը էշեասընը եէրլէշտիրմէքլէ մէշղուլ օլտուդլարընը սըրատա, քէննարսի տիրսէկինի պալգօնա տաեաթարագ, էթրաֆը մուտագդըզանէ կէօզատէն կէշիրտի։

Հէնուզ դարանըլդ պասմըշ օլմաեըդ, կիւնէշին սօն գիեալարը տէնիզէ թէէսսիր իթմէքտէ իտիլէր։ Պարօնուն պիր իշարէթի իւզէրինէ, խըզմէթքեարընտան պիրի պիր չանթա աչարագ, պիւնիւք պիր տիւրպին կէթիրտի։ Ասըլզատէ իշպու տիւրպինի էհէմմիեէթսիզճէ ալըպ, լիմանա տօղրու ուզամտը։

Սօլտա, չաթըրը իւզէրինտէ թէէրացա պուլունան վասի պիր պինա մէվճուտ օլուպ, չիւպհէսիզ Գաարիդ չէհրինի էվվէլճէ պիլէն պարօն՝ պինաի մէղքիւրընը հիւքիւմէթ տաիրէսի օլտուդունու թանըմտը։ Պու պինանընը պէրիսինտէ, պիր գըյմէտ տէնիզէ պէթիչիք գալընը տիվարըը վէ մահզուն կէօսթէրիրդի պիւնիւք պիր պինա պուլունուպ, պուրասը մէրդումընը նագաըը տիդգաթընը ճէլպ իլլէտի։ Մահէլլի մէղքիւր՝ քիւրէք օլուպ, սաղ թարաֆտա վէ խայլի ուզագտա իսկ, քօրթուգալլար իչէ մուհաթ օլարագ կիւզէլ պիր սէյֆիեէ միւշահէտէ օլունմագտա իտի։

Ասըլզատէ քիմսէ՝ տիւրպիւնիւ սէյֆիեէ տօղրու չէվիրիպ, իսթէմիկի կիպի մուայենէյտէն սօնրա, խըզմէթքեարլարընտան՝ թէրճէմանլըզ վազիֆէսինի իյֆա իտէնէ տէօնտիւ վէ պունա լինկիլիզճէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի։ Խըզմէթքեար, կիւլիւմսէտի, վէ օթէլճի իլէ պիրլիքտէ կէլերէք,

— էֆէնտիմ պարօն՝ սաղ թարաֆտա տէնիզ քէնարընտա պուլունան չու սէյֆիեէ քիմին օտուդունու անլամաէը արզու իտիեօր, տէտի։

Օթէլճի։ — Օրասը՝ կըընատա սէրբիսգօբօսու ժօնսէն-
եօբաւն սէյֆիէսի տիր, տէյի ճէվապ վէրտի, վէ պու սէօզլէ-
րի թէրճէման ժարիֆէթիյէ տինլէտիքտէն սօնրա պարօն
վէննէհալաս արզը ժէնէռունիհէթի իլէտի, Օթէլճի տէ, տէվամէն,

— Եիմտի օ սէյֆիհէտէ ժօնսէննեօբաւն ագրապասընատան
իքի գատըն, եանի տիւշէս տը Սալանտրէրա իլէ գրզը իգա-
ժէթի իմմէքտէ տիրլէր, տէտի։

Գարօն եինէ պաշընը էյտի, իսթէտիկի ժալիւժամի իսե,
պունատան իսպարլէթ իտի, պատէհու ճէպինտէն պիր գուրշուն
գալէր վէ արմալը պիր գարթ չըգարըպ, ալթընա, էնժիհ օլ-
տուղու օթէլին իսմինի եազտը։ Մուահխարէն, տէրունինտէ
քէք չօգ պանդնօթ բաքէթլէրի պուլունտուղունու օթէլճի-
ենին կէօրէպիլտիկի պիւհիւճէք պիր տէֆթէրի չըգարըպ, իշ-
պու տէֆթէրտէն Գատիգս լիման գօմանտանը սինեօբ Բէտրօ
ատրէսինի հավի պիր ժէքթուպ ալտը։

Միւթէագըպէն ժէքթուպու վէ գարթը օթէլճինին գար-
չըսընա վազ իմտիկինտէն, թէրճէման սէօզէ ադազլէ,

— Բարիստէ ժուգիմ ժէնէրալ Ա... թարաֆընտան կէօն-
տէրիլմիչ օլան պու ժէքթուպուն իշպու գարթ իլէ պիրլիքտէ
գարթտան Բէտրօնա թէսլիմինի էֆենտիմ արզու իտիեօր, տէտի։

Օթէլճի, քէժալը թէվազու իլէ ժէքթուպու վէ գարթը
ալըպ տիշարը չըգտը։ Պարօն՝ բօլօնէզքեարի սէթրիսինի տիւ-
ժէլէտիքտէն վէ չաբտասընը կիյտիքտէն սօնրա, ադընտա
պիւեիւք պիր սիկարա օլտուղու, վէ էլլէրի ճէպլէրինտէ պու-
լունտուղու հալտէ, իտամ վագթընա գատար չէհրի տօլաշ-
ժագ իւզրէ աշաղընա էնտի։ Օթէլին հավլիսինտէն կէչիպ,
ադրապա գաբուտունա եազլաշըրքէն, թագրիպա օթուզ եա-
չընտա պիր ատէմ, գօլթուղունտա կէնճ պիր գատըն օլտու-
ղու հալտէ եանընտան կէչտի։ Վագթի գարարտըչ օլտու-
ղունտան, սիմալարընը բէք էյի կէօրէժէտի իսե տէ, եինէ
սարսըլտը, վէ տէրհալ արգասընա տէօնտիւ։

Կէնճ զէվճու զէվճէ՝ Բօլօնէզկ տիգգամի իմմէեէրքէք
եօլլարընա տէվամ իտիպ, նէրտիվէնէ վասըլ օլտուլար։

Բօլօնէզկ տիշարը չըգտը, վէ եարըմ սաաթ գատար տօ-
լաշտըգտան սօնրա ավտէթ իյլէտի։ Մէրգում, թաամընը օ-
տասընա կէմիրճիպի, սուֆրատա օթուրտու, վէ քէժալը
իշթիհա իլէ եէմէք եէրքէն, օթէլճի՝ էլինտէ պիւեիւք պիր
տէֆթէր պուլունտուղու հալտէ իշէրի կիրտի։ Իշպու տէֆ-
թէր պէյ էֆէնտիմիզ թէրտէ, օթէլէ կէլէն հէր չախսըն՝ քէնտի էլիյլէ իսմինի,
ժէսէքինի վէ ժէմլէքէթինի եազմասը աատէթտէն օլուպ, պա-
րօն, օթէլճիյէ վէ պատէհու տէֆթէրէ պագմը, վէ կէօրա
պիր չէյ անլամատօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, օթէլճի է-
լինտէքի տէֆթէրի պրագարագ, խրզմէթքեարա պիր գաչ
սէօզ սէօյլէտի։

Խըզմէթքեար թէրճէմանըզգ իմտիկինտէն, պարօն՝ տէֆ-
թէրի ալտը, վէ գալէմ վէ միւրէքքեպ կէմիրճիկի էսնա-
տէ, ժէրագլէ տէֆթէրին եարըտագլարընը չէվիրմէքտէ իքէն,
սօն սահիֆէնին պալէսընատա պիր իսմ կէօրտիւ, վէ հավլի-
տէ զէվճու զէվճէեէ բասթի կէլտիկինտէ վագը օլան սար-
սընթըսընըն սեպեպինի անլատը։ Մէգբիւը իսմ՝ «Բարիսլի ժօն-
սիէօ վէ ժատամ Ֆէրնան Բօյէ» օլուպ, պու իսմ Բօլօնէզկին
էքէյիճճ ալթիտօթ օլմասընա սեպեպ օլտու իսե տէ, եիւզտէն
պու հալի կէօսթէրմէտի, վէ թէժամիյլէ սօղուդ գանլըըդ լա
իսմինի քէնտի էլիյլէ եազտը։

Մէրգում թաամընը պիմիրիպ, սուֆրասընատա խըզմէթ
իտէն օթէլին կարսօնլարը վէ թէրճէմանըզգ վազիֆէսինի կ-
ֆա իյլէեէն խըզմէթճիսի տիշարը չըգժալարընատան սօնրա,
ժիւքէժժէլ ֆրանսըզճա լիսան իլէ,

— Ա.զիզիմ Բօգամազօլ, եա եանըըլըեօրսուն եախօտ վագը
օլան թէսատիւֆքէն բէք չօգ չէյ իսմիֆատէ իտէճէքսին։
Մ. վէ ժատամ Ֆէրնան Բօյէ Գատիգատէ պուլունտուգլա-
րընատան, էլպէթթէ լիման գօմանտանը գաբթան Բէտրօ իլէ
ֆէվգէլատէ իւլֆէթ իմմիշլէր տիր։ Գօմանտատան՝ ասըլ ժար-
քի տը Եամըի օլտուղունու իտտիա իտէն եալանճընըն հի-
քեատէսինի պունլարա նագլիմիշ տիր։ Պունլար տա հագը-
գի մարքիեէ ալեագատար օլտուգլարընտան, Բարիսէ վէ թա-

պիաթիլլե գօնթէս Արթօֆա իշի եաղմըլլար տըր։ Էկէր գօնթէս Գատիգ ատէ տէյիլ իսէ, պուրատա միւքէմմէլ վէքիլլէրի վար տըր, տէտի։

Սախթէ Բօլօնէզ ասըլդատէ՝ պու միւլահազաթտա իքէն, գաբուտու եավաշճա չալընտըղընտան, — կիրինիզ, տէտի։

Գաբու աչըլտը։ Իչէրի կիրէն չախսըն քիմ օլտուդունու պէեան իթմէդտէն էվվէլ, չուրաեր պէեան իտէրիզ քի, պաբօն վէննէյէտաս Բօլասքի՝ աչըգ պիր բէննէրէնին եանընտա օթուրմուշ, վէ սըրթընը թաամ իթտիկի սալաեա նըսֆէն չէվիրմիշ օլտուդունտան, եուգարընդա կէօրիւնմէյինէ ըշըգ եարտըմ իթմէմէքէ իտի։

Պիլաքիս լամպանըն ըշըգը՝ իչէրի կիրմիշ օլան թէճէվան իլէ պունուն իչէրի կիրտիրտիկի չախսըն եուգարընդա թէսատիւֆ իթմէքտէ օլուպ, թէրճէվան՝ ինկիլիզճէ,

— Էֆէնտիմ, լիման գօմանտանը գաբթան Բէտրօնուն օտա խըզմէթճիսի կէլմիշ տիր, տէտի։

Ֆիլվագը գօմանտան՝ ապրատասընտան օլան ժէնէրալըն մէքթուպունու ալմասը իւգէրինէ, պարօնա ճէվապ եազարագ, իրքէսի կիւնիւ վիզիթասընը գապուլ իթմէքլէ մէճպուն օլաճաղընը պիլտիրմիշ իտի։

Գօմանտան՝ պու մէքթուպու պիր կիւն էվվէլ գօնթէս Արթօֆուն թավսիյէսի իւգէրինէ եանընտա ալմըշ օլտուդու, վէ Գատիգս պէյտէսինին պալօսունտա թէսատիւֆ իթմիշ օլտուդումտա պիր խըզմէթճիսիյլէ կէօնտէրմիշ օլուպ, պարօն, պու խըզմէթճինին Զամբա իտուկինի թանըտըղընտա սարսըլտը։

Ղարիպ եէրի շու տուր քի, Րօգամպօլ Գատիգտէ, Զամբաեա տաիմա կէօրինտիւկիւ թէպտիլ գըեաֆէթլէ կէլմիշ օլուպ, ֆագաթ պէեան իթտիկիտիդ վէճճլէ, եուգարընդա կէօ կէտէ օլմասը իհտիմալ օլտու։ Մէրդումուն վագը օլան պիր իշարէթլէ իւգէրինէ թէրճէման տիշարը չըգտը, վէ Զամբա եագլաշընճա պարօն էլինի ուզաթըպ մէքթուպու ալտը, վէ մասանըն իւգէրինէ վազ իթտիքատէն սօնրա Զամբա եուգարընդա կէօրմէզտէն եանընտաքի եալճագ օտասընա կէչտի, իչ

տէօրթ տագըդա օրատա գալըպ, պատէհու ավտէթլէ ատաբաեա եանաշտը, վէ լամպանըն ըշըգը գարշըսընտա տուրմասընտա, Զամբա՝ Բարիստէ էսիր օլմուշ օլտուդու չախսը թանընեարագ ըիւճաթ իթտի։ Բօլօնէզին էլինտէ պիր ըէվօլվէր օլուպ, Զամբաեա սիւքիւթ իսթտար իթմէք իւգրէ բարմաղընը աղգընա վազ իթմիշ իտի։ Զամբա ըիւճաթ իթմիշ իքէն, տահա զիեատէ կէրի չէքիլտի։ Մուահհասրէն սախթէ Բօլօնէզ ֆրանսըզճա լիսան իլէ,

— Տօ՛սթում, զանն իտէրիմ քի, պիրիպիրիմիզի չօգտան թանըրըզ, տէտի։

— Էվվէթ, տէյի Զամբա եավաշ սէսլէ ճէվապ վէրտի։

— Պիրիպիրիմիզէ տիեէճէք բէք չօգ չէյլէրիմիզ օլտուդունտան, իսթէրսէն կէօրիւչէլիմ։

— Զամբա - (պիւթիւն վիճուտի տիթրէեէրէք։) Օյապիլիր։

— Օթուր պագալըմ, վէ հէեէճանընը պիր ազ թէսկինն էթ։ կէնճ գըզլար կիպի չաբուգ միւթէէսսիր օլուեօրսուն։

Րօգամպօլ՝ կիւլէրէք, օտանըն գաբուտունու սիւրկիւլէտի, վէ Զամբանըն եանընա կէլէրէք,

— Եիմտի թէմամիյլէ եալընըզըգ, տէյի պէեան հյլէտի, վէ քէնտիսի տէ, րէվօլվէրինի էլինտէ օյնաեարագ օթուրտու։

10

Գօնսէքսիօն՝ մարքի տը Եամրի զանն իթտիկի, սէվտիկի բիմաէնին մէքթուպը մալիւմինիւ ալտրընընտա, չտիւչարը թէէսսիւր օլարագ, թէքրար պէ թէքրար օգուտու,

վէ վալիտէսինէ գօչալագ, մէքթուպու կէօռթէրտիկինտէ, տիւշէս չու սէօզլէրի սէօյլէտի.

— Բարիստէն հարէքէթինի սէքիզ կիւն կէրի պրագմա. սընըն սէպէպինի անլաեամաեօրում. Մ. տը Եամրի տիւշիւն. մէլի իտի քի, գրալիցա հազրէթլէրի չիմտի պուրատա օլուպ, հէման Գատիգատէն հարէքէթի իտէպիլիը. քէնտիսինին իէս. մէն գրալիցաեա թագտիմի իսէ լազըմէտէն տիր.

Գօնսէքսիօն. — Տահա սէքիզ կիւն պէքլէեէճէեիմ, նէ՛ գատար ուզուն միւտտէթ, տէտի.

Տիւշէս. — (կիւլիւմսէեէրէք.) Գրզըմ, տիմէք անը սէվի. եօրսուն, տէյի պէեան իթմէսինտէ, կէնճ գըզըն գալպինտէ պիր թէէսսիւր հասըլ օլարագ, եիւզիւ գըզարտը, պաշընը էյտի, վէ թէրացաեա ավտէթ իտիպ, բարմագլըդա տիրսէկինի տաեաթտըդը հալտէ, տէնիզի սէյր ու թէմաշա իթմէկէ պաշլատը. Անճագ մէզպուրէ, եագընտա մարքի տը Եամրիեի եանընտա կէօրէճէկինի տիւշիւնէրէք մէսրուր օլտուղու սըրատա, միւպհէմ պիր հիսսէ վէ թարիֆի նագապիլ պիր քէտէրէ տախի թագտի օլտու. Գօնսէքսիօն իդդա իտէմէտիկի պու քէտէրի ագշամա գատար հիսս իթտի. Բօղատմագօլու նէ տէրէճէ տիւշիւնսէ, տահիմա գուվվէի ֆիքրիէսի՝ չըգան կիճէքի վուգուաթլարա աթֆ օլունմագտա, վէ կէօզլէրինի գաբաեարագ, օլմահզուն վէ միւքէտտէր շախսը ունութմամաեա նէ տէրէճէ սայ իթսէ, մուվաֆֆագ օլամաէրպ, տահիմա ասըլզատէկեանա մախսուս աթվարա մալիք օլան բրանկալը ֆիքրինտէն չըգմամագտա իտի. Զօգ տէֆա, քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի. — Ֆարզ իտէլիմքի, պու ատէմին հէր սէօյլէտիկի սահիհ, վէ քէնտիսի տէ պիսուչ օլսուն, նիշանլըմը սէվմիկիմ՛ վէ եագընտա քէնտիսինի կէօրէպիլէճէկիմ հալտէ, տիվանէլիք տէյի՞մի տիր քի, ֆիքրիմի...

Գօնսէքսիօն՝ հիսս իթտիկինի թէմամիյլէ իգրարէ ճէսարբէթ իտէմէտի.

Օ կիւնիւ ագշամ օլտու, կէնճ գըզ՝ գօնթէս Աբթօֆ իլէ պուլուշմագ իւզրէ սէօզլիւ օլտուղունու խաթըրլամագտա,

վէ միւլագաթ գէմանը եագլաշտըգճա, տապրրսըգլըդը արթմագտա իտի. Գարշը գօնուլմագ պիր մէրագ քէնտինէ հիւքմ իթտիկի կիպի, անլաշըլմագ պիր տէհշէթէ տէ թագտի պուլունմագտա իտի, գիրա Գագգարանըն էլեագըսբյա կէօնտէրիլմիշ օլան թէզքիրէ տէ, կիճէ վագթը օգուտուղու ուզուն հիքեաեէէ, քէնտի իտմինին եագլըմըշ օլմամասընա, վէ գիքրի սըպգաթ իտէն էշխասըն հիչ պիրինի տէ չախսէն թանըրմամասընա բագմէն, քէնտինէն մալիւմաթը օլմաեարագ իշեթքրաք իթմիշ իտուկի իշար գըլընմըշ իտի.

Կէնճ գըզ՝ ագշամըն պիր գըսմընը վալիտէսինին եանընտա կէչիրիպ, անըն եաթմագա կիթմէսինտէն սոնրա, թէքրար տէնիզէ նագրը օլան թէրացաեա չըգտը.

Գօնթէս Աբթօֆ՝ Րուսիա գապիթի գրնաֆէթինտէ օլարագ, պիր կիւն էվվէլքի պալօտա, վէ եարը կիճէ լատտէլէրինտէ,

— Եարըն պու սաաթտա, իդամէթ իթտիկինիզ սէյֆիէնին թէրացասընտա պուլունունուզ, տէմիշ իտի.

Սաաթ օն պիրի կէչէրէք Գօնսէքսիօն, վալիտէսինտէն այրըլտըղընտա, սէյֆիէտէ հէր քէս եաթմըշ իտի. Օ կիճէ, հավատա պիր ազ բիւզկեար օլմասըյլա, տէնիզին սուլարը պիր տէրէճէ գապարմագտա, վէ օրթալըգ տախի՝ եալընըզ ասիւմանտաքի գիեատար ալէամէթլէրիլէ ըշըմագտա իտի.

Կէնճ գըզ՝ տէնիզէ տօղրու ուզանան նէրտիվէնին գատէմէլէրի իւզէրինտէ օթուրուպ, սէպէպինի գաթիէն թայեին իտէմէտիկի էօյլէ պիր իզթիրապը չէտիտ իլէ պէքլէտի քի, տագըդալարը պիլէ սայմաեա պաշլատը. Գատիգա չէհրիւնի կէօրէմէեօրտու իսէ տէ, ուզագտան քէշֆ իթտիկի ճիհէթլէ, կէօզիւնիւ օլթարաֆա աթֆ իթտի, վէ էն ճիւզի չամաթաեա գուլագ վէրտի. պէօյլէճէ ուզուն միւտտէթ գաուլպ, Բօղամպօլուն խաթըրէսինի ֆիքրինտէն չըգարմամաեա սայ իթմէքլէ պէրաբէր, իսթէմէեէրէք, հէր հալտէ հիքեաեէսինի անլամագ մէրագրնտա պուլունտուղու էսրարի բրանկալըեը տիւշիւնմէքտէն տէ խալի օլամատը. Նիհաեէթ ու-

զագ-տան, եարը կիճէ գարարլարընտա, իբի քիւբէեին սուեա կիրիպ չըգմասը սէսի իշխիլտի։ Գօնսէքսիօն՝ գալպի պիրտէն պիրլ չարբմաեա պաշլաեըպ, տահա ուզայը կէօրէպիլմէք խ-չին կիւճ իլէ աեաղա գալգապիլտի։

Քիւբէքլէրին սէսի էվվէլէմիրտէ զահիֆ վէ պէլլիսիզ խքէն, կիթ կիտէ եիւքսէլտի, վէ նիհաեէթ կէնճ գըզ, սիեահ պիր նօգթա միւշահիտէ իթմէքլէ, պէքլէտիկի քիմսէլէր օլտու-ղունա չիւպհէսի գալմասը։ Սանտալսէյֆիէեէ եագլաշտըղընտա, պիր էրքէք քիմսէ՝ նէրտիվէնին սօն գատէմէսինէ չըգարագ, հալաթը տէմիր հալգաեա ժաղպուրճա պաղլատը։ Սօնրա պիր գատընըն էլինի թուրթմագլա, պու գատըն տաս-խի նէրտիվէնէ չըգտը։ Գօնսէքսիօն՝ նէվիմա գօրգու իչինտէ օլարագ թէրացանըն ուճունա չէքիլմիշ տուրուեօրտու։ Վա-գաա սանտալտան չըգան գատընը իսթիդպալէ ճէսարէթ ի-տէմէեօրտու իսէ տէ, անքն երիշիւնէ պագմագտան տա քէն-տիեի մէնն իտէմէմէքտէ իտի։ Լաքին եալընըզ գատընըն թէ-բացաեա չըգըպ, էրքէնին թէքրար սանտալա կիրտիկինի կէօրմէսինտէ, թէճաճիւպիւ տահա զիեատէ արթտը։ Գա-տընըն էլինտէ ուզուն վէ եուվարլագ չէքլտէ պիր չէյ օլուպ, ժատմագէլտը Սալմանտրէրանըն նազարը տիգգաթը պուննա աթֆ օլունտու։

Իբի գատընլար եէկտիկէրինի սէլամլատրլար։

— Սի՞զ միսինիզ սէնօրա, տէյի սօրտու թէրացաեա չըգան գատը, վէ Գօնսէքսիօն՝ պու գատընըն գագգարա օլտուղու-նու սէսինտէն անինտէն թանըեարագ, ճէվապէն՝

— Էվվէթ, գօնթէս, պէնիմ, տէտի։

— Եալընը՞ զմըսընըզ։

— Վալիտէմ եաթարըզընտան, եալընըզըմ։

— Պէն տէ եալընըզըմ։

Գօնսէքսիօն՝ (տիթրէնէրէք վէ սանտալը կէօսթէրէրէք։) Լաքին աչաղըտա գալան զի՞մ տիր։

— Ատի պիր լիման կէմիճիսի տիր։

կէնճ գըզ՝ պիրտէն պիրլէ միւթէէսսիր օլտու, վէ գօն-

թէս՝ մէզպուրէնին էլինտէն թուրթուպ, թէրացանըն պիր թա-րաֆընտա օթուրթտուգտան սօնրա,

— Սէնօրա, Զամբաեը պէնիմլէ պէրապեր կէթիրմէք խա-թէէօրտումտ տէյի պէեան իյլետի։

Գօնսէքսիօն՝ (իւք կիճէսի Քօրթիկէզլի խըզմէթքեարա նակեահ բասթ կէլտիկինի խաթըրլաեարագ։) Վա՛յ, սիզ անը թանըեօ՞րմուսունուզ։

— Հայ հայ, հաթթա պու կիճէ պուրաեա գատար պա-նա րէֆագաթ իտէճէք իտի։

— Նի՞չին իթմէտի։

— Սաաթ օն պիր պուչուղա գատար պէքլէտիմ, կէլմէ-տիկինտէն, պիր կէմիճի իլէ սանտալա բաքիպ օլտում։

— Տիմէք Զամբաեա իհթիեաճընըզ վար իտի։

— Էվվէթ սէնօրա։

— Ֆագաթ նի՞չին։

— Զիւնքի Զամբա՝ սիզին ալեագատար օլտուղունուզ բէք չօգ չէյլերի պիլտիկինտէն, բէնտիսի սիզ անլերի պէնտէն էյի նագլ իտէպիլիր։

Գօնսէքսիօն եէնիտէն սարսըլարագ,

— Եինէ պանա Մ. տը Եաթօ-Մաիտէ՞ն մի պահս իթմէք իսթէէօրսունուզ, տէյի սօրտու։

— Պէլքի։

— Մատամ, միւսաատէ իտին պիր սէօզ սէօյլէեիմ։

— Ա՛էօյլէեինիզ։

— Մ. տը Եաթօ-Մաինին զէհիրլէնէրէք վէճաթ իթաի-կինի անլատըմ։ Գալպէն թէէսսիւֆ իտէրիմ, լաքին ատէթի իզտիվաճըմը իսթիհսալ իթմէք իւզրէ հէր տիւրլիւ տէսթէսէ վէ հիյլէլէրի գուլլանմըշ օլան պիր ատէմ հագգընտա աղլա-մաեա մէճպուր տէյիլիմ։

— Ա՛ֆվ իտէրսինիզ ժատմագէլ, իշթէ պէն տէ պու էնթ-բիգաեը մէյտանա չըգարմագ իչին, տօն ժօզէնին վէ Մ. տը Եաթօ-Մաինին օտա խըզմէթճիսի օլմուշ օլան Զամբաեը պիր-լիքտէ կէթիրմէք իսթէէօրտում։

— Տիւգ՝ սիզին վէ գօնթ Արթօֆուն տօսթու օլմուշ օլտուղունու, վէ միւթէվէֆֆա բէտէրլիմ նէզամինտէ անըն լէհինէ չալըշտըղընըզը պիլիէօրում,

— Օլվագըթ իտտիամը իսպաթ իտէճէք խիմ,

— Եանի հադըգէթի իսպաթ իտէճէք իտինիզ, տէյի՞ըմի,

— Էվվէթ,

— Տօղրուսու հա՞կը հադըգէթտէն պահս իսթիմէք իսթէտիկինիզի պիլմէէօրում,

— Մ. տը Շաթօ-Մաի՝ Սալանտրէրա սիսիլէսինտէն իտի,

— Պունու քէնտիսի տէ իտտիա իտիէօրտու,

— Իտտիասը սահիհ իտի,

— Հալպու քի...

— Մատմազէլ, իֆատաթըմը սօնունա գատար տինլէյին վէ օնտան սօնրա...

Կէնճ գըզ.- (Պադգարաեա էմնիեէթի իթմէէօը կիպի կէօրիւնէլըէք.) Սէօյլէյին պադալըմ,

— Զէվճիմ վէ պէն, Օտէսատա օլտուղումուզ սըրատա Թանըտըղմըզ Ռուսիալը միրալայ Շաթօ-Մաի էլան պէրհաեաթ տըր, Քէնտի նէսլինին վէ ասըլ Շաթօ-Մ'ան խանէտանընըն նէրէյտէն նէյէթի իթմիշ օլտուղունու միւպէյյին էվրադը համիլ տիր,

— Էօյլէ իսէ օ էվրադ նի՞չին կէօսթէրիլմէմի,

— Միրալայ անլէրի տիւգէ կէօնտէրմի իսէ տէ, կէթիրէն Թաթար՝ Լիէօնսէնտ, Սէնար օրմանընտա գաթլ խտիլտիկինտէն, տիւգիւն եէտինէ վասըլ օլմատը,

— Օ քեաղըտար չալընաը՞մը,

— Էվվէթ մատմազէլ,

— Մատատ, պաճա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի, սիզտէ պէնիմ կիպի ալտանմըշընըզ,

— Ալտանմը՞շ մըրըմ,

— Լէվվէթ մատատ,

— Քի՞մտէն ալտանմըշըմ,

— Ֆիւգտէն,

— Պիլաքիս մատմազէլ, հալէա չու սաաթտա սիզ ալտանմըշըսընըզ տըր,

— Տիմէք օ քեաղըտարըն մէվճուտ օլմուշ օլտուղունա ինանըէօրսունուզ,

— Պունա էվվէնիմ,

— Ֆագաթ նա՞սըլ օլուր քի, տիւգ պէնիմէ եալընըզ օլտուղու պիր սըրատա, վագաա տօղրուտան տօղրուեա տէյիլ իսէ տէ, տօլաեըսըյլա, պու քեաղըտարըն մէվճուտ օլմատըղընը անլաթըր,

— Քէնտիսինտէն ճէվապ իսթէտիկինիզ հալտէ, տիւգիւն թէրէտտիւտ կէօսթէրտիկինի պիլիրիմ,

— Վա՛յ, պունու պիլիէօ՞րմուսունուզ,

— Էվվէթ,

— Պունունա պէրապէր եալընըզ իտի՛ք, իսթէտիկինի սըպէսթճէ սէօյլէեէպիլիր իտի,

— Ափվ իտէրսինիզ մատմազէլ, բէտէրինիզ եանընտաքի օտատա օլուպ, հէր շէյի կէօրմէքտէ վէ իշիթմէքտէ իտի,

Գօնաէքսիօն՝ իզհարը հայրէթլէ պէրապէր,

— Թէք էյի, Ֆագաթ տիւգ տը Շաթօ-Մաի քէնտիսինի պէնիմէ եալընըզ զանն իտիէօրտու, տէտի,

— Եանըլըէօրսունուզ մատմազէլ, Օ սապահը սիզտէն ալմըշ օլտուղու պիր մէքթուպտա, եալընըզ օլմաեաճաղընըզ վէ սիզի տինլէյէճէք վէ գօլլաեաճագ քիմսէ պուլունաճաղը պիլմէյիմիշ իտի,

— Իշթէ մատատ, պու պիւսպիւթիւն եալան տըր,

— Լաքին օ մէքթուպ տուրուեօր,

— Թայը, ըէտտա իտէրիմ,

— Մէքթուպ եէտիմտէ տիր,

— Աճա՛յիպ,

Գու՝ էօզլէրտէն սօնրա իքի գատընար՝ գօնաէքսիօն եէտինէ պուլունան մէքթուպու ըշըգտա կէօրմէք իզրէ, Գօնաէքսիօնուն օտասընա կիթտիլէր, Օրատա Պադգարա, մավի պիր իբէքլի գօրտէլա իլէ պաղլը պուլունան պազը մէքթուպ-

— Տիւք՝ սիպին վէ գօնթ Արթօփուն տօսթու օլմուշ օլտուղունու, վէ միւթէվէքքա բէտէրիմ նէզտինտէ անքն լէհինտէ չալըշտըղընըզը պիլիեօրում.

— Օլվագըթ իտտիամը իսպաթ իտէճէք իտիմ.

— Եանի հադըգէթի իսպաթ իտէճէք իտինիզ, տէյ՛ԷՄի.

— Էվվէթ.

— Տօղրուսու հա՞կը հադըգէթտէն պահս իմմէք իսթէտիկինիզի պիլմէեօրում.

— Մ. տը Շաթօ-Մաի՝ Սալանտրէրա սիլսիլէսինտէն իտի.

— Պունու քէնտիսի տէ իտտիա իտիեօրտու.

— Իտտիասը սահիհ իտի.

— Հալպու քի...

— Մատմազէլ, իֆատաթըմը սօնունա գատար տինլէհին վէ օնտան սօնրա...

Կէնճ գըզ.— (Պադգարաէա էմինիեէթի իմմէեօը կիպի կէօրիւնէըէք.) Սէօյլէհին պագալըմ.

— Զէվճիմ վէ պէն, Օտէսատա օլտուղումուզ սըրատա Թանըտըղըմըզ Րուսիալը միրալայ Շաթօ-Մաի էլան պէրհատաթ տըր. Քէնտի նէսլինին վէ ասըլ Շաթօ-Մաի խանէտանընըն նէրէտէն նէշէթ իմմիչ օլտուղունու միւպէյեին էվրագը համիլ տիր.

— Էօյլէ իսէ օ էվրագ նի՞չին կէօսթէրիլմէտի.

— Միրալայ անլէրի տիւգէ կէօնտէրամ իսէ տէ, կէթիրէն Թաթար՝ Լիէօնսէնտէ. Սէնար օրմանընտա գաթէլ խոխլուկինտէն, տիւգիւն եէտինէ վասըլ օլմատը.

— Օ քեաղըտար չալընմը՞մը.

— Էվվէթ մատմազէլ.

— Մատամ, պունա էօյլէ կէօրիւնիւեօը քի, սիզտէ պէնիմ կիպի ալտանմըշսընըզ.

— Ալտանմը՞շ մըթըմ.

— Լվվէթ մատամ.

— Ֆի՞մտէն ալտանմըշըմ.

— Տիւգտէն.

— Պիլաքիս մատմազէլ, հալէա շու սահաթտա սիզ ալտանմըշսընըզ տըր.

— Տիմէք օ քեաղըտարըն մէվճուտ օլմուշ օլտուղունա իննանըեօրսունուզ.

— Պունա էմինիմ.

— Ֆագաթ նա՞սըլ օլուր քի, տիւգ պէնիմիչ եալընըզ օլտուղու պիր սըրատա, վագտա տօղրուտան տօղրուեա տէյիլ իսէ տէ, տօլաեըսըյլա, պու քեաղըտարըն մէվճուտ օլմատըղընը անլաթըր.

— Քէնտիսինտէն ճէվապ իսթէտիկինիզ հալտէ, տիւգիւն թէրէտտիւտ կէօսթէրտիկինի պիլիրիմ.

— Վա՛յ, պունու պիլիեօ՞րմուսունուզ.

— Էվվէթ.

— Պունունա պէրաբէր եալընըզ իտիք, իսթէտիկինի սէրպէսթճէ սէօյլէեէպիլիր իտի.

— Աֆվ իտէրսինիզ մատմազէլ, բէտէրինիզ եանընտաքի օտատա օլուպ, հէր շէյի կէօրմէքտէ վէ իշիթմէքտէ իտի.

Գօնսէքսիօն՝ իզհարը հայրեթլէ պէրաբէր.

— Բէք էյի, ֆագաթ տիւգ տը Շաթօ-Մաի քէնտիսինի պէնիմիչ եալընըզ զանն իտիեօրտու, տէտի.

— Եանըլըեօրսունուզ մատմազէլ. Օ սեբեպտէն սիզտէն ալմըշ օլտուղու պիր մէքթուբտա, եալընըզ օլմաեաճաղընըզ վէ սիզի տինլէեէճէք վէ գօլլաեաճագ քիմսէ պուլունաճաղը պիլմեմիչ իտի.

— Իշիթ մատամ, պու պիրսպիւթիւն եալան տըր.

— Լաքին օ մէքթուպ տուրուեօր.

— Խայր, ըէտտ լտէրիմ.

— Մէքթուպ եէտիմտէ տիր.

— Ճա՛յիպ.

Գու սէօզլէրտէն սօնրա իքլի գատընալը՝ գօնթէսին եէտինտէ պուլունան մէքթուպու ըշըգտա կէօրմէք իզդէ, Գօնսէքսիօնուն օտասընա կիթտիլէր. Օրատա Պագգարա, ժավկ պիր իքէքլի գօրտէլա իլէ պաղլը պուլունան պազը մէքթուպ-

նէգքեռըլ սէթըի կիյմիչ, վէ Զամբաեը գաթ՝ըլկեռհա չըգա-
րապիլէն պազը ահվալէ քէսգի վուգուֆ իթմիչ պիը աստմ
իմիչ։

— Զամբա տա գօրգուսունտա՞ն մը պու հարէքէթմէ պուլունմուչ։

— Էվվէլա գօրգուսունտան, սանիէն միւքեռաֆաթ իւմի-
տինտէն։

— Ֆագաթ մատամ հիչ օլմազտա, Մ. տը Եաթօ-Մաի-
նին նէ՞ մագսատէ գաթլու թէլէֆ իտիլմիչ օլտուղունու սէօյ-
լէ՞ըմիսինիզ։

— Էը եա կիճ ադին տէսթի իզտիվաճընըզը իսթիհսալիթ-
մէսի մագսատիյլէ։

— Մատամ, պէնիմ տէսթի իզտիվաճըմը աչըգտան ա-
չըղա իքի քիչի իսթէմիչ տիը։

— Գիլիըրըմ։

— Գիրինին իսմի տօն ֆօգէ իտի։

— Օ տիւգտէն էվվէլ վէֆաթ իթտի մատմազէլ։

— Տիկերի՞...

— Պու պապտէ պէն քիմսէեի իթհամ իթմէմ։

— Տիկերի Մ. տը Եամրի օլուպ, իֆատաթընըզ իսէ...

— Աֆվ իտէրսինիզ մատմազէլ, Մ. մարքի կէնճ օլուպ,
օրթա սինինի տէյիլ տիր, վէ զանն իտէրիմ քի սագալը վէ
սաչլարը տա գըրմըզը տէյիլ տիր։ Իմտի Իհթիմալտըր քի,
Մ. տը Եաթօ-Մաինին՝ սիզին թարաֆընըզտան կէլտիկինի
զանն իյլէտիկի մէքթուպլարը Զամբաեա օ վէրմէմիչ տիր։

Գօնթէսին սօն սէօզլէրի Գօնսէքսիօնու աղըր պիր եիւք-
տէն գուրթարտըլընտան, մէրգումէ նէֆէս ալտը։

Պատէհու քէլամա տէվամէն, — Տիմէք հիչ խապէրիմ օլ-
մահարադ, պէնի կիզլիճէ պիր տիկեր սէվէն վար իմիչ, տէտի։

— Պէլքի...

— Քի՞մ իտի։

— Տիւն ագշամ սիզէ թէսլիմ իթտիկիմ էլեաղըսընը օ-
գուտունո՞ղ մու։

— Էվվթ մատամ։

— Շիւպհէսիզ հիչ պիր չէյ անլամատընըզ։

— Ֆիլվագը օ մուֆտասալ հիքեահեէտէքի էչխաս իլէ պէ-
նիմ արամտա նէ՞ միւնասիպէթ պուլունապիլէճէկինի անլա-
եամատըմ։

— Օ հիքեահէ հէնուզ իսթամ պուլմամըշ տըր։

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ։

— Տիմէք իսթէեօրումքի, հէնուզ նէթիճէսի ալընմա-
մըշ տըր։

— Պունունլա պէրապէր գօնթ տը Քէրկազըն պիրատէրի
օլան սըր Վիլհամս վէֆաթ իթմիչ տիր։

— Տէօրթ այ էվվէլ վէֆաթ իթմէմիչ իտի։

— Հիչ տէյիլ իսէ Էվրօբատա պուլունմամըշ տըր։

Գօնթէս Ուրթօֆ, մուխթասարէն եազտըղը խաթըրըէլե-
րինտէ մէքրուհ սըր Վիլհամը լաեըզըյտա թարիֆ իթմիչ օլ-
տուղունտան, կէնճ գըզ՝ մէրգումուն սօն վագըալարընը խա-
թըրլամագտա, տիթրէմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէտի։ Պագ-
դարա, իլավէթէն,

— Միւսթէրիհ օլուն մատմազէլ, տէօրթ այ ագտէմհա-
եաթտա իտի իսէ տէ, օնտան պէրու էօլմիւշ տիւր, տէյի
պէեան իյլէտի։

— Էօլտի՞ մի։

— Էվվէթ, գուրտուղու սօն միւտհիչ բլանը պայա չը-
գարմազտան էվվէլ թէրքի հաեաթ իթտի։

— Օ բլան նէ՞տէն իպարէթ իտի։

— Սիզին տէսթի իզտիվաճընըզը էլտէ իթմէք մագսա-
տինտէն։

Գօնսէքսիօն. (եիւքսէք սէսլէ.) Պէնի՞մ մի, պէնի՞մ մի։

— Լվվէթ սիզին։

— Պէնիմլէ էվլէնմէ՞ք մի իսթէեօրսու։

— Սիզին իլէ էվլէնմէք իսթէեէն քէնտիսի տէյիլ իտի,
ֆագաթ...

— Եա քի՞միտի, եա՛ Բապպի։

— Պիւեիւթիւկիւ, հիմաեհ իթտիկի, վհ շախարնատա մեվճուտ օլտուղու պիր քիմսե։

Գօնսէքսիօն։ _ (տիթրէհէրէք։) Օ ատմ քի՞մ տիր։

Պագդատա։ (սօղուգ գան իլէ։) Օ ատէմին իսմի Բօգամպօլ տուր։

— Բօգամպօ՞լմու։ գօնթէս տը Քէրկազը պաշտան չըգար՞մադ իսթէհէն հայտո՞ւտ մու։

— Թա քէնտիսի։

— Օ՞ մու պէնիմկէ էվկէնմէք իսթէհէօրտու։

— Էվվէթ մատամազէլ։

— Նէ՛ նէֆրէթ ու տէհղէթ...

— Սըր Վիլիամս տա պու պապահ մուվաֆֆադ օլաճաղընա եէմին իթմիշ իտի։

— Նէ՛ քիւսթահըդ...

— Լաքին ըԲօգամպօլ նանքէօր պուլունարադ համխին թէյնէֆ իթտի, վէ սըր Վիլիամսըն վէֆաթըլա քէնտինին մուվաֆֆադըյհէթ իւմիտլերի զահլ օլտու։

. . . . . .

Գօնսէքսիօն՝ չէնտ տագըդա սանէմ կիպի գալըպ, Բօգամպօլ կիպի պիր խապխին քէնտ տէսթի իզտիվաճընա թահիպ օլմադ ֆիքրինտէ պուլունմասընտան տօլաթը իզդէթի նէֆսինճէ միւթէէսսիր օլուպ, ֆագաթ պիրտէն պիրէ պաշընը եօգարը գալտըրարադ,

— Մատամ, պանա սէօյլէտիբլէրինիզ զարիպ վէ իչիտիմէմիշ չէյլէր օլուպ, պէնիմտէ, սիզէ իննանըեօր կիպի կէօրիւնէրէք, պուղլարը տինլէմէքլիկիմ՝ սըրֆ էսէրը ճինճէթ վէ համադաթ տըր, տէ՛տի,

— Մատամազէլ...

— Ֆարզ իտէլիմ քի Թարիստէ սըր Վիլիամս վէ Բօգամպօլ իսմինտէ իքի խապխա պուլունսուն, վէ պունլար իթթիֆաղ իթսին վէ պունլարտան պիրի՝ պէնիմ տէսթի իզտիվաճըմը արզուլէմէյեէ ճէսարէթ իտէպիլսին։

— Մատամազէլ, պու խուսուս ֆարզիեաթ գապիլինտէն օլմաեըպ, հադըդէթի հալտիր։

— Թէք էյի, էօյլէ տէյի գապուլիտիեօրսում, հալպու քի արզուլէմէյէլէ օ արզուեհ նահլ օլմադ՝ այնի չէյ տէյիլ տիր։ Լհկը Բօգամպօլ պէնիմ տէսթի իզտիվաճըմը իսթէմիշ օլսա իտի...

— Բէտտա իտիլէճէք իտի, տիմէք իսթէհօրսունուզ, էօյլէ տէյի՞լմի։

— Հայ հայ։

— Մատամազէլ, սիզ պէնի տինլէեէճէկինիզի վատ իթմիշ իտինիզ, տէյի՞լմի։

— Էվվէթ, թէէքրար վատ իտէրիմ, սէօյլէեինիզ մատամ։

— Խայլի վագըթի, նանի պունտան օթուզ սէնէ էվվէլ, Ֆրանսանըն Տէվրի ինգլտապաթը էպթիտալարընտա, Բաբիսէ, գօնթ տը Սէնթ-Էլէն իսմինտէ պիր քիմսե կէլմիշ տիր։ Գրալ՝ քէնտիսինէ միրալայըդ բլութպէսի թէվճիհ իթմիշ, վէ Սէն Թէրմէն վարըյը տա գաբուլարընը պու ատէմէ աչմըշ տըր։ Պիր կիւն պու ատէմ, բարլագ իւնիֆօրմասըյլա պիր ըեսմի կէչիտտէն ամտէթ իտէրքէն, պիր տիլէնճի քէնտինի գարշըլաեարագ, էլինի ուզաթմըշ, վէ օնա իւնվանսըզ, համթա պաեաղը պիր իսմվէրմիշ տիր։ Միրալայ, տիլէնճիեի գօվմադ իսթէհկինտէն, տիլէնճի սէրինի եիւքսէլթմիշ, վէ օլմադըթթ Գարուսէլ մէյտանընտա պիր ֆաճիա վուգու պուլմուշ տուրքի, պիր գաչ այ սօնրա մահքէմէի ճինաեէթ պունա նէթիճէ վէրմիշ տիր։

— Օ հիքեաեէհի պիլիրիմ, ֆագաթ պունուն իլէ պէնիմ վազիեէթիմ արասընտա հիչ պիր միւնասիպէթ կէօրմէմ։

— Մատամազէլ, տիւշիւնմէլիսինիզդի, սըր Վիլիամս քէնտի չակիրտի Բօգամպօլու միւնասիպ պիր սուրէթտէ թէրթիպ վէ թէհիեէ իթմիշ օլտուղու հալտէ, անը սիզէ զեվճէ իթմէկի թատավվուր իթմէք իչին...

— Լաքին պէնիմ կիպի պիր գաորն պիր ատէմին ասլ ու նէսլի հադդընտա եանըլամազ։

— Գօնթէս... (Ճիւղիճէ իսթիհզաքեարի պիր սէտա իլէ.) Սահի՞հ մի,

— Գունա էմինիմ. էկէր մՕնսիէօ... Բօգամպօլու՝ ժէնէրալ էքօլէթլէրիյլէ պիլէ պանա թագտիմ իթմիշ օլսալար իտի...

— Էօյլէ օլսուն... Շիմտի ժատժազէլ, տահա գիւճատէ իլէրի կիթմէզսէն էվվէլ, զանն իտէրիմքի չըղան կիճէ նաղարը տիգդաթընըզը պիր տէրէճէ ճէլպ իթմիշ օլան պիր շախս հագդընտա պահս իթմէք իսթէրիմ.

Գօնսէքսիօն սարսրլտը, վէ եիւգիւ գըզարարագ,

— կէնճ ատէմտէ՞ն մի պահս իտէճէքսինիզ, տէտի,

— Լվվէթ ժատժազէլ, բրանկալըտան պահս իտէճէեիմ.

— Աճապա, անըն տա, պէնիմ հիքեաեէմտէ մէտխէլի պուլունտուղունո՞ւ մու սէօյլէեէճէքսինիզ,

— Էվվէթ ժատժազէլ,

— Նա՞սըլ,

— Բրանկալը Գօնեար՝ ասըլ մարքի տը Մէնլի-էլէնի գաթլ իթմիշ տիր,

— Էյ...

— Սըր Վիլիամսըն չակիրտի տէ, քէնտինի պիր սուրէթի տխերէտէ կլօսթէրվէեէ միւհթաճ օլտուղունտան, օ բրանկալընըն եաբտըղընը եաբմըշ տըր,

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ,

— Բօգամպօլ՝ տիւնքի կիւն կէօրմիշ օլտուղունուզ ատէմին վիճուտինի օրթաատան գալտըրմըշ օլտուղունու զանն իթմիշ իսէ տէ, անը եալընըզ քիւրէեէ կէօնտէրէպիլմիշ տիր,

— Աճա՛իպ, տիմէք օ ատէմ...

— Օ ատէմ չըգան կիճէ սիզէ, պիր ֆուրթունաեա թուԹուլարագ գաեաեա տիւշտիւկիւնիւ, վէ Շուէյտի պիր սէֆինէնին լթայֆասը Թարաֆընտան պուլունմուշ օլտուղունու «էօյլէ՞մէտի մի,

— Էվվէթ,

— Վէ սիզէ, օ տագըգատան պաշլաեարագ հիքեաեէսի-

նէ նագլ իթտի, ֆագաթ պէեան իթտիկի գաեալը ատաեա քէնտիսի կիպի ֆուրթունատան գուրթուլմուշ օլան պիր եօլճու իլէ պէրապէր չըղտըղընը սէօյլէմէտի, տէյի՞մի,

— Օ եօլճու քի՞մ իմիշ,

— Օ եօլճու՝ պիչարէէի պիր հէնտէք իչինտէ պրագմըշ, վէ իքի կիւն սօնրա զիքը իթտիկիմ սէֆինէնին թայֆասը Թարաֆընտան պուլունմուշ տուր, Պու եօլճու, րէֆիգինի օրտաեա պրագմագլա անըն էօլէճէկինէ գավիէն իսքեաթ օլմուշ տուր,

— Ֆագաթ նի՞չին, նէ՞ մագսէտլէ,

— Զիւնքի օ եօլճունուն իսմի Բօգամպօլ օլուպ, պիչաըէնին քեաղըտալարընը, բասքօրթունու վէ էլպիսէէրինի զապթ իթմիշ տիր,

— Շիմտի հէր շէյի անլաեօրում... տիմէք պու իսմ Թահթընտա օլարագ...

— Բօգամպօլ՝ իսԹիեար իթտիկի իսմէ միւԹէպէրան աէմինէ տախիլ օլմագլա, պիւեիւք պիր սէրվէթ մալիք օլմուշ, վէ Թչպու եալանճը իսմի վէ սէրվէթիյլէ...

Գօնսէքսիօն.. (Պագդարաընըն սէօզիւնիւ քէսէրէք.) Պու բէք զարիպ շէյ տիր, բէք չօգ տիւշիւնիւեօր իսէմ տէ, պուլամաեօրում, Բարիստէ ճէմիյէթլէրէ խայլի կիրիպ չըգտըմ, պիր խայլի կէնճլէր, էքսէրիսի Թրախօմամա աչըգ օլուպ էնսէմէ տիւշտիւլէր, լաքին բէք եիւքսէք արզուլէրտէ պուլունան պու Մ. Բօգամպօլուն շախսընճա կէօզէ չարբաճագ պիր հալ օլմամալը տըր քի, քէնտիսինի պիր եէրտէ կէօրէմէտիմ,

— Էյիճէ տիւշիւնիւնիւզ ժատժազէլ,

— Մատամ, օ ատէմին, պահսընը իթտիկինիզ կէնճէէն չալտըղընը իտտիա իյլէտիկինիզ իսմէ պիլտիրմէնիզ բէք գօլայ տըր,

Կէնճ գըզըն սօն սէօզլէրինտէն սօնրա գօնսէքս Ալֆօֆ աեագա գալդտը, Ող վագԹա գատար Պագդատա, պիր տէրէճէէ գատար քէնտիսինճէ էհէմմիյէթլի պուլունմատան վաղըալարտան՝ սալօն իչինտէ պիր սալօն գատընը կիպի

պահս իմմիշ իքէն, օ տագըգատա եիւգիւնտէ վագար հասըլ օլարագ,

— Մաամազէլ տը Սալլանտրէրա, սիզ պիւեիւք պիր իսմ թաղըեօրսունուզ, տամարլարընըզտա իսքանիանըն է՛ն աթիզ վէ է՛ն նէճիպ խանէտանընըն գանը ճէվէլան իտիեօր. սիզ՝ օ նէսլէրտէնսինիզ քի, պազէն երլտրըմ վուրուլ իսէ տէ, քէօքիւնտէն մահվ իտէմէզ, տէտի։

Պու քէլամլէր Գոնսէքսիօնա ֆէվգէլատէ թէէսսիր իմմիշ իքէն, գոնթէս Արթօֆ չէօյլէճէ տէվամ էյլէտի.

— Պուննուն իչին սիզէ կէլմէեճ ճէսարէթի իմտիմ, չիւնքի գալպինիզին մէթանէթինէ էմինիմ, վէ տիւչար օլաճաղընըզ տարպէ նէ՛ գատար տէհչէթլի օլսա...

Գոնսէքսիօն՝ լէհճէսի սօյուպ, կէօզլէրի բարլաեարագ վէ տիթրէեէրէք աեադա գալգտը, վէ ֆինքրինի էնվալի զարիպ թէֆէքքիւրաթի իշղալ իմտիկի հալտէ,

— Պէ՞ն մի, պէ՞ն մի, պու տարպէեէ տիւչար օլաճաղըմ, տէտի։

— Սիզի թէհլիքէտէն դուրթարմագ իսթէրիմ։ պիչարէ գըզճըղագ։

— Սէօյլէեինիզ, ժատամ, սէօյլէեինիզ, ֆինքրինիզի թէժաժիյլէ իյզահ իտինիզ։

Գոնթէս՝ չէնտ սանիէ տահա թէէրէտտիւտ կէօսթէրտիպատէհու,

— Տիւն կիճէ, բրանկալը գըեաֆէթինտէ կէօրմիւշ օլտուղունուզ, վէ իսմի, սէրվէթի վէ ֆամիլեասը չալընմըշ օլան տէլիգանլընըն իսմի նէ իտուկինի պիլիեօ՞րմուեատունուզ։ Ասքէմարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպերթ-Օննօրէ տը Շամրի քէնտիսի տիր։ Հալպու քի սիզին սէվտիկինիզ քիմսէ Իօգամպօլ տուր տէտի։

. . . . . .

Մաամազէլ տը Սալլանտրէրա սէս վէ պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմատը, ֆագաթ ըիւճաթի իմտիկի կիպի, գօյլարընը տա աչտը, վէ տէօչէմէ իւզերինէ սըրմի իւսթիւ տիւշտիւ։ Հասըլ

օլան չամաթա իւզերինէ պիր գաբու աչըլարագ, էլպիսէհինի եարը կիեինմիշ օլան պիր գատըն օտաեա կիրտի, վէ Գոնսէքսիօնու կէօրմէյէլէ, գոնթէս Արթօֆա պագարագ,

— Ա՜հ, հէր չէյի իշիմտիմ, էվլատըմը թէէկֆ իմտինիզ, տէտի։

11

Ադատան չէնտ սանիէ կէշիպ, պու միւտտէթի իչի գատընըլարա ասըր գատար ուզուն կէօրինտի։ Լաքին պիրիպիրինէ սուրէթի մահսուսէտ պագըշտըգտան սոնրա, պայկըն օլան կէնճ գըզը գուճադլաեարագ, եանթաղընա կէօմիւրտիւէր։ Գագգարա՝ պիր չան իչինի թուքթարագ չէքմէք իսթէտիկինտէն, տիւշէս՝

— Խայը, խայը, հէր շէյ արամըզտա գալմագ իչին քիմսէնի չաղըրմաեալըմ, տէտի, վէ քէսկին գօգուլու պիր բուհ կէթիրիպ, պունու կէնճ գըզա գօգլամթըղը սըրատա։ Գոնթէս Արթօֆ տա սիրքէ իլէ մէզպուրէնին գուլագ թօզլարընը օվալամաեա պաշլատը։

Պիր չարեէք գատար թէտավի սաեէսինտէ Գոնսէքսիօն կէօզլէրինի աչտը, վէ եվվելա վալիտէսինէ վէ սոնրա գոնթէս Արթօֆա տիք տիք պագտը, վէ պու իչի գատընըն նասըլօլուպ տա օրատա պուլունտուգլարընը տիւշինիեեօր կիպի կէօրինտի։ Մուախախարէն պիրտէն պիրէ էլինի աննընա կէօթիւրէրէք, զարիպ պիր սէտա իլէ,

— Խամըրմա կէլիեօր, գոնթէս... տէտի։

կէնճ գըզ՝ մէզքիւր քէլիմէլերի իրատ իթթիքատէն սօնրա եաթաղընտա օթուրտու, վէ պատէհու գալգըպ Պագդարա-եա եագլաշըր քի, օլէնատէ, մահգա տիւշէնի՝ քէնտի գը-զընա եագլաշմասը իչին քէնտիսի պիր գաչ ատըմ կէրի չէ-քիլմիչ իտի։

Գոնսէքսիօն... (Պագդարաեա՝ տէհչէթպախչ պիր սիւքիւ-նէթլէ։) վէ մէճնունէ օլմահա եիւգ թուրթմուշ կիպի կէօրիւ-նէրէք։) Մատամ, տիգգաթլըճա պանա պագընըզ, Խամիմ Գոնսէքսիօն տը Մալանտրէրա տըր։

Տիւշէս՝ գըզը իլէ Պագդարանըն արասընտա միւտհիշ պիր հալ վագը օլմուշ օլտուղունու անլատը իսէ տէ, միւտա-խէլլեհ ճէսարէթ իթթիհատիպ, սիւքիւթ իւզրէ, վէ պիր գաչ ատըմ ուզագտա գըմըլտանմագ արզըն տուրտու։ Գոնթէս Ար-թոֆա կէլինճէ, օլէնատէ Գոնսէքսիօն միւզտարըպ օլտուղու-նու տէրք իթթիհինատէն, ճիւզիճէ թէէսսիւր իլէ,

— Խամինիզի պիլիէօրում մատմազէլ, տէյի ճէվապ վէրտի։

— Մա՛տամ, խամիմի խաթըրլամագլըղմ, վէ Իսքանտէօլ օլտուղումու իլավէթէն պէեան իթթիճքլիկիմ՝ զանն իտէրիմքի, հէմ պուղղ ու ատավէթ թաշըրըղըմը, հէմտէ ֆէվգէլատէ մուհաֆազէքէյէ սէվգիլտիկիմի պիլտիրմէք իչին տիր։ պէն նէօլիմին էն սօնու օլտուղում հալտէ, ապատու էճտատըմըն վահշիանէ սէպաթ ու ճէսարէթինի հափզիմ։

Կէնճ գըզըն կէօզէրի ֆէվգէլատէ գըզգարմըշ օլմա-սընատ, սէօզլէրինտէքի թէէսսիր անլաշըլըճօրտու։

Պագդարա սիւքիւթ իտիպ, պէքլէօր կիպի կէօրիւնմէք-տէ իտի։

Գոնսէքսիօն՝ իֆատաթընա չու եօլտա տէվամ իյլէտի։

— Պիր ազ էվվէլ պաեըլտըմ, լաքին պայկընըլըղմատան էվվէլքի հալէրի խաթըրլաեօրում. էն ճիւզի քէլամընըզ պի-լէ դուվվէի հափզամտա հէքք իտիլմիշ տիր։

Պագդարա սէօզ սէօյլէմէք իսթէտիկինտէն, կէնճ գըզ պիր իշտըէթլէ մէնն իտիպ, քէնտիսի,

— Սիզ պանա, սէվտիկիմ վէ էվլէնէճէք օլտուղում քիմ-

սէնին մարքի տը Շամրի օլմատըղընը սէօյլէտինիզ, էօյլէ տէ-յի՞լմի, տէտի։

Պագդարա՝ մահգունէն պաչընը էյատի։

— Սիզճէ ասլ մարքի տը Շամրի՝ Գատիգս քիւրէհինատէ տիր։

— Լվվէթ մատմազէլ։

— Վէ Բարիսատէ օ խամատէ պուլունան չախս տա, հիքա-եէսինի եալընըզ պէնիմ իչին եազմըշ օլտուղունու հայտուտ տուր, տէյի՞լմի։

— Օ չախս՝ Բօգամպօլ տուր։

— Մա՛տամ, եահաթաղըմըն պաչ թարաֆընա պագընըզ, պիր խաչ կէօրիւեօ՞րմուտունուզ։

— Էվվէթ մատմազէլ։

— Իմտի, պիր Իսքանտէօլ գըզընըն վէ պին սէնէլիք ատա-լէթի հափզ պուլունան Սալանտրէրա սիսիլէսինէ մէնսուպ պիր գըզըն եէմինինի տինլէյինիզ։ Էկէր սէօյլէտիքլէրինիզ սահիհ իսէ, էկէր պէնիմլէ էվլէնմէք իւզրէ պուլունան չախս՝ պահսընը իթթիհինիզ ալչագ վէ հայլագ իսէ, ճէզասընը կէօ-րէճէք տիր։ Քէնտիսինէ օլան մուհաֆազէթիմ՝ պուղղ ու ա-տավէթէ թէպտիլ օլաճագ տըր, վէ անքն՝ կէօզլէրինի իւզէ-րիմէ աթֆ իթմէկէ, վէ էլիմի էլլէրի աէրունինէ ալմահա ճէ-սարէթ իթթիհինի տիւշինտիւքճէ, քէնտիմի օլ տէրէճէ ալ-չալմըշ վէ օլ մէրթէպէ հագարէթ կէօրմիւշ տէյի պիլիէօ-րում քի, ինթիգամըմը ալմագ իչին, հէր հալտէ օրթա տէվ-րէ մահսուս օլան իշքէնճէլէրտէն պիրինի իճատ իտէրէք, պունուն իլէ անը ճէզալանտրաճաղըմ։

Կէնճ գըզ՝ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, դագատնաք պիր հալտէ օլուպ, կէօզ եաշլարը տէօրմէքտէ օլան վալիտէսինէ, վէ կէօզլէրինի աչաղըհա էհէրէք սիւքիւթլէ տուրմուշ պու-լունան Պագդարաեա պագընըզտան սօնրա, սէսինի տէրէճէ պէ տէրէճէ եիւքսէլթէրէք, չէօյլէ տէվամ իյլէտի։

— Ֆագաթ, մատամ, էկէր պանա եալան սէօյլէտինիզ, էկէր եանըլտընըզ, վէլհասլ էկէր սէվտիկիմքիմսէ՝ մուհաֆ-

պէթիւէ լաեըգ իսէ, օլ վագըթ, Սալլանտրէրա սիլսիլէսի վէ Իսքանեօլ օլմազլըղըմ Նամլարընա եէմին իտէրիմքի, սիզի ճէզալանտըրմազ իչին առաւէթի պէշէրիէէ վէ մէհապիէ միւրաճաաթ իթմէէէճէէիմ։ (Քիթապ սահիֆէլէրինի քէսմէք իչին գուլլանտըղը սէտէֆ սաքլը պիր պըչաղը մասանքն իւզէրինաէն ալարագ։) Իչթէ պու ալէթի՝ ինթիգամըմ իչին գուլլանաճաղըմ։ Լկէը սէօյլէտիկինիզ եաւան իսէ, պէնիմ էլիմ իլէ, պու ալէթի իլէ էօյլէճէքսինիզ։

Պագդարա՝ պաշընը եօգարը գալտըրարագ, սօղուգ գան իլէ,

— Մա՛մամզէլ տը Սալլանտրէրա, կէօղունիւզիւ աչարագ, սիզի, քէնարընտա պուլունտուղունուզ կիրտապա տիւշիւրմէքտէն մէնն իթմէք իչին, պու սէօյլէրին պանա սէօյլէնէճէկինի քիշֆ իթմիշ օլտուղումու պիլիրմիսինիզ։ Լկէը սէօյլէտիքլէրիմին իսպաթը եէտիմտէ օլմասա իտի, պուրատա կէլմէէէ ճէսարէթի իտէմէզ իտիմ, չիւնքի պուրատա կէլիշիմ՝ մէմլէքէթիմիզէ սէպէպ օլապիլիր իտի։ Իմտի մատէմքի պիրինճի տարաֆէէ թէհամմիւլ իթտինիզ, չիմտի հէր չէյլի սէօյլէէէպիլիրիմ։ Իքի սէնէ էվվէլ Սէն-Ժերմէն վարըշընտա քեսկին էսկի պիր օթէլտէ, մարքիզ տը Եամըլ իամինտէ պիր գատըն իգամէթի իտիպ, պու գատըն՝ օղլունուն իամինի վիրմէքլէ վէֆաթի իթմիշ տիր։ Էօլիւմ եաթաղընըն ատաղընտա կէնճ պիր դըզ իլէ պիր տէլիֆանլը տիզ չէօքմիշ օլուպ, պունլար կէօզ եաշը սէօքտիւքլէրի որրատա, ինսանֆըզ պիր մէմուր տա, էօքսիւզ գալան օ գըզը՝ միրասընտան մահրում իթմէքլիկի թէհտիտէ կէլմիշ տիր։ Օլէանատէ պիր ատէմ իչէրի կիրիպ, մէմուրըն գօյունտան թուֆթարագ օրատան տիշարը չըգարմըշ, վէ կէնճ գըզըն եանընտա սէյիրթէրէք, «— Գա՛նչ, պէն սէնին գարընտաշընըմ» տէմիշ, վէ պատէհու մարքիզին նաշը եանընտա տիզ չէօքմէպ, վալիտէյնին նաշը իւզէրինէ ալլատան էվլատ կիպի հէօնկիւր հէօնկիւր կէօզ եաշլարը սէօքմիշ տիր։ Իրթէսի կիւնտէ վալիտէյնին ինթիգամընը ալմագ իչին տուէլլօ իթմիշ տիր։ Օ գըզ պու ատէմ Բա-

րիատէ բէք մատրուֆ օլուպ, տախիլօլտուղու ֆամիլեա՝ պունու քէնտի ըէիսի զանն իթմիշ, վէ քէնտիսինէ թէվէճճիւհ կէօսթէրտիկի կիպի, թէքմիլ Բարիատէ, պու ատէմի՝ մարքի տը Եամըլի տէյի իլան իյլէմիշ տիր։

— Մա՛տամ, սէօյլէրինիզտէն նէ՞ նէթիճէ չըգարմագ իսթէօրսունուզ։ Իսպաթլարընըզա պէքլէէօրում։

— Իսպաթ՝ լարը պիր ազտան կէօրէճէքսինիզ մատմազէլ։ լաքին էվվէլճէ, Րօգամպօուն սախթէ մարքի տը Եամըլի օլտուղունու թանըտըղմտա պուլունտուղում վազիեէթի լաեըգըյա անլամանըզ լազըմ տըր։

Գօնսէքսիօն։ — Պիր իսպաթ կէօսթէրինիզ մատամ։

— Մատմազէլ, էկէը իսթէրսէնիզ, եկէը փիրար իտէքիմ տէյի գօրգուէօր իսէնիզ, գարուլարը գարաեընըզ։ պէնի թէլէֆ իտէճէկինիզի թէհտիտ իթմտինիզ, էկէը սէօյլէտիքլէրիմի իսպաթ իտէմէզ իսէմ, կէօքսիւմիւ սիզէ թադտիմէ հազըրըմ։ լաքին ագտէմճէ պէնի տինլէմէյիսինիզ։

— Բէք էյի, մատամ, սէօյլէյինիզ։

Պագդարա։ (տէվամէն։) Օ կիւնիւ, գարշըմտա իքի գատըն կէօրտիւմ։ պիրի սիզ իտինիզ, վէ գահրամանլըգըա մէշհուր օլան եիրմի զիւրրիեէթինի գանընտա օ ալչաղըտա հիսէտար գըլմագ իւզրէ պուլունուէօրտուղունուզ, լաքին համտ օլտուն քի պու ֆէնալըգ վուգու պուլմամըշ իտի։ Տիկէր, մատամազէլ, սիզին գատար պախթիեար տէյիլ իտի։ Օ չօգտան պէրու պիր գաթիէ գարտաշ նամը վէրիէօրտու, բագ անընը օնա սունուէօրտու, գօլլարընը պօղազընտա սարըէօրտու, վէ վալիտէյնին պիդագէն էվվէլ ահէնեատա կէթիրմիշ օլտուղու էվլատ կիպի անը սէվիէօրտու։ Իչթէ մատմազէլ, պու գատընտա կիտէրէկ «գարընտաշընըզ զանն իթմէյինիզի՝ գարընտաշընըզըն գաթիլի տիր, վէ պունճա տէֆալար սըգմըշ օլտուղունուզ էյ՝ անըն դանր իլէ քիրէնմիշ տիր» տիէէպիլիր ми իտիմ։

— Նէ՛ տէհչէթ։

— Ֆագաթ սիզին ճէսուր օլտուղունուզու, վէ վիճդանթէս

տ՚Ա՛ամօլուն մէվթինէ սէպէպ օլապիլտիկիմ հալտէ, ափդի վէ-վաթ ընդդա սէպէպ օլմահաճաղըմը անլատըշ իտիք։

Գօնսէքսիօն։ — (ֆէվդէլատէ միւզտաբըդ օլարագ։) Ցա դաթ ժատամ, պէ՞ն մի հէր չէյի Պանշ տը Եամբինէ խապէր վէրէճէեիմ...

— Մատամ տ՚Ա՛ամօլուն հիչ պիր չէյտէն խապէրի օլմա-ժալը տըր։

կէնճ գըզ՝ թէհալեիւըլէ բիւճաթի իթմէքտէ իքէն, գօնթէս՝ պիրիքտէ կէմիրմիշ օլտուղու ուղուն վէ եուվարլագ չէքլտէքի ժատտէեի էլինէ ալարագ։

— Սիզէ ճէվապ վիրմէզտէն էվվէլ, սոպըրսըզլըգ-լա պէքլէմէքտէ օլտուղունուզ իսպաթը կէօսթէրէեիմ պու. կէօրտիւ-կինիւզ՝ ժարքի տը Եամբինէն չօճուգլուղու թասվիրի տիր, տէտի։

Գօնսէքսիօն սարսըլտը, վէ Պադդարա տէվամէն,

— Եիմտիքի, հանի քիւրէքտէ պուլունան սօրլ ժարքի, արատան էյրմի սէնէ կէչմ՚չ օլմազընա բաղմէն, պու թաս-վիրէ օլգատար պէնզէր քի, չըգան կիճէ քէնտիսինի կէօր-միչ օլտուղունուզ հալտէ, պու պապտէ հանըլամազընըզ, տէտի։

կէնճ դատըն, պու սէօզիւ սէօյլէտիկի գէման, Ջամբա-նըն՝ գատրօսունատան չըդարմըշ օլտուղու թասվիրի աչտը, վէ Գօնսէքսիօն պունա պադար պագմազ, իլգ ապչամը կէօր-տիւկիւ քիմսէնին պադրըշընտա, չէհրէսինտէ վէ կիւլիւ մսէմ-սինտէ օլտուղունու մուշահէտէ իթմէքտէ, րէֆը սէտա իյլէտի։ Պատէհու,

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, սիզ պու թասվիրի նէ՞րէտէն պուլ-տունուզ, տէտի։

— Ջամբա պունու չալտը։

— Նէ՞րէտէն։

— Թուրկնտէ Օրանժըրի չամլօսունատան։

Գօնսէքսիօն ադլը պաշընատան կիտէրէք, պիր ահ իթտի, չիւնքի օ սապահը ժարքի տը Եամրի տէ ալմըշ օլտուղու մէք-

թուպու խամիըրլատը։ Պատէհու գօնթէսին էլինի թուքթուպ, գուվվէթլիճէ սարսարագ։

— Սէօյլէտիքլէրինիզին սահիհ օլտուղունու, վէ պունուն՝ ժարքի տը Եամբինին թասվիրի օլուպ, Օրանժըրի չամլօսուն-տան ալընմըշ իտուկինի թատտիգ իշին, եալընըգ պիր իսպաթ կէօսթէրինիգ օ հալտէ հէր չէյէ ինանաճաղըմ, տէտի։

Պագդարա բարմաղընը թասվիրին պիր քէօշէսինէ գօ-եարագ։

— Սիզ ըէսսամ օլտուղունուզտան, հանըլամազընըզ գըր-ժըզը պօեա իլէ եազըլմըշ օլան չու պիր գաչ քէլիմէեի օգու-եունէ վէ թէհտիտ իտին, թասվիրին եաբըլտըզը դէման եա-զըլմըշ օլտուղունու անլատճագտընըզ, տէյի պէեան իթտի։

Գօնսէքսիօն ամֆիտէքի քէլիմէլէրի օգուտտու։ «Կէնճ տօս-թում Ալպէրթ տը Եամբի Գլօսիուս Պ...նէ Օրանժըրի Եա-մլօսունատա, մայիս 18...»

Գօնսէքսիօնուն իմթիտաիկի վէ Պագդարանըն կէօսթէրտի-կի իսպաթ ինըեար օլունմազ վէ ճէրճ իտիլմէզ տէլիլէրատէն իտի։ Եէօյլէքի թասվիրը՝ բրանկալըեապէնզէտիկի կիպի, բէս-սամտա իսմինի եազմըշ, էսէրինին թարիխինի վազ իթմիշ, համթա նէրէտէ եաբմըշ օլտուղունու տա իշար իյլէմիշ, վէ Րօգաժպօլուն ժըրմուպու գալլինճէ, ժնգիւր թասվիր Օրան-ժըրիտէն չալընմըշ իտի։

Մատմազէլ տը Սալլանտրէրա՝ էլինի գօնթէս Արթօֆա ուզաթարագ։

— Ա՛ֆվ իտէրսինիզ, տէտի, վէ պիր իսկէմլէէ եասլանա-րագ, քէսիք սէօյէ, — Սիւպհա՛ն Ալլահ, քեաշքի էօլսէ իս-տիմ, տէյի պէեան իյլէտի։

Ցիւչէս վէ Պագդարա ժէրդումէեի դուճագլատըլար։

. . . . . .

Պիր սաաթ սօնրա, վէ օրթալըգ աղարտըղը սըրատա, գօնթէս Արթօֆ, սանտալ իլէ լիմանա ավտէթ իթտի։ Ֆէր-նան Րօչէ՝ քէնտիսինի պէքլէմէքտէ օլմասըյլա,

— Նէ՞ խապէը, տէյի սօրտու։

— Հէը չէյ պիթտի։

— Իչի պիւի՞ը մի։

— Էվվէթ։

— Մ՚իւթէէսսիրէն էօյմէտի՞ մի։

— Եէտիտ պիր նէօպէթէ տիւչար օյմուշ պիր հալտե քէնտինի պլադտըմ, ֆագաթ դուրթուլտուղունա էմինիմ։

— Մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ։

— Էվվէթ, զիրա ատավէթի վէ մուհապպէթ՝ քէնտինի եաչաթաճադ տըրլար։

— Նէ՞ տիմէք իսթէէօրսունուզ։

— Օ մէքրուհ Բօղազլօյու սէվմիշ իտի։ չիմտի պու մուհապպէթի ատավէթէ թէպտիլ օլտու։ Աբլազատէյիք հայտիճէթինէ հազաբէթի իտիլմիշ օլտուղունտան, ինթիխապը տա նիսպէթտե չէտիտ օլաճադ տըր։

— Ջանն իտէրիմ, ֆագաթ հա՞նկը մուհապպէթտէն պահս իսթէօրսունուզ։

Գօնթէս։ — (Թէպէսսում իտէրէք։) Ձէ՛րնան, սիզին իյէ պիր պահս թուրթըրըմ։

— Նէ՞ կիպի պահս։

— Եէօյլէքի Գօնսէբսիօն՝ ընքիզ կիւնէ գատար ասըլմարքի տը Եամրիճի սէվճէք տիր։

— Ա՜հ, էկէր էօյլէ օլսա...

— Օլաճադ տիր։ պու պապտե պազը նիճէթլէրիմ վար իսէ տէ, անճագ անլերի պու կիւն սէօյլէնէմէմ, իլերուտե անլաթըրըմ։

Գատէհու գօնթէս Ձէրնանըն գօլթուղունա կէրէրէք,

— Գէնի օթէլիմէ կէօթիւրիւն, օնտան սօնրա Ջամբաէը պուլտուրմադ իչդրէ վալիճէ միւրաճաաթի իտին։ Սահիլտե քէնտինի պիր սաաթտան գիճատե պէքլէմիմ։ Ղայպուպէթի պէնի էնտիշէ իչինտե պադըճօր։ Տարմա խիճանէթինտէն գօրդուճօրում։

Գադ գարա վի ըէհպէրի շէհրէ կիրտիլէր։

Գօնթէս Արթօֆ՝ թէնհա պիր մահէլլէտե փիրալամըշ օլտուղու քիւչիւք պիր էվտե, էրքէք դըճաֆէթինտե, խըզմէթքեարլարընտան իքիսի վէ տօգթէօր Սամուէլ Ալպօ իլե ևգամէթի իտիճօրտու։

Մէրդումէ՝ Ձէրնանըն գօլթուղունտա էվինէ կէլտիկինտե, Զամբանըն ուճուպլաճօր կիպի գալուտա օթուրմուշ օլտուղունու կէօրտիւ։

Նէ՞րէտէն կէլմիշ իտի։

12

Կէլէլիմ Մ. պարօն Վէնիչէսլաս Բօլասքիեճ, եաճի էլինտե րէվօլվէր օլարադ պրադմըշ օլտուղումուզ Բօղազլօյա։ Գօնթէս Արթօֆուն, տաիմա էլինին ալթընտա պուլունտուրմադ իչդրէ գաբթան Բէտրօնուն խըզմէթինէ թայեին իթմիշ օլտուղու միլէթվէֆճա տօն ֆօզէնին խըզմէթքեարը՝ չիւպհէսիզ պէշ տադըդա էվվէլ, էօյլէ պիր տէհչէթլի քիմսէնին գարշընտա պուլունաճաղընը ֆիբրինտէն կէչիրմէճէօրտու։

Գաբթան՝ ադրապասընտան պուլունան ժէնէրալըն մէքթուպունու ալտըղընտա, սահիհէն պիր Բօլօնէզ ասըլգատէսի զանն իյլէտիկի Բօղազլօյա եաղտըղը ճէվապը՝ օ կիճէսի գադարա իլէ պէրլիքտե Գօնսէբսիօնուն նէզտինէ կիթմէք իչդրէ դօնադտան մուֆարադաթ իտէճէք օլտուղունու պլանտիկի Ջամբաեա թէսլիմ իլէ, կէչէրքէն օ ճէվապնամէնի մէզքիւր ասըլգատէէ վիրմէսինի իսթաը իթմիշ իտի։

Իմտի Ջամբա՝ հիչ պիր չէյտէն խապէրի օլմաեարադ կէլ-

մ/շ օլտուղու հալտէ, Բարիստէ էսիրի օլմուշ օլտուղու տէհ-
շէթլի չախսը կէօրիւնճէ, օն սանիէ զարֆընտա լհհճէսի պէյքի
երիմի տէֆա սօլտու, վէ, — Պէնի իքինճի տէֆա՞մը թէյլէֆ
իթմէք իսթիհօրսունուզ, տիեերիք, տիվարա գատար կէրի
չէքիլմի։

Մ. պարօն Վէննէյալաս Բօլասքի՝ գահգահալը պիր կիւլիւշ
գօբարարագ, — Պիրինճի տէֆա ժուվաֆֆագ օլամաեան՝ ի-
քինճի տէֆա Լէճրիւպե իտէր։ Ֆագաթ պու կիւն, սէնի թէ-
լէֆ իթմէկէ ասլա արզում եօգ տուր, հաթթա, հօճա Զամ-
բա, սանա թէսաոիւֆ իթտիկիմէ տէ մէՀՈունում, տէտի։

Զամբա.. (պիր ազ քէնարինի պուլարագ.) Պէնիմ իչին էօլ-
լէ տէյիլ տիր։

Բօգամպօլ.- (գօլթուգլուսունտա օթուրարագ.) Հօճա
Զամբա, քէնարիսինի՛ ժուհիմմէ պագը մէնաֆիիմ պուլունան
չէյթանըն, սիզի պիրինճի տէֆա գուրթարմասը՝ ժահգա հէ-
նուզ սիզե իհթիեաճըմ օլաճաղընը միւսահագա իթմէսինտէն
նաչի տիր։

Զամբա.. (սօղուգ գանլըլըղընը քէսագ իտէրէք.) Եէյթա-
նըն հադդը վար տըր։

Բօգամպօլ.- (միւթաոէք օլան արսըզճա լհսանըյլա տէ-
վամ իտերէք.) Սէնի Գլինեանդուր պօտրուժունա աթարագ,
եագաեը էլինտէն գուրթարմագտա պէյքի պիր տէրէճէ թա-
ճիլ իթտիմ, լաքին պէնիմ եէրիմէ սէն տէ օլսա իտին, այնի
հարէքէթտէ պուլունաճագ իտին։ Պիր սէս իշիթտիմ, ատեմ
կէյմէքտէ օլտուղունու անլատըմ. լմտի քէնտիմի գուրթար-
մագ իչին, սէնի թէլէֆ իլե, պօտրուժուն գաբաղընը իւզէ-
րինտէն գաբատըմ.

— Էֆէնտիմ, ասըլ իսմինիզի պիր սաաթտան պէրու պիլ-
տիկիմի ղալիպա ունուտտուեօլսունուզ։

— Ասըլ իսմիմի պիլմեօ՞րմուսուն։

— Շիւպհէսիզ, Ֆիքար խաթուն սիզի Բօգամպօլ թէսմիհ
իտէր իմիշ։

— Օ պէնիմ հարպ իսմիմ տիր։

— Լաքին դալիպա բէք զիեատէ թանըյմըշ տըր։

— Տիկէր իսմիմի պիլմէտիքճէ...

— Տիկէրինի տէ պիլիրիմ։

— Հա՞նկըսընը։

— Միւթէպէրան ալէմինտէ գուլանտըղընըզ իսմի։

Բօգամպօլ ճիւզիճէ սօլտու, վէ պու սօյկունլուղու Զամ-
բանըն նազարը տիզգահընը ճէյպ իթտիկինտէն, իֆատէսի-
նէ տէվամ իլէ,

— Եիմտիլիք եէտինիզտէքի ըէվօլվէրի բահաթ պրագըն
տա կէօրիշէլիմ. պէն սիզին հէմ միւթէպէրան ալէմինտէ
գուլանտըղընըզ իսմի պիլիրիմ, հէմտե ժատմագէլ Գօնսէք-
սիօն տը Սալան տըէրա իլե էվլէնէճէք օլտուղունուզտան իս-
պէրատըր մ, տէտի։

Բօգամպօլ ըէվօլվէրի Զամբաեա տօղրուլթարագ, — Սօն-
րա, տէտի, ֆագաթ Զամբա ասլա պօզուլմաեարագ,

— Մօնսիէօ մարքի, իսթէրսէնիզ պէնի թէլէֆ իտէպի-
լիրսինիզ, ֆագաթ էկէր պիլտիբլէրիմի վէ սիզին էչին եաբա-
պիլէճէկիմի պիլսե իտինիզ, տէտի։

Բօգամպօլ.- (էլինտէքի ըէվօլվէրի ժասանըն իւզէրինէ
գօեարագ.) Բէք էյի, եաշաեաճագսըն։

Զամբա.. (իսթիհզաքեարի սուրէթտէ կիւլիւմսեեէրէք.)
Խայրխահլըղընըզա թէշէքքիւր իտէրիմ, ֆագաթ էֆէնտիմ,
էյան սիզին հիչ պիր չէյտէն խապէրինիզ եօք տուր։ Իմտի
մալիւմաթըմա՝ հաեաթըմը այմագյա տէյիլ, իյա սէրվէթի-
նիզի պանա հասր իթմէքլե վագըֆ օլապիլիրսինիզ։

Զամբանըն իսթիհզաքեարի սիւքիւնէթի Բօգամպօլու օլ
տէրէճէ տիւչարը տէհշէթի գըլտը բի, պաչընտաքի սաչլարը
տիքիլտի, վէ ճէվապա աղազլէ,

— Բէք էյի, սանա իդթիդա իտէն ալթունու վիրէճէ-
եիմ, տէտի։

— Ֆագաթ պանա բէք չօք ալթուն լազըմ օլաճագ տըր։

— Գօնսէքսիօնուն զէվճի օլուր իսէմ, իսթէտիկինի եաբ-
մաեա սէօզ վէրիրիմ։

Ջամբա գահգահա իլե կիւլտիւ, վէ իլավէթէն,

— Էֆէնտիմ, պու ագշամ պուրաեա կէլմէնիզ խաեըըը օլտու, չիւնքի հարըննա գալընսա իտի, իշ իշտէն կէչմիշ օլաճագ իտի, տէյի պէեան իլլէտի.

— Իշ իշտէն կէչմիշ մի օլաճագ իտի.

— Էվվէթ, զիրա մատմազէլ Գօնսէբսիօն՝ հարըն հէր չէյի, հանի սիզին Րօպամպօլ օլտուղունուզու վէ ասըլ մարքի տը Եամբինին...

Ջամբա սէօզիւ քէստի, վէ Րօպամպօլ աեաղա գալգարագ, պիր տարմ կէրի չէքիլտիկի հալտէ,

— Մէն պունու պիլի՞ըօրմուսունն, տէտի.

Ջամբա.. (սօղուդ գան իլէ.) Մ. տը Եամբինին Գատիգս քիւրէյինտէ օլտուղունու պիլիրիմ.

Րօպամպօլ՝ գըմըլտանմագսըզըն տուրտուղու, վէ քէմալը հայրէթլէ Բօրթիկէզուի խըզմէթ քեարա պագտըզը հալտէ, Ջամբա չէօյլէ տէվամ իթտի.

— Եիմտի էսկի տօսթլար կիպի կէօրիւշէպիլէճէկսինիզ, վէ պուրատա եէնի էֆէնտիմ օյան Մ. գաբթան Բէարօնուն խանէսինտէ պուլունուրճատընա էմին օլտուղումու անլատըրում.

— Մէօյլէ պագալըմ տահա նէ՞ պիլիեօրսուն.

— Օթուրուն տա կէօրիւշէլիմ, ուզատճաղընմզա իսքեաթի օլմուշում տուր.

— Գէն տէ էօյլէ.

— Գիզիմ կիպի տար ադաճընա լաեըգ ատէմլէրին ուգլաշմատը վէ պիրինպիրինի սեվմէտի չաքուգ վագը օլուր. էկէր պանա իթթիֆատ իտէրսէն, մուվաֆագաթէն մարքիսիկինի գրագտան էյի իտէրսին, չիւնքի պիր թատըմ իհթիրամսըզա-ըանէ թատիրլեր իլե էֆատէի մէրամ իթմինքտէն սըգըըօրում.

Սըր Վիլիամսըն չակիրտի՝ իզհարը հիտատէթլէ, Ֆագաթ պաշգա չարէսի տէ օլմատըզընատան,

— Հայտէ պագալըմ, էկէր պէնիմլէ թէբլիֆսիզճէ, սհ@

տիեէրէք կէօրիւշմէք իսթէեօր իսէն, բէք ալէա, լաքին հէր նէ սէօյլէեէճէքսէն, անը սէօյլէ.

— Գէնի տինլէ. պիր գատըն վար տը՞ր քի, սէնի պուտուրմագ իւզրէ պէնի ալէթ իթթիֆսատ իթմիշ տիր.

— Օ գատընըն իսմի նէ՞ տիր.

— Գօնսէբսիօ Արթօֆ տուր.

Սահթէ մարքի.. (քէնտի քէզտիրէ.) Օ՛հ, պիլիեօրտում.

— Մէնին Օրանժըրի չաթօնատան պիր թատվիր չալընտը.

— Անը տա պիլիեօրում, լաքին քի՞մ չալտը.

— Գէն.

— Մէ՞ն մի. ֆագաթ օ թատվիրի նէ՞ եաբաըն.

— Գօնսէբսիօնա Արթօֆա վէրտիմ.

— Մէֆի՛լ...

— Օ պանա, խըզմէթլէրիմէ մուդատսիլ էյի իւճրէթ վէրիեօրսուս. Հալպուքի սէն պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէտին.

— Հադգըն վար տը՞ր.

— Գօնսէբսիօ Արթօֆ տա Գատիգատէ տիր.

— Ալլահ պէյասընը վէրսին.

— Թատվիր տէ եէտինտէ օլտուղունատան, անը տէլիլէրիյլէ պիրլիքտէ սէնին սէվգիլիլիւ Գօնսէբսիօնունա կէօսթէրէճէկի կիպի, Մ. մարքի տը Եամբիեի տէ, ֆագաթ սէնի տէյիլ, ասլընը օնա թագտիմ իտէճէք տիր.

Ջամբա՝ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, չինքթէլիճէ կիւլտիւ, վէ Րօպամպօլիտէ գուվվէթ վէ տէրմանատան տիւշէրէք,

— Եիմտի իշիմ պիթտի, տէտի.

— Էկէր պէն իշէ գարըշըրսամ, հէնուզ իշին պիթմէմիշ տիր.

Սահթէ մարքի պու սէօզլէրի իշիթտիկինտէ, օթուրտուղու եէրտէն սըչրաեարագ,

— Սէն պու պապտ պիր շէյ եաբապիլի՞ըմիսին, տէյի սօրտու.

— Էկէր պէն իսթէրսէմ, սէնի Գօնսէբսիօն իլե էվլէնտիրճէճէիմ, Ֆագգարաեը մահվ իտէճէեիմ, ասըլ մարքինին

Ջամբա գահգահա իլէ կիւլտիւ, վէ իլավէթէն,

— Էֆէնտիմ, պու ագշամ պուրաեա կէլմէնիզ խաեըըը օլտու, չիւնքի հաըընա գալընսա իտի, իշ իշտէն կէչմիշ օլաճագ իտի, տէյի պէեան իլէտի։

— Իշ իշտէն կէչմի՞շ մի օլաճագ իտի։

— Էվվէթ, գիրա մատմազէլ Գօնսէքսիօն՝ եարքն հէր չէյի, եանի սիզին Բօգամպօլ օլտուղունուզու վէ ասըլ ժարքի տը Եամբինին...

Ջամբա սէօզիւ քէստի, վէ Բօգամպօլ աեաղա գալգարագ, պիր ատըմ կէրի չէքիլտիկի հալտէ,

— Մէն պունու պիլի՞օրմուսուն, տէտի։

Ջամբա.. (սօղուդ գան իլէ.) Մ. տը Եամբինին Գատիգս քիւրէյինատէ օլտուղունու պիլիրիմ։

Բօգամպօլ՝ գըժըլտանմագսըզըն տուրտուղու, վէ քէմալը հայրէթլէ Բօրթիկէզի խըզմէթ քեարա պագտըղը հալտէ, Ջամբա չէօլէ տէվամ իթտի.

— Եիմտի էսկի տօսթլար կիպի կէօրիւշէպիլէճէկսինիզ, վէ պուրատա եէնի էֆէնտիմ օլան Մ. գաբթան Բէտրօնուն խանէսինատէ պուլունուրճասընա էմին օլտուղումու անլատօրում։

— Մէօլէ պագալըմ տահա նէ՞ պիլիւօրսուն։

— Օթուրուն տա կէօրիւշէլիմ, ուզլաչաճաղըմըզդա խօքեաթ օլմուշում տուր։

— Գէն տէ էօլէ։

— Գիզիմ կիպի տար աղաճընա լաեըգ ատէմլէրին ուգլաչմասը վէ պիրիպիրինի սէվմէսի չաբուգ գլագը օլուր։ Էկէր պանա իթթիհատ իտէրսէն, մուվաֆֆաթէն մարքիլիկինի պըրագսան էյի իտէրսին, չիւնքի պիր թաղըմ իհթիրամքեարանէ թապերլեր իլէ իֆատէի մէրամ իթմէքտէն սըզըլըեօրում։

Սըր Վիլիամսըն չակիրտի՝ իղհարը հիատէթլէ, ֆաթաթ պաշգա չարէսի տէ օլմատըզընատան,

— Հայտէ պագալըմ, էկէր պէնիմլէ թէքլիֆսիզճէ, ան-

տիեէրէք կէօրիւշմէք իսթէեօր իսէն, քէք ալէա, լաքին հէր նէ սէօյլէեէճէքսէն, անը սէօյլէ։

— Պէնի տինլէ. պիր գատըն վար տըր քի, սէնի պուտուրմագ իւզրէ պէնի ալէթ իթթիխատ իթմիշ տիր։

— Օ գատընըն իսմի նէ՞ տիր։

— Գօնթէս Արթօֆ տուր։

Սախթէ ժարքի.. (քէնտի քէզտիրէ.) Օ՛հ, պիլիեօրտում։

— Մէնին Օրանժըրի չաթօնատան պիր թասվիր չալընտը։

— Անը տա պիլիեօրում, լաքին քի՞մ չալտը։

— Պէն։

— Սէ՞ն մի. ֆագաթ օ թասվիրի նէ՞ եաբաըն։

— Գօնթէս Արթօֆա վէրտիմ։

— Սէֆի՛լ...

— Օ պանա, խըզմէթլէրիմէ մուգապիլ էյի իճրէթ վէրիեօրսուս։ Հալպու քի սէն պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէտին։

— Հապգըն վար տըր։

— Գօնթէս Արթօֆ տա Գատիգսատէ տիր։

— Ալլա՛ պէյատընը վէրսին։

— Թասվիր տէ եէտինատէ օլտուղունատան, անը տէլիլէրիյլէ պիրլիքտէ սէնին սէվկիլլիս Գօնսէքսիօնունա կէօսթէրէճէկի կիպի, Մ. ժարքի տը Եամբիեի տէ, ֆագաթ սէնի տէյիլ, ասլընը օնա թագտիմ իտէճէք տիր։

Ջամբա՝ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, չինքթէլիճէ կիւլտիւ, վէ Բօգամպօլիսէ գուվվէթ վէ տէրմանատան տիւչէրէք,

— Եիմտի իշիմ պիթտի, տէտի։

— Էկէր պէն իշէ գարըշըրսամ, հէնուզ իշին պիթմէմիշ տիր։

Սախթէ ժարքի պու սէօզլէրի իշթիտիկինատէ, օթուրտուղու եէրտէն պրչրաեարագ,

— Սէն պու պապտէ պիր շէյ եաբապիլէ՞ճմիսին, տէյի սորտու։

— Էկէր պէն իսմէ՛րսէմ, սէնի Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնտիրճէեիմ, Գագգարաեը ժահվ իտէճէեիմ, ասըլ ժարքինին

վիճուտինի օրթատան գալտըրաճաղըմ, վէ սէնի ասըլզատէ-
կեան սընըֆընա տախիլ իտէճէեիմ։

Ջամբա՝ օլտէրէճէ իդնա օլմուշ օլարագ պու սէօզլէրի
սէօյլէեօրտու քի, Բօղամպօլ, պաչը տէօնմէեէ, վէ հարիդ իւլ
առէ պիր քիմսէեէ պագարճասընա մէրդումուն եիւզիւնէ
պագմահա պաշլատը։

. . . . . .

Պիր միւտտէթ սիւքիւթտէն սօնրա, սրը Վիլիամսըն չա-
կիրտի քէլամա տէվամլէ,

— Ղալիպա պէնիմլէ պիր քազարլըդա կիրիշէճէքսին, տէտի։

— Պէլքի։

— Սէօյլէ պագարըմ, չարթլարընա պէքլէեօրում։

— Ագիգիմ Բօղամպօլ, չարթլարըմ պիր ազ մուֆասսալ
վէ ուզուն տուր։

Պու արա Բօղամպօլ՝ բէվօլվէրինի մասանըն իւզէրինէ
գօյմուշ օլտուղունտան, Ջամբա էլինի ուզաթարագ, սէրիան
պու բէվօլվէրի ալաք։ Բօղամպօլ, հիտատէթլէնէրէք Ջամբա-
նըն իւզէրինէ հիւճում իտիպ, մէզքիւր սիլահը կէրիճէ ալ-
մազ իսթէտիկինտէ, Ջամբա՝ բէվօլվէրին աղզընը Բօղամպօ-
լա տօղրու չէվիրէրէք,

— Բահաթ տուրունուզ, պէն տէ սիզին կիպի աթէշլի սի-
լահլար իլէ օյնամաճը թապճնաթ էտինմիշիմ տիր, հաթթա
էմրի պասիրէմէ գարշը տա հալէքէթտէ պուլունապիլէճէկիմ-
տէն, էլիմտէքի սիլահ աթէշ ալապիլիր, տէյի պէեան էյլէտի։

Ջամբա՝ պու սէօզլէրի սօզուդ գան իլէ սէօյլէմէմի իւզե-
րինէ, Բօղամպօլ՝ օնատան իլէրի կէչմէտի, վէ Ջամբանըն ւօ-
թուրունուզ տիմէսիյէ օթուրտու։ Պատէհու Բօրթիկեզլի
խըզմէթքառ՝ իսթիհզաքառրի պիր թավը իլէ,

— Էյ նա՞օբէ, չիմտի սիզտէ անլատօրտունուզ քի, Բարիս-
տէ Սիւրէդն սօզաղընտաքի արտրմըմանընըզտա օլտուղու-
մուզ զէման, հազգըմտա պու գատար ըհտէէթ կէօսթէրմէ-
ճօր իտինիզ, տէյի՞մի, տէտի։

Բօղամպօլ ուժուզլարընը չէքէրէք,

— Պաչդա պիր տիէճէկլին վար իտէ, անը սէօյլէ, տէտի։

— Շարթլարըմըզը թայրին իթմէնին վազթը կէլտի։

— Պէքլէեօրում։

— Իպթիտա, էվվէլճէ տէ գարարլայտըրմըզ օլտուղումուզ
վէճհլէ, Սալլանտրէրա ֆամիլեասը էվլաքընա մասլահաթկիւ-
զար օլմազ իտթէրիմ։

— Բէք էյի։

— Յօնրա Մ. տիւգ տը Սալլանտրէրա-Շամբրի...

Ջամբա իֆատէսինի քէստի, վէ Բօղամպօլ մէսէրրէֆէ
տիթրէէրէկ, պիւթիւն կէչմիշ իզթիրապ վէ էնտիչէէրինի ու-
նութտու։

Ջամբա.. (տէվամէն.) Յօնրա Մ. տիւգ տը Սալլանտրէրա-
Շամբրի՝ պէնիմլէ քիւչիւք պիր մուգավէլէ ագտ իտէճէք տիր։

— Նէ՞ թարզտա։

— Ալթիսթի օլմաեըն. պէն սիզէ եազաչըրըմ, ֆագաթ
էվվէլճէ տուրունուզ քի, հալը հազըրը լաեըգըյա իյզահ ի-
տէեիմ։

— Սէօյլէ պագարըմ։

— Գօնթէս Արթօֆ Գատիդատէ տիր։

— Էօյլէ օլտուղունու զաթէն սէօյլէտին։

— Թատվիր տէ եանընտա օլուպ, օ Լատվիրի վէ հագըգի
մարքի տը Շամբրիեի մատամազէլ Գոնսէգրօթօնա թագտիմ իտէ-
ճէք տիր։

— Սուս օլ։

— Խայր, սուս օլամամ, էկէր սէօյլէմէսէմ մազիզիմտուգ,
հիչ պիր չէյտէն խապէրինիզ օլամազ։

Պու սէօզլէր՝ Բօղամպօլուն ալթիսթլիւկիւնու պիր ազ
թէսկին իթտի, վէ Ջամբա իֆատէսինէ տէվամլէ,

— Պիր չէյ վար տը քի անը պիր տագըգա պիլէ ֆիք-
րինիզտէն չըգարամազսընըզ, տէտի։

— Նէ՞ տիր։

— Շու տուր քի, էկէր գօնթէս Արթօֆ վէ մատամազէլ

Գօնաէբսիօն պիրիպիրինի կէօրիւրլէր իսէ, սիզին իչինիզ պիթ-միչ տիր։

— Գօնթէս Ալրթօֆուն իսպաթլարը եօգ տուր։

— Թասվիր եանընտա տըր։

Րօգամպօլ սարսըլտը։

Զամբա՝ (տէվամէն) պէն տէ գօնթէս Ալրթօֆա հէր չէյի նագլ իթտիմ։

Սախթէ մարքի, Խօրխիկէզլինին հիւքմիւնէ թապի օլ-տուղունու ունուտարագ,

— Ալչա՛գ, տէտի, ֆագաթ Զամբա՝ իչպու հագարէթէ մուգապէլե իթմէեէրէք,

— Տօն Ժօզէնին վէֆաթընտան Մ. տը Շաթօ-Մաինին վէֆաթընա գատար օլանը կէչէնի նագլ իթտիկիմ կիպի, պիլտիրլէրիմի տէ մատմազէլ Գօնսէբսիօնա սէօյլէմէէ, վէ Ց հարֆըյլա իմզալաեըպ, կիւեա օ կէնճ գըզ թարաֆընտան Մ. տիւբճ եազըլմըշ տըր կիպի կէօթիւրտիւկիւմ մէքթուպ-լարը տա քէնտիսինէ թէսլիմ իթմէկէ վատ իթտիմ։

— Օ մէքթուպլար սէնին եէտինէ նասըլ կէչտի։

— Միւթէվէֆա տիւքիւն չէքմէճէսինտէն ալտըմ։

— Տիմէք Գօնսէբսիօն անլերի կէօրէճէք տիր։

— Ուզլաշապիլէճէկսինիզ հալտէ, պէօյլէ պիր դօրդունուզ օլամազ, էկէր արամըզտա միւշքիլաթ դալմազ իսէ, դօնթէս Ալրթօֆու տէքէ կէթիրէպիլիր, թասվիրի կէրի ատաիիտո. մէ

— Օթուրունուզ տա սէօյլէյիմ։

Զամբա՝ պու սէօզլէրի իրատ իթտիկի սըրատա, էլինտէ-քի ըէվօլվէր իլէ օյնատօրտու։

Րօգամպօլ՝ քեամիլէն պու հէրիֆին հիւքմիւնէ թապի օլ-տուղունու անլամագլա, մասանըն էօնիւնտէ օթուրտու, վէ էլինէ պիր գալէմ ալարագ պէքլէտի։ Զամբա տա, չու եօլտա իֆատէէ աղազ իթտի.

«Պու կիւն...» թարիխ գօեուն, «Գատիգստէ, Օլմէլ տէ Թրուա-Մաժտա, սապրէէն Մ. տիւգ տը Շաթօ-Մաինին օտա խըզմէթճիսի իլքէն, էլեէվմ լէման գօմանտանը գաբթան սին-եօր Բէտրօնուն խըզմէթինտէ միւսթախտըմ օլան Զամբա իլէ եալընըզ օլտուղում հալտէ, մէրգում Զամբաեա չու եօլտա պէեան իյլէտիմ,

«Պէն, զանն օլունտուղու վէճհլէ, ասլա մարքի Ալպերթ-Ֆրէտէրիգ-Օնօրէ տը Շամրի տէյիլիմ, ասըլ մարքինին քեա-ղըտլարընը սիրգաթ իթտիմ, վէ իամիմտէ Րօգամպօլտուր...»

Րօգամպօլ՝ գալէմինի քեաղըտըն իւզէրինտէ գըրտըգ-տան սօնրա աեաղա գալդըրընտան, Զամբա սէօզիւ քէսմէ-եէ մէճպուր օլտու, Րօգամպօլ քէլամա ազազլէ,

— Տօ՛սթում, պու. եօլտա պիր չէյի իմզալաեաճաղըմը զանն իթմէքլիկին՝ ատէթա տիվանէլիք տիր, տէտի,

— Հալպու քի իմզալամագ լըզղըն լազըմ տըր։

— Ուտա։

Ջամբա՝ պու սէօղլերի սէյլերքէն մասխարաճա կիւլիւմսէմէքտէ, ֆագաթի Բօղամպօլ՝ գալէմինի քարմադլարը ատրաբնատա օյնաթարադ, ճէվապ վիրմէքտէ իտի. Բօրթիկէզլի խըզմէթքեար՝ իֆատէսինէ չու եօլտա տէվամ իթտի.

— Գագընըզ պէն պու քիւչիւք պէճաննամէնի սիզէ նիչին եազտըրըեօրում. Պիր գաչ այ գատար սիզե, պիր ազ դօղուժան, պիր ադ տա կիւզել վատարընըգտան նաչի սատըգանէ խըզմէթ իթտիմ,

— Վատարըմըզ թուխթաճա հազըրըմ,

— Ամին վատը պունտան էվվէլտէ իթմիշ իտինիզ, լաքին նէթիճէսի պօսլուժտա պանեօ ալտըրմադտան էօթէյէ կէչմէտի.

— Հադգըն վար տըր, խէյթա իթտիմ,

— Իմտի պունուն թէքրարլանմամասը իչին, քեազրա բարչասը իւզերինտէ պիր գաչ սաթըրտան իպարէթ պիր եազընըզըն եէմիտտէ գալմասընը իսթէեօրում.

— Նէ՞ եաբաճադըն,

— Օ պիր գաչ սաթըր եազըեը՝ մէօհիւրլիւ մահֆազա իչինտէ օլարադ պիր մուգավէլաթ մուհարրիրինէ կէօթիւրիւպ տիեէճէեիմ քի, «Պու պէնիմ վասիեէթնամէմ տիր. Հէր այ կէլնէպ սիզի գիեարէթ իտէճէեիմ. Էկէր պէնի կէօրմէքսիզին պիր այ կէչէրսէ, վէֆաթ իթմիշ օլտուղումու ֆարզ իտէրէք, վասիեէթնամէմի աչընըզ» Ընլաեօրմուսուն մարքի.

Բօղամպօլ... (պաշը իւէ իշարէթ իտէրէք.) էվվէլթ.

— Սէննէտ անլաեօրսուն քի, ազիզիմ մօնսիէօ Բօղամպօլ, պու սէնէտ պէնիմ ուղուն միւտտէթ եաշաեաճաղըմա տաիր հադգըդի պիր ֆէրման օլաճադ տըր. Հա՛յտե, պիր ազ ճէսաւր օլտա, իսթէտիկիմի եազ քի, Գօնսէբսիօն իւէ էվվէննէպիւէսին.

Բօղամպօլ՝ հալէա թէբէտտիւտ իթմէքտէ օլուպ, տիք տիք Ջամբաէա պագարադ.

— Եէկէանէ մագսէտինի պո՞ւ մու տուր, տէյի սորտու.

— Պայդա մագսէտիմ եօք տուր.

— Մահի՞մ մի.

— Սէննին պանա եաբաճաղընը ասըլ մարքի եաբատ ադ.

— Տօղրու տուր, ֆագաթ պէն տէ սանա պիր չէյ թէքլիֆ իտէճէեիմ.

— Նէ՞ կիպի.

— Եա պիր գաչ սըրտաեը եազմանը իսթէրիմ. «Պէնի՛ Ջամբա թէմսիլ իտէրլեր իսէ տէ, ասըլ իսմիմ պու տէյիլ տիր. Պէն անասըլ Բօրթիկէզլիեիմ, իսմիմտէ ժան Ալդանթա տըր, վէ ճինաեէթլէ իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլմուշում տուր, վէ ղալրիհիւմ վէ ղալրիհիւմ.»

— Էկէր պունուն իւէ արզունուզ ասըլ օլապիլիեօր իսէ, չու գալէմի պանա վէրին տէ իսթէտիկինիզի եազաեըմ մարքի.

Ջամբա՝ մէզքիւր պիր գաչ սըրտաեը պիր քեազրտա եագտը, վէ ժան Ալդանթա իսմիլլէ իմզալատը.

Բօղամպօլ՝ մէզքիւր քեազրտը ալմադ իւզրէ էլինի ուզաթտըղընտան, Ջամբա՝ հէյտան ըէվօլվէրէ սաըլըպատ.

— Թէք իւէրի վարմա տօսթում, սէն պէնիմ իսթէտիկիմի եազ, սօնրա քեազրտըրը մուպատէէ իտէրիզ, տէտի.

Բօղամպօլ՝ բէք էյի, տէեիպ, գալէմի էլինէ ալտը, վէ Ջամբանըն սէօղլետիկի սէօղլերի եազտըրդտան սօնրա իմզալատը.

Քեազրտըրըն մուպատէէսինի միւթէագըպ, Ջամբա աեաղա գալդըպ.

— Աըթըդ պէն կիտիեօրում տէտի.

— Նէ՞չին.

— Սէննին իշլէրին իւէ մէչղուլ օլմադ իչին, եարըն թասվիրի ալաճագսընը.

— Գօնսէբսիօն կէօրմէզտէն էվվէլ, տէյի՞մի.

— Հայ հայ.

— Բրանկալընըն իչի նէ՞ օլաճադ տըր.

— Անըն վիճուտինի օրթատան գալտըրաճաղըդ.

— Նէ՞ վադըթ.

— Եարըն ագշամ.

Բօղամպօլ՝ ժահգուզիեէթլէ նէֆէս ալ՚ար, Ջամբա, իյա-վէթէն,

— Աֆիվ իտէրսինիզ էֆէնտիմ, պիր շէյ սօրաճաղըմ, տէտի,

— Սօր պագալըմ,

— Ջաթընըզ էվլէնմէք իչին Գահիդսէ կէլմիշ օլտուղունուզ հալտէ, նիչին թէպսիլ գընեափէթլէ վէ պարօն Վէնէչէյա Բօյասքի իսմիյլէ կէլտինիզ,

Բօղամպօլ ճէվապ վիրմէեէ թէրէտտիւտ իթթիհինտէն, Ջամբա,

— Տիւէք պէնտէն էսքար սագլատըօրսուն, տէտի,

— Պուրատա պու սուրէթլէ կէլիշիմ՝ ժարքիի կէօրմէք իսթէմէքիիկիմ իչին իտի,

— Ասլընը՞ մը,

— Էվէթ,

— Տիւէք իյի չագմըշ իտին,

— Հայ հայ,

— Էկէր պանա թէտտիւֆ իթմիշ օլմասա իտին, թէպսիլ գընեափէթլին վէ սախթէ իսմին պիւեիւք պիր շէյ էարատաճաղ իտի, հալպու քի շիմտի... հէրնէ իսէ գաբթման Թէաթրօնուն ինքիլապունու աչտա օդու պագալըմ, նէ եազմըշ տընը, Պէնի կէօրտիւկինտէ օլտէրէճէ այթիւսմ օլտուն քի, պու խուսուստա թէժամիյլէ ունուտմատըն,

Բօղամպօլ ժէքմուպը ժէզքիւրու աչարագ, ավժիտէքի ճիւժլէլէրի օդուտու,

«Մօնսիէօ պարօն,

«Փէնէրալ Ս...ին տօսթլարընը ժէմնուն իտէ պիլտիկիմ հալտէ, քէնտիմի պախթիեար տատա իտէրիմ, էկէր վագըթի կէճ օլմասա իտի, նէզինիզէ մունթազընը պուլունմազ իւզրէ օթէլինիզէ կէլէճէք իտիմ, պունունլա պէրապէր եաբընը կէլմէք նիհէյթինտէիմ, Պու ժիւնասիպէթլէ իլթիֆաթընը արզ իլէ գալընըմ,

«Ղաեէմ ժիւթի պէնտէնիզ

«ԲԷՏՐՕ Ս...»

Ջամբա... Սինեօր Բէտրօ Ս... կիւզէլ պիր ատէմ տիր, թէէմին օլըր սէնի թատմա տավէթ իտէճէք տիր, վէ սէն տէ ժարքի տը Եամրիի օթատա պուլաճագսըն,

— Սուս օլ սէֆիլ, պէնտէն զայրի ժարքի տը Եամրի եօղտուր,

— Հէնուզ եօյլէ տէյիլ, ֆագաթ եարըն ագշամ տօրլ ժարքի օյապիլիրսինիզ, չիմտիլիք Ալլահա բտմարտատըգ,

Ջամբա՝ րէվօլվէրի ճէպինէ գօյտուղունտան, Բօղամպօլ,

— Նէ՞ եաբըեօրսուն, տէյի սօրտու,

— Պու ալէթէ իհթիեաճըմ վար տըր, եարըն իեատէ իտէրիմ, կիճէլէր խայր օլսուն,

Ջամբա՝ պունատան գիեատէ իյգահաթ վիրմէք իսթէմէտիկինտէն, տիշարը չըգտը, վէ նէյթահիվէնտէ պարօն Վէնչէսլաս Բօյասքինին իհնիֆօրմալը խըզմէթքեարլարընա թէսատիւֆ իթմիշլինտէն, եէրէ գատար էեիլէրէք պունդատա սէլամ վէրտի, վէ սօղատա չըգտըղընատա, քէնտի քէնտիեէ,

— Գօնէթէս Արթօֆ պիր սաաթտան գիեատէ լիմանտա պանա պէքլէմիշ տիր, վէ չիւպհէսիզ չիմտի պէնի խիեանէթլէ իթհամ իթմէքտէ տիր, տէտի,

Ջամբա՝ խիեանէթլէ քէլիմէսի իւզէրինէ սէօզիւ քէստի, վէ պիր ազ սօնրա իֆատէյինի չու վէճհէյէ իյէրի կէօմիւրտիւ,

— Շու սահիհ տիր քի, ինթիգամ, իյահյարընը ժահգուզիեէթի օյտուգտան պաշգա, ինսանլարընը տա ժահգուզիեէթի տիր, Պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէմիշ օլան ժօնսիէօ Բօղամպօլու տէվիրմէքլիք՝ պէնիմիչին էմնատիզ պիր քէյֆ օլաճագ տըր, հալպու քի... տէյի պէեան իթտի, վէ շիւպհէսիզ գաեէթ վէխիմմիւլահազալմա թտապի օյտուղունտան, սէօզիւ քէտտի, վէ պիր իտաշ քէնարընտա օթուրուպ, պաշընը իքի էլլէրի տէրունինէ ալարագ, միւլահազալընա չու եօլտա տէվամ իյլէտի,

— Հայտէ Ջամբա, տօսթում, ահմագճա հարէքէթի լազըմ տէյիլ տիր, էյիճէ տիւշունէլիմ, Շիւպհէսիզ ալչագ Բօղամպօլտան ինթիգամ ալտագ՝ խօշ շէյ տիր, ֆագաթ է-

կեր քէնահսինի՝ պուլունաուղու միւշքիլ վազիեէթաէն գուր թարըպ, տէւգ տը Սալանարէրա իթիէլիկէ չարէ պուլունուր իսէ, թէէմին օլքի, աէնինտէ բարագ վէ կիւզէլ պիր մէվզին օլաճագ տըր, վէ ճէպինտէ գալաճագ օլան շու քեաղըտ բարչատը սաեէսինտէ, հէր նէ իսթէնեէճէր օլուր իսէն, ըհտա իթիմէեճէք տիր։ Եիմտիեէ աէկին քէնահսիյէ մասխարալըգ իթմտիմ, վէ ատէթա գօմէտիա օյնատըմ։ Ֆագաթ պուլնատն պէօյէ ճիտտի սուրէթտէ տիւշինէյիմ, լէհ վէ ա լէյհտէ հիսսայ իտէյիմ։ Իօգաժագօլու գուրթարմագ՝ քեաֆֆէր ինթիգամ հիսսէիեաթըմա գարշը հարէքէթ իթմէք, վէ սէվմէտիկիմ պիր ատէմին խարգմէթինտէ պուլունմագ տըր։ Լաքին տիկէր իթարաֆտան տա սէրվէթի սահիպ օլմագ տըր... Իօգաժագօլու գուրթարմագ... էվվէլէմիրտէ պագալըմ պու գապի՞մի տիր։ Եիմտիեէ գատար մատմագէլ Գօնսէրսիօնուն հիչ պիր չէյտէն խապէրի եօգ տուր, գօնթէս Աբթօֆ վէ պէն հէր շէյի քէնահինէ խապէր վիրմէյեէիգ։ Իթթիեատըր սիւքիթի իտէպիմէրիկիմ իչին յազմատըր քի... էվվէլ, պու կիւզէլ պիր իթասավվուր տուր... էկէր գօնթէս հալէա պէնի պէքլէեօր իսէ, էկէր էլան լիմանատա իսէ, վէ եալընըզճա սանատալա օլուրուպ աէյֆիլէեէ եօլճու օլաճագ իսէք... էվվէթ, քէնահսինի կիւզէլճէ տէնիգտէ պօզագիիրիմ։

Զամբա՝ տօտագլարընատա զալիմանէ պիր թէպէսիմհասրլ օլարագ, օթուրմուշ օլտուղու թաշտան գալգըպ, ատրմլարընը սիւրաթլէ ալարագ լիմանա տօղրու իլէրլէտի։ Քեաֆֆէր քիլիսէլէրին չանլարը եարը կիճէ չալտըղը սըրատա, Բօրթիկէգի լիմանա վարըլ օլտու։ Լիմանատա գօնթէսի պուլաժաեըպ, ֆագաթ ուզագտան քիւրէք սէսլէրի իշիտիմէսինտէն՝ պիր սանատալըն աչըգտա կիթմէքատէ օլտուղունու անլատը։

Գալգաճընըն պիրի, ըրխթըմա պագը օլան գաեըղընատա օթուրմուշ օլտուղու հատէ, գուպպէի ատիւմանէ պագարագ սիկարատընը իչմէքատէ իտի։

Զամբա, իչտու պալգաճընըն եանընա եագլաչարագ,

— Աբդատաչ, պու վագթմտա պալգադ ավընա քիմ կիթտիկինի պիլի՞օրմուտուն, տէտի, վէ էլինի՝ սանտալըն կիթմէքատէ օլտուղու իմարաֆա ուգամտը։

Զամբանըն միւրաճաատի իթտիկի քիմսէ։ — Կիտէն պալգաճը տէյիլ տիր։

— Եա քի՞մ տիր։

— Կիճէ վագթը տէնիգտէ կէգէն պիր գատըն տըր։ Աբգատաչըմ ֆանըն սանատալընա օթուրատու։

Զամբա։ (քէնտի քէնտինէ։) Եիմտի պիւթիւն գյանլարըմ պէր հավա օլտու։ Թատվիր վէ սաիր պուղը էվրագ եէտինտէ օլտուղունատն, պիր սատթա գատար Գօնսէրսիօն հէր շէյտէն խապէրատար օլաճագ տըր։ Աբթըգ Իօգաժագօլուն իչի պիթտի, պէնիմտէ քէնահսիյէ պիր իչիմ գալմատը։

Զամբա՝ պու գարարը վէրտիքտէն սոնրա, պիր սիկարա պիւթիւք, պալգաճըը եագընատա պուլունան պիր գադնվէխատ նէհէ կէօթիւրտիւ, վէ օրատա պիր լիմոնատա իքրամիթտի։

Եարը կիճէեի իւչ սատթ գատար կէչտիկի հատէ Զամբա գահվէխանէտէն չըգըպ, գօնթէս Աբթօֆուն խանէսինէ կիթտի, վէ գաբուտա օթուրտու։

Պագգարա կէլտիկինտէ մէրգումու օրատա պուլտու։ Օլ էսնատէ օրթալըգ ազարմագտա օլմասըյա, կէնճ գատըն չագգասը էլինտէ օլարագ, քէնտինի խթիգպալէ կէլէն Բօրթիկէգլիեի թանըեարագ։

— Պէնի նէ գատար պէքլէթտին, պու հարէքէթին բէք զարիպ տիր, տէտի։

Զամբա՝ մէզպուրէեի սիւքիթէ տավէթ իթմէք իւզրէ բարմաղընը տօտագլարը իւզէրինէ վագ իչէտի, վէ Ֆէրնանը կէօսթէրէրէք,

— Եալընըզ գալտըղըմըզտա, պուլունամատըղըմըն սէպէպինի իչտահ իտէրիմ՝, տէտի։

— Զարար եօգ, էֆէնտինին գարշըսընատա հէր շէյի սէօյէ լէհէպիլիրսին։

— Խայր, օլամագ։

Ֆէրնան՝ — Աբա՛ղ հէրիֆ, տէտիկինտէն, Զամբա պաշընը էեւրէք,

— Ախիվ իտէրսինիզ ժօնսիէօ, ժատամ գօնթէսէ սէօյլէ-եէճէկիմ պիր սըրը տը, տէտի,

Գօնթէս՝ Ֆէրնան իլէ թօգալաշարագ, ժէրգուժտան այրըլտը, վէ էվին ալթ գաթընտա քիւչիւք պիր սալօնա կիրտիկինտէ, Զամբա տախի արկասընտան կիրտի,

Պագգարա՝ — Մանէալը պիր քիսվէթին վար տը,

— Զամբա՝ — Սէպէպսիզ տէյիլ տիր,

Գօնթէս՝ (թէաճճիւպանէ եիւզիւնէ պագգարագ՝) Մատէ նէ՞ տիր,

— Մատէ Բօգամպօլա տաիր տիր,

Պագգարա՝ (սարսըլարագ՝) Քէնտիսինտէն խապէ՞ր մի ալտըն,

— Ոու ագշամ քէնտինի կէօրտիւմ,

— Նէ՞ սէօյլէօրսուն, Բօգամպօլ...

— Գատիգատէ տիր,

— Նէ՞ գատար վագըթտան պէրի,

— Պիր գաչ սաաթտան պէրու, թէպսիլ գլեաֆէթլէ, վէ պարօն վէննէյլաս Բօլասքի իսմիլէ,

— Սէն ժէճնուն օլմալըսըն,

— Ասլա ժատամ,

— Աճա՛յիպ, քէնտինի սահիհէն կէօրսի՞ն միւ,

— Կէօրիւշտիւմ պիւէ, վէ ուղուն ուզատիի սէնի լագըրս տըեա թուխտուղու իչին սիզե սէօզիւ օլտուղում զէմանտա պուլունամատըմ,

— Ֆագաթ սախթէ պիր իսմէ Գատիքսէ նէ եաբմաեա կէլմիչ տիր,

— Ժէնէրալ Մ...նին ագրապասընտան գաբթան Րէտրօեա պիր թավսիյէնամէ կէթիրմիչ տիր,

— Սահի՞հ մի սէօյլէօրսուն,

— Էվվէթ ժատամ, սահիհ սէօյլէօրում,

— Պուրատա նէ՞ եաբմագ էֆքեարընտա տըր,

— Գատիգսին հավասընը ալմագ, վէ ասըլ մարքի տը Շամբիեի թէյնֆ իթմէկէ մախսուս պիր թէտպիր տիւշիւնմէք իչին տիր,

Պագգարա՝ — (օթուրտուղու եէրտէն սըչրաեարագ՝) Աճա՛յիպ, պիլիեօ՞ր մու,

— Հէր շէյի պիլիեօր՝ հիքեաեէնին ընսֆընա Բարիսատէ վագըֆ օլմուշ տուր,

— Տիկէր ընսֆընա՞,

— Տիկէր ընսֆընը տա պէն քնտիսինէ նագլ իթմէեի տէբիւհատէ իյլէտիմ,

— Ո հալատէ եագասընը էլիմիզտէն գուրթարաճագ տըր,

— Խայր, չու սաաթտա բահամի ուեուեօր, վէ ժատամագել Գօնսէքսիօն իլէ եվվէնէճկինէ տաիր տիւշ կէօրիւեօր,

Բօրթիկէզլինին սօղուդ գան իլէ սէօյլէմիչինտէն Պագգարանըն թէհամմիւլիւ գալմաեարագ,

— Հօճա Զամբա, պիլտիքլէրինի աչըգտան աչըղա սէօյլէ, տէտի,

— Բէք էյի ժատամ, տիեէրէք, Զամբա՝ պարօն վէննէյլաս Բօլասքի իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէսինի հիքեաեէսինի նագլ իթտի, վէ Բօգամպօլուն եազըղը պէեաննամէէի կէօսթէրտի՝ Մուախախարէն,

— Ուժարըմքի, պու թէզքիրէ քէնտիսինի դաեէյի ուզագլարա կէօթիւրէճէք տիր, տէտի,

Պագգարա ցա,— Քիւրէեէ եախօտ գաթըլկեահա գատար կէօթիւրէպիլիրիզ, տէյի իլավէ իթտի,

. . . . . .

Բօրթիկէզլի վէ գօնթէս Արթօֆ պիր սաաթ գատար եալընըզ գալտըլար, Արաբարընտա նէ կէչտիկինի քիմսէ պիլմէզ, լաքին Զամբա մէզպուրէնին նէզտինտէն մուֆարագաթընտան սօնրա, Թրուա-Մաժ օթէլինէ կիտերէք, Մ. պարօն վէննէյլաս Բօլասքինին օտասընա չըգտը, Բօգամպօլ՝ մէրգուժու կէօրտիւկիւնտէ գաչլարը չաթըլտը, վէ Զամբա՝ քէնտիսինէ տէյիրմի պիր քեաղըտ վիրէրէք,

— Իչլմէ պու սէնին չօճուգլուղունուն թաավիրի տէը, ախտ, վէ ախբիւմլիւ քեազըտը աչըպ, մարքի տը Եամբինին չօճուգլուգ թաավիրինի կէօսթէրտի. Պատէհու թաավիրին սաղ տիզինուէ կէօրիւլէն իչարէթէ բարմաղընը վազ իտէրէք.

— Ես իչարէթի սէնին մահվընա սէպէպ օլաճագ իտի, տէյի պէեան իլէտի, վէ Բօշամպօլ՝ թաավիրի էլինէ ալարագ,

— Եիմտի պէն պունու նէ՞ եաբաճաղըմ, տէյի սօրտու.

— Եագաճագսըն. պունուն վիճուտի օրթատան գալգարսա....

— Է՛յ...

— Իսբանիա ասըլգատէ կեանընատան օլմաեա վէ Գօնսէբսիօն իլէ էվլէնմէէե եագլաշաճագսըն.

Զամբանըն սուրէթի թէլէֆֆիւզինատ նէվիտա իսթիզա էսէրի մէվճուտ իտի իսէ տէ, Բօգամպօլ տիգդաթի իթմէտի, չինքի սըր Վիլլամս մէվճուտ տէյիլ իտի.

. . . . . .

Արատան եիրմի տէօրթ սաաթ կէչիպ, կիճէ գարանլըղը էթրաֆը իհտիատէ պաշլամըշ իտի. Օլէնատէ Գատիդս չէհրինին չարդ գաբուսընատան չըգմըշ օյան Իսբանիատա օթուրմատա մախսուս պիր նէվ սէտատ՝ շիւպհէսիզ կէօրէնլէրին նազարը տիգգաթընը չաշըրթմադ իչին չէհրի տոլաշմագատան սոնրա, կրընատա սէրբիսգօբօսունըն սէյֆիէսինէ տօղրու իլէրլէմէէե պաշլատը. Պու սէտատատա պիրի էրքէք վէ տիկէրի գատըն օյարագ իչի քիչի պուլունուպ, էրքէք Մ. Ֆէրնան Բօշէ, գատըն տա Բարիստէն մուֆթարագամընատան պէրու էրքէք գըտաֆէթթինէ պուլունան գօնթէս Արթօֆ իտի. Մէգբիւր սէտատը տէօրթ գաթըր սիւրաթլէ կէօթիւրափուքլէրի սըրատա, Ֆէրնան,

— Ազիզմ գօնթէս, իլգահաթ վագթը հէնուպ կէ՞մէտի մի, տէտի.

— Մէրագընըզը անլատօրում, տօսթում, պիր ազատն հեր շէյի սիզէ սէօյլէէճէնիմ.

— Ֆէրնան՝ սէտատընըն արդատընա էյիլտի, վէ Պագդատա՝ կիւլիւմսէէբէք.

— Սէբիզ կիւնատէն պէրի պուրատա օտուղում հատէ, պիր թագըմ թէճաճիւպաթատան խտի օգատաեօրում, տէտի.

— Հադդընըզ վար տըր.

— Էվվէլէմիրատ, Գօնսէբսիօնուն՝ մարքի տը Եամբին նինչին սէվմէտինի իսթէտիկիմի բէք է.յի անլամատընըզ.

— Սիզ պունու պանա, մատամ տ'Ազտօրուն՝ գարընատաշը զանն իթտիկի, վէ օ մագամատա սէվմիշ օտուղու Բօգամպօլու մէհաքիմէ սիւրիւքլեմէք իսթէմէտիկինիզի պէեան իթմէքլէ իյզահ իլէտինիզ.

— Տօղրու տուր.

— Անճագ անլամատըղըմ պիր նօգթա վար իսէ, օ տախի չու տուր. Ֆարզ իտէլիմքի իւմիտլէրինիզ վէճհլէ, մատամագէլ Գօնսէբսիօն՝ ատըլ մարքի տը Եամբինի սէվտին, վէ պիր կիւն ալչագ Բօգամպօլուն եէրինէ անըն իլէ էվլէնտին, էր եա կիճ պու հադըդէթի անկայըլմաեաճագ մը տըր.

— Մէմուլ իթմէմ.

— Էր եա կիճ վիգօնթէս տ'Ազտօրուն քէյֆիեէթտէն խապէրսար օլմատը լազըմ կէլմէէճէ՞ք մի տիր.

— Խայր.

— Իչթէ մատամ գօնթէս, պէն պու ճիհէթի անլաեամաեօրում.

— Տօսթում, տիգդաթլըճա տինլէէինիզ. թէքմիլ բըլաննըմը չիմտի սիզէ պէեան իտէճէէիմ.

— Տինլէեօրում գօնթէս.

— Օ սահիպի ատալէթ վէ կիւզէլ, գագաթ պէտապախթ քիմսէ, եանի ատըլմարքի տը Եամբի՝ մատամագէլտը Սալանտքիմսէ, եանի ատըլմարքի տը Եամբի՝ մատամագէլտը Սալանտրէթանըն իւզէրինէ բէք զիեատէ թէէսսիրի ազիմհատըլ իթմիշ իսէ տէ, օ կէնճ գըզ՝ իտմ վէ իւնվան իւրտըզը օյան ալչագ սէվմիշ օտուղու իչին էվվէլէմիրատ պու թէէսսիրի անլատմագ տըր. Գագաթ ուժարըմքի չիմտի անլաեաճագ տըր.

— Բէք էյի սօնրա։

— Էկէր օ իքի գալպ արասընտա ամէէչի մուհապպէթ հասըլ իտէրսէմ,— քի պունա մուվաֆֆագ օլաճաղըմը իւմիտ իթմէքտէեիմ, չինքի մատմազէլտը Սալանտրէրա մարքինին իւզէրինտէ ֆէվգէլատէ պիր թէէսսիր հասըլ իթմիշ տիր,— օ հալատ հագըգի մարքիեի սախթէնին եէրինէ կէչիրմէքլիք գօյալլաշաճագ տըր։

— Ուժա՞ր մըսընըզ։

— Հայհայ, Հագըգի մարքի գանն օլունան Բարիստէն պէքլէնիեօր։ Սալանտրէրա չամթօսու իպատէմխանէսինտէ բէսմի իզտիվաճըն իճրասը իչին հէր չէյ հազըր օլուպ, տիւթիւնէն սօնրա գէվճու գէվճէ Մատրիտէ կիտէճէք տիրլէր։ Օրատան մարքի, Պրազիլիա տէվլէթի նէզտինտէքի սէֆարէթինի մուսաատագ իմիամատաշէլէրինի ալարագ, գըրգ սէքիզ սահաթտան հարէքէթի իտէճէք տիր։

— Պրազիլիաեա՞ մը։

— Էվվէթ։

— Հալէա նէ տիմէք իսթէտիկինիզի անլատաեօրում։

— Տուրունուգ... Ֆագգ իտէմիրքի, պիրինի տիկէրի եէրինէ կէչիրմէքլիք գապիլ օլսուն։ Բօղատպօլուն էլինէ թապիկէեթի իթէպել իտիլմիշ օլան ասըլ մարքի Բօղատպօլուն եէրինէ կէչճէք, վէ կէնճ զէվճէսինէ պիրլիքտէ Պրէզիլիաեա կիտիպ, օրատա օն սէնէ գալաճագ տըր։

— Անլաեօրում։

— Բօղատպօլ վէ ասըլ մարքի այնի պօյտա տըրլար։ միւգհէմ սուրէթլէ եէկտիկէրինէ պէնզէրլէր, զաթէն պու միւշտէհէթ՝ հայտուտուն էլինէ պիր սիլահ օլմուշ տուր։ Օն սէնէ սօնրա տատամ ա'Ազօղ՝ ասըլ դարընտաշլընը կէօրտիւկինտէ, զաթէն անը Բարիստէ կէօրմիշ օլտուգունու գանն իտէճէք տիր։

— Եիմտի անլաեօրում, Ֆագգ, իչի պու բատտէհէ կէթիրմէք իչին նէ՛ գատար միշքիլտի չէքիլէճէք տիր։

— Պիլիեօրում, լաքին Ալլահ քէրիմ տիր։

— Հալպու քի գօնթէս, օ խապիսի նէ՞ եաբաճաղըզ։

Պադդարա։ — (Կէօզլէրի բարլաեարագ։) Օ՛Հ, կէօրէճէքսինիզ քի, տէհշէթլի պիր տուրէթտէ միւշարը ճէգա օլաճագ տըր։

Մէզպուրէ՝ պու սէօզլէրի հագիմ կիպի պիր սէտա խէ վէ զաեէմ տէհշէթլի պիր թարզտա իրատա իթտիկինտէն, Ֆէրնան սարսըլտը, Ֆագգ,

— Սօն պիր իյզահամ տահա խամէրիմ գօնթէս։ Բօգատպօլ պու բատտա թէպտիլ գրեաֆէթլէ վէ Բօղօնէզ իսմի թահթընտա օլտուգու հալատ, քէնտիսինի նիշին թէվգըֆ իթտիրմէեօրսունուգ, տէտի։

— Տօ՛ղրուտ, պու սըրրը իչ կիշի տահա քիմսէյէ սէօյլէյէմմ, տէյի Պադդարա ճէվապ վէրտի, վէ այնի վագըթտա սէյֆիէնին դարուսունա վասըլ օլտուգլարընտան, սէ տեանըն բէրապէրինի աչտը։

Գարսունուն չոն սէօի իչիտիլմէսինտէ, տիւշէտ տը Սալանտրէրա գարսունու աչտը, վէ գօնթէս տիւշէտ տօղրու իչէրիչէրէկ,

— Նա՞սըլ տըր, տէյի սօրտու։

— Իւկ չօղ ազլատը, լաքին սօնրա բէսպի սիւքիւնէթ իթտի, վէ պու սապահտան պէրի տէ տատամ, սիզի կէօրմէք իսթէեօր։

— Նէ՞րէտէ տիր։

— Բէյնիրէտէ, օտասընտա օլուպ, տահմա տէնիզէ պագժադատա տըր, Պու հալի պունա զօրդու վէրիեօր։

— Հալպու քի, տատամ միշէս, պէնիմ զատպիտտէ իւմիտ հասըլ իտիեօր։

— Ալլահ իչիմտէն,

— Եանընա եապընըզճա կիմմէքլիկիմ միւսատատ իտէրմիսինիզ։

— Նասըլ իսթէրսէնիզ տատամ։

Տիւշէս՝ Մ. Ֆէրնան Բօչէնին ուզաթտըղը էլի թուֆատպ, սոնը սէյֆիէնին եապըզ սալօնունա կէօթիւրտիւ։ Պադդարանը սէյֆիէնին

Թաամտան սօնրա թէրացաեա չԸԳԸԼԸՊ, գահվէ իչիլտիկի սԸրատա,

— Ա՜հ, պու կիճէ նէ՛ գատար կիւղէլտիր, վէ տէնիգ տէ նէ՛ գատար սաքին տիր, տէտի,

— Բիւգկեար հէնուզ պիր ազ սօզուդ իսէ տէ, պիր աեա գատար կիճէլէլի տէնիգ թէնէզզիւհլէլի բէք ըէյիւի օլաճադ տըր,

— Խիւտա ալիմ սինեօր գաբթան, էկէր պիր սանտալըմ օլսա իտի, տէնիգտէ պիր սիկարա իչմէք իչին աչըգ ալտա կիտէը լտիմ,

— Մօնսիէօ պարօն, արզու իթտիկինիգ սանտալը պէն սիգին էմրինիզե իհալէ իտէպիլԸրիմ,

Պարօն. — (խալխանէ պիր արզու իլէ.) Ոահի՞հ մի,

— Վէ սանտալը գօմանտա իթմէք իչին տէ պիր բրանկալը վիրէպիլԸրիմ,

Պարօն. — (տիւչարը էնտիչէ օլուեօր կիպի կէօրիւնէրէք.) Բրանկալը՞ մը, տէտի, վէ իլավէթէն տախի, — Օ հալտէ սատԹըմ իլէ քէսմի սիգե թէսլիմ իթմէք՝ էմրի պասիրէթտէն տիր զանն իտէրիմ,

Գօմանտան՝ թէպէսսիւմէն չէօյլէ ճէվապ վէրտի. Մօնսիէօ պարօն, հիչ պիր չէյտէն գօրդմաեընըզ, քիւրէք էֆրատընտան էն էյիսինի, վէ օւսա խըզմէթճիմի սիզե վիրէճէհիմ,

— Բէք էյի,

Դամբան՝ Ջամբաեը չաղըրտը. Ջամբա՝ պաշ աչըգ օլարագ վէ քէմալը հիւրմէթլէ կելիպ, եէրե գատար էեիլէրէք պաբօնա սէլամ վէրտի,

Գաբթան իսբանեօլճա Բօրթիկէզլի խըզմէթքեարա պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի, վէ եիրմի տագըգա սօնրա Մ. պարօն վէննէսլաս Բօլասքի՝ լիման գօմանտանըլյա զէվճէսինտէն այրըլըպ, Բօրթիկէզլի իլէ պիրլիքտէ տէնիգ կէօթիւրէն քիւչիւք պիր ներտիվէնտէն աչաղըեա էնտի,

Բօրթիկէզլի՝ պարօնուն գուլաղընա էեիլէրէք,

— Եիւտի կէօրիւչէպիլիրիզ, տէտի,

— Սէնի տինլէեօրում,

— Կիճէ գարանլըգ տըր... աչըգա չըգտըղմըզտա, կէօգտէն նիհան օլմազ իւզրէ, սաղըմըզտա պուլունան գահվալար ճիհէթինի սիւրտիլէ կէչիճէեիզ,

— Սէն պուտալասըն. կիճէ գարանլըգ օլտուղու հալտէ...

— Ամէէլի սիլահըն բարլամտը՝ կիճէ վագթը նագարը տիգդաթը ճէլալ իտէր,

— Հադգըն վար տըր, պիլիրսի՞նա, պեօյլէ սըրտալարտա մահուտ գամալարտան պիրի իսթիմալ օլունապիլիր զանն իտէրիմ,

— Խայր, գամա եախօտ պըչագ իլէ տաիմա վէ գաթի սուրէթտէ գաթը նուֆուս իտիլէմէզ, Պունուն թէճրիւպէսինի քէնտի չախսըմտա կէօրմիւչիւմ տիր,

— Պունտան պահս իթմէլիեիմ,

— Բէք էյի, հալպու քի պիր գուրշուն իլէ մագսէտ հասըլ օլապիլիր, Իչմէ ըէվօլվէրին պու տուր,

Ջամբա՝ պարօնուն ըէվօլվէրինի պու սուրէթլէ իեատէ տախա, իլավէթէն տախի,

— Պունտան գաթինագար սաէմիմիզ ղաեէթ գուվվէթլի օլտուղունտան, շիւպհէեէ մահճիլ վիրմէեէրէք, եուվասընտա թէլէֆ իտիլէն թավշան կիպի քէնտիսինի էօլտիւրմէք լազըմ տըր, Գամա, վէ պըչագ իլէ ուղրաչապիլիր. տիկէր պիր թէտպիր տէ պուլմուչ իսէմտէ, պունու վագըտտան սօնրա իյզահ իտէճէհիմ,

Բօգամպօլ ըէվօլվէրի ճէպինէ գօյտու,

Հիւքիւմէթ գօնագը լիմանա նագըր օլուպ, Ջամբա իլէ ըէֆիգինին էնտիքլէրի ներտիվէնատէն սօնրա, տիկէր պիր ներտիվէն պուլունմագտա, վէ պունուն սօն գատէմէլէրի տէնիգ պիրթիշմէքտէ իտի,

Իչպու ներտիվէնին ալթընտա պիր սանտալօլուպ, տերունինտէ պիր աեմ եաթմըչ իտի, Գու իսէ, գօմանտան տիւբօր թարաֆընտան Մ. պարօնուն էմրինէ իհալէ իտիլմէչ օլան սանտալ իտի,

Ջամբա՝ իքինճի ներտիվէնին սօն գատէմէսինէ աեաղքնը պաստըղը սըրատա, թէքըար Բօղամպօլուն գուլաղընա էեի-լէրէք, եավաշ սէսլէ,

— Եիմտի մարքիեի ահրէթէ եօլճու իթմէք իչին, պիր իչարէթլէ վազթընը պիլտիրմէքլիկիմէ պէքլէեէճէքսին, տէտի,

— Պու իչարէթ նէ՞ օլաճադ տըր,

— Ցէնիդտէ պիր ազ աչըլտըղըմըզատա, «է՛ մարքի, հիքեաեէնի պիդէ նադէ էթ պագալըմ. սէն հադըդի պիր մարքի սին, տէյի՞մի» տիեէճէեիմ,

— Օլմագը՞մ մը ըէվօլվէրի չէքէճէեիմ,

— Էվվէթ, ըէվօլվէրին տէ ալթը բաթարնէվինտէն տիր,

Բօղամպօլ. – (ֆէվգէլատէ սօղուդ գանլըըղընը քէսպ ի-աէրէք) Բէք էյի,

Ջամբա՝ իլք տէֆա սանտալա աթլաեըպ, ուեուդլաեան ատէմի ուեանտըըարագ,

— Գալդ պագալըմ մարքի, գալդ, տէտի,

Սանտալտա եաթմըշ օլան շախս՝ պաշընը եօգարը գալ-տըըըպ, իսբանեօլճա,

— Նէ՞ տիր օ, տէյի սօրտու,

— Պէն իմ, գաբթանըն օտա խըզմէթճիսի Ջամբա տըր,

— Գաբթանըն պանա իհթիեաճը՞ մը վար տըր,

— Մա՛րքի, սանտալըն էօն թարաֆընտաքի ֆէնէրի եադ, վէ քիւրէքլէրի էլինէ ալ, Րէֆագաթըմտա պուլունան զաթ՝ Բօլօնիա ասըլզատէկեանընտան՝ գարիպ՝ թապիեաթը պիր քիմսէ օլուպ, կիճէլէրի թէնէզղիւհ իթմէկի սէվիեօր,

Հէնուզ ներտիվէնին իւզերինաե տուրմուշ օլան Բօղամպօլ՝ իչպու մուխթասար միւքեալէմէկի թէմամիյլէ տինլէտի,

Մէրդումմ, սանտալա կիրմէք իչին, պաշտաքի ֆէնէրին եադըյմասընա պէքլէտի, վէ պունուն այտընլըզը սաեէսինտէ բրանկալընըն եիւզինիւ կէօրէպիլտի, վէ բրանկալըլարա ժախուս դըրմըզը ճաքէթ վէ եէչիլ թագեա կիեինմիշ օլան պու չախսըն՝ տահա պիր կիւն էվվէլ եանընտան այրըլմըշ տըր կիպի, Մուէյի սէֆինէսինտէ զապիթլիք իթմիշ օլտուղու-

նու կէօրտիւ, վէ ատա տէրունինտէ պրագտըղը, վէ իսմինի թաշընտըղը ասըլ մարքի տը Ջամբի իտուկինի թանընտը,

Պիր խընտսըզ՝ սօյտուղու ատէմին գարշընսընատա, պիր տէրէճէ օլսուն հէեէճան հիսս իթմէքսիզին տուրատագ, Բօղամպօլ, մարքիի կէօրիւր կէօրմէզ, գալպինին չիտտէթլէ չարըտըղընը, վէ գընրմըզը թուղլա ըէնկինտէ պօեանմըշ օլան եիւզինիւն ճիւզինճէ սօյտուղունու հիսս իթտի, Լաքին պարօն վէնէչէօլաս Բօլասքի՝ ուղուն միւտտէթ հէեէճանա թապի օլան քիմսէլէրատէն օլմատըղընատան, չէնտ սանիէտէ քէնտինի թօքլաեըպ, սանտալա կիրտի, վէ էնսէտէ օթուրտու, Պատէհու Ջամբաեա պիր իչարէթ իթմէքլէ, մէրդումտահի, սըրթընը բրանկալընա չիվիրէրէք Բօղամպօլուն գարշընսընատա օթուրտու, Բրանկալը՝ քիւրէքլէրի էլինէ ալըպ, սանտալը պաղլաեան հալաթը սէօքտիւ,

Ջամբա. – (իսբանեօլճա.) Աչըղա՛, տէտի, վէ պատէհու պարօնա խթապէն,— Մարքինին ինկիլիզճէ թէքէլլիւմ իթտիկինի պիլի՞միսին, տէյի պէեան իյլէտի,

Բօղամպօլ. – (պաշը լրե իչարէթ իտէրէք.) Էվվէթ,

— Օ հալտե քէնտիսիյլէ կէօրիւչէպիլիրսին,

Բօղամպօլ. – (պաշընը սաղա սօլա չէվիրէրէք.) Խալր,

— Նի՞չին,

— Ջիւնքի, (Ջամբանըն գուլաղընա էեիլէրէք,) սէսիմի թանըեապիլիր,

— Բէք էյի, անլաեօրում,

Ջամբա տա էլինէ պիր քիւրէք ալարագ, լիմանտան չըգաղագ իւզրէ բրանկալըեա եարտըմ իթտի,

Գու արա բիւգկեար էսմէկէ պաչլատըղընատան, բրանկալը՝ իսբանեօլ լիսանըյլա,

— Մօնսիէօ Ջամբա, եէլքէն աչապիլիրիզ, տէտի,

— Նասըլ իսթէրսէն էօյլէ եաբ մարքի,

Բրանկալը եէլքէն աչմասըյլա, սանտալ՝ բիւգկեար սաեէսինտէ տալկալարատան սէրիան կէչտի,

Բրանկալը. – Նէ՞ իչեեէ կիտիեօրուզ մօնսիէօ Ջամբա,

— Եվվէյա էնկինէ։

— Սո՞նրա։

— Սօնրա, տ'նիզ տօղրու ուզանմըշ օլան գաեալարա տօղրու կիտէճէքսին, վէ օրատա զիեատէ սէրաթլէ գաթը մէսաֆէ խէճէքսին։

Բրանկալը՝ Ջամբանըն էմբրնի իճրա էթտիկի սըրատա, Բօրթիկէզլի Իըզմէթքեար, Բօղամպօլա,

— Սանա պու գատար բիաեէթ վէ հիւրմէթ կէօսթէրմէ տիկիմ հալտէ, ասըլ մարքի տը Եամրի իւէ թէքլիֆսիզճէ կէօրիւշմէքլիկիմ ղարիպ տէյի՞ճի տիր, տէտի։

Բօղամպօլ՝ Ջամբանըն դօլուննու սըղարագ, գուլաղընտան,

— Մուս օլ, տէյի իխթար իթտի։

Ասըլ մարքի պու արա սանտալըն գօմանտասըյա մէղզուլ օլուպ, Բօղամպօլ իւէ Բօրթիկէզլի արասընտա եավաշ սէսլէ սէօյլէնէն սէօզլէրի իշիթմէէօր կիւպի կէօրիւնտիւ։

Սանտալ՝ բիւզկեար վէ ադընթը իւէ իւէրլէեիպ, Գօնսէլսիօնուն վէ վալիտէսինին իգամէթի իթտիբլէրի սէյհիեէնին աշըգլարընտան կէչտիկի սըրատա, Ջամբա,

— Է՛յ մարքի, սէն պու էվի պիլիրսին, տէյի՞ճի, տէտի,

Բրանկալը՝ Կըընատա բիագօբսուննուն էվի օլտուղունտա պիլիեօրում։

— Ատաշընըն նիշանլըսը պուննտա տըր, մարքի։

Ջամբա՝ (Բօղամպօլա տէօնէրէք) Տիգգաթ էթ։

Բրանկալը՝ (գուրուրիեէթլէ) Պէնիմ ատաշըմըեօգ տուր։

Սանտալ՝ սէյհիէնին տիվարլարը եանընտան կէչիպ, գարանլըգտա լիմանտան կէօզիւքմէզ օլտու։

Մարքի՝ փէնէրին գարշըսընտա օթուրմուշ օլմասըյլա, ըշգտա թէմամիլէ կէօրիւնտիւկիւ հալտէ, Բօղամպօլ իւէ Ջամբա ինէ կէօլկէ իչինտէ գալմըշլար իտի։

Ջամբա՝ Ճաղրիպ, սէնին ատաշըն եօ՞գ մու տուր։

— Խայր։

— Տիմէք մարքի տը Եամրի...

— Պէն իմ։

— Է՛յ Բարիատէքի՞...

— Օ եալանճը տըր։

Պու արա Բօղամպօլ՝ Ջամբանըն էնսէսինտէ կիզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, ըէվօլվէրինի ճէպինտէն չըգարտը, վէ Բօրթիկէզլինին ուժուղու իւզերինտէն բրանկալըը նիշանլատը։

Ջամբա՝ Տիմէք ասըլ մարքի սէ՞ն միսին։

Մարքի ճէվապա վագըթ պուլմազտան, պիր ըէվօլվէր բամլաեըպ, Բօղամպօլ իւսմինին՝ օթուրտուղու եէրտէն սըչրաեարագ, քէմալը խըչմ վէ քէտէրի ազիմլիլ «գաթի՛լ» գաթի՛լ» տէյի պաղըրտըղը հալտէ, իւզերինէ հիւճում իթտիկինի կէօրտու, լաքին պու տէֆա ըէվօլվէր իւ տէֆա տահա բարլաեարագ, բրանկալը՝ սօն տէֆա րէֆը սէտա իտիպ, գաթիլինէ հիւճում իթժէք իսթէտիկի հալտէ, սըրթ իւսթիւ տէնիզէ տիւշտիւ, վէ այնի վագըթտա պաշընըն իւսթիւնտէն պիր տալկա կէչժէրէլէ, պիչարէ նապէտիտա օլտու, վէ այնի վագըթտա Ջամբա՝ ճանիեէ խիթապէն։

— Շիմտի ասըլ մարքի սէնսին, տէտի։

Բօղամպօլ՝ պու վագըա իւզերինէ հադգը պիր ժեսըրէթ հիսս իտիպ, տէնիզի կէօրմէք իւզրէ սանտալըն խարիճինէ էյիլտի։ Վագտա կիճէ գարանլըգ իտի իսէ, սանտալտաքի ֆէնէրին այրընլըղը սաեէսինտէ, մուհիբ սուրէթտէ վուրուլմուշ օլան մարքինին՝ տալկալարըն եիւգինէ չըգամատըղընա թէէմին օլտու։

Ջամբա՝ պիր միւտտէթ սանտալը գուլանրագ, պատէհու պարօն վէնէէսլատա պիր իշարէթ իտէրէք։

— Կէլ եանըմտա օթուրտա, տիւմէնի սէն գուլլան, տէտի։

— Նէ՞րէեէ կիտէճէեիզ։

— Եաթմաեա։

— Գատիգսէ՞ մի ավտէթ իտիեօրուգ։

— Շիւպհէսիզ։

— Լաքին բրանկալը՞...

— Օ էօլտու։

— Ֆագաթ զայպուգէթինէ նէ՞ մանէա վիրէճէվիզ։

— Օ իյի պէն տէրիւհտէ իտէրիմ։ Գաբթանա, անը սէն էօտիւրմիւշ օտուղունու սէօյլէրիմ։

— Սէն տիվանէ՞միսին։

— Ասլա, հաթթա գաբթան տա պունտան տօլաթը սանա միւթէշէքքիւր օլաճագ տըր։

Ջամբա՝ էվվէլճէ քէօր քէօրունա իթաաթ իթմիշ օտուղու չախաը եիրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա օլկատար քէնտինէ պէնտ իթմիշ իտի քի, մէրդումֆ պիր սէօզ պիրէ սէօյլէմէքսիզին պաշընը էյտի, վէ օնա թէմամիյլէ էմնիյէթի իտիէօր կիպի կէօրիւնտիւ։

Սանատա՝ Գատիդսէ տօղրու էօլունա տէվամ իթաիկի էնատէ, Ջամբա վազգարը պիր սէտա իյէ։

— Շիմտի, մօնսիէօ տիւգ տը Շամբրի-Սալիսպուրէրա, միւսաատէ էթ քի, իշլէրիմիզ հադդընտա սանա պազը մալիւմաթ վէրէճէիմ։ Թաամտան էվվէլ պէճան իթմիշ օտուղում վէճհյէ, սանա տիւէճէը քէք չօղ չէյլէրիմ վար տըր։

— Յինէէօրում։

— Գօնթէս Արթօֆտան գօրդաճագ հիչ պիր սէնպէթին գալմամըշ օտուղունու պէճան իտէրիմ։

— Ուժա՞րլըսըն։

— Քէնտիսի պու ադշամ Գատիդսէն Բարիսէ միւթէվէճհիհէն հարէքէթէ իթտի։

— Նի՞չին։

— Զէվճի Բարիստէ վէֆաթ իթմէք իւզրէ պուլունտուղունտան, անըն եանընա ավտէթ իթմէք իչին։

— Լաբին Գօնսէքսիօ՞ն...

— Գօնսէքսիօն թաավիրի կէօրմէմէ, վէ գօնթէս՝ Գօնսէքսիօնուն հալը հաղրա վազգի օտուղունա, վէ անէնին ասլընը անկամըշ իտուկինէ իսքեաթի օյարադ պուրտատան կիտիէօր։

Բօդամպօլ՝ Բօրթիկէզինին գալ հադարըշըդ նէօզէլերին. տէն զիեատէ պիր շէյ անկաեամաեարադ։

— Սէն պու իշլէրի նա՞սըլ թէրթիպ իթտին, տէտի։

— Յօսթում, պէն պու մէսէլէտէ իքի տիւրլիւ բօլ իճրա իյլէմիմ։ Սէնին իչին հէր քէսէ խիեանէթ իթտիմ։

— Նէ՞ կիպի

— Գօնթէս Արթօֆ՝ նիչանլընըն զիհնինի աչմագ իսթէմէմէտի։ Իմտի պու մէսէլէտէ դաեէմ միւտեպպիրանէ տավրանմագ իւզրէ, եալընըդ մարքիի քէնտիսինէ թագտիմ իյլէտի։

— Նէ՞ սէօյլէօրսուն։

— Ալթիւսթ օլմա, իշ եօլունտա տըր։ Մարքի, քէնտի հիքմաեէսինի նագլ իթմիշ իսէ տէ, իտինի պիլտիրմէմիշ տիր, չինքի գօնթէս՝ իտինի պիլտիրմէսինէ մաՀն օլան մուհիմմ սեպեպլէր պուլունտուղունու սէօյլէմիշ իտի։

Բօդամպօլ նէֆէս ալտը։

— Գէն տէ թաավիրի Գօնսէքսիօնա կէօթիւրիպ, բէսասմընէ՝ ալթընտաքի իտինի, վէ թաավիրին եաբդըմդ օտուղու չաթօ իյլէ թարիխինի կէօսթէրմէէէ մէմուր օլմուշ իտիմ։ Գունդար վէ տիկկէ պիր թագըմ պէեանաթ վէ մալիւմաթ՝ սէնին պիր եալանճը վէ խապիս օտուղունու գաթիէն իսպաթ իտէճէքսէր տիր։

— Բէք էյի, սէն նէ՞ եաբտըն։

— Գօնթէսին զէվճի, էվվէլճէ քէսպի իֆագաթ իթմէք իւզրէ իքէն, սօնրատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, սինիր վէրէմինէ տիւշար օտուղունտան, վէ անճագ սէքիզ կիւնլիւք էօմրիւ գալմըշ իտուկինտէն, գօնթէս՝ թաավիրի պագնա թէսլիմ իթտի, ֆագաթ պէն անը սէյֆիէէ կէօթիւրճէք եէրտէ, պու սագաՀ սանա կէթիրտիմ։

— Գօնսէքսիօն թաավիրի կէ՞օրմէտի մի։

— Խայր։

— Պիլմէօ՞ր մու քի պու ատէմ...

— Հիչ պիր շէյտէն խապէրի եօգ տուր։ Պէն՝ սագըդ էֆէնտիլէրիմէ արզը ուպուտիեէթ իթմէք, վէ պէնի եէնիտէն խըզմէթինէ ալմասընը մատմազէլտէն ըճաճ իյլէմէք պէհանէ սիյէ սէյֆիէէ կիթտիմ։

— Սանա նէ՞ ճէվապ վէրաի։

— Խզաիմաճ իչին հէր չէյ հապրը օլաուգունաան, պիր գաչ կիւնաէն սանա միւրաճաաթի իմմէքլիկիմ լազըմ կելաիկի ճէվապընը վէրաի։

Բօղամզօլ՝ մէսէրլէթթինաէն նաչի ամիրէներէք։

— Գուշու բէնաիսի սէօյլէմի՞մ։

Ջամբա՝ (իսթիհզագքեարի պիր կիւլիւմսէմէ իլէ) Պիլիրսին քի սէնի սեվիճօր, ամա, վէ իլավէթէն, — Մաաշաղէ Գօնաէքսիօն սէնի Բարիսաէ գանն իսթիօր, վէ դէմճի օյմազ իւզրէ պուլունան սէհչէմի չամսըն՝ պարան վէնիչօրա Բօլտաի իսմի վէ բօյընէգրեարի էյֆիէսիյէ Գաամիդաաէ կէդին՝ մէքաէ օլաուգունու պիլմէճօր։

— Մէմուլ իաէրիմ։

— Քէնաիսի գանա՝ բօսմաաէա պրագմազ իւզրէ պիր միքթուգ վէրաի։

— Պէնիմ իչի՞ն մի։

— Էվվէմ սէնին իչին։ ասլըսդ ամ, Բարիսաէ Վէրձէօյլ սօգաղընաա սէնին օթէլիյնէ ամյի եապըլմըշ ասլը։

— Բօսմաէա պրագ ասը՞ն մի։

— ԱխաՀիւգ, սէն պէնի նէ՞ գանն իսթիօրսուն։

— Նէ՞ եաբարըն։

— Սագ լաասմ։

Ջամբա ճէպինի ասլաէրագ, պահաբնը իմմաիկի միքթուգա չըգ ասլասլագ Բօղամզօլա վէրաի, վէ միրդում՝ պուլունան գաբֆը աչըլմըշ օլաուգունու կէօրմէճի իւզէրինէ, հիսաէթլէնէրէք։

— Պու նէ՞, սէն պուլունու աչաը՞ն մը, ամա։

— Թապի, չիւնքի սէնին իչլէրին պէնիմաէ իչլէրիմաէրը իսմի հէր հալաէ ահվալէ վագըֆի օյմազլըգըմ լազըմ ասըը։

— Պիլմէմբի պաշընը էգմէնլիկիմէ քի՞մ ժանի օլուեաք։ Հապըը, բէվօլվէրիմին իչի գուրչունու սահա վար ասը։

Բօղամզօլ, պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, բէվօլվէրինի կէօսթէրիկինաէն, Ջամբա՝

— Էկէր պէնի էօլաիւրիւսէն պուսաալալըգ իաէրսին, սէմի՝

— Նէ՞ինէն։

— Ջիւնքի պէնիմ վէֆաթըմ, Խսրանիա սասլղաաէլիկինաէն, Գօնաէքսիօնսաէն, Եամբի ժարքիլիկինաէն, վէ սահա բէք չօղ չէյլէրաէն ժահրում գալըրսըն։ Պիլիրսին ա՛, թըլըսըմ օյան քեագըա բաբչաասընը...

— Է՛յ...

— Տիւն ագշամ օ քեագըա բաբչաասընը ժուչ ավլաթի ժուհարրիրինէ իթէալիմ իմմամ։

— Հէր չէյ ճէվապ պուլուեօրսուն։ Ֆիլմագը սէնին իլէ սասրըմսաէա կելմէէօք։ Եու ախմէնի սէն իմամ սա, պէն աէ սեմիկուլումին ժէքմուգունու օգուեաէրմ։

Բօղամզօլ՝ Գօնաէքսիօնսուն ժէքմուգունու աչըգ, Քէնաէրէ էյիլերէք, ամմիսաէրի ճիւմլէլէրի օգուսու։

«Ցօսմուժ,

«Վասրըն սագսահ, ֆալիաէմ վէ պէն Գաամիդաաէն հարեքէթի իսթէօրում։ Պէքի պու եէնի հարէքէթիմիզաէն սօլաեը իթէաճհիւգ իսթէօրսուն։ վէ պու հայիմիզի՝ սէրսէրիլիկէ համլ իլլէօրսուն։ Սեպէպինի պէեան իաէմիմ։

«Գրալիցա՝ Գաամիդաաէն կիմմաիկի դէժան, գանա, — «Ալահա բահսըրսաագ ժարքիդ, սիզի գէվճինիզէ պիրլիքաէ վէ ան պէշ կիւնէ դաասար Մասրիսաէ պէքլէրիմ։ Տիւշէս օլմանըզը իսմէէրիմ։ սէմի՝ պէն, ասօսմուժ, ժէսէրլէթթիժաէն նաչի ամիրէսիկիմ, վէ գալսիմ չիսաէթլէ չարբսըզը հալաէ, գրալիցա իլավէթէն, «Գը՛ղըմ, Գաամիդաաէն ժուֆարագամի իսթինիդ։ եսա ու ժամէճ իչինաէ պուլունմանըդ իճապընճա, Սալանսարբասսա էվլէնմէնիդ լազըմ ասը» աէչի պէեան իլլէսի։

«Իչիէ ասօսմուժ, պու սէպէպլէ հարեքէթի իսթէօրում, վէ սիզի Սալանսարբա չաթսասունսա պէքլէէօրում։ Ամճամ սէրթսագ օբօս՝ իգսիսճըմըգսա բէսի գաթասիսի իճբա իսէճէք ասը։ Մալիժիէնիդ սիւրգի, Խսրանիասա իգսիսճ ասըգի

բուհանի օլուպ, իզտիվաճը մէտէնի միլբիմիզտէ ճարի տէ-
յիլ տիր։

«Ա՛ժճամ սէրբիսդօբօտա՝ պէրիպէրիմիզէ նասըլ բասթ
կելմէկիմիզի, վէ եէկտիկէրիմիզի նասըլ սէվտիկիմիզի նադ-
իթտիմ։ Տօն ժօղէնին չայհանը Թէէսսուֆ հիքմեաէսինին
քէնտիսինէ անլաթտըմ։ Ա՛ժճամօ սըրատա տօն ժօղէնի եիւզ-
տէն պրադմըշ օլտուղումտան տօլաէը պէնի չէտիտէն թա-
պիրէյտի, վէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի։

«— Գը՛ղմ, իչլեր օլտէրճէյտէ իլէրլեմիշ քի, իզտիվաճը-
նըզտան էվվել մարքի տը Եամբիի կէօրէմէզսինիզ։ Մարքի,
խթէտիկի զէման Սալանտարէբաեա կէլճէք տիր, ֆագաթ
սիզ ան կէօրմէեճէքսինիզ, վէ եալընըզ բէմի իզտիվաճտա
պուլուշաճադ սընըզ։ Օ տադըզտաեա դատար օտանըզտա գա-
քանըզ դալաճադ սընըզ։

«Տօ՛սթում, պու խուսուս պէնիմ իչին ճէպպարըզըն սօն
սէրճէմի իսէ տէ, նէ՞ եաբապիլիրիմ։ Ա՛ժճամ՝ հէր չէյին
եադըզըզընը արաեանարտան օլուպ, բէնտիսինի դուլլանմադ
լազըմ տըր։ Հաթթա զէմանէ կիտիչինտէն խօշլանմաեըպ,
էսկի ատամ վէ ուսուլին իպդասը թարաֆկիրի տիր։ Անըն
իլթէզամ իթտիկի իզտիվաճ՝ պունատան իրի եիւզ սէնէ ադ-
տէմ խաբանթաճա ճարի օլան իզտիվաճլարտան տըր։ Եէօյլէ-
քի օ թճարիխատ նիչանլը դըզ՝ քիլիսէնին պիր գաբուսունտան
իչերի կիրտիկի հալատ, նիչանլը էրքէք տէ տիկէր գաբուտան
իչերի կիրեր, վէ խօրանըն էօնիւնատ պուլուշուրլար իմքէ։

«Ա՛ժճամ, պէզիմ իզտիվաճընըն տա պու եօլտա օլմասընը
խթիեէօր։

«Իմտի տօսթում, Սալանտարէբաեա կէլինիզ։

«Սէքիզ կիւնատէն սիզի օրատա պեքլէեէճէեիմ։ Լիկէր
վասըլ օլուրսանըզ, իզտիվաճըմըզ մահը Հալին կիւնատ իճրա
իպլեճէք տիր։ Աճըն կիւ՝ ֆամիլեամ իչին սաատէթպախչ
պիր թարիխ տիր։ Հիւրմէթիու բէտերիմ, քեաֆֆէի իդպալ
ու սաատէթիմիզէ աճըն կիւնատ նասիլ օլմուշ օլտուղումտա-
ղը պեեան իտեր իտի։ Իմտի աճըն 13իւնճիւ ադշամը, եա-

խօտ 14իւնճիւ սապահը կէլմէք իւզրէ Թէէտապիրի լազըմէեի
իթթիխատ իթմէնիզի իճճաթ իտէրիմ։

«Լիկէր աճըն 13իւնատ վասըլ օլուրսանըզ, չաթօեա կէլ-
մէճինիզ։ Սէրբիսդօբօտու մէմնուն իթմէք իւզրէ, սահիլտէ
վադը ավ հայվանաթըը պէքճիսինին էվինատ օթուրունուզ։

«Պէքճիեէ՝ սիզի սուրէթի աճըդէտէ գապուլ իթմէնի
իչին էվամիրի լազըմէ վէրիլէճէք տիր։

«Ալլահա ըմանարլատըզ տօսթում։ Խըրանեօլլարըն չու
մասխարատա տատէթինէ Թէէհամմիլ իտինիզ, վէ եադընատա
արամըզտա, ճէնատը Հադդատան վէ մուհապպէթիմիզտէն դայ-
րի քիմսէ գալմատաճաղընը միւլահազա իտինիզ։

«Սէվգիլիւնիւզ

«ԳՕՆՍԷՍՏՕՆ»

Րօգամպօլ իշպու մէքթուպու տիդգաթլէ օգուտուգ-
տան սօնրա, Զամբաեա խթիապէն,

— Մատէմբի սէն պունուն զարֆընը աչարն, տիմէք միւն-
տէրիճաթընը օգուտուն, տէտի։

— Էլպէթթէ։

— Էյ պու խուսուստա նէ՞ տիւչինիւեօրսուն։

— Տիւչինիւեօրում՝քի, պու կիւն աճըն 7օի տիր, վէ
սէն աճըն 14իւնատ մատմազէլ Գօնսէրսիօնուն զէվճի օլա-
ճադ սըն։

— Բէք էյի, ֆագաթ պու զարիպ իզտիվաճ...

— Նէ՞տէն զարիպ օլուեօր։

— Նիչանլըմը էն սօն տադըզտաա կէօրէճէք օլտուղում
խուսուս՝ զարիպ տէյի՞մի տիր։

— Տիմէք սէն կրընտաա մօնսէնէօրունու թանըմաեօր-
սուն, էսկի գաֆալը պիր ատէմ տիր։ Հալէա քէնտինի Եար-
լըքէնին զէմանը սաաթանաթընտա եաչաեօր տէյի զանն իտէր։

— Սէն Սալանտարէբաեը պիլիեօ՞րմուսուն։

— Էվվէթ, իւչ այ գատար սօն ժօղէ իլէ օրատա վա-
գըթ կէչիրտիմ։

— Ավ պէքճիսինին էվի ատենիէն նէ՞ տիր։

— Ղաւէթ կիւզել պիր քէօչէք տիւր։

— Հէր նէ իսէ, չիմտի սէն նէ՞ էֆքեարտասըն։

— Պէնիմ էֆքեարըմ չու տուր քի, սէն պէշ կիւն տահա Գաաիդ ատէ, պարօն Վէննէօլաս իսմի Թահթընտա գալաճադըն։

— Սօ՞նրա։

— Սօնրա բահաթճա Սալլանտրէրաեա կիտէճէհիդ։ Եօլտա սէն սախթէ ժարքի տը Շամըի օլաճադըն։

— Սահիհինի ատէ, հայլազ։

— Բէք էյի, սահիհի օլաճադըն։ Տիկերինի Թելէֆ իթմիշ օլտուդումուդու ունութտում։

Ջամբա պու սէօհպէ սէօյլէտիկի զէման կիւլիւմսէտի։ Ալտատան չէնա տադըդա կէչինճէ, սանտալ լիմանա տախիլ օլտու։

Ջամբա եէլքէնի Թօբլաերդ վէ քիւրէքլերի գալտըրըդ, գօմանտան տիւ բօրուն իդամէթ իթտիկի գօնադըն Թէրացտասընա սանտալը հանաշտըրտը։

Գօմանտան Թէրացա իւգերինտէ օլուպ, սիկարասընը իչերէք էնինէ պօհունա տօլաշմադտա իտի։

Բօդամպօլ.— (Ջամբանըն գուլադընտան.) Եիմտի նէ՞ հաբաճադըն։

— Մարքի հադգընտա՞ ժը։

— Էվվէթ։

— ՄիւԹէրիհ օլ, սէն իչի պանա պրագ։

Ջամբա սանտալը պադտատըգտան սօնրա, էվվէլա քէնտիսի եօգարը չդոտը։

ԳաբԹան.— (իսքանեօլճա.) Աճա՛յիպ, սէ՞ն միսին։

— Էվվէթ գաբԹան։

— Պարօնու տէնի՞դ մի ԹուԹտու։

— Խայը, անճադ մարքի...

— Հա՞նկը ժարքի։

— Բրանկալը։

— Նէ՞րէտէ տիր։

— Էօլտու։

— Նէ՞։

— Էօլտու տիեօրում։ Մ. պարօն Էօլտուրտու։

Բօդամպօլ՝ իսքանեօլճա պիլմէդ կիպի կէօրիւնտուկիւնտէն, պու սըրատա սիւբհէթ իւզրէ տուրմուշ իտի։

ԳաբԹան.— (տէվամէն.) Էյյէնիեօ՞րմուսուն։

— Ալա, Ղալիպա գաբԹան, մարքի Թէմամէ օլունան չտա՝ չօդտան պէրու ֆիրար նիհէհինտէ օլմասըյտա, տէնիզին օրԹասընա վասըլ օլտուդումուդտա, «Սէդ պիր սանտալ գօմանտա իտէպիլիրսինիզ, պէնտէ էհտզմէք պիլիրիմ» տէտի, վէ տիւմէնի էլինտէն պրագարագ, տէնիզէ աԹլատը։ ՕլվադըԹ պարօն տա, քէնտիսինէ բօլօնէզքեարի մուամէլէ իթտի։

— Նէ՞ կիպի։

— Ճէպինտէ պուլունան պիր րէվօլվերի չըգարըպ, Ինկիլիզերէ մախսուս սօղուդ դանըլըդըա մարքիէհ նիշան ատը, վէ պիլմէմ նէրէսինէ պիր գուրշուն հօլատը։ ՃագաԹ գուրշուն հէր հալտէ կիրմիշ օլաճադ տըր, չինքի մարքի տէրհալ սուհա աԹլատը։

ԳաբԹան.— (ինկիլիզճէ վէ պարօնա խիԹապէն.) Ա՜հ մօնսիէօ պարօն, հարէքէԹի վադրանըդ բէք կիւզել տիր։ Ֆիրար իտէն պիր բրանկալըը ԹէլէՖ իթմէք՝ չայհանը Թահսին վէ Թագտիր պիր ժուամէլէ տիր։

— Պէն վազիֆէմի իճրա իթտիմ։

. . . . . .

ԻրԹէսի կիւն Ջամբա՝ Թրուա-Մաժ օԹէլինտէ, Մ. պարօն Վէննէօլաս Հօլասքինին օտասընա կիրտի, վէ էլինտէ պուլունան՝ Մատրիտտէ չդան Գօրրէօ տէ ԻւլԹրամար նամ դալէԹանըն պիր նիւսխէսինի վէրտի. պունտա, Ջամբանըն պիր կիւն էվվէլ գաբԹան Ռէտրօհա նադէլ իթտիկի վագրա Թաքսիլէն տէրճ իտիլմիշ իտի։

14

Աբատան պէշ կիւն կէշաի, Մ. պարօն Վէննէչէլաս Բօ-լասքի՝ ֆիբար իթիմէկէ չալըշան բրանկալըղը թէլէֆ իթտի-կինտէն պէրու. Գատիգատէ հէր քէսին տիլինաէ տասիթան օլմուշ իտի. Գօմանտան տիւ բօր քէնտիսինի թէքրար խտասա տավէթ իթտիկի կիպի, պիր տէ ժասքէլի պալօեա տավէթ իթ-տի, վէ պուննա Խբանիանըն էն հիւսէննա գըզլարը հաղըր պուլունուպ, պուննար մէրգուժու, զաեէթ չիրքին օլմասընա բաղմէն, եէկտիկէրինտէն գըսգանմագտա իտիլը.

Սապահ ադշամ պարօն Զամբաեը կէօրիւպ, հէր տէֆա-սընտա Բօրթիկէզալ խըզմէթքեար՝ «Գօննէէս Աբտօֆ իլէ Գօն-սէքսիօն վէ վալիտէսի կիտտիկը. Պիրինճիսի՝ զէվճինի տէֆն իտէճէք, տիկէրլէրի տէ, Սալանտրէրա չաթօսունու՝ միւս-թաֆպէլտէքի սահիպի իչին սուրէթի միւնասիպէտէ հաղըր-լաեաճագլար տըր. Շիմտիկ սէն, քէնտինի թագտիմ իտէ-ճէք վագթա գատար կէզիպ տօլաշմագտան պաշգա պիր չէյ եաբմաեաճագսըն» տիմէքտէ իտի.

Պէշ կիւն պարօն՝ պու բրօկրամը հարֆիւէն իճրա իտիպ, պէշինճի կիւն Զամբա կէլէրէք.

— Հայտէ եօլա չըգալըմ, տէտի.

Բօգամպօլ.— Հէյէ շիւքիւր.

— Պուրատան Սալանտրէրաեա գատար կիտէճէք քէք չօգ եօլուժուգ վար տըր.

— Պիլիեօրում.

— Համտ օլսուն քի սիւրաթլէ կիտէճէեիգ.

— Մէն պանա ըէֆագաթ իտէճ՞քմիսին.

— Հայ հայ. պէն էֆէնտիլէրիմին տիւեիւնիւնտէ հազըր պուլունմագ իսթէրիմ.

— Նէ՞ սեօյլէտին.

— Աճա՛յիպ, սէնին վէքիլտաբըն օլտուղումու ունուտու-եօ՞ղմուսուն.

— Բէք եյի, օ հալտէ կիտէյիմ.

Պարօն Վէննէչէլաս Բօլասքի՝ զաեէթ մուհիմմ սէպէպլէրէ մէպնի, Լէհիսթանտան ալմըշ օլտուղու պիր մէքթուպ իւգէ-բինէ օրաեա կիթմէսի լազըմ կէլտիկի պէհանէսիյլէ գաբթան Բէյրօ իլէ վէտալայոպ, սապահըն սաաթ օն բատտէլէրինտէ տէօրթ ըէս գուվվէթլի գաթըրա գօշուլու պիր բօսթա ա-բապասընա բաքտըպէն, վէ ըէֆագաթընտա տէօրթ նէֆէր խըզմէթճի օլարագ, քէմալը շաշաա իլէ Գատիգատէն մու-ֆարագաթ իլէտի. Աբապա՝ հիչ տուրմագսըզըն թապրիպա իքի ֆարսախըդ եօլ գաթթ իթտի, լաքին Գատիգս չէհրի ուֆուգտա նապէտիտ օլմաեա պաշլաեըպ, պիրինճի մէնզիլ-կեահա մուվասըլէթի խոխոխկի սրդատա, ամթարըն բօսթասը օլան պիր խանըն գաբուսունտա, ուժուրը զաթիէսի իչին եօլ-ճուլուգ իտէն միւթէպէը պիր չէհիրլի կիպի գալըպ գըեաճ-ֆէթթ եէրինտէ օլարագ տուրմուշ օլան Զամբա կէօրիւլտիւ. Պարօն՝ տէրհալ արապաեը տուրտուրուպ, մէրգուժու եանը-նա ալտը. Պատէհու արապա քէմալը սիւրաթլէ եօլունա տէ-վամ իթմէքլէ, օթտուգ ալթը սաաթ սօնրա, Սալանտրէրա-տան օն պէշ ֆարսախ ուզագտա պուլունան Պալչէյօնա չէհ-րինէ վասըլ օլտու.

Շէհրի մէղքիւրէ կիրտիքլէրի զէման, Զամբա,

— Տօ՛սթում, տիւշիւնմէյիսինքի, պիզ Սալանտրէրաեա պու տէպատէպ իլէ կիտէմէեիգ, տէտի.

— Թագիի.

— Խըզմէթճիլէրինէ՝ զաեէթ եօրկուն օլտուղունու, վէ պու կիճէեի պուրատա կէչիրմէք նիեէթինտէ պուլունտու-ղունու անլաթմալըսըն.

—Սօնրա՞։

— Սօնրա տա, կիճէ գըչ իբինի չէօղերիզ։ Պէն պու իչին իճապընը տէբիւհտէ իտէբիմ։

Բօղամպօլ՝ Բօրթիկէզլինին իմթարլարընա մուվաֆֆաղաթլա, Օթէլ տը Լիօնա էնտի, վէ թաամընը օտասընա կէթիբիպ, Զամբա իլէ պէրապէր գարնընը տօհուրտու։

Պարօնուն խըզմէթքեարլարը Զամբաեը թանըտըդլարընատան էֆէնտիլէրինին անը արապասընա ալմասը վէ սուֆրա արդատաշը իթմէսի՝ քէնտիլէրինէ սուի թէէսսիր իթտի։

Թաամտան սօնրա Զամբա տիշարը չըգըպ, պիր սաաթ սօնրա ավտէթինտէ։

— Հէր չէյ հազըր տը, չէհրին դաբուսունտա թանըտըղմ պիր խանըն ախբընտա պիզիմ իչին իքի ալէա աթ հազըրլաճաղլար տը, տէտի։

Պարօն պիր օտատա գաբանարագ, Բարիստէ կէօրիւլտիւկիւ վէճհլէ, ժարքի տը Շամբի գընաֆէթինէ կիրիպ, պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլտու վէ թանըլմազ հալէ կէլտի։ Պէօյլէճէ Բօղամպօլ վէ Զամբա՝ օտալարընատան տիշարը չըգըպ, բիմսէնին նազարը տիգգաթընը ճէկպ իթմէքսիզին սօգատա վաըլ օլտուլար։

Ալթլարըն հազըր իտիլմիչ օլտուղու խան՝ չէհրին գաբուսունտա Օպէրժ տը լ'Ինֆան իսմինտէ օլուպ, պիր տուլ գատընըն թահթը իտարէսինտէ օլտուղու հալտէ, միւշթէրիլէրի էքսէրիա գաթըրճըլարտան իպարէթ պուլունմագտա վէ մարքի կիպի միւթէպէր քիմսէլէր նատիրէն կէօրիւլմէքտէ իտի։ Պու խանա կիրտիքլէրինտէ Զամբա՝ Բօղամպօլա խիթապէն,

— Եօլա չըգմազտան էվվէլ, պիր շիշէ Ասթիւրի շարապը իչէպիլիրիզ, տէտի, վէ Բօղամպօլ, — Սէ՛րհօշ, պու ադշամ սուֆրատա թաամ իթտին, վէ պէն սանա շիշէսի գըրդ ֆըրանգըզ ալէա շարապ իչիրտիմ։—Պիլմեօրում։ — Հալէա իչմէ՞ք մի իսթէեօրսուն։ — Էվվէլ, պէն Բարիս ամէլէսինէ պէնզերիմ, անլէր տէ պօրտօ շարապը իչտիքտէն սօնրա, սաի շարապը իչմէք իսթէրլէր։ — Բէք էյի, էօյլէ օլսուն։ — Եիմտի պէնի տինլէ, տէտի Զամբա, — Սալանտրէրատան օն պէշ ֆարսախ ուզադ պուլունուեօրուզ։ Պու կիւն աբէն 13 իւ տիւր, եանի իզտիվաճընըն պիր կիւն էվվէլի։ — Սօն՞րա։ — Պու կիճէ, հավանըն սէրինլիկիյլէ օն ֆարսախ եօլ գաթթ իտէճէկիզ, վէ ալէսսապահ Սալանտրէրատա եագլաշաճաղըզ։ — Բէք էյի, սէօզիւ նէ՞րէյէ պաղլաճաճադըն։ — Շուննա, եարըն սաաթ պէշ գարարլարընտա եօլա չըգաճադըն, վէ օ ադշամը պէնիվէ պէրապէր ավ պէքճիսինին քէօշկիւնէ մուվասըլէթ իտէճէքսին։ Տիվէք օլուր քի, տահա վագթըմըզ վար տը, վէ Ասթիւրի չարապընատան մի քէմմէլէն իչէպիլիրիզ։ — Բէք էյի ամմա, պէնիվէ Սալանտրէրատա կիլիտիկիյնի նա՞սըլ իզտահ իտէճէքսին։ — Օ պէնիմ պիլէճէք իչիմ տիր, սէն օ խուսուսատա միւսթէերիհ օլ։

Զամբա՝ աթլարա եէմ վէրտիրտի, վէ քէնտիլէրի իչին տէ, արդատաշըյտա եալընըզճա պուլունտուղու նէվիմա քիւչիւճ պիր սալաէտ իբի չիշէ մէզքիւր չարապտան կէթիրթտի։

Պէօյլէճէ չարապը գատէհէ տօլտուրուպ իչվէճէ պաշլատըլար։

Եարապը իչտիքճէ, Զամբանըն եիւզիւ գըզարմագտա օլտուղու կիպի, սէօգէրի վէ հարէքէթլէրի տէ թէպտիլ օլմագտա պաշլատըզընտան, Բօղամպօլ,

— Եու հէրիֆին էսլարընը անլամագդըզըն թամ սըրասը տը, տէյի տիւչինտիւ, վէ Զամբանըն գատէհինի թէքրար տօլտուրտուղունտա, մէրգում պուննու տա իչէրէք,

— Խիւտա ալիմ, սէնի քէք սեվիեօրում, ժօնսիէօ տիւչ, տէտի, Մարքի տէ, — Թէշէքքիւր իտէրիմ, տէյի մուգապէլէ իթտի։

Պու միւքեալէմէ արասընտա, սէօզ, Բօղամպօլուն, քէնտինին ժարքի տը Շամբի օլմասըդընը միւպէյինին եազտըղը սէնէտե նագէ օլունտուգտա, Զամբա, ճէպինի արաշթըրըպ պունտան պիր քեաղըտ չըգարտը, վէ Բօղամպօլա կէօսթէրմէսինտէ, սըր Վիլհամսըն չակիրտի՝ տէրհալ օ քեաղըտը թանըտը, վէ սուֆրատա պուլունան պիւեիւք պիր պըչաղը ալարագ

պունուն իլէ Զամբաեը գաթլու թէլէֆ իթժէկի, վէ ժահուտ քեաղըտը զապթընա կէչիրժէկի թաաժիմ իլլէտի։ Բաբին Բօրթիկէզլի պունա վաղըթ պրագժաեարագ, — Պաղ պէնիմ տա-նա նէ գատար էմնիյէթիմ վար, տիեէրէք, քեաղըտը ժու-ժա եապլաչտըրտը, վէ Բօղամպօլ, — Նէ՞ եաբըեօրսուն, տէյի սօրժաըընտա, — Նէ՞ եաբաճաղըմ իվզասընը եապըեօրում, չիւն-քի սէնին վէքիլսարճըն օլաճաղըմա էմինիմ, տէտի։

Զամբա՝ էօլիւ կիպի սէրսօշա պէնզէեօրտիւ, պունունլա պէրապէր սալանարագ գալդը, վէ,

— Հայտէ պագալըմ եօլա չըգալըմ, հավաեա իհթիեաճըմ վար տը, տէտի։

Բօղամպօլ՝ ժէրգուժու գօլթուղունա ալարագ, — Պանա տաեան, տէտի, վէ պիրլիքտէ ախըրա կիթտիքլէրինտե, իբի աթլար հազըր իտիլմիշ իտի։ Զամբա՝ էլինի ժարքինին էեէրի-նին թաապանճա գըլը ֆլարընա գօեարագ, վէ սէրսօշլուղու կիթ-տիքճէ աղըրլաշարագ, — Կէօրիւեօրսուն ա՛, թաապանճալարընը եէրինէ վազ իթտիմ, չիւնքի կիտէճէք եօլուժուզ բէք խալի օլտուղունտան, ատէմ թէլէֆ իտիլսէ, քիմսէնին խապէրի օլ-մազ, տէտի, վէ Բօղամպօլտա քէնտի քէնտիեէ, — Վա՛հ զէվալ-լը, ժահուտ քեաղըտը եապ ժագլըզըն սէնին իչին խաեըրլը օլ-ժատը, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ էօյլէ պիր սուրէթտաէ թէպէս-սիւմիթտի քի, էկէր Զամբա սէրսօշ օլժաեըպ, պու թէպէս-սիւմիւ կէօրսէ իտի, տիթրէյէճէք իտի։

Զամբա վէ Բօղամպօլ աթլարընա օթուրտուղտան սօնրա, Բօղամպօլ,

— Սէն էօնէ կէչ քի, պանա եօլու կէօսթէրէսին տէտի, վէ Բօրթիկէզլի տէ, — Խայր, եօլխայիճէ կէնիչ օլտուղունտան, ի-քիմիզ եան պէ եան կէօրիւչէրէք կիտէպիլիրիզ, տէյի ժուգա-պէլէ իթտի, վէ սախթէ ժարքի, — Բէք էյի, կիտէլիմ, տէ-տի, վէ ժէթէրիսէլէրին տիշարըսընա չըդըլտըգտա, Զամբա՝ սաղա սաբահագ,

— Իչթէ, Սալանարէրանըն եօլու պու տուր, տէյի պէ-եան իլլէտի։

Օ կիճէսի այ ժահթթապը օլտուղու կիպլի, հավա տա կիւ-զել իտի։

Բօրթիկէզլի՝ էլինի ուզագտան կէօրիւնէն պիր սըրա տաղլարա տօղրու ուզաթարագ,

— Կիտէճէք թաբիգիմիզ պու տուր, տէտի, վէ Բօղամ-պօլտա, — Պու տաղլարա՞ ժը կիտէճէյիզ, տէյի սօրտու, — Եվվէթ, սիզի թէէմին իտէրիմ քի, իհթիմալտըր հայտուտ-լարտան պաշգա քիմսէյէ թէսատիֆ իթժէյէճէյիզ։ — Եէտի-ժիզտե թաապանճալարըժըզ եօ՞ղ ժու տուր։ — Եվվէթ վար տըր։ պունունլա պէրապէր պէն հայտուտլարտան գօրգժաժ։ — Նի՞-չին։ — Զիւնքի գուրտլար պիրիպիրինի եէժէզլէր։ — Զալիպա սէրսօշլուղուն կէչիւեօր։ — Աչըգ հավա սաեէսինտէ տիր։

Զամբա աթընա պիր գամչը վուրմագլա,

— Ֆօ՛սթում, պիր թագըմ պօղազլար իչինտէն վէ ու-չուրումլարըն եանընտան կէչիւեօրուզ, տէտի։

— Նէ՞ օլուր։

— Հիչ պիր չեյ։ Ֆագաթ վագըթ կէչիրժէք իչին, կի-տէճէք եօլուժուզու տուր տա սանա թաբիֆ իտէյիմ։ Սէր-խօշ օլտուղում զէժան պու կիպի նագլիեէթլէրճէ ժէհաբէթի ժախսուսէ քէսպ իտէրիմ։ Իժտի, տէրինլիկի մալիւմ օլժաեան պիր ուչուրումտուն իքի ժէթրօ ուզաղընտան կէչէճէյիզ։ — Վա՛յ օ ուչուրում նէ՞րէտե տիր։

— Պիր սաաթտան վասըլ օլուրուզ։ Կէչէճէք օլտուղու-ժուզ իլք տէրէնին օրթասընտա տըր։

Զամբա վէ Բօղամպօլ՝ պիր միւտտէթ եան պէեան կիթ-տիքտէն սօնրա, եօլ տարալտըզընտան, Զամբա էօնտէն կիթ-ժէկէ պաշլատը։ Բօղամպօլ՝ արատա սըրատա էլինի թաապան-ճալարընա կէօթիւրմէքտե իտի։ Բօրթիկէզլի սէրսօշլուղ հա-լիյէ էբէյիճէ պօշ պօղազլըդ իթտիքտէն սօնրա, իւզէրինէ ուեուչուգլուգ կէլտի։

Իքի սիւարիլէր եարըմ սաաթ գատար եավաչ հարե-քէթլէ գաթը ժէսաֆէ իտիպ, Զամբանըն պահսընը իթտիկի ուչուրումտուն պուլունտուղու տէրէեէ վասըլ օլտուլար։ Օլէս-

նաեւ ժահիթաղ գայպ օլմուշ օլտուղունատան, կիճէ դարան-ըզդ իտի։

Պիրաէն պիրէ Զամբա տուրուպ, էլինի սօլ թարաֆա ու-զաթարադ,

— Ինչմէ պէհան իթթիհիմ ուշուրումմ եէտի։

Բօղամպօլ պադոլ, ֆադաթի դարանըլըդ օլտուղու ճիհ-հէթլէ, պիր չէյ կէօրմէմիկլինի անլաթմատ իւզերինէ, Զամբա՝

— Պիր աղ պէքլէ, չիմտի կէօրիւրսիւն, եէտի, վէ բէն-տիսի աթտան էնիպ, պիւհիւճէք պիր թաշ ալարադ, չալը չըրբըլըգա ատմտը։ Բօղամպօլ եալընըդ թաշըն չալը չըրբըլա-ըը եարըպ կէչմէսի սէսինի իչիտիպ, տիւշտիւկիւնիւ իչիթմէ-տի։ Գատէհու,

— Օհօ՛, պու ուշուրումտաէրին տիր, տիմէօհնատէ, Զամբա կիւլէրէք,— էնկի՞ մի տիր։— Պիր աթ տիւշէճէք օլուրսա, պու թաշ կիպի նատպէտիտ օլուր։

Զամբա էյիլիպ, էլինէ պիրինճիտէն տահա պիւհիւք պիր թաշ ալարադ, աթըընըն եուալարըընը տաիմա էլինատէ իտուն-տուղու հալատէ, ուշուրումտան քէնտրընա դատար իլէրլէ-տի, վէ,

— Եու կէօրտիւկիւն թաշըն աղըրլըղը օն լիպրատան պի-հատէ իսէ տէ, պուննուն տա ատա սէսինի իչիթմէկէճէքտիր, տէտի, վէ թաշը իչի էլիլէ իուտուպ, պաշընըն իւղերինէ տօղրու կէօթիւրմէքտէ իչէն, գարանըղդա Բօրթիկէզինին կէօրկէսինի կէօրմէքտէ օլան Բօղամպօլ տէրհալ էլինէ պիր թատանճա ալըպ ենիչանատաէարադ աթէչէտի։

Զամբա՝ տէհչէթլէ պաղըրըպ, թաշ էլինատէն ֆըրլատընը կիպի, Բօղամպօլտա, մէրդումտան պիր միւտատէթ ուշուրումտան քէնտրընա տալլանատըընը կէօրտիւ։ պատէհու էէնիտէն պիր ֆիզան իչիտիլիպ, օնտան սօնրա հիչ պիր չէյ իչիթմէտի։ Զամ-բա՝ չիւպհէսիզ մուհլիբէն վուրուլմուշ օլտուղու հալատէ, ու-շուրումտա տիւշմիւշ իտի։

. . . . . .

Ալէսատպահ, իտմինին եէկէտանէ սահիպի օլան Մ. մարքի Ֆրէտէրիդ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Եամբի, բիւշիւք պիր քէօյէ վատրլօտու բի, պու քէօյ, էկէր պիչարէ Զամբանըն վէֆա-թընատան պիր սատի եվվել վէրմիշ օլտուղու մալիւմատի տօղ-րու իտի իսէ, Սալլանատրէրա պէլտէսինատէն քէբ ուզադ օլա-մատ իտի։

Պարօն վէնէչէլաս Բօլատքի՝ Խրանեօլճա հիչ պիր քէլիմէ պիլմէդ իտի իսէ տէ, Մ. մարքի տը Եամբի մէղքիւբ լինան-տան միւքէմմէլէն թէքէլլիւմ իտէպիլիր իտի։ Իմտի գարշը-սընա չըղան պիր իհթիտար գարրհա, տատլ իսրանեօլկիպի,— Գա՛տըն, նէ՞րէտէ պուլունուեօրսում, տէյի սօրտու։— Գօր-թատա սինեօր։ — Գօրթա պիր քօսթա մէրքէզի՞ մի տիր։— Եվվէթ։ — Էյի իտմիրըմա կէչտի, պուրատա պիր ճինատէթ իճրա իտիլտի, տէյի՞մի։— Եվվէթ, սինեօր, քօսթա միւտի-րի օտոճ անագլը Պատա Միւրիլլօ պուրատա թէլէֆ իտիլտի։— Պէն պու ճինատէթի զաղէթատատա օղուտում։— Եվվէթ, սինեօր, պու վազըա բէք չօղ թէվաֆֆուր պուլտու։— Թանի՞լ անկաշըլտը՞ մը։— Տօղրու տուրէթմատ անկաշըլմատը, Հալպու-րի կիճճ վազթը քօսթա արապատըյա կէչմիշ օլան պիր եօլ-ճու թատրաֆընատան պու ճինատէթին իրմիքեեատ իտիլտիկի դանն օլունտու։

Բօղամպօլ՝ քէօյճէն խանընը քէնտինինէ կէօսթէրմիշ օլան իհթիտար գարրհա եիւզ ատ վիրէրէք եօլունա տէվամ իթ-տի, վէ քէնտի քէնտինէ,— Ճէնա պիր հարէքէթ տաիմա ճէ-զատը գալմազ։ Վանթիւր պու ատէմի գաթէլ իթտի, քէն-տինի տէ ճէզատընը պուլտու, տէտի։

Հայտուտ՝ Զամբանըն վիճուտինի օրթատան գալարըտը-ատան սօնրա պիւթիւն պիւթիւն արսըղըը էլէ ալտը։ Գօր-թա լօգանմատընա կիտիպ, օրատա միւքէմմէլէն գարընընը տօհուրատուգտան սօնրա, եամմատա կիթտի, վէ էօյլէնի կէ-չէրէք, սատի պէչէ գատար բահաթճա ատէուտու։ Դիւնէչ պաթմազտան աղ եվվէլ, եանընտա պիր գլաղուզ օլարադ, Սալլանատրէրատա տօղրու եօլա չընգտը։ Ադշամըն սատի տօ-

դուզունտա սըր Վէլիամսըն չակիրտի, Սալլանարէրա նամ ա-
թիդ չաթօեա նազըր օլան տար տէրէկ վասըլ օլտու, վէ
Գօնսէքսիօնուն թալիմաթը վէճհլէ, պէքճինին քէօշքիւ գա-
բուտունու չալտը։

Գաբուհու ագան պէքճի՝ ոաչլարը աղարվըշ պիր իհթիւար
օլուպ, քէմալը թէվազու իլէ եէրէ գատար էյիլտի, վէ իճա-
տէկ աղագ իտէրէք,

— Զաթը ալինիդի ատա կէօրմէմիշիմ, ֆագաթ քիմ օ-
տուդունուդու բէք էյի պիլիրիմ, տէտի, վէ հայտուտ Բօ-
դամաղօլ կիւլէրէք,

— Վա՛յ, տիմէսինտէ, պէքճի,

— Զաթը ալինիդ իդտիվաճ իչին կէլիւօրտունուդ, տէյի՞լ
մի, տէյի պէհան իյէտի։

— Պէլքի։

— Տիմէք Մ. մարքի իյէ...

— Սուս օլուն։

Իհթիւար կէօդինիւ գըրբար, վէ տեադլարը չըպլադ
կէնճ պիր գըզ՝ Բօդամաղօլուն աթըննը թուխտաղ իւզրէ կէլ-
տիկինտէ, պէքճի՝

— Էֆէնտիմ, իչէրի կիրմիզէ արդու իտէրսէնիդ, պուհու-
րուն. պու կիճէ եաթաճաղընըդ տաիրէտէ գաթըննըզը կէօ-
թիւրէեիմ, տէտի։

Բօդամաղօլ, իրթէսի կիճէ Սալլանարէրա չաթօտունտա
եաթաճաղընը վէ պուննտան տօլաթը ֆէվզէլատէ մէճհուն օլա-
ճաղընը տիւչինէրէք, աթտան էնտի, վէ պէքճի իյէ պիր-
լիքտէ քէօշկէ տաիրել օլտու։

Ֆէնտիսի իչին միւքէմմէլ պիր սուֆրա հազըրլանտը, վէ
պուննտա էօրկ նէֆիս չարտապլար դօնտուրուլ իտի քի, Բօդամա-

մա տաեանընտա, սիդի եաթաղ օտանըդա կէօթիւրէեիմ
տէտի։

Բօդամաղօլ.— Պու թօհա՛ֆ, իչտիհիմ չարտապ պաչըմ, թէ-
էսիր իտիեօր. տաէթա տէրհօչ օլտում։

Պէքճի մէրդումու, քէօշկիւն պիրինճի գաթընտա, եա-
թաղ օտասը հալինէ իֆրազ իտիվիչ օլան կիւդէլ պիր օտա-
եա կիրտիրտի։ Պու օտանընն թէֆրիչաթ վէ թէդեինաթը
Բօդամաղօլուն նազարը տիդգաթընը ճէլպ իթմէքտէ,

— Գօնսէքսիօնուն պունտա էլի վար տըր, չինքի չու
թէֆրիչաթ ու թէդեինաթ սըրֆ Բարիսքեարի տիր, տէյի
միւլահազա իթտի, վէ իհթիւար պէքճինին եարտըմըյլ, եա-
թաղա եաթըպ, տէրհն պիր ուչդուեա տալտը, կիճէ Բօդամա-
ղօլ՝ պիր չօդ բիւեալար կէօրտիւքի, պու բիւեալար՝ տ բու-
նինտէ եաթմըշ օլտուղու ֆրանսըզճա խրաճիա շաթօտան (1 ան-
ժալիսիւեա) թագիրինի թէմամիյլէ թաստիդ իթմէքտէ (տի-
Շէօյլէքի ընտանինի Խրաճիա ասըլզատէկեանը սըրտասընուա,
էյլի, տիւդ սը Սալլանարէրա, միլեօնյարճա սէրվէթ սահիպ
վէ Գրէդիւիատա իդպալու սատատէթիյլէ ժաարուֆ քիմսէյէր
եանընտա կէօրտիւ. Իչմիչ օլտուղու չարտապընտա եալ-
ժըյա, չիւպհէսիդ ուչդուտու տահա զիեատէ ուզաճաճադ իտի
իսէ տէ, իհթիւար պէքճի՝ սատաթ սէքիդ րատատէյէրինտէ ք ընտ-
տիսինի ուեանտըրար. Բօդամաղօլ՝ Խրաճիա ասըլզատէկի ա-
նընտան պիր զաթըն ուչդուտունտա բահաթի իտիմէօյինի նվ-
վէյճէ միւնասիպէթսիդ պուլտու իսէ տէ, պատէհու կէօդէյ ի-
նի օվալատարադ, էթրաֆտա աթֆը նազար իթտի. Իհթիւար
պէքճի՝ չարդասընը էյինտէ թուխտարադ, քէմալը հիւրմէյ լէ
դարչըսընտա տուրտուղու հալտէ,

— Էֆէնտիմ, ահվընըդը րէճա իտէրիմ, անճադ սատ թ

Օլ էսնատէ Սալլանտրէրա չաթօսունուն չանլարը չիտէթլէ չալընըպ, ասըլ ժարքի տը Եամրի՝ կէնճ զէվճէսի ժամանղել Գօնսէքսիօն տը Սալլանտէրա գօլթուղունտա օլտուղու հալտէ, քիլիսէնէ էնժէքտէ լտի։

16

Արատան պէշ կիւն կէչինճէ, Մ. վիգօնթ Ֆապիէն տ'Ամօլ, պիր սապահ, կէնճ զէվճէսի Գլանչ տը Եամրինին օտասընտա պուլունտուղու սըրատա,

— Ազիզէմ Գլանչ, պու կիպի խէեալի գօրդուլարա տիւչար օլմանըզտա հիչ մանէա եօգ տուր, տիմէքտէ իտի։

— Ֆօսթում, սէվկիւլիւ Ալպերթիմիզ պիզի թէրք իտէլի օն պէշ կիւն օլտու...

— Նէ՞ պէյիս վար տրը, — Ֆագաթի օնտան պէրու հիչ պիր խապէր ալմատըդ։ — Ազիզէմ, պիզե խապէր կէօնտէրմէմիշ՝ իզահիվաճա ախտ իչլէր իլէ պիւթիւն պիւթիւն մէշղուլ օլտուղու իչին տիր։ Ազիզէմ, պիզիմ իզտիվաճը խաթըրլաեօ՞րմուսուն, օլ վաղտի պէն ուէ նախլի սաատլէթ օլմադ սաաթլարընտա օլտուղում ճիհէթլէ, քիմսէնի տիւշիւնէմէեօրտում։ — Ֆագաթի սէնին գըզդարընտաչըն եօգ իտի։ — Օլսա իտի պիլէ, պէյրի մուվազդաթէն ունուտտաճագ իտիմ։

Պու արա պիր խըզմէթքեար՝ թէրսի իչինտէ պիր մէքթուպ օլարագ իչէրի կիրտի, վէ վիգօնթէս պունու կէօրտիւ-

կիւնտէ, — Իսքանիատան պիր մէքթուպ տրը, տիւեէրէք ֆէվդէլատէ մէսրուր օլտու։

Լաքին մէքթուպը մէզքիւրու աչմագ իչին պիր արա թէբտիւտտէ գալընը,— Սիւպհա՛ն Ալլահ, եաղը Ալպերթին տէյիլ տիր, տէտի։ Ֆապիէն տէ, — էվվէթ, անըն տէյիլ տիր, ժամժաղել տը Սալլանտրէրանըն տրը, տէյի ճէվապ վէրտի, վէ զէվճէսինին էլինտէն մէքթուպու ալընպ աչտը. վէ եիւքսէք սէսլէ աթիտէքի ճիւմլէլէրի օգուտտու։

«Գլանչ, սէվկիւլիւ գըզդարընտաչըմ,

«Սիզե պու մէքթուպու եազտըղըմ գէժան եանըմտա տրը։»

Վիգօնթ՝ օգուժասընը քէսիպ, զէվճէսինէ պագտըղընտան, մէգպուրէ,

— Հագգընն վար իմիշ Ֆապիէն, հարէքէթի վագըտ օրրֆ տէլիւիք տիր, տէտի։

Վիգօնթ.. Օգուժասընա տէվամ իյլէտի։

«Եանըմտա տրը, վէ պիզ Մատրիտտէ պուլունուեօրուզ,

«Գլանչ, սէվկիւլիւ գըզդարընտաչըմ սիզե օլգատար տիեէէքլէրիմ վար տրը քի, հանկըսընտան պաշլաեաճաղըմը պիլմէեօրսուն։ Յագաթի էվվէլճէ միւսաատէ իտին քի չունու սէօյլէեիմ։ Օ պէնիմ զէվճիմտիր, վէ պէն քէնտիսինի սէվէրիմ։ Գըրդ սէքիզ սաաթտան պէրու էվլէնտիք. ամճամ Կըրնատա սէրբէսթ օքսու՝ Սալլանտրէրա չաթօսունուն իպատէթխանէսինտէ, վալիտէմ իլէ խըզմէթքեարլարըմըզըն էօնիւնտէ տիւեիւն ըէսմինի թագտիս էյիտի։

«Իպատէթխանէնին գաբուսունտա պիր սէյեահաթ ատրապասը, վէ պունտա տա պրալիցանըն պիր եավերը հարպը պիզե պէքլէեօրտու։ Ալպերթ, վալիտէմ վէ պէն Մատրիտէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթի էյիտիք, վէ տիւն ագշամ վասըլ օլտուգ։

«Պէն զէվճիմի գրալիցաեա թագտիմ էյիտիմ. միւշարիլէյհա չու սէօզլէր իլէ քէնտիսինի գապուլ էյլէտի։

«— Մօնսիէօ տիւգ տը Եամրի Սալլանտրէրա, զայպէնտան տօլաըը թէէսսիւֆ էյիտիկիմ թէպաահ սա տրգաժտան

միւթէվէֆա տիւգ տը Սալանտրէբանըն իւնվան վէ րիւթպէ-
լէրինի սիզէ իթա իյիէնէն պէրաթլարը պու սապահ իմզա-
լատըմ։

«Ալպէրթ արզը թէվաղու իթտի, վէ գրալիցա տէվամէն,
«Մօնսիէօ տիւգ, սիզէ Պրազիլիատա պիր սէֆարէթ խըրտի-
թի իհալէ իթմէկ իսթէէօրտում, լաքին օրանըն հավասը ժու-
պիրը օյնուդունու սէօյլէմէյէճէկսինիզ, վէ կէնճ զէվճէնիզի
չիատէթի հավաեա թապի գըլմազ իսթէմէտիկիմտէն, սիզի
Զինէ կէօնտէրէճէեիմ։ Ագալի իւչ տէօրթ այնէ էվրօբատան
ժուֆարագաթ իտէճէքսինիզ։ Սիզին իչին, պունուն պիւեիւք
պիր ֆէտաքեարլըզ օյտուդունու պիլիրիմ, ֆագաթ կէնճ
զէվճէնիզին ժուհապպէթի պունա պօլ պօլ դարշըլըզ կէյէ-
ճէկինէ էմինիմ, տէտի։

«Օլվագըթի գրալիցա՝ էլինի էօրմէմինի զէվճիմէ ժիւսատ-
տէ իթտի։

«Օ՛հ, ազիզէմ Պլանշ, պու քէլիմէնի եազմազ՝ նէ՛ գա-
տար լաթիֆ տիր։ Պատէհու պիզի թատմա տավէթ իյիէտի։

«Ա՛հ, ազիզէմ Պլանշ, էկէրչի իւչ այնէտէն էվվէլ պիրի
պիրիմիզի կէօրէմէեճէկիմիզ ժիւլահազաի ժիւքէատէրլէտի
ֆիբրիմի պիհուզուր իթմէտ իտի, սատատէթիմին հատտ ու
հուտուտու օլմաեաճագ իտի։ Ֆագաթ նէ՛ չար։, սէվկիւլիւ
Ալպէրթիմիզ տիւգ տիւր, վէ սահրէրի սէֆարէթէ նատպ օ-
լունտուգլարընատ, մէսլէքի սիեասիլէրինէ իտիմատ վէրտիք
լէրի հալտէ, քէնտիսի սէֆարէթէ մէսլէքի սիեասիեէ պաշ-
լատագտա տըր։ Սիզ տէ անլաեօրսունուզքի, գրալիցանըն
թէքլիֆինի ըէտտա իտմէզ իտի։

«Իքի կիւնտէն եօլճու օլաճաղըզ։

«Վալիտէյ Խըանիատտա գալըեօր, պու գըշ Բարիսէ ավ
տէթի իտէճէկինտէն, քէնտիսիյէ հադդ ըմըզտա կէօրիւշէճէք-
սինիզ։ Նատըէըքի պիզ տէ, Ալպէրթ վէ պէն՝ հէր վագըթի խա-
պէրլէրինիզի ալաճաղըզ։ Սէվկիւլիւ դըզդարընատաչըմ, պի-
լիբինիզ քի, գալպէկը, արա եէրտէքի մէսաֆէյէրի ըէֆ ի-
տէրլէր։

«Ձէրրահըն վագը օյան եատաղընա բազմէն, Ալպէրթ սի-
զէ պիր գաչ սաթըը եազմազ իսթէտի։ Ձէրրահ քէլիմէսին-
տէն գօրգմաեընըզ։ տիւն արապա իլէ կիլոմէտրիկիմիզ սրբա-
տա, գէվճիմ գաղաէն արապանըն էօնտէքի ճամլարընատ
պիրինի գըրմագլա, սաղ էլինին պաչ վէ իքինճի բարմագլա-
րը խայլի տէրինլիքտէ քէսիլտի։ Ձէրրահ՝ սէքիզ օն կիւնտէն
կէչէճէկինի պէեան իլմէքլէ պէրաբէր, էլինի սարդը իչինէ
ալտըրար, վէ օ էլի գուլլանմասընը մէնն իթտի։

«Հալտու քի Ալպէրթ՝ հէր հալտէ սիզէ պիր չէյ եազմազ
իսթէտիկինտէն, գալէմիմի սօլ էլինէ ալարագ, պիր գաչ քէ-
լիմէ եազմասընա միւսաատէ իթտիմ։

«Ալլահա ըսմարլատըգ սէվկիւլիւ դըզդարընատաչըմ Պանշ,
ինշալլահ եինէ կէօրիւշիւրիւգ։ ումարըմ՛քի, իւչ այնէտէն էվ-
վէլ սէվկիւլիւ Ֆրանսատըզա ավտէթ իտէպիլէճէիզ։ Ֆագաթ-
նի պէնիմ եէրիմէ տէրագուչ իտին, վէ պէնի տահմա սէվին։

«ԳՕՆՍԷՔՍԻՕՆՈՒՆՈՒԶ»

Պու մէքթուպա՝ մարքի տը Շամրի սօլ էլիյէ իւչ սաթըը
իլավէ իթմիչ իտի։ չինքի գըզդարընատաչընըն էզտինտէ որը
Վիլհամսըն չակիրտի եէրինէ կէչմէսի լազըմ կէլտիկինտէն,
հէր հալտէ պու եօլտա հարէքէթի լազըմէտէն իտի։

Վիգօնթէս տ'Ասոլ՝ զէվճինին էլինտէն մէզքիւր մէք-
թուպու ալարագ, օգունամազ սուրէթտէ եազըլմըշ օյան մէզ-
քիւր իւչ սաթըըը թէքրար պէ թէքրար օգուեարագ,
հէօնկիւր հէօնկիւր կէօզ եաշլարը տէօքտիս, վէ եավաշ սէյլէ,

— Իւչ սէնէ՛... տիմէսինատ, վիգօնթ՝ մէզպուրէնին ան-
նընտան էօբէրէք,

— Ազիզէմ, պու ալէմտէ հիչ պիր չէյ էպէտի, հաթթա
տէվամի տէյիլ տիր։ Ինո՞մ պիլիր, պէլքի գարընատաչըն ալթը
աեա գատար չու պուլունտուդում դօլթուդուստա օթուրմուշ
օլաճագ տըր։

. . . . . .

Ալատան պիր գաչ սահթ կէչինճէ, վիգօնթ Ֆա պիէն
մէնտուպ օյտուդու սէրգլէեէ կիլթտի։ Սահթ պէշ օլուպ, վիսթ

սալօնու տօրու օրտուդու, վէ օեուն օյնանըլտըղը հալտէ, պիր գաչ այ ագտէմ չայեանը թէէսթուֆ պիր ըօլ իճրա իթմիշ պուլունան Մ. Օգթավ իլէ տիկէր պիր կէնճ՝ վիսթ մաասը եանընտա օթուրուպ, պիր թագըմ զագէթալարը կէօզտէն կէչիրիօրլար իտի։ Ֆապիէն հէնուզ սէրգլըեէ կէլմէմիշ իտի։

Նակեաո Օգթավ՝ եիւբսէք սէօյէ,

— Օհօ՛ էֆէնտիլէր, սիզէ զարիպ պիր հավատիս վիրէեի՞մ մը, տէտի։ Ալմանճա պիր զագէթա օգուզտագտա պուլունան պիր տէլիգանլը։ — Նէ՞ տիր։ — Օեուննճուլար։ (պաշլարընը գալտըրարագ։) Մատտէ նէ՞ տիր։ — Մատտէ մարքի տը Եամրիեէ տաիր տիր։ — Աճա՛յիպ, էօլմի՞չ մի։ — Խայր, ֆագաթ էօյլէ պիր չէյ։ — Պու նէ՞ տիմէք։ — Մարքի էվլէնիեօրմուշ։ — Զօ՛ճուգ, պու սաէթա էյլէնէճէք չէյ տիր։ — Էվվէթ, էֆէնտիլէր, տէյի Օգթավ տէվամ իթտի, Եամրի էվլէնիեօր։ Նէ՞ տիեօրսուն, էվլէնմիշ։ ֆագաթի քէշֆ իտին պագալըմ նէ՞րէտէ էվլէնմիշ։ — Վիլաեէթտէ՞ մի։ — Խայր, Խաբանիատա։ — Օրատա հագըգի չաթօ՞ մու պուլմուշ։ — Տահա միւքէմմէլինի, եանի պէշ ալթը չաթօ իլէ եիրմի միլեօն ֆրանգ պուլմուշ։ — Ախտամ սէն տէ։ — Տուրուննուգ տա օգուեաեըմ, եախօտ թէրճէմէ իտէեիմ, չիւնքի պու վագըաեը Մատրիտին էքօգա զագէթասընտա օգուտուսմ։

«Օգթավ՝ աթիտէքի ճիւմլէլէրի օգուտու։

«Իսքանիանընն էն պիւեիւք իամլէրինտէն պիրինին վարիսէսի օլան մատամազէլ Գօնսթանտին տը Սալանտրէրա՝ մարքի տը Եամրի նամ Ֆրանսըզ ասըլզատէսիյլէ էվլէնմիշ, վէ քէտէրի միւթէվէզիա տիւգ տը Սալանտրէրանընն իսմի, իւնվանըլարը վէ ըիւթպէլէրի վէ սաիրէ վէ սաիրէսի օնա լինթիգալ իյլէմիշ տիր։»

Օգթավ՝ օգուտասընը քէստի, վէ պու ճիւմլէլէր իւգէրինէ, հէր պիրի պէեանը միւթալէա իթմէքտէ իքէն, գաբու աչըլտըգ, էէնի պիր շախս իչէրի կիրտի։ Պու շախս՝ Վիգօնթ Ֆապիէն իտի։

Օգթավ — Իչթէ Մ. տ'Ասմօլտա կէլտի, օնա սօրուննուգ տէտի։

Ֆապիէն — Մատտէ նէ՞ տիր։

Օգթավ — Մարքի տը Եամրինին իգտիվաճընտան պահս իտիեօրտուգ։ պու էֆէնտի տէ, իգտիվաճն իւչ այ ագտէմ գարարլաչտըրըլմըշ օլտուղունու իտտիա իտիեօրտու։ — էֆէնտինին իֆտատէսի տօղրու տուր։ Հաթթա իւչ այ էվվէլ ըէսմի իգտիվաճ վուգու պուլաճագ իքէն, Մ. տիւգ տը Սալլանտրէրանըն ֆիւճճէթէն վէֆաթը մանի օլմուշ տուր։

Ֆապիէն՝ իշպու իյզահաթը վէրտիքտէն սօնրա, սըրթընը կէնճ Օգթավա չէվիրտի, ֆագաթ մէրգում պունտան ալընմաեաբագ,

— Մարքի եուգընտա ավտէթ իտէճէք մի տիր, տէյի սօրտու։ — Էննիշթէմ Զին էլչիսի թայերին օլունմուշ տուր մօնսիէօ։ — Վա՛յ։ — Իհթիմալտըր քի, անըն ավտէթինտե, սիզին տէ պըճըգլարընըզ չըգմըշ օլաճագ տըր։

Օգթավ պու սէօզէ էհէմմիեէթ վիրմէեէրէք, զագէթա օգուտասընա տէվամ իթտի։

Պու սըրատա, իւչ այտան պէրու մէյտանտա օլմաեան Բօլան տը Գյաեէ իչէրի կիրմէքլէ, հէր թարաֆտան,

— Օհօ՛, տէյի պաղրըշ վուգու պուլտու։

Բօլան — Սէլա՛մ, էֆէնտիլէր։

— Նէ՞ըէտէն կէլիեօրսունուգ Բօլան։

— Ֆրանչ-Գօնթէտէն։

— Իւչ այտան պէրի օրատա՞մընընզ։

— Էվվէթ, միրաս իչիմի սըրատա գօյտում։

Օգթավ — Էվվէթ, էվվէթ, Բօլան միրասա նախլօտու։

Մ. տը Գյաեէ՝ ագիմ ֆէլաքէթլէրէ տիւչար օլմուշ օյան քլմաէլէր կիպի ժահգուն վէ աղրը պիր հալտէ պուլունուպ, պու հալ Մ. տ'Ասմօլուն նագարը տիգգաթընը ճէպ իթտի, վէ մէրգում տէլիգանլը՝ վիգօնթա էեէլէրէք,

— Մօնսիէօ տ'Ասմօլ, ումարըմ քի պիր տագգաճընգ պէնիմլէ կէօրիւշմէեի ըէտտա իթմէգսինիզ, տէտի։

Ֆապիէն՝ օեուն ժասասընըն եանընտան այրըլըպ, պիր բէնչիրեեէ եագլաշտը։

Բօլան . . Թանէնիզտէն կէլիեօրում ,

— Թանէժառէ՞ն մի ,

— Էվէլթ , պու սապահ Բարիսէ ժուվասըլէթ իթմիշ օ-տուղում հալաէ , իլք վիզիմաը ոիղէ վէրամիմ ,

— Ֆագաթ ժօնսիէօ , արաժըզտա հէր կէօնա միւնասէ-պաթ գաթթի օյուննուշ տուր տէյի զանն Թոիեօրտում ,

Բօլան իչպու Թահդիլամիզ ճէվապտան տօլաէը հիտատէթ-լէննմէեբէք ,

— Մ՝օնսիէօ , պէննիմէ պու եօլտա կէօրիւշմէեհ հադգը-նըզ վար տըր · լաքին նամուսքեարլըզընըզտա էմինիմ , վէ պա-նա բէտտա ճէվապը վէրմէկճէկկինիզէ իսքեաթ օյմուշում տուր ,

— Պէնաէն նէ՞ պէքլէեօրսունուզ ,

— Սիզաէն բէք սաաէ պիր չէյ պէքլէեօրում , հադգըմ-տաքի էֆքեարընըզը Թէպտիլ Թիմմէնիզի իսթէմէմ . լաքին բէք ժուհիմմ մէնաֆի խաթըր իչին պու ադչամ խանէմէ կէլ-մէնիզի ըճճա իտէրիմ ,

— Նէ՞ ժագսէտլէ ,

— Նէ՞ ժագսէտլէ օյտուղունու հէնուզ սէօյլէեմէմ , լա-քին իչի ֆամիլեալարըմզը պէյնինտէ միւտահէթի մէտիտէ պագի գալմըշ օյան տօսթլուզ նասընա պու խուսուսու սիզ տէն ըճճա իտէրիմ ,

— Բէք էյի , կէլիրիմ ,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ ժօնսիէօ ,

— Ֆագաթ սաաթ գաչտա ,

— Թամ տօգուզտա ,

— Բէք էյի ,

Բօլան՝ Մ . տ՝Ամօլու սէլամլաեբզ , եինէ օեուն ժամսաը-նըն եանընա կէթտի , վէ գիւզ ադաընտան պիր գաչըյա կէօրիւշտիւքտէն վէ պիր սիկարա իչտիքտէն սօնրա , Մ . տ՝Ա-ժօլու , բէննտինէ նէ տիէճկի հադգընտա Թէֆէքքիւրաթ-տա պրագտարագ օրատան սավուշտու ,

. . . . . .

Մ . տ՝Ամօլ իլէ Բօլան տը Գլաեէնին խանէսինէ կիթ-ժէզտէն էվվէլ , հիքեաեէմիզտէն պիր գաչ սաաթ կէչիլէճէ-ըք , Քիւլթիւր-Սէնթէ-Գամէրին սօգաղընտա քեաին Մ . գօնթի Աբման տը Քէրկաղըն խանէսինէ նադլը քէյմիաէլիմ ,

Գօնթ , էսկիտէն Թանըտաղըմըզ Լէօն Բօլան իլէ պիրլիք-տէ , բէննտի պաղչէսինին պիւեիւք ադաճլարը ալթընտա կէ-զինմէքտէ , վէ էլինտէ պիր զաղէթա պուլունտուղու հալտէ , Լէօնա ,

— Ազիզ տօսթում , գօնթէս Աբթօֆուն տիրաեէթ ու սէ-պաթընա ֆէվկալատէ էճիեէթիմ վար տըր · լաքին չու Իս-բանեօլ զաղէթասընտա օգուտուղում պիր ժէդալէ , պէննի սօն տէրէճէ էնտիչէ իչինտէ պրագմադտա տըր , տիմէքտէ իտի ,

Գօնթ , պու սէօզլէ սէօյլէտիքտէն սօնրա , օ սապահը Գա-տիգտէն ալմըշ օլտուղու Ուժուրը պահրիե վէ Թիւճճարիե զաղէթասընտան ալթընտի սաթըրըլարը իսքանեօլճատան ֆը-բանըզճաեա Թէրճէմէ իտէրէք , եիւքսէք սէսլէ օգուտու ,

Պու բէրրէ քիւրէեէ էօյլէ պիր չախս ալթըտը քի , պու-նուն սէրկիւզէչլիե էօժրիւ՝ իսպիտտաի էմրտէ պիր ըօժան ֆասլընտան ալընմըշ տըր կիպի կէօրինմէքտէ տիր ,

«Սգուեանլարըմզըն չիւպհէսիզ խաթըրլարընտա օյտու-ղու վէճհիլէ , շիմտի չէհրիմիզի Թէրը իթմիշ օյան միւԹէպէ-բանը էճանիպտէն պարօն Վէնիչէսլաս Բօլասքի՝ չէնա կիւն ադ-տէմ , սանտալ իլէ տէնիզտէ Թէնէզիւհէ չըգմըշ , վէ գօժան-տան տիւբօր Թարաֆընտան միւժահիլէյհին էմրինէ իհտէ ի-տիմիշ օյան պու սանտալը՝ պիր բրանկալը գուլլանտըղը կի-պի , գօժանտանընն օտա խըզմէթքեարը տա պունլարընն ըէֆա-գաթընտա պուլունմուշ տուր ,

«Հալու հարէքէթինտէ ֆէվգէլատէ ինթիզամ կէօսթեր-մէքլէ գօժանտանընն էճհիեէթինի գաղանմըշ օյան պու բրան-կալը՝ կէօրիւնմէքլը բի չօգտան պէրու հիւրրիեէթինի արզուլ-տիկինտէն վէ ֆիրսաթ Թաուաիմուրունու Թաստիր իթմիշ օյ-տուղունատան , տէնիզին օրիմալարընտա քիւրէքլէրի պրա-գըպ , տէնիզէ աթլամըշ , վէ սահիլէ տօղրու եիւզմէեէ

պաշլամըշ, ֆագաթի պիր ըէվօլվէր իլէ միւսէլլահ պուլունան պարօն որ վէննէյաս՝ բրանկալըեա աթէչ իթմէքլէ, մէրդումի տալկալար արասընտա դայպ օլմուշ տուր։ Էճնէպիի միւմաիւյհ վէ գօմանտանըն օտա խըզմէթճիսի՝ բրանկալընըն վէֆաթի իթմիշ օլտուղունա գանըշ օլարագ Գատիպօս ավտէթ իթմիշլէր տիր։

«Հալպու քի պու խուսուստա հէր քես եանըլմըշ տըր։ Պարօն վէննէյասըն գուրշունարը՝ բրանկալըեա իսապէթ իթմէմիշ, վէ պու իսէ, մագթուլէն վուրուլմուշ տուր կիպի տէնիզին ալթընա տալըպ, օլէնասէ էամէքտէ օլան բիւզկեասըն թէէսսիրիլմէյէ սիբասթէյէ իլերլէմէքտէ պուլունան սանասալըն կէօզաէն դայպ օլմասընա տէկին, սուեուն ալթընա գալմըշ, վէ պատէհու սուեուն եիւզիւնէ չըգըպ, եիւզերէք եագընաաքի սահիլէ վասըլ օլմուշ տուր։

«Մուախախարէն պու մուհասթարալը չախս՝ Իսբանիա ժանտարմա նէֆէրաթը թասրաֆընտան, չինկեանէլերին իսքեան իթտիկի պիր մահէլլէտէ կիզլէնմիշ վէ եիւզիւնիւ տէ պաճեաղըլյա թանըլմազ պիր հալէ կէթիրմիշ օլարագ տերտէսթի խտալմիշ, վէ թօբուդ քէմիկինտէքի տէմիր հալդաեը չըգարամամըշ օլտուղունտան, պունտան թանըլմըշ տըր։ Գու մահքիմ քիւբէեէ աթըլտըղընտա, ճինաեէթի վագըասընը թէմամիլլէ իգրար իթմիշ օլտուղունտան, բօմանըարա մախտուս սէրկիւզէշթի էօմրիւնիւ պէեան իթմէկի լազըմէտէն ատտ իլէտիր։

«Մէրդումի բրանկալը՝ քիւբէքտէ մարքի իւնվանը.յա թասընըլմըշ օլուպ, պիր Ֆրանսըզ ասլզատէ ֆամիլեասընա մէնսուպ օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ էսիր թիճարէթի իտէն պիր սէֆինէտէ թուխթուրուպ, պու թիճարէթլէ մէշղուլ օլմագլա իթհամ իտիլէրէք, պէշ սէնէ քիւբէեէ մահքիմ օլմուշ տուր։

«Քէնտինին աթվարը մախսուսէսի, ֆինունը պահրիեէճէ մալիւմաթը միւքէմմէլէսի, վէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ լիսանլարընտա վուգուֆիեէթի թամամէսի՝ ուլտուրտուղու մասալա պիր տէրէճէ հագըգէթի ըէնկի վէրտիրտիկինտէն, ազ վա-

գըթտա գօմանտան տիւ բօրուն էմնիեէթինի գազանմըշ տըր։ Մէրդում մարքի տը Շ... իսմինտէ օլուպ, օն եաշընտա օլտուղու զէման Ֆրանսատան մուֆարագաթ վէ Հինտիսթանտա Ինկիլիզ պահրիէ գապիթի մագամընտա խըզմէթ իթմիկինի, վէ վաթանընա վէ վալիտէսինէ գըզգարընտաշը նէզաքէթ հիմնի ավտէթինտէ, ֆուրթունատա մուրթուլուպ, իչ կիւն սօնրա, Մանչ տէնիզինին խալի պիր ատաճըզընտան, էսիր թիճարէթիյլէ մէշղուլ օլան պիր սէֆինէնին թայֆասը թարաֆընտան, եօլկունդուգտան վէ աճըգտան էօլիւմ բատտէսինտէ օլարագ պուլունտուղունու, վէ ճէպրէն թայֆա գայա խոլտուկինի պէեան իյլէմիշ, Հաթթա պու սախթէ մարքի՝ քէյֆիեէթի Բարիսէ եազըպ պիլտիրմէսինի՝ գօմանտան Քէտրօեա րէճա խոսպ, քեազըտարընը ֆուրմունա էնտասընտա զայպ իթտիկինի սէօյլէմիշ, վէ գօմանտան պիր ատա մէզքիւր զարիպ պէեանաթա ինանարագ, Բարիսէ իչի թահրիրէն պիլտիրմիշ, լաքին Բարիստէն ալընան ճէվապտա, մարքինին՝ իչի սէնէէ դարիպ պիր զէմանտան պէրու Բարիստէ, ֆամիլեասը նէզտինտէ պուլունուպ, ալէմարասընտա եաշատըղը, վէ եագընտա բարլագ պիր իզտիվաճ ադտ իթմէք իւզրէ օլտուղու իշար իտիլմէսի իւզերինէ, գօմանտան տէրէճէի նիհաեէտէ հայրէթ վէ թէճաճիւզտէ գալմըշ, վէ բրանկալը տա մարքի օլտուղունու լտտիհասընտան պիր ան կէրի գալմամըշ իսէտէ, օ տագըգատան իթթիպարէն ֆիրար իթմէկի թասմիմ իյլէմիշ տիր։

«Գու քէրրէ թէքբար քիւբէեէ կիրտիկի միւնասիպէթլէ վագը օլան իգրարլարընտան, հագըգէթի հալ անլաշըլմագտա տըր։ Եէօյլէքի մարքի թէամիէ օլունան բրանկալընըն ասըլ իսմի Շարլ Ս... օլուպ, Հինտիսթանտա ասըլ մարքի տը Շ...բինին բէք չօգ սէնէլէր խըզմէթքեարլըղընը իթմիշ, վէ քէնտիսինէ միւպհէմ սուրէթտէ պէնզէմէքտէ պուլունան էֆէնտիսինին իսանէսինտէն խըրսըզլըգ իթմէսինէ մէպնի օրատան թարտ իտիլմէսի իւզերինէ Ինկիլթէրրատա կէլմիշ, վէ պունտա, տէրճունինտէ ասըլ մարքինին պուլունտուղու պիր Ֆը-

բանարզ սէֆինէսինին ֆուրթունաեա թուրթուլուպ, էշեա վէ նուֆուսուլա զարզ օլաուզունու խապէր ալարագ, պիր արա Ֆրանսաեա ավտէթ խոիզ, էֆէնտիսի եէրինէ կէչմէկի տիւշնիւշ իսէ ատ, բարաաը պուլունմատըղընատան, իչպու թաաավվուրը քիւթթահանէսինի իլէրուեէ թաաիրզ խաէրլը, էսիր իհճարէթիլէ մէչղուլ օլան պիր սէֆինէնէ թայֆա մադաժընաա կիրմիշ, վէ պիր գաչ այ սօնրա թուրթուլմուշ տուր։

«Պալէաատէքի մալիւմաթատան անլաչըլմազը վէճհէ, պուաատէվին հիքեաեէսի ֆէվգէլատէ զարիզ օլուպ, չուրաաը տէհշէթլէ միլահազա իսիլմէքտէ տիր քի, ասըլ մաըքի աը Ե... ֆուրթունատան գուրթուլաճագ եէրատէ, հիչ մէչտանա չըղմատա իսի, պու հալին նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ իսի։»

Իսրանեօլ զաղէթաաընըն մէգալէսի պունատա խիթամպուլուպ, Իօլան՝

— Տօղրուսու պու հիքեաեէ բէք զարիզ տիր, իգրար լատէրիմըի պէն պունատան հիչ պիր շէյ անլատաեօրում, տէտի։

Գօնէթ.— Պէն տէ։

Պու արա սօգագ գաբուսունուն չընկըրազը չալընմազլէ, պիր միւսաֆիր կէլտիկի անլաչըլաը։ Զէննա սանիէ սօնրա Ֆէրնան Իօշէ պաղչատէ կէօրիւնէրէք, տօղրուճա գօնէթուն նէզմինէ կիտիպ թօգալաչտը։ Մ. տը Ֆէրկագ,

— Ա՜հ ազիզիմ, պիր մուամմաեը հալէ իհմէք իւզրէ բէք էյի վագըթատա կէլմինիզ, տէտի։— Էկէր գապըլ իսէ, հալէ իաէրիմ։— Իսրանիատա՞ն մը կէլիւօրսունուզ։— Էվվէթ, բօսթան արապամատա գաբունուզատա տըր։— Նէ՞ իապէր։— Հէր չէյ պիհմէտ։— Նա՞ըլ։— Մարքի՝ Գօնաէքսիօն իլէ էվէնտի։— Հա՞ռնկը մարքի։— Ասըլ մարքի ազիզիմ, նանի քիւրէքտէ օլանը։— Օ հալատէ պունուն մանէասըլ նէ՞ տիր...

Գօնէթ, պու արա իսրանեօլճա զաղէթաեը կէօսթէրտիկինատէն, Ֆէրնան կիւլէրէք,

— Սահիհէն Պադդարա ճին կիպի ադըլը պիր գատըն տըր. ասըլ մարքիի քիւրէքտէն չըգարմըգ, անըն եէրինէ Իօգամպօլու կիրտիրտի, տէտի։— Աճայիպ, թուրթուլան բըրանկալը...— Իօգամպօլ տուր, պիզ եհւգիւնիւն չէքլինի թէպտիլ իհմտիք։

Պատէհու Ֆէրնան՝ Գատիպատէ վէ Սալլանտրէրատա վուգուա կէլէն վէ օգուեանլարըմզճա մալիւմ օլան վագրայաըը մուխթասարէն հիքեաեէ իհմտիկինատէն, գօնէթ տը Ֆէրկագ իլէ Լէօն Իօլան քէմալը հայրէթլէ տինլէտիլէր։

Ադման.— Սահիհէն պունատը հիքմէթ նէվինատէն չէյլէր տիր։

Լէօն Իօլան.— Լագին գօնէթէս նէ՞ օլտու։

— Պիր իլճի սաաթատան պէրու պուրաեա կէլմիշ տիր. պէնտէն պիր բօսթա էվվէլ եօլա չըգմըշ իտի, չիւնգէօիզ զէվճինի կէօրմէկ իւզրէ տօղրուճա իգամէթիկատընա կիրմիշ օլաճագ տըր։

Ադման.— Զէվվալը գօնէթ, գօրդարըմդի տահմա մէճնուն գալաճագ տըր։

Ֆէրնան Իօշէ.— Խայր, խայր, տօգմօր Ադաօ քէսպի իֆագաթ իտէճէկինի թէէմին խանըօր։

Պու արա պիր խըզմէթքեար պիր թէզքիրէ կէթիրտի. Իչպու թէզքիրէ գօնէթէս Ադթօֆ թարաֆընատան եազըլմըշ օլուպ, մինատըրճաթը պէր վէճճի աթի իտի.

«Ազիզիմ գօնէթ, աճէլէթէն պու թէզքիրէէի եազրօօրում. Ֆէրնան հէր շէյի սիզէ պիլտիրէճէք տիր։

«Տիւշմէնի ուժուժի մահվ օլմուշ օլտուգու հալտէ, նամուսու իսլալ իտիլմիշ օլան վէ իեատէի նամուսունու ֆէվգէլատէ թէմէննի իհմէքտէ պուլունան պիր պիչարէ գատընատան պահս իհմէքլիկիմէ միւսաատէ իտին։

«Պու ագշամ սիզի քէնտի խանէմտէ տէյիլ, իլլա Բրօվանս սօգագընատա, Մ. Իօլան տը Գլաւէնին խանէսինտէ պէքլէեօրում։

«Մուխլիսէնիզ

«ԳՕՆԹԷՍ ԱՐԹՕՖ»

Ֆիլվագը գօնթէս Աըթօֆ իքի սաաթ էվվէլ վասըլ օլ-

ժուշ իսի։ Մէրդուժէնին քօսթա արապասը՝ օթէլինին հավլիսինտէն կիրտիկի սքրատա, ժատամ Լէօն Բօլանքն արապասը տա անտէն տիշարը չըգբէօրտու։

Գօնթէս՝ կիթտիկի զէժան, սէյրահաթքընըն ժագսէտինի վէ ժիւտաէթի տէվաժընը գըզգաըընտաշընա սուրբէթի գաթիէտէ պէհան իթժիշ օլմաեըպ, կիտէլի օն պէշ կիւն օտուղու հալտէ, գըզգաըընտաշընա մէքթուպ տախի եազմաժըշ իսի։ Իժաի Սըրիզ՝ պէյքի պիր մէքթուպ կէլժիշ տիր իւժտիյէ. հէր կիւն Բէքինիէը սօղաղընա կիթտիկի կիպի, օ կիւնիւտէ կիթժիշ օտուղու հալտէ, գըզգաըընտաշընը կէօրիւնճէ մէսէըրբէթէ ըէֆը սէտա իտիպ, արապասընը տուրտուրտու, վէ Պադդարա տախի քէնտի արապասընտան տիշարը ախթաեարագ, իբի գըզգաըընտաշ պիրիպիրինէ սաըըտըըար։

Իյք հէնէճան կէչտիքտէն սօնրա,

— Ազիզիմ, էվիմէ հէնուզ կէլժիշ օտուղումհալտէ թէքրար կիտէճէեիմ, սէնի տէ պիրլիքտէ կէօրիւբէճէեիմ։ Պիչարէ Սթանխլասըմը կէօրմէք իւզրէ Ֆօնթընէլ-օ-Բօզա կիտէճէեիզ, տէտի։— Սըրիզ, Իքի կիւն էվվէլ պիզ, Լէօն վէ պէն, քէնտիսինի կէօրմէէե կիթտիը։ Բէք էյի իտի։— Սահի՞մ մի, սահի՞մ մի։ Պէնի ալտաթժաեօրսուն, տէյի՞լմի Սըրիզ։

Պադդարա՝ պու սէօզլէրի օլտէրճէ էնտիշէ վէ իզթիրապ իլէ թէլէֆփիւզ իթտի քի, զէվճինէ նէ գատար ժուհապպէթի պուլունտուղու պունատան անլաշըլմադըտա իտի։

Սըրիզ։— (տէվաժէն։) Եէմին իտէրիմ քի, պիզի, եանի Լէօնու վէ պէնի թանըըը։— Սահի՞մ մի։— Աըթըզ քէնտինի Բօլան տը Գլաեէ զանն իթժէեիզ, ֆօնթ Աըթօֆ օտուղունու պիլիեօը։— Պէնիմ հադդըժտա պահս իթտի՞մ մի։

Պադդարա պու սէօզիւ սէօյլէըքէն սէսի տիթրէժէքտէ իտի։

Սըրիզ։— Խայր։

Պադդարա։— (հընչդըրտաեարադ։) Եա՛ Բապպի, տիմէք ապւը պաշընա կէլիեօը վէ հէր չէյի խաթընըլամաեա պաշլաեօը։

Բօսթա արապասընտա եիւզիւ նիդապլը տիկէը պիր դատըն պուլունժաղէ, Սըրիզ պունու կէօրտիւկիւնտէ, թէաճճիւպէն ըէֆը սէտա իյլէտի։

Գօնթէս։— Էպէդա տըը, տէտի վէ եէհուտի դատընընա պիր իշարէթ իթժէէլէ, ժէրդուժէ արապատան էնտի։ Իւչիւ պէրապէր օթէլէ կիրտիթլէրինտէ, գօնթէս՝ քէնտի իչին կէլժիշ օլան պիր ժէքթուպ ալտը, վէ զարֆընը եըրթտըգտան սօնրա, իչինտէքի քեաղըտտա չու ճիւժլէլէրի օգուտտու։

«Մատամ,

«Մաարիֆտէն կէօնտէրժիշ օլտուղունուզ ժէքթուպ՝ էվվէլքի սապահ Գլաեէտէ եէտիմէ վասըլօլտու։ Պէն խէ, պէնտէն թալէպ իմտիկինիզ վատ ժուճիպինճէ, հարէքէթինիզտէն պէրու օրատան տիշարը չըգժատըմ։

«Տէրհալ թէատրիքեաթը սէֆէրիէի պիլիճրա, օ ապշաժը եօյա չըգտըմ։ Բարիսե վասըլ օլտում, վէ էմրինիզե ինթիզարէն խանէժտէ տուրաճաղըմ։ Մուվասըլէթինիզտէ ժէքթուպուժու պուլաճագընըզ։

«Քէժալը հիւրմէթլէ էլինիզի պուս իտէրիմ։

«ՐՕԼԱՆ ՏԸ ԳԼԱԵԷ»

Գօնթէս տէ աթիտէքի ճէվապը եազտը։

«Սիզտէն նէ պէբլէտիկիժի անլաթժադ իւզրէ Րէպէդաեը թարաֆընըզա կէօնտէրիեօրում։

«Մէրիան Մ. տ'Աժօլուն նէզտինէ կիտին, վէ պու ապշամ սաաթ սէքիզտէ խանէնիզտէ պուլունժաընը ըէճա իտին։

«Այնի սաաթտա պէն տէ կէլէճէեիմ։

«Մուխլիսէնիզ

«ԳՕՆԹԷՍ ԱՐԹՕՖ»

Պատէհու գօնթէս, Մ. տը Քէրկաըըն խանէսինէ կէօնտէրտիկի ժալիժիժիզ օլան թէզքիրէէի եազարագ, պիր խըզմէթճիեէ վէրտի, վէ օ տախի տէրհալ ժահէլինէ կէօթիւրտիւ։

Բէպէգա՝ պադգարա իւէ օլան միւշապէհէթի ֆէվզէլաէսինի խըզմէթքեարլարտան միւմքին մերթէպե կիզլէմէք իչին եիւզիւնտէքի նիգապը թէքքար վազ իթմիշ իտի։ Պադգարա՝ եօլճուլուղու զէմանընտա դուլլանըլըր էլքէք էսվապընը սօնունա գատար մուհաֆազա իթմիշ օլտուղունտան, անճադ գըզգարընտաչը Սըրիզ իւէ եալընըզ գալտըղընտա, մէզքիւր էսվապը գատըն էլպիսէսիյլէ թէպտիլ իթտի, վէ արապասընը հազըրլաթտըգտան սօնրա, գըզգարընտաչքնա խիթապէն,

— Տօգթօր Ալպօ՝ Իսքանիատան պէնիմվէ ավտէթ իթտի, վէ Բարիստէն պիր ֆարսախ ուզագտա էնէրէք, պիր քիրա արապասը թուրթտու, վէ ահճլէթէն Ֆօնթընէյ-օ-Րոզա կիթտի։ Մադսէտի՝ զէվճիվի կէօրմէք վէ պիչարէ խասթաժըզըն՝ պէնի կէօրէպիլիպ կէօրէպիլէմէեճէկինէ թէէմին օլմազ տըր... ա՜հ վազըթ նէ՜ գատար ուզուն կէօրիւնիւեօր, տէյի պէեան իյլէտի։

Մուախխարէն գօնթէս՝ Սըրիզի արապասընա ալարագ, Ֆօնթընէյ-օ-Րոզա միւխէվէճճիհէն եօլա չըգտրլար։

17

Օ կիւնիւ ագշամը, թամ սաաթ սէքիզտէ Մ. վիգօնթ Ֆապիէն տ'Ասմօլ՝ տօսթը սապըգը Բօլան տը Գլաեէհ վէրտիկի վատ մուճիպինճճ, մէրգուժուն, Բրօվանս ոսգաղընտա վագը խանէսինէ կիթտի։ Բօլան, Ֆապիէննէ իհթիրամաթլէ գա-

պուլիեէթ կէօսթէրտի իսէ տէ, անըն, պու գապուլիեէթէ սօղուգ գանլըլըգլա մուգապէլէ իթտիկինի հիսս իյլէտի։

Ֆապիէն։ — Կէօրիւեօրսունուզ քի, ժօնսիէօ, թամ վագթտա կէլտիմ։

Բօլան թէվազու իթտի, վէ խուսուսի օտասընըն գաբուսունու աչարագ, մերգուժու իչէրիեէ տավէթ իյլէտի։

Ֆապիէն օթուրտու, վէ Բօլան՝ — Մօնսիէօ վիգօնթ, միւթէվէգա ամճամ չըվալիէ տը Գլաեէհին միրասընը ալմագ իչին կիթմիշ օլտուղուժու պիլտիկինիզ Ֆրանչ-Գօնթէտէն կէլիեօրումտէտի։ — Պիլիեօրում ժօնսիէօ։ — Իբի այ եվվել սիզ տէ Ֆըրանչ-Գօնթէտէ Հօբա չաթօսունտա իտինիզ։ — Եվվէթ։ — Հօբաեա կէլմէքտէ օլտուղում պիր կիւն, միւսաֆիրինիզ տիւգտը Սալլանտրէրանըն ֆիւճճէթէն վէգաթ իթտիկինի խապէր ալտըմ։ — Աֆվ իտէրսինիզ ժօնսիէօ, օ կիւնիւ նէ սէպէպլէ խանէմէ կէլիեօրտունուզ իսէ, պու կիւն տէ այնի սէպէ՞պլէ մի պէնի խանէնէզէ տավէթ իթտինիզ։ — Խայր ժօնսիէօ։ օլվագըթ, հատտը զաթինտէ էհէմմիեէթի պուլունմաեան պագը իչէրին թէսվիեէսինի արզու իտիեօրտում, պու կիւն իսէ...

Բօլան թէրէտտիւտ կէօսթէրտիկինտէն, Ֆապիէն, — Սէօլէեին, տէտի։ — Պու կիւն, պանա կէօսթէրտիկինիզ թավրու հարէքէթ հագգընտա իյզահաթ իսթէեէճէեիմ։ — Մօնսիէօ տը Գլաեէ, տէյի Ֆապիէն ճէվապ վէրտի, վագը օլան իֆֆատէտէն պիր տէրէճէ սըգըլարագ, սիզին տօսթունուզ օլմուշ վէ հագգընըզտա, պիւեիւք պիր գարընտաշ ժագաժընտա թէվէճճիւհ կէօսթէրմիշիմ տիր։ Եալընըզ իսաֆիֆէյէրկպ պիր կէնճ օլտուղունուզ դէժան, կէրչի պու թէվէճճիւհէ խալել կէլմիշ իսէ տէ, նիհաեէթ լէքէսիզ գալմըշ տրը, ֆագաթ պիր կիւն...

Պու տէֆտտա Ֆապիէն թէրէտտիւտ կէօսթէրտի վէ Բօլան՝ — Մօնսիէօ, պանա նէ սէօլէեէճէկինիզի պիլմըրիմ, տէտի, վէ պէլքի պիր կիւն սիզէ, իսթիգամէթտէն արի վէ վիճտանըզ կէօրիւնտիւմ, վէ պիր գատընըն նամուսունա միւեպպէտէն խալել կէթիրտիկիժտէն, տօսթլուղունուգա վէ

հագցվտաքի բիեսաէթինիզ խիթամ վէրտինիզ, Պանա սէօյլէմէը իսթէհաիկինիզ՝ պու տէյի՛լ մի իտի, Ֆապիէն սիւքիւթ իթտի, ֆագաթ Բօլան ինֆատէհէ չու եօլտա տէվամ իյլէտի.

— Մօնսիէօ վիկօնթ, սիզի տավէթ իտիչիմ՝ հագցվտաքի էֆքեարընըզը թէպտիլ իյմէհինիզ իչին տէյիլ տիր, Թէէժին օյունուզ քի, էկէր մատտէ եալընըզ քէնտի իւզերինէ օլսա իտի, այէմին թահգիրինէ գաթիլանմաեա ճէսարէթիմ օլուր իտի, — Մատտէ քիմէ՞ տաիր տիր, — Մէքրուհճա ինֆիթիրաեա ուղրամըշ պիր քիմսէհէ, եանի նամուսունու պէրպաթ իյմիչ օլտուղում գաթընա տաիր տիր, — Գօնթէս Արթօֆա՞ մը, — էվվէթ մօնսիէօ,

Վիկօնթըն ատտաղլարընա թահգիրամիզ պիր կիւչիւճաէմէ հասըլ օլարագ,

— Անըն նամուսունու իեատէ իյմէք ֆիքրինտէ՞մի պուունուեօբսունուզ, տէյի սորտու,

— Շիւպհէսիզ, — ինչի՞ն նազարընատ, — Սիզին, — Գունուն իչի՞ն մի պէնի պուրատա ճէլպ իյմտինիզ, — Շիւպհէսիզ, — Մօնսիէօ, գանն իտէրիմ քի, պու կիպի լաթիֆէլէրտէ պուլունմագ դատար արամըզտա թէքլիֆսիզլիք եօղտուր, — Պէն լաթիֆէ իյմէեօրում, — Գօնթէս Արթօֆուն պիսուչ օլտուղունո՞ մու իսպաթ իյմէք իսթէեօրսունուզ, — Հայ հայ, — ինչ սիզ ասլա..., — էվվէթ ասլա, — Օհայտէ սիզ՝ ալչագլարըն ալչաղը, եախօա տիվանէլէրին տիվանէսիսինիզ,

Բօլան, — (պու սէօզլէրտէն ալընմաեարագ.) Մօնսիէօ էֆքեարընըզը իքմալ իտինիզ, տէտի սիւքիւնէթլէ,

— Էկէր գօնթէս պիսուչ իսէ, սիզ ալչագլարըն ալչաղըսընըզ, չիւնքի անըն նամուստզլուղունու թէքմիլ Բարիսատէ իյան իյմտինիզ, Ֆագաթ պու չէյ օլամագ վէ օլմազըշ տըր, Պէնիմ նազարընատա սիզ տիվանէլէրին տիվանէսի սինիզ, զիրա պուրատա կէլմիչ օլտուղում, վէ կէօղիւմիւ գաբունուն՝ անախթար տէլիկինէ վազ իտիպ, հէր չէյի կէօրմիչ վէ իշիթմիչ իտուկիմի ունուտտուեօրսունուզ,

— Մօնսիէօ վիկօնթ տ'Ասմօլ, պու չէյլէրի պանա սէօյլէմէկէ հագցընըզ վար տըր, վէ պէնիմտէ սիզէ ճէվապըմ եօգ տուր, Լաքին չէնա տագըդատան աչիքտար տէլիլսէը իլէ պէեան իտէճէէիմբլ...

Ֆապիէն, տիգգաթլէ մէրդումտ տէլիգանլըտա պագտը, վէ չիւպհէսիզ, աճապա Բօլան սահիհէն մէճնո՞ն մու տուր, տէյի տիւչիւնաիւ, Անճագ ճէվապա ատագլէ,

— Չէնա տագըդատա՞ն մը, — էվվէթ մօնսիէօ, — Ցիմէք պիրինի պէքլէեօրսունուզ,

Պու արա իչ օտատան պիր չան սէսի իչիտիլմէլէ, Բօլան, խըզմէթճիսի պուլունմատըղընատն, վէ քէնտիսի խանէսինատ եալընըզ օլտուղունատն, վիկօնթու եալընըզ պրագըպ գաբտուկու աչմատա էնտի, վէ իքի տագըդա սօնրա, գօնթ տը Ֆէրկագ իլէ պիրլիքտէ ավատէթ իյլէտի,

Ֆապիէն՝ ճէմիյէէթ իչինատ կէօրմիչ օլտուղու գօնթ տը Ֆէրկագ իլէ Բօլանըն մուենատիպէթլէրի օլտուղունու պիլմէտիկինատն, թէէաճճիւպիս արմտը,

Մ. տը Դլաեէ՝ մէրդումանը պիրիպիրինէ թագտիմ իթտի,

Ֆապիէն, — Ինչինատի՞ մի պէքլէեօրսունուզ,

Բօլան, — Էվվէլա էֆէնտիի պէքլէեօրում, լաքին պիր տիկէրինի եանէք գօնթէս Արթօֆուտա պէքլէմէքտէեիմ,

Պու տէֆա Մ. տ'Ասմօլուն թէէաճճիպիս հատտինի աչմագլա, — Գօնթէ՞ս մի կէլէճէք տիր, տէյի սորտու, — Էվվէթ, — Պուրատա՞ մը,

Պու արա թէէքրար չան չալընմաղլէ, Բօլան, — Իչթէ կէլտի, տէտի, վէ իքի գաթը եալընըզ պրագարագ, տիչարը չըգաը,

Արման տը Ֆէրկագ, — Մօնսիէօ վիկօնթ, գօնթէս Արթօֆու էյլճէ թանըրմըսընըզ, — Պիչարէ զէվճի իլէ ֆէվգէլատէ իւլֆէթիմ վար տըր, — Մուրթահէհիմ օլտուղունա ինանըեօրմուսունուզ, — Թէէսսուֆ իտէրիմ քի օլպապատէ իսպաթըմ վար տըր, — Հալպու քի պէն անըն պիսուչ օլտուղունա լինանըեօրում,

Վիգօնթուն տօտադլարընտա թահգիրամիզ պիր կիւլիւմ սէմէ հասըլ օլարադ ,

— Մօնսիէօ գօնթ , զալիպա սիզին տէ պուբատա տավէթ օլունմանըզ՝ պէնիմ տավէթ օլունուշում մագսէտիյլէ տիր , տէտի — Իհթիմալ տիր մօնսիէօ : — Տօսթում օլմուշ օլան , ֆագաթ գօնթէս Հադգընտա կէօսթէրտիկի սուի Հարէքէթ իւ զէրինէ գաթը միւնասէպաթըմզ իճապ իտէն Մ. տը Գլաեէ՝ պու կիւն չու սաաթտա խանէսինտէ պուլունմագլըզմը ըէճա իթմիշ տիր : — Գօնթէս տէ պանա պու մաէլտէ մէգթուպ եազմըշ տըր :

— Պիգէ նէ տիեէճէկսինի , վէ գօնթէսին պէրի իւզ զիմմէ օլտուղունու պիզէ նասըլ իսպաթ իտէպիլէճէկսինի պիլմէմ .

— Օ՛ , պէնիմ օնա էճնէյեէթի Թամմէմ վար տըր : — Թէէսսիֆ իտէրիմ քի , մօնսիէօ , պէն պիր ագշամ , պուբատա եանընտաքի օտատա կիզլէնէրէք , քէնտինի կէօրտիւմ : — Ֆիմի՞ , գօնթէսի՞մի : — Էվվէթ մօնսիէօ , նիգահպէնը չըգարտըզը զէման կէօրտիւմ . Բօլանըն տա , տիզլէրինէ գաբանարագ , պիր Թագըմ լաթիֆ վէ ճալիպ քէլիմէլէր իրատ իթտիքլէրինի իչհթիմիմ : — Մօնսիէօ , եանլըմատըզընըզտա էմի՞նմիսինիզ : — Խայր , մօնսիէօ , եանլըմատօրտում .

Մ . տը Ֆէրկագ ճէվապ վերմէզտէն , պիր գաբու աչըլարագ , պիր գատըն իչէրի կիրտի . Մէգպուբէ նիգահպէնը չըգարըզ սէլամ վէրտիկինտէն , իբի միւթէպէր զաթլար աեագա գալգարագ մուգապէլէթէն սէլամվէրտիլէր .

Գօնթէս Արթօֆ օլան պու գատըն՝ պիր իչարէթլէ մէրգումլարը օթուրմաեա տավէթ իթտիքատէն սօնրա , սաիր պիր գաբու աչըլարագ , Բօլան՝ գօլթուղունտա տիկէր պիր գատըն օլարագ իչէրի կիրտի . Գու տա ճիւզիճէ նիգահպէնը գալտըրտը . Իբի կէնճլէր թէաճճիւպլէ ըէֆը սէտա իտիպ , բիւճաթ իթտիլէր , չիւնքի սօնրատան կէլէն գատըն՝ թըզպգը գօնթէս Արթօֆ իտի .

. . . . . .

Իշպու մէնզարէի զարիպէտէ պուլունան պէդ չաես արաբընտա պիր միւտաէթ սիւքիւթ վադը օլուպ , վիգօնթ Ֆապիէն՝ իբի գատընտան կեահ պիրինէ կեահ տիկէրինէ պագմագ տա , վէ պունդարտան գօնթէս Արթօֆուն հանկըսը օլտուղունու թայէինտէ զանն իտէրսին քի թէրէտտիւտ իթմէքտէ իտի . Լաքին Մ . տը Ֆէրկագ թէրէտտիւտ իթմէէիպ , — Մօնսիէօ , տէտի վիգօնթա , պուբատա կէօրմիւշ օլտուղունուզ գատըն . . .

Րէպէգա . — (Ֆապիէնէ տօղրու իլերլէեէրէք .) Պէն իտիմ , տէյի պէեան իյլէտի .

Գօնթէս Արթօֆ . — (Կիւլիւմսեեէրէք .) Էֆէնտիլէր , սիզի պուբատա ճէմ իթմէքթիկի տիւշմէնտիկիմտէն տօլաեը աֆվընըզը ըէճա իտէրիմ . Վադտա ալէմին թահգիրի պէնճէ էհէմմիեէթտէն արի իսէ տէ , սիզին նագարընըզտա իեատէի նամուս իթմէկի ֆէվգէլատէ իհթիեաճ հիսս իտիեօրտում .

Ֆապիէն . — (Րէպէգաեը կէօսթէրէրէք .) Ֆագաթ պու գատըն քի՞մտիր .

— Գանա գաբընը պուղղ ու ատավէթի պուլունմադը , էն զալիմ տիւշմէնիմին քէօր քէօրունա ալէթի օլմուշ օլան գըզգարընտաչըմ տըր .

Վիգօնթ՝ Գագգարանըն պէեան իթտիկի տիւշմէն Բօլան օլտուղունու զանն իլէ , թահգիրամիզ սուրէթտէ մէրգումուն եիւգիւնէ պագտը .

Գագգարա . — (Մէզքիւր պագըշըն մանէասընը անլաեարագ .) եանըլըեօրսունուզ , Մ . տը Գլաեէ տէ քէօր քէօրունա ալէթի օլմուշ տուր , տէտի .

Ֆապիէն . — Քէնտի՞մի .

Գագգարա . — (Էլինի Բօլանա ուզաթարագ .) Տօ՛սթում , սիզ պուտալաճա Հարէքէթի իթտինիզ , ֆագաթ սիզին էն պիւեիւք խէթալարընըզ , իսթէքլիկինիզէ վուգու պուլմուշ օլմատըզընտան , վիգօնթուն տօսթլուղունա լաեըզ օլտուղունուգու իսպաթ իթմէք իսթէրիմ .

Օլ վադըթ գօնթէս Արթօֆ՝ Բօգամպօլուն իսմինի աղ-

զընտան գաչըրմաեարագ, մալիւմիւմիւզ պուլունան տէհղէթ-
ի էնթրիգանըն հիքեաեէսինինագլիթտի, վէ Մ. տը Քէրկազ՝

— Պէն հէր չէյի անլաեօրում, վէ պու տարպէնին նէրէ-
տէն գուհուր իթտիկինի պիլիեօրում, տէտի։

Ֆապիէն. — Ձագաթ օ խապիս քի՞մ տիր։

Պագդարա. — Մօնսիէօ վիգօնթ, օ ատէմին իսմի՝ տաիմի
սուրէթատ կիզլի գալաճագ տըլու Եալընըզ չուրասը մալ-
միւնիւզ օլսուն քի, անըն իչին ճէղա վագթը կելմիշ տիր։

— Ձկզասընը պուլսո՞ մու։

— Փիւրէքատէ տիր, վէ օբատա վէֆաթ իտէճէք տիր։

. . . . . .

Իքի սաաթ սօնրա Ֆապիէն վէ Իօլան տը Գլաեէ՝ պիր
գաչ այ էվվէլ գօնթ Աըթօֆուն նամուսու իմալալ իտիլմիշ
օլան վէ գօնթէսին Իօլանա չէտիա պիր այգ ու սէվտա կէօս-
թէրմիշ օլտուղունա գանի օլունմուշ պուլունան սէրգլըեէ
կիթտիլէր։ Սէրգլը միւքէմմէլէն տօլու իտի։

Ֆապիէն. — (Հիւքսէք սէսլէ.) Լֆէնտիլէր պիր տագըգա-
ճըգ օեուլալրընըզը վէ միւքեալէմէյէրինիզի պրագըն տա,
տինլէեին. ժատտէ գաեէթ վէխիմ խուսուսաթ իւզերինէ
տիր, տէտի։

Հէր քես թէաճճիւպէ մէրգումա պագտըլար։

Վիգօնթ. — (տէվամէն.) Լֆէնտիլէր, ճիւմլէնիզի կէլէճէք
ճումաա կիւնիւ Օքերա թէաթրօսունա տավէթ իտէրիմ։

— Եէնի պիր օքերա օեուննու տինլէմէք իչի՞ն մի։

— Խայր, այնի լօժտա, հագգընտա իֆթիրա օլունմուշ
պիր գատըն, եանի գօնթէս Աըթօֆ իլէ գօնթէս Աըթօֆ օլ-
տուղունու տօսմումուզ Իօլանա զանն իթտիրէրէք, օնա մէք-
բուհ պիր լօշ իճրա իթտիրէն վէ գօնթէսէ թըշպէը պէնզե-
եէն տիկէր պիր գատընը կէօրմէք իչին։

Սէրգլըտէ պուլունանլարըն հայրէթի սօն տէրէճէեէ վար-
մըշ օլտուղու հալտէ,

— Էֆէնտիլէր, նամուսում իւզերինէ իգրար ու իթիրաֆ

իտէրիմքի, գօնթէս Աըթօֆ թէէմամիյլէ նամուսու պիր գա-
տըն տըր, անճագ պէն ահմադ վէ պուտալա պուլունմուշում
տուր, տէտի։

Պու սուրէթլէ Պագդարանըն նամուսու գաթիէ եէրինէ
կէլտի։

18

Եիմտի կէլէլիմ օ կիւնիւ վագը օլան ահվալէ։

Գօնթէս Աըթօֆ իլէ գըզդարըընտաչը Սըրիզ՝ Ֆօնթընէյ օ-
Րօզա կիթտիլէր։ Խասթանըն իգամէթ իթտիկի սէյֆիեէ՝
չէհիրատէն ուզագտա, վէ չիչէքլէր իլէ եէչիլիքլէր արասընտա
օլուպ, տէրունինտէ սիւքիւնէթի խամմէ հիւքմ իթմէքտէ
իտի։

Գօնթէսին կէլտիկի գէժան տէրունը խանէտէ պուլունան
տօգթօր Ալպօ՝ գաբուեու աչտըղընտան, Պագդարա, արա-
պատան էնէր էնմէզ տօգթօրոոն եիւգիւնէ պագարագ,

— Նէ՞ խապէր, տէյի սօրտու։

Ցր. — Իւմիտ խոնիզ։—Սահի՞ զի սէօյլեեօրսունուզ։—Լ-
յիճէ տիր... ումարըմ քի թէէմամիյլէ քէսպի չինֆա խոէ-
ճէք տիր։

Պատէհու տօգթօր՝ Սըրիզի սէլամաեըպ, Պագդարաեը,
գօլթուղունա կիրտիկի հալտէ, սէյֆիէեէ կէօթթուրտու։

Պագդարա. — (Էնտիշէի ազիմէ իւ.) Նէ՞ըէտէ տիր, նէ՞-
ըէտէ տիր։

Տօգթօր մէրգումէեի՝ տէհլիզին սօլ թարաֆընտա պու-
լունան քիւչիւք պիր սալօնա կիրտիրտիկինտէն, կէնճ գըզ՝
սապըրըզլըգա,

— Լաքին պէվճիմ, նէ՞րէտէ տիր, քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ, տէտի։— Խայր, մատամ, հէնուզ կէօրէմմէզսինիզ։— Նի՞չին, եա Բապպի։— Մատամ, միւսթէրիհ օլունուզ, գօնթ բէք էյի հալտէ տիր։—Ֆագաթ քէնտիսինի կէօրէմմէ՞զսիեիմ։— Խայր, չիմտիլիք կէօրէմմէզսինիզ։— Ա՜հ, սիզ պէնտէն պիր չէյ կիզլէեօրսունուզ։— Սիզտէն հիչ պիր չէյ կիզլէմմէեօրում մատամ, ֆագաթ սիզէ եալընըզ պիր չէյ սօրմագլըզմա միւսաատէ իտինիզ։

— Մէօյլէեիինիզ, չաբուզ սէօյլէեիինիզ։

— Զէվճինիզի չիմտի կէօրմէք վէ իֆագաթընը կէճիքտիրմէ՞ք մի, եօգսա պիր գաչ սաաթ սօնրա կէօրմէ՞ք մի իսթէրսինիզ։

— Ֆագաթ չաբուզ կյզահ իտինիզ տօգթօր. պէնի հէլաք կոէճէքսինիզ։

— Մատամ գօնթէս, լութֆէն պէնի տինլէեիինիզ։

Գու արա Պագդարանըն աննընտան աշաղըեա թէր տանէլէրի տիւշիւեօրտու։

Տր.— (տէվամէն.) Գօնթա վագը օլան թէտավիմ՝ նաիլի մուվաֆֆագըյէթի օլտու. վագաա հէնուզ մէճնուն իսէ տէ, տիվանէլիկի այնի տէյիլ տիր.— Ա՜հ։— Բէնտի քէնտիսինի թանըեօր. գօնթ Աըթօֆ օլտուղունու չիմտի պիլիեօր։

Գօնթէս մէսէըրէթլէ ըէֆը սէտա իթտի։

Տր.— (տէվամէն.) Իչթէ պու սէպէպլէ մատամ, քէնտիսինէ կէօրիւնտիկիւնիւզ հալտէ, իւզնիւք իտէր տէյի գօրգունեօրում։

— Ֆագաթ... նի՞չին։

— Զիւնքի սիզի կէօրտիւկիւնտէ, գուվվէթի հաֆըզասը ուեանաճագ տըր։

Պագդարա արզը թէսլիմիեէթլէ պաշընը էյտի, վէ,

— Բէք էյի տօգթօր, սիզ անը էյի իտինիզ. իճապ իտէրսէ պէն անը միւէպպէտէն կէօրմէքտէն ֆարիգ կէլէճէեիմ, տէտի։

— Խայր մատամ խայր, սիզտէն իսթէտիկիմ ֆէտաքեար-

լըըն տէրէճէսինի պիւեիւթիւեօրսունուզ։ եալընըզ պիր գաչ սաաթ պէքլէեինիզ, եախօտ...

Գու արա Սամուէլ Ալպօ տիւշիւնիւեօր կիպի կէօրիւնտիւ, վէ Պագդարա՝ մէրդիւմընն աղընտան չըզ աճագ օլան սէօզլէրէ՝ հաեսթ եախօտ մէմաթ իլամընա պէքլէրճէսինէ պէքլէտի։

Տր.— (պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա.) Զանն իտէրիմ քի պիր արալըգտան...

— Ա՜հ եա Բապպի, պիր քէրրէ կէօրէեիմ. պէնիմտէ իսթէտիկիմ պու տուր։

Տր.— (տէվամէն.) Գիր տիվանէնին հալինի էյիճէ անլամագ իչին, աճըպպանըն, պագը քէրրէ մէճնուն, թէմամիլէ եալընըզ օլտուղու գէման խէֆիէն կէօրմէլէրի լազըմ տըր։ Գու սէպէպլէ Իսքանիաեա կիլթմէմիզտէն վէ գօնթուն պուրաեա նագլինտէն պիր կիւն էվվէլ, եանընտաքի օտատա պիր տէլիք աչտրրտրմ։

Տօգթօր պու սէօզիւ սէօյլէեէրէք աեաղա գալդըգ պիր այնաեա եագլաչտը։ Անանըն թախթասըյլա ճամը արասընտա պիր գարթ տը վիղիթ պուլունուպ, պու գարթը չըգարաբաղ գօնթէս,

— Պագընըզ, տէտի։

Պագդարա եագլաչըգ, իչար օլունան այնա աէլիկինտէն պիր եաթաղ օտասը, վէ պունտա պիւեիւք պիր գօլթուգլու իսկէմլէտէ գօնթուն՝ պաշընը իքի էլլէրի տէրունինէ ալարագ վէ միւլահտագաթա տալմըշ օլարագ օթուրտուղունու կէօրտիւ։

Տր.— Սո՜սուն մատամ, սէս չըգարմաերըն։

Մուախխարէն տօգթօր պօշ պիր տօլապ աչտը, պու տօլապ՝ եաթաղ օտասընտան ճիւգի պիր գաբլամա իլէ այրը օլուպ, պունտան՝ եանընտաքի օտատա սէօյլէնէն սէօզլէր աչիքեարէն իշիտիլէպիլիր իտի, Մէգքիւր տօլապըն աչըլմասը սինի իլթթտիկինտէ, գօնթ սարսըլարագ պաշընը եօգարը գալտըրտը։ Օլվագըթ տօգթօր եավաշ սէսլէ գօնթէս,— Պագընըզ, տինլէեինիզ, ֆագաթ սէս չըգարմաերընըզ, տէտի,

է վատամ Սըրիզ Րօլանըն էլինի թաւթարադ, — Պէնիվէ կէլինիզ, տէյի պէեան իլլէտի։

Գօնթէս՝ կէօզիւնիւ այնանըն տէլիկինէ վազ իտէրէք վէ էն ճիւզի սէսի տինլէեէրէք եալընըզ գալտը։ Ջէնտ սանիէ սօնրտ մէրդումէ, եաթադ օտասընըն այընըզ, Սըրիզին իչէրի կիրտիկինի կէօրտիւ։ Սըրիզ եալընըզ օլուպ, չիւպհէսիզ տօգթօր իչ օտատա գալմըշ իտի։ Պադգարա՝ մէրդումուն սալօնա կիրտիկինի իչիթտի, վէ գուլաղընտան աչաղըեա,

— Գըզգարընտաչընըզա տէրսինի էօրէթմիշիմտիր, տէտի։

Գօնթ՝ գաբունուն աչըտըզընը իչիթտիկինտէ, պաչընը եօգարը գալտըըզպ տիդգաթլէ Սըրիզե պադտը։ Մէրդումէ, «սապահլար խայը օլսուն» տիմէսինտէ, գօնթ պիր միւտաֆէթ տահա թէրէտտիւտ կէօսթէրիպ, Նիհաեէթ էլինի ուզաթարադ,— Սի՞զ միսինիզ Սըրիզ, տէտի։— Էվվէթ դարտաչըմ, պէնիմ։— (Եանընտաքի գանաբէեէ տօղրու կէօթիւրէրէք։) Ազիզըմ Սըրիզ, պիլիրսինիզ քի, պէնի չօգտան պէրի կէօրմէեէ կէլմէտինիզ։— Խայը, գօնթ, սիզի կէօրմէեէլի անճադ իչի կիւն օլտու։— (Թէպէսսիւմ իտէրէք։) Ֆագաթ սէվկիւլիւ դըզգարընտաչըմ, իչի կիւն քէչ ուզուն տէյի՞մի տիր։ (Էլինի սըդարադ։) Էէօն նէրէտէ՞ տիր։— Եարըն սիզի կէօրմէեէ կէլէճէք տիր։— Սահի՞տ մի։— Էվվէթ։

Գատէհու գօնթ՝ Սըրիզէ, զէվճինտէն, չօճուղունտան, իչլէրինտէն պահս իթտի, վէ պու սէօզլէրի իւչ այ էվվէլի հաւի կիպի ագիլանէ սուրէթտէ պէեան իլլէտի, Ֆագաթ գօնթս հագդընտա պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէտիկի կիպի, անըն իսմինի վիրմէք վէսիլէէրինտէն տէ սագընտը։

Սըրիզ՝ եարըմ սաաթ գատար գօնթուն եանընտատ գալըպ չէքիլտի։ Գօնթ, մէզպուրէնի սաաթը իլթիֆաթ քեարանէ իլէ գաբուեա գատար կէօթիւրիւպ, գատէհու գօլթուղլուսունտա օթուրտու, վէ պաչընը իչի էլի տէրունինէ ալարադ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաչլատը։

. . . . . .

Սըրիզ սալօնա ավտէթինտէ, տօգթօրու՝ պայկըն հալտէ օլան գօնթէսին եանընտատ պուլտու։ Սամուէլ Ալպօ տօլապը գաբամըշ օլտուղունտա, գօնթ՝ սալօնտա օլանը կէչէնի իչիտէմէզ իտի։

Գօնթէս։— (պիր ազ քէնտինի պուլարադ։) Օ՛հ տիվանէ տէյիլ տիր, հէր չէյի խաթըրլաեօր... եա՛ Բապպի, էլպէթթէ պէնի թահդիր իտիեօր։

— Մատամ, զէվճինիզ աղլաեօր, վէ ադը պաչընա կէլտիքճէ տիվանէլիկի կէչիեօր... կէօզ եաշլարը պու խուսուսու իսպաթի էթմէկտէ տիր։

Պադգարա հէօնկիւր հէօնկիւր աղլաեօրտու։

Տր։— Շիմտի սօն պիր թէճրիպէպէ տահա իտէճէեիմ, վէ պու թէճրիպէնին գաթի օլաճաղընա իսքեաթ օլմուչումտուր։

Սըրիզ վէ Պադգարա՝ մէրդումա պադտըլար։

Պատէհու տօգթօր՝ գօնթէսին գուլաղընա էեիլէրէք,

— Էկէր զէվճինիզլի սէվէր իսէնիզ, էկէր չու տադըգատա թէլէֆ օլմասընը իսթէմէզ իսէնիզ, Ալլահ աշդընա ժատտամ, կլտինիզ, տէտի։— Կիթմէ՞ք մի։— Էվվէթ կիտինիզ, չաբուդ կիտինիզ։

Մէզպուրէ՝ պու սէօզիւ անլամաեօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, տօգթօր՝ տէվամէն,— Զէվճինիզ տուէլօտան պիր կիւն էվվէլքի կլճէեէմ Մ. տ'Ամժօլուն խանէսինտէ կէչիրմիչ տիր, տէյի՞մի, տէտի։

— Էվվէթ։

— Իմտի եարըն սապահ էրքէն, Մ. տ'Ամժօլ պուրատա պուլունմալը տըր։ Իչթէ մատամ, սիզէ տիեէճէեիմ պու տուրլաքին ճէնապը Հադդա կիւվէնինիզ զէվճինիզ գուրթուլմուշ տուր, վէ քէնտիսինի եանընըզտա կէօրմէք սաաթը ուզագ տէյիլ տիր։ Տէօքտիւկիւ եաշլար՝ հալեա սիզի սէվմէքտէ օլտուղունա իսպաթ տէյի՞մի տիր։

Պադգարա սալանարադ աեաղա գալգտը, վէ տօգթօր իլէ Սըրիզէ տաեանարադ արապասընա վասըլ օլտու։

Տօգթօրուն նէ եաբմադ իսթէտիկինի պիլմէեօրտու, լա-

քին մէրգումա էՅՆիեէթի թաւմէսի օլաուդու հալտե, պիր սաաթ սօնրա Բարիստե Մ. տը Դլաեէնին խանէսինէ վասըլ օլաու, Պուրատա կէչէն ահվալ մալիւմ տիւր։

Հէր կէօնա իյդահաթ վէրիլիպ, վիգօնթ Ֆապիէն, Բօլան իլե պիրլիքտե սէրգուըսընա ազիմէթլէ, Պագդարանըն իեատէի նամուսու իչին լէէյէպպիւսաթը լազըմէեի իճրաեե հազըրլանմագ տա իքէն, մէզպուրէ,

— Մօնսիէօ վիգօնթ, պիչարէ զէվճիմ, Ֆօնթընէյ-օ-Բօզ տա, թանըտըղընըզ թապիպի մէչհուր տօգ թօր Սաւուէլ Ալպօնուն թահթը նէգարէթինտե տիր, տէտի։

Ֆապիէն պաշընը էյտի։

Գօնթէս։ — (տէվամէն։) Տօգթօր սիզի պէքլէէօր, վէ սիզին կէօրիւշիւնիւզ՝ պիչարէ գօնթում հագգընտա բէք պիւեիւք էյիլիկի մուճիպ օլաճաղընը պէեան իտիեօր։— Բէք էյի, մատամ, կէլիրիմ։— եարըն սապահ էրքէն սիզի պէքլէէեիմ. Շիմտիյիք Ալլահա ըսմարլատըգ մօնսիէօ։

Պատէհու Ֆապիէն սէրգուըսընա վէ անտէն խանէսինէ ազիմէթլէ, օ կիւնքի վագըա հագգընտա կէնճ զէվճէսինէ մալիւմաթը լազըմէեի վէրտի։

Իրթէսի սապահ Մ. տ'Աւմօլ՝ Ֆօնթընէյ օ-Բօզա կիտիպ, տօգթօր Սաւուէլ Ալպօ քէնտինի դարչըլատը, Խաթըրլատա օլաուդու վէճտլէ, թապիպի մէրգում սախթէ ժարքի տը Շամբրի տե թէտավի իթմիշ օլուպ, Ֆագաթ մէրգումուն նէթիճէի միւտհիշէսինի վիգօնթուն միւէպպետէն պիլմէմէսի լազըմ կէլտիկինաէն, տօգթօր պու խուսուստա ասլա պահա իթմէէէրէք, պիր կիւն էվվէլ գօնթէսի կէօրթիւրմիշ օլտուդու սալօնա կէօրթիւրտիւ, վէ դարթ տը վիզիթ քեազրտընը չըգարարագ, «պագընըզ» տէտի։

Վիգօնթ էյիլէրէք, գօնթ Արթօֆուն պիր գանաաէ խըզէրինէ եաթմըշ օլուպ, տէրին ույդուեա տալմըշ հալտե պուլունտուդունու կէօրտիւ, Գօնթուն կէօգիւնէ պիր պաղ պաղլանմըշ օլուպ, տօգթօր, ուսուլը թէէտավիսինի Մ. տ'Աւմօլա իյդահ իթտիքատէն սօնրա,

— Գօնթէսի եարը կիճէ Բարիստե կէօրտիւմ վէ քէնտիսինէ ֆէվգէլատե պէնգէմէքտե օլան գատընըն վիճուտինատէն խատպերատար օլտուդունուդու անլատըմ, տէտի։— Տօ՛գթօր, պէն օ գատընը կէօրտիւմ։ — Տիմէք սիզէ պիլտիրէճէք մալիւմաթըմ եօգ տուր։— Ասլա, պիր չէյտէն մատտա հէր չէյի պիլիրիմ։ — Պիլմէմիկինիզ նէ՞ տիր։— Պու էնթրիգաեը իճրա իթմիշ օլան խատիսին իտի։— Պու խուսուս՝ անլաշըլմագ պիր սըրր տըր։— Բէք էյի, շիմտի պէն նէ՞ եապաճաղըմ՝, — Տինլէեինիզ։

. . . . . .

Թապիպ վէ Ֆապիէն ուզուն միւտտէթ եավաշ սէսլէ կէօրիւշտիւլէր։ Մուախխարէն թապիպ՝ գօնթուն եաթագ օտասընա կիտէրէք, կէօզլէրինտէքի պաղը ուսուլ իլե չըգարտը, վէ քէնտիսինի ուեանտըրտը։

Գօնթ Արթօֆ՝ թէճճիւպանէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրիպ, նէրէտե պուլունտուդունու անլաեամատը, վէ տօգթօրա խիթապէն,— Սի՞զ քի՞մսինիզ, տէյի սօրտու։— Թապիպինիզիմ մօնսիէօ գօնթ։— Տիմէք պէն խատմաեըմ։— Խատթա խինիզ։— Նէ՞ գատար վագըթ։— Իչ այ գատար։— Պու զաբիպ։

Միւթէագըպէն էթրաֆընա կէօզ կէզտիրէրէք, — Ֆագաթ նէ՞րէտե պուլունուեօրում, տէյի սօրտու։ — Ֆօնթընէյ-օ-Բօզտա։— Ֆի՞մին խանէսինտէ։— Սիզին,— Ացա՛իպ, սիզ պէնիմլէ էյլէնիեօրսունուզ։— Խայր մօնսիէօ։ — Ֆօնթընէյ-օ-Բօզտա ասլա միւլքիմ եօգ տուր։

Պու արա Սաւուէլ՝ եանընտաքի գաբլամաեա իլքի տէֆա վուրմագլա, — Տո՛ւրունուզ, սիզէ պիրինի թագտիմ իտէճէիմքի, կէօրտիւկնէնիւզտե, շիւպհէսիզ խաթըրէլէրինիզ ֆիքրինիզէ կէլէճէք տիր, տէտի։

Գաբու աչըլարագ Ֆապիէն իչէրի կիրտի։ Տէրհալ գօնթ էլինի անընընա վուրարագ րէֆը սէտտա իթտի, վէ լէհճէսի սօլմուշ օլտուդու վէ տիթրէտիկի հալտե աեաղա գալգըպ,

— Շիմտի խաթըրլաեօրում, տէտի, վէ տիվարա գատար բիւճաթ իտիպ, տիք տիք վիգօնթա պագարագ,

— Էվվէթ , տիւշ կէօրմէտիմ, տուէլլօտան պիր կիւն էվվէլ իքի կիճէ խանէնիզտէ գալըբմ, Ֆագաթ նէ՞ վագը օլտու, աէյի սօրտու։

— Նէ՞ վագը օլտուդունու չիմտի սէօյլէրիմ, Ֆօգթօր՝ աեագլարընըն ուճունա պասարագ տիշարը չըգըը։

Ֆապիէն դօնթուն էլինտէն թուքթուպ,

— Սաքին վէ ճէսուր օլունուզ, տէտի։

Գօնթուն պագըշընատան՝ իւզերինտէ տիվանէլիք էսէրի գալմատըը անլաշըլըէօրտու։

Վիգօնթ .- (տէվամէն.) Եանըմտա օթուրունուզ, սիզէ հէր չէյի սէօյլէէճէէիմ։ — Ցինլէէօրում ։— Սիզ տիվանէ օլտունուզ ։— Էօյլէ օլմալը, չիւնքի պուրատա նասըլ պուլունտուղում պիլմէէօրում։— Պիր այտան պէրի պուրատաաընըզ, լաքին էվվէլճէ նիսատ իտինիզ։— Պու զարիպ, պունու հիչ խաթըրըտամաէօրում։— Լաքին իշ էօյլէ տիր ։— Ֆագաթ տա՞հա էվվէլ ։— Թանէնիզտէ թէտավի օլունտուունուզ։ — Նիհայէթ նէ՞ գատար վագըթտան պէրու ույճնունում։— Իւչ այտան պէրի ։— Նէ՞ վագըթ ույճնուն օլտում։— Բօլան տը Գըլաեէնին գարշըսընտա տիզ պիրտէն պիրէ Մ. Բօլան տը Գլաեէնին գարշըսընտա տիզ չէօքտիւնիւզ։— Նէ՛ տէհյէթ ։— Վէ քէնտինիզի անը զանն էյէ աֆվէրէզ տիւէտինիզ։— Եա՛ Բապպի պունու սէօյլէտիկիզ նիզ սահի՞հ մի տիր ։— Նամուսում իւզերինէ սէօյլէօրում ։— Ամնրա նէ՞ եաքտըմ ։— Սիզի խանէնիզէ կէօթիւրտիւէր ։— Քէ՞նտի խանէմէ՞ մի։ — Էվվէթ , Բէբինէրը սօզ աղընատաքի օքէյէ։

Գօնթ . - (հիտտէթլէ ։) Օ օրատա՞ մը իտի , տէտի , Ֆագաթ խամինի վիրմէեէ ճէսարէթ իտէմէտի։ Լաքին սէտի զատ եէթ քէսկին չէզ ժաեա պաշլատը։

Վիգօնթ . - Էվվէթ , օրատա իտի ։— Պէնի կէօրտի՞ւ միւ։

—Էվվէթ, սիզի կէօրտիւ, թէտավի իթտի, Նիսէ կէօթիւրտիւ, վէ պուրաեա կէթիրտի ։— Լաքին պու քէք պիւեիւը ալչագ լըգ տըր։ Հէր հատէ ինթիգամըմը ալմալըեըմ ։— Պէն տէ սիզէ պունու թէքլիֆ իտէճէք իտիմ։ Մ. տը Գլաեէնի, անը սէվճէն գատընը, վէլհասըլ իքիսինի էօյտիւրմէք լազըմտըը ։— Պիրլիքտէ՞ մի տիրլէը ։— Հայ հայ ։— Բէք էյի, տիվանէլիկիմ գէմանընատա պիր շէյ եաքտամազ իտիմ, լաքին տիվանէլիկիմ կէչմիշ օյտուղու հատէ, իքիսինէ տէ կէօսթէրէճէէիմբի... Ֆապիէն .— Շու մէքթուպա պագընըզ։

Մէրգուժուն՝ իմզասըզ օլարագ վէրտիկի մէքթուպուն եագընը՝ Բօգտայօլուն էսէրը թագլիտի օլուպ, գօնթէս Աքթաֆուն եագընընա օլ գատար պէնգէէօրտու քի, մէրգուժ պիլէ ալտանմըշ իտի։ Մէքթուպը մէզքիւր՝ Բօլանըն այըպ սագլամըշ օյտուղու մէքթուպպարտան պիրի օլուպ, վիգօնթ Ֆապիէնէ նէն էլինէ կէչմէսի՝ տօգթօրուն պիր թէրթիպլի ժախտունու իտի։ Թարիխտիզ օլան պու մէքթուպտա, եազընըզ, «Սաաթ օն պիրտէ քիւչիւք էվտէ սէնի պէքլէէօրում» տէյի եագընմըշ իտի։

Վիգօնթ .- Օգունունուզ, կէօրիւէօրտունուզ քի, անը պէքլէէօր։

Գօնթ .- (տիթրէէէրէք։) Ֆագաթ ... նէ՞րէտէ ... նէ՞ վագըթ ։— Բասիտէ, անըն իչին քիրալամըշ օյտուղու խանէտէ ։— Պու կի՞չն միւ ։— Էվվէթ ։

Ֆապիէն բարժաղըյլա պիր տամա սաաթ կէօսթէրէրէք,

— Կէլինիզ, սաաթ օն տուր։ Իքի աթլը արապամ գաբուտա պէքլէէօր։ վագթինատ Բասիէէ վասըլ օլապիլիրիզ, տէտի, վէ գօնթ տա, — Հայտէ տօսթում, կիտէլիմ, տիէէրէք, աեագա գալգտը։

Վիգօնթ՝ գաբլամաեա վուրմագլա, պիր խըզմէթքեար՝ էֆէնտիսինին շաբգասըյլա բարտըսիւսիւնիւ համիլ օլարագ, իչէրի կիրտի։

Գօնթ՝ քէնտի խըզմէթքեարը օյտուղունու թանըեարագ,

— Կէօրտիւնիւզ ա՛, պէն տիվանէ տէյիլիմ, խըզմէթքեարըմը թանըտըմ, տէտի, վէ չէնտ սանիէ գարշընատա էսվապընը կիւեինիպ, Ֆապիէն իլէ պէրաբէտ աշաղըեա էնտի։ Ֆա-

պէկն ալէրգուժա, ախզը ինթիդամ իչին գուլլանըլմադ իւզրէ, սիեահ պիր գըլըֆ իչինաէ կիւզել պիր խանչէր վէրտի։

Ալրապաեա օթուրտուգլարընտա, արապաճըեա։ Բասիտէ Բօմբ սօգաղընա կիթմէք իսթէտիքլէրինի իսթար իթմէկլէրի իւզէրինէ, արապա սիւրաթլէ եօլա չըգտը, վէ ազ վագըթտա Բասիտէ իչար օլունան սօգաղըն ազղընա ժուվասըլէթ իյլէտի։

Վիկօնթ՝ ըէֆիդիյլէ պիրլիքտէ արապատան էնտիքտէն սօնրա,

— Ազիզէմ, արապամը պուրատա պրագարագ եաեա կիթմէքլիկիմիզ՝ պէօյլէ սըրալարտա հէր վէճհլէ խաեըրլը տըր, տետի, վէ պունտան ագտէմ Րէպէդանըն Բօլան տը Գլաէեի տէրունինտէ գապուլ իթտիկի քիւչիւք էվինի էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ տուրտու։ Մէզքիւր էվին գաբուսունտա պիր աթը կիւզէլպիր արապա պուլունտուղունտան, Ֆապիէն՝

—Քէնտի արապասը տըր, տէյի պէեան իյլէտի, վէ գաբունուն չընկըրաղընը չէքմէսինտէ, պիր խըզմէթճի գաատըն աչտը, վէ պու գաատըն՝ չիւպհէսիզ քէնտինին մէճհուլու օլան պու իքի ատէմի կէօրմէսինտէ լէհճէսի սօլարագ, Թէլաչ իյլէ,— Մատամ պուրատա տէյիլ տիր՛, տետի։

Ֆապիէն.— Պուրատա օլտուղունու պիլիրիզ, Մ. Բօլանընըն տօսթլարը օլտուղումուզտան, իչերի կիրմէմիզ միւսաատէ իտէճէքսին։

— Քի՞մ կէլմիչ տիր տէյի խապէր վիրէեիմ։— Քիմսէ, տիեէրէք, Ֆապիէն պէօյլէմէնին էլինէ պիր միգտար պախչէչ սըգըշըրըը, վէ գօնթու պիրիլիքտէ ալըպ աեագլարընըն ուճունա պաատարագ, աէհլիզտէն կէչտիլեր վէ պատէհու պիր նէրտիվէնտէն չըգտըլար։

Պիրինճի գաթըն սօֆասընտա Մ. տ'Ասմօլ տուրուպ, գօնթա տօղրու տէօնտու։ Գօնթուն լէհճէսի սօլմուչ օլուպ, Ֆագաթ պայընը տիք թուԹարագ վէ կէօղլէրի աթէչ կիպի բարլաեարագ եիւրիւմէքտէ իտի։

Մ. տ'Ասմօլ՝ գուլաղընը պիր գաբաեա տաեաթըպ,— Ցինլէեինիզ, սէօլէրինի իչիտեէօրում, տետի։

Գօնթ տախի էյիլտի, վէ Թանըտըղը եախօտ Թանըմագտա օլտուղունու զանն իթտիկի պիր սէսի իչիթմէքլէ, ազիմ պիր ղազապա միչար օլտու, վէ սիւրմէնին տէլիկինտէն ճիւզի ըշըգ միչահէտէ օլունտուղու ճիհէթլէ, էեիլիպ, կէօղիւնիւ պու տէլիկէ վագ իյլէտի։

Ըշըգլար իչինտէ պուլունան օտատա պիր գօլթուգլուտա եասլանմըշ պիր գաատըն կէօրտիւքի, պու գաատըն հէր նէ գատար գօնթէս Արթ'օֆ իտի իսէ տէ, եիւզիւ պուրուչմուչ, սինինէ իւչ տէօրթ սէնէ իլավէ օլունմուչ, ֆագաթ կիւզէլլիկինի դայպ իթմէմիչ իտի։ Գարչըսընտա տիզ իւզելինտէ պիր տէլիֆանլը պուլունուպ, պու տէլիֆանլը՝ գօնԹուն աչիքեաըրէն իչիտեպիլէճէկի գատար եիւքսէք սէտա իյլէ։

— Ցիմէք պէնի սեվիեօրսուն, տետի, վէ գատըն տախի,— Օէնի տահմա սեվերիմ, տէյի մուգապէլէ իյլէտի, վէ գաբուեա սօղրու տէօնմէսինտէ, գօնթ՝ մէրգումուն Բօլան օլտուղունու Խանըեարագ, հիտտէթ ու ղազապըն սօն տէրէճէսիյլէ, գաբուեու բարչալատը, վէ Մ. տ'Ասմօլուն վէրտիկի խանչէրը էելինտէ օլտուղու հալտէ, իքի աչըգլարընը պուլունտուղու օատաեա կիրտի։ Ֆագաթ այնի վագըմտա տիկէր պիր գաբուաչըլարագ, պիր գատըն իչերի կէլտի, վէ գօնթ իյլէ տէհչէթլէրինտէն նաչի աեագա գալգմըշ օլան իքի աչըգընը արաապտա տուրտու։ Գօնթուն էլինտէքի խանչէր պու արա եէրէ տիւչիպ, մէրգումըելտըրըմտան վուրուլմուչճաըընա սէրսէմ կիպի գալգտը։

Իչերի կիրէն գատըն՝ տիկէր պիր գօնթէս Արթօֆ օլուպ ֆագաթ Բօլանընը մաչուգէսինտէն տահա գիեատէ կէնճ վէ կիւզել իտի։ Մէզպուրէ, նամուս ու իֆֆէթ սահիպի օլան գատընլարա մահսուս պիր խալը իյլէ վէ պէեազ էլլէրինի գօնԹուն ուժուգու իւզերինէ վագ իտէրէք,

— Էյ ազիզիմ Սթանիսլաս, իքիմիզտէն հանկըսը սէնին խամինի Թաչըեօր։ Պու գատը՞ն մը, եօգսա պէն՞ մի, տետի։

Գօնթ՝ ո անտէ հէր չէյի անլաեարագ րէֆը սէտա իթտի, վէ գէվճէսինէն գարչըսընտա տիզ չէօքէրէք, աֆվը գ

տիլէտի վէ պաեըլտը։ Այնի վագըթտա տօգթօր Սամուէլ իչէըի կիըիպ, գօնթէսէ խիթապէն,

— Թէէմին օլունուզ մատամ, զէվճինիզ արթըզ մէճնուն տէյիլ տիր։ Ու սօն վագըա քէնտիսինի գուրթարտը, տէտի։

. . . . . .

Պիր գաչ սաաթ սօնրա գօնթ Ալթօֆ, մէզքիւր հէյեճանլարտան տօլաեը հէնուզ զահիֆ օլտուղու հալտէ, Բասի տօգաղընտաքի էվին քէնչիլէրինին էօնիւնտէ վէ պիր գօլթուզլուտա օթուրմուչ իտի։

Մ. տ'Ասմօլ օրատա օլմահըպ, անըն եէրինէ իւչ քիչի, եանի գօնթէս, Րօլան տը Գլաեէ վէ տօգթօր Սամուէլ Ալպօ՝ կէնճ Րուսիալընըն էթրաֆընտա իտիլէը։

Գօնթ՝ մալիւմիւմիւզ օլան տէհչէթլի հիքեաեէեի պունլարտան տինլէեէրէը, հէր չէյի անլատը։

Գօնթէս.- Տօսթում, չիմտի մէտուտ վէ բահաթ եաշաեասպիլիրսիզ։ Սըը Վիլիամս վէֆատ իթտի, վէ անըն ֆէնա խույլարընըն վարիսի տէ հիչ պիր չէյ եաքատազ պիր հալէ կէթիրիլտի տէտի։

— Տիմէք Մ. տ'Ասմօլ պիր չէյ պիլմէեօր։—Վէ հիչ պիր չէյ տէ, նէ՛ քէնտիսի, նէ՛տէ կէնճ զէվճէսի պիլմէեէճէք տիրլէր, չինքի օ ալչաղը սէվմիչ վէ դարտաչլարը զանն իթմիչ օլտուղլարը միւահազասը՝ հաեաթլարընը միւէպպետէն զէհիրլէնէպիլէր։ — Ֆազաթ օ՞...—Գօնսէբսիօն իլէ եվէնմիչ օլան ասըլ մարքի տը Շամբի՞ միւ— էվվէթ։ — Պիր գաչ սէնէտէն Հինաիսթան իգլիմիյէ գարարմըշ վէ թանըլմազ հալէ կէլմիչ օլարաղ ավտէթ իտէճէք տիր։ Զէվճէսի իսէ՝ Րօգամպօլուն Բարիստէ կէչիրտիկի էօմրիւ՝ կիւնիւ կիւնիւնէ վէ հէման սաաթը սաաթընա նագլիթմիչ օլաճաղ տըր։

Պաահհու մէզպուրէ զէվճինին պօղազընա սարըլըպ, գուլաղընա էեիլէրէք, մուհապիլիի չէտուտ իլէ,

— Օ՛հ, քէք չօղ ճէվը ու ճէֆա չէքտիմ, վէ էօլէճէք օլտուղումու զանն իլլէտիմ. Ֆազաթ չիմտի, սէնինի իչինի վէ եա-

լընըզ սէնինի իչինի վէ սէնինի իլէ եաշամազ իսթէրիմ... սէնի սէվէրիմ, տէտի։

Նագլ իթտիկիմիզ վագըաըտը իւզէրինէ պէչ սէնէ կէչմիչ օլտուղու հալտէ, Օռէսատա պուլունան մատամ գօնթէս Ալթօֆ աթիտէքի մէքթուպու ալտը։

«Ազիզէմ գօնթէս,

«Ու մէքթուպ, պէնտէն պիր գաչ կիւն էվվէլ եվրօբատա կէլճէք տիր։ Ալպէրթ վէ պէն ավտէթ իտիէօրուզ, եախօտ ավտէթիմիզ իչինի մէէզունիեէթ իսթէտիք։

«Սէպէպինի պիլիրսինիզ։

«Զիւնքի զէվճիմ թանըլմազ հալէ կէլմիչ օլուպ, քէնտի քէնտիսինի պիլէ թանըեամամազտա տըր։ Հինտիսթան ասիւմանը մէրդիւմու օլդատաը գարարթտը քի, պէչ սէնէ էվվէլ պիզի Զինէ նագլ իթմիչ օլան սէֆինէնինի գաբթանը՝ տիւնքի կիւն պիզի թատմա տավէթմ իթմէք իւզրէ նէգտիմիզէ կէլտիկինտէ, թանըեամատը։

«Պունտան պաշգա ազիզէմ գօնթէս, պիր գաբլան ավընտա Ալպէրթ՝ եիւրիւնէ պիր քէնչէ տարպէսի ալտը։ վագատա չէհրէսի պօղուլմատը, վէ կիւզէլլիկինի տէ զայպ իթմէտի, ֆագաթ սիմատը թէպտիլ օլտու։ Իմտի թէհլիքէսիզճէ Ֆըրանսատա ավտէթ խէպիլիրիզ։ Նէ՛ Պլանչ վէ նէ՛ Ֆագիէն՝ թէպէտտիւլու մալիւմիւ անլատաեաճագ տըրլար։ Ալպէրթ տէ քէնտի ըօլունու, վէ մալիւմիւնիւզ օլան խատիսին էօմրիւնիւ կիւնիւ կիւնէնէ սաաթը սաաթընա պիլիր։

«Ազիզէմ գօնթէս, Բարիստէ՞ մի եօգատա Րուսիատա՞ մը օլտուղունուզու պիլմէմ, լաքին չունու պիլիրիմքի, Ալպէրթ վէ պէն սատատէթիմիզի սիզէ պօրճու օլտուղումուզ ճիհէթլէ, հէր նէրէտէ օլսանըզ կէլիպ սիզի կէօրմէեէ գարար վէրմիչիզ տիր։

«Փեատրմարըն սօնլարընատա սէֆինէեէ րաքիպ օլուեօրուզ, եօլճուլուղումուզ ալթը այ տէվամ իտէճէք տիր։ Սիզի Թէէմին Լոէրիմքի, Իսքանիատա, եալընըզ պիչարէ վալիտէմի ալտաղ

իչին գալաճաղըգ, զիրա Ալպերթի գըզգաբընատչընը կէօրմէք արզուի չէտիհիյլէ սիւզան օլուեօր։

«Իմտի Ալլահա ըսմարլատըգ, ազիզէմ գօնթէս, պէնի սէվինիգ վէ եադընատա զիեարէթիմէ պէքլէեինիգ։

«Սէվկիւլիւ գօնթի Ալթօֆա իլթիֆաթըմը թէպլիգ իտին։

«ԳՕՆՍԷԲՍԻՕՆՈՒՆՈՒՋ»

Պլանշ տը Շամրիտոն Օտհատտա գօնթէս Արթօֆա

«Ազիզէմ գօնթէս,

«Գալպիմ մէսերրէթլէ ժալաժալ տըր։ Գարընտաշըմ ավտէթ իտիեօր, եադընատա ժուվասըլէթ իտէճէկինի պանա եազժըշ, վէ սէվկիւլիւ Գօնսէբսիօնուժուդտա իլավէթէն, րաքիպ օլաճադլարը սէֆինէնին՝ սեպտեմբերին սօնլարընա տօղրու Գատիգս լիմանընատա տէմիր աթաճաղընը պիտիրիեօր։

«Իմտի, չիմտի աերն 15ի տիր, վէ պիզ, եանի Ֆապիէն վէ պէն՝ սէվկիւլիւ Ալպերթիմի իսթիդպալ իչին պու ագշամեօլա չըգաեօրուզ։

«Պէշ կիւնտէն Գատիգստէ պուլունաճաղըգ։

«Ալլահա ըսմարլատըգ գօնթէս, պու գըշ Բարիսէ ավտէթ իտինիգ։ Սիզի վէ Ֆապիէնին գարտաշ կիպի սէվտիկի սէվկիւլիւ գօնթու կէօրմէտիկիմիզ՝ զաթէն չօգ վագըթտան պէրի տիր։

«Տաիմա հէր եէրտէ սիզի տիւչիւն»

«ՊԼԱՆԵ ա'ԱՍՄՕԼ»

. . . . . .

Գօնսէրսիօնտան, Գատիգստէ Բոռա-Մօր օթէլինտէ վիզօնթէս
Պլանշ տ'Ասմօլա

Գատիգս լիմանընատա Զէրվանթէս Փըրգաթիւրինէնտէ

«Սէվկիւլիւ գըզգաբընատչըմ,

«Տիւնտէն պէրի Գատիգս լիմանընատաըգ։ աէքիզ կիւն գարանթինատա թապլ օլտուղու ժուգտան, պու միւատէթտէն

Գաբթան՝ կարտիհալատան պէրինէ։— Պու ատէմիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր ազ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

Բրանկալը պու սօզա աճընընտան ինինէ էօրտու։

Մատամ տ'Ասմօլ.— Զէվզէ տէմէ, սէն, վէ գօմանտան գէլմէտուդունա գըզմըգ, ազըքլը բրանկալընըն էօլմէսինէ հէր ժարքի տիր։— Նարտիան՝ Մարքի տիր, պիր սոզ էվվել աեազը գըրլըը։ պու ագշամ էնտիսինի իսասթահանէեե կէօնտէրմէը լազըմտըր։— Վայ, օ ժարքի՞ մի տիր։—Էվվէթ գօմանտան, վէպօնթ (կիւլէրէք) քիւրէքտէ ժարքիլէր տէ՞ մի վար տըր։— Էվվէթ, պու պիր սախթէ ժարքի տիր։ չինտինէ ձրօնըզ օլտուղու սէօյլէնեօր։— Նէ՞ ճինաեէթ իշլէմիշ։— Պիլմէմ, Նարտիանլար հիչբեաեէսինի պիլիրլէր։ Պէնիմ պիլտիկիմ չուտէր ըի, պէշ սէնե էվվել ֆիրար իտիպ, թահրիժատտա իչին էէհրէսինի պօղմուշ, վէ սէրքիզ կիւն սօնրա թէսլիմ օլմուշ տուր։

ըաղ, կէօզէըի գամաչտը, վէ Բահա, Եանգ-Էլիզե. Գուլվար տէս Խիճ-ալիէն, վէլհասըլ աէրուն-էտէ եաչամըչ օլտուղու արլաղ ալէմին հէր խուսուսու գարշըսընատն կէչիւօր գանն իչմէի, վէ կէօզէըինտէն իքի ատամա աչ ադարտադ, մէկեուսանէ, — գէնի իթանըմատը... ա՜հ, չիւփիւէ գատար չէքմէկիմ ճէվը ու ճէֆա պիր չէյ տէյիլ պիր, ասըլ միռազաթ պու տուր, տէմէ.

ZUUN-Abr. SSR

NL05424229
ոչնչնոչնչ ղկլոթթՈ էէ ցղգաչնչնչն